१श्रीसारदादेवैन

॥श्रीसारदादेवैनमः॥

1.701
ASHA ARCHIVES

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥ नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितं । गुरुं श्रीज्ञानदानार्थं कृष्णनन्दनभीमतः । तद्ध्रुव
तद्रथमंतत्र कैलक्षं गुरुनिश्चयाः ॥ ज्ञानदानक्षः कुलीनश्च विनीतः शुद्धवंशवान् । शुद्धाचारः शुभ्रनिष
रुणाकां गुरुं विद्यहि भीयत ॥ इति गुरुलक्षणं ॥ ॥ तन्त्रविनीतः शुद्धात्मा श्रद्धावान्भवलक्षमः समर्थश्च
निश्चितावापि तथार्वत्सरवासतः ॥ ॥ तथा वसारसंयक्ष ॥ सद्गुरुस्त्वाश्रितं निष्ठं वर्षमेकं परीक्षयेत् । स्व
दासः यत्नीयायानिरुक्तिः । तथा निश्चार्जितं यार्थं गुरुः श्राद्धानिनिश्चितं ॥ ॥ दयागमनिवर्वाक्ष ॥ गुरुणा
पृथक्पूजां चायत्नीयविवर्जयेत् । दीक्षाश्चार्थं प्रदुस्त्वं गुरोरग्रे यविद्यादृत् ॥ ॥ इति निश्चलक्षणं ॥
व ॥ ॥ रुद्रयामले ॥ नयत्नीदीक्षयेद्धर्मं नयिनादीक्षयेत्सुतं । नयत्रं तथा भ्रातरं नवदीक्षयेत् । स
गुरुर्दीक्षादीक्षावचनवासिनः । विविक्ताश्रमिणो दीक्षा नसा कल्याणदायिका ॥ ॥ ज्ञानार्णवे ॥ गुरोर्मानुष्यवृ
वचनादेशामन्त्रं नगृह्णीयात् । इदनुसिद्धमन्त्रविषयं सिद्धमन्त्रानदृष्टवचनात् ॥ ॥ सिद्धयामले ॥ यदि
दाज्ञतथा ज्ञानात्पितुर्दीक्षां समाचरेत् । आयान्तिरुक्ततः कुलायनदीक्षां समाचरेत् ॥ पितुर्विद्यलक्षणं मात
स्यसूक्ष्म ॥ निवार्यं च पितुर्मन्त्रं लेवशाकनदूषणं । तिकौलिकमन्त्रदीक्षायां । यद्वातावाविद्यायां मत्स्यसूक्ष्म

नन्दनभीमता। तद्भुक्तगताद्वाक्ष्या नानार्थप्रतियत्नया। सोकार्यार्थवसंकल्पा कुन्दसावः प्रतन्यात। उत्त
मा। शुद्धाचारः शुभ्रनिष्ठः शुचिर्दक्षः सबुद्धिमान्। स्वाग्रमाश्चननिष्ठश्च मन्दमन्दविशारदः। नियाहानुग्र
हावलक्षमः समर्थश्च कुलीनश्च प्राज्ञः सच्चरितोयती। एवमादिगुणैर्युक्तः विद्याकुवतिनाथा। गुरुर्ग
र्भमकंयवाक्ष्येत्। स्वप्नतुनकालनियमः स्वप्नतुनियमानहीतिनारदवचनात्॥ तत्रैवचाक्षिचामास्यकी
गमभिवाक्षे॥ गुरुशयासनेयानेयादकायानयोः०कं। स्नानादकंतथाक्षायांलक्ष्यन्नकदाचन। गुरावग्रे
॥ इतिनिशालक्षने॥ ॥अथनिशिद्धगुरवः॥ यथाचयागिनीतन्त्रे॥ शिष्यमर्द्धनगृह्णीयाकुथामामहस्य
ग्रामवनवर्जयेत्। सादवस्यकनिष्ठस्य वैरियक्षाश्रितस्यच॥ ॥तथागस्तेशविमर्शिनी॥ यतर्द्धीक्षाशिष्ट
नार्थुवि। गुरोमानुष्यबुद्धिश्च मन्त्रवाक्यवबुद्धिकं। प्रतिमासुशिलाबुद्धिं कुर्वाणोनरकंव्रजेत्। इत्यादिनिषेध
॥ सिद्धयामल॥ यदिराज्यवसनेवसिद्धविद्यालक्ष्यिया। तदेवतानुवाक्यस्य क्षाणुबुद्धिवाचनं। तथाप्रमा
शिष्यविद्यलक्षणं मातामहीनामपि। प्रायश्चित्तंकुमार्यूतमाविद्रीजपः सर्वत्रतथादर्शनात्॥ ॥तथाम
वाविद्यायवं मन्त्रसूक्तवचनात्। तत्रैवनिजकुलतिलकाय ऋषयप्रायदद्यात्। स्वायमभ्यायदशननकुर्यात्मु

नृविक्रनी॥ ॐ तिरेवबायवांक्ष्व॥ वेमूवतुनदाषः सर्व्वग्रन्थाविमूमन्त्रमधिकृत्यसाधयृष्टस्यायब्रह्मानु
ग्रहरूवानस्वयं। प्रसन्नहृदयः स्वच्छः पितामकवृत्तानिमिः कृवृद्धमहातीर्थे मूर्य्यवर्व्वनिदरूवान्॥ ॐ
पितुर्म्मन्त्रं तथामातामहस्यवा स्वप्नलब्धं क्रियादरूं संस्कारलेवगुह्यानि। यथासाधीवेत्रसदावा गुरु
विवर्जिता। तथा क्रियादीक्षागुरुग्राह्या मातुर्ध्वाशूगलाः स्मृताः॥ ॐ दनुगुरावृयाभिनमन्त्रयवं॥ ॥ रेवव
सिन गुरुरूलमिरार्थः। सिद्धिमन्त्रविषयेवा वमुतमुयागिनामन्त्र। स्त्रीयदंविषवायत्रे एकवाक्यत्वान्॥ यागि
र्हगुरुः। अतः गुरुद्विमवाप्नोति अन्यथाविरूलेरूवन। ॐ दनुसद्गुरावरुवतस्मसूवमदवतस्माद्गुरीयात्। स
र्य्यायस्यसंक्ष्यं। तस्माद्दीक्षितसाग्राह्या मुनिर्हिस्कन्दवेदिहिः॥ ॐ तिनग्रसंवाग्रमदीक्षायां मावश्यक
सन्। अदीक्षितायकुर्व्वन्ति जपपूजादिकाः क्रियाः। अनरुवन्ति प्रियतमा लिलायामुकवाजवन। दविदीक्षाविहा
यौवनवर्कब्रजन्। तस्माद्दीक्षां प्रयत्नेन सदाकुर्य्याद्विमान्त्रिकान्। तथा कल्यदृष्ट्वा तुमन्त्रं वे यागृह्णानिनवा
नतीर्थगमनवायि नवशावावयन्त्रले। अतः सद्गुरावाहितादीक्षा सर्व्वकर्म्मानिसाधयन्। तत्राप्यनुकूल
तावावर्ज्जयानिवर्ज्जं नामवर्ज्जं तथैववा। अग्रवस्त्रगुणोमन्त्रा नान्यवर्ज्जविवावयन्॥ ॐ तुप्रभानतयावाह

भ्यपृष्टं त्वया ब्रह्मन् वक्ष्यामि सकलं तव। ब्रह्मणा कथितं पूर्वं वशिष्ठाय महात्मने। वशिष्ठाच्च विश्वयोग्राय मह्यं
यद्वनिदं कृतवान् ॥ ॥ इत्यादि वेदाम्यायनसंहितायां गौतमकेन प्रतिपादितवाक्यं ॥ ॥ यामिनीतन्त्र ॥ निर्वीर्यं शूद्र
विवसदावा गुरुकाङ्क्षितेन्द्रिया। सर्वमन्त्रार्थतत्त्वज्ञा सुशीलायुजनवता। गुरुयोग्यास्तु वसाहि विधवाय
मन्त्रयत्नं ॥ ॥ रुद्रयामलतन्त्र ॥ स्त्रीयमन्त्रायदानेन नकुर्याद्भ्रुवविक्रनं। मातुर्विमिडयामितं स्त्रीगुह्यमनुयाः
एकवाक्यत्वात् ॥ यामिनीतन्त्र ॥ स्वप्नलब्धं सकलं गुरोर्ध्यानं निवेदयेत्। वटपत्रे कुंकुमेन लिखित्वा गुरु
वत्स्याद्भ्रुवीयात्। स्वप्नं तु नियमानाद्धि श्रुतिनावद्ववनात् ॥ ॥ अथ दीक्षानिरूपणं ॥ दिव्यज्ञानं यतो दद्यात्
तदीक्षा यो विजानीयात्। तथा वदीक्षा मूलं जगत्सर्वं दीक्षा मूलं जगत्तथा। दीक्षा मात्रिय निवसं यत्र कुत्राश्रमव
वत्। दविदीक्षाविहीनस्य नसिद्धिर्नवसद्गतिः। तस्मात्सर्वप्रयत्नेन गुरुणा दीक्षितो भवेत्। अदीक्षितो यदि मन्त्रं
कुर्वे यो गृह्णाति नवाधमः। मन्त्रकल्पसहस्रेषु निष्कृतिर्नवजायते। नादीक्षितस्य कार्यं स्यात्यथा हि नियमव्रतैः
भवेत्। तत्रायं नुकूलं मन्त्रदीक्षत्। यथा स्वभावशास्त्रिकाष्ठानां मनुकूलाद्यनुमनून् ॥ ॥ तथा वाराहीतन्त्रे ॥
मिनुयमानतया वाद्वयी ॥ धनिमन्त्रेन गृह्णीयात् कुलाद्यं तथैव च। यादि दर्शनाद्रुद्रविवाद्यस्याधिकारवश्य क

लास्तुथमंत्रिवृद्धयत ॥ मंत्र ॥ नृसिंहार्कवराहानां प्रासादप्रतिमस्य च । संधिशुद्धमन्त्राणां सिद्धादीनेवशोध
लामन्त्रमुवाचाणी । यावितांश्चान्यांश्चिकामन्त्रा मालामन्त्राश्च प्रकीर्तिताः । नपुंसकस्यमन्त्रस्य सिद्धादीनेवशोधयत्
स्यात्शुद्धस्यापि तथा यज्ञशुद्धस्य च । एकद्वित्र्यादिवाक्यस्य सिद्धादीनेवशोधयत् । ॐ स्यादिवचनादस्य विवाहा
न्तस्य स्वप्नादौ प्राप्तिं तरुद्वाशस्य दक्षत्वादिनिमित्तं प्रदर्शिकाः तत्र कुलाकुलविरुद्धिवक्रामिमन्त्रिणामिह । अ
यार्थिवाः मसडोयमटधरुवसाः वायूनाः ८८६ ॐ ऊ ऊ ऋ ऋ नमः शाः नारुसाः तथा निवेधवेध्यग्निरुद्रलाका
[illegible] ऋः लसहान्काः समीचिताः तथा साधकस्याद्यवर्ग मन्त्रस्यापि तदद्यवेयश्चरुं देवस्य ज्ञानीयात् स्वव
सौ । एकाबाद्याग्नेयं यार्थिवानाः ॐ आग्नेयस्याः स्वर्गविजुः नारुसर्वमित्रस्याद्विवृद्धनेवशीलयत् ॥ ॐ तिकुला
नामध्यनायामाकुवरुदात् । एकैकमीशानमिश्रावबन्धुकुमाशवायौविलिखरुतार्ल्लन । वदाग्निवद्धियगलगु
र्ल्लनि कन्यागमान्त्रविलिखदथसौम्यवर्ल्लन । सआ ॐ ॐ मसः डडुमः ८८६ मिथुनः [illegible] कर्कटः डाडोसिंहः ज
र्गेकुसुः यवर्गमीनः स्ववाणीनामनुकूलमन्त्रुरुजत् । तथा वस्वमाववाडिकाद्वानामनुकूलान् रुजन्मा
लेः यदा तु स्ववाणवर्ल्लनीतदा साधकनामाद्यक्षरवसंवन्धिनं गृहीत्वा गणयत् । साध्याद्यक्षरवाणं गणयत्

हां सिद्धादीन्नैव लोभयत् । स्वयलब्धक्रियाकल्पं मालामन्त्रं त्रिबीजकं । वैदिकसूत्रसर्वस्वं सिद्धादीन्नैव लोभयत् । मा
सिद्धादीन्नैव लोभयत् । एकाक्षरस्य मन्त्रस्य मालामन्त्रस्य यादृशि । वैदिकस्यैव मन्त्रस्य सिद्धादीन्नैव लोभयत् । हंसः
दिवनादस्य विद्यानामिवमुनूसाविद्यादि वैदिकमन्त्रादन्यत्र विद्यानस्यावश्यं । दवदहनवशात्कदाचिद्वैविम
ग्रामिमन्त्रिणामिह । सर्वा एकवर्णमयमामातृकाः ॥ ॐ ॐ त्रिखण्डं थफ्रवर्क्षं मा आग्नेयाः डडडागडडवलर्ल
धवर्यग्निरुजलाकाशाः यज्ञशाल्लियथः क्रमात् । यज्ञः ह्रस्वाः यज्ञः दीर्घाः विन्दुकाः सन्धिसमुद्भवाः । यज्ञशाल्लादयः ष
देवर्यज्ञानायात्स्वकुलहितं । कोमस्य बाबूनेमित्रं आग्नेयस्याधिमातृकं । मातृकं पार्थिवानाञ्च विद्यवाग्नेयमम्
शालयत् ॥ ॐ तिकुलाकुलविद्यावः ॥ ॥ अथ वाग्भिवज्रं ॥ यथा आगमकल्पद्रुमसूत्रद्वयं पूर्वं यवायज्ञः
वयाग्निवद्धियगलग्रवलाक्षिसंख्यान् यज्ञेषु वाहनावयज्ञः वसुषूयाकान् । मयादितः प्रविलिखत्सकलीमुव
र्द्धः डाडोहिः ह्रः ॐ अः नमसलकन्यका । कवर्गमुला । चवर्गो वृश्चिकः टवर्गो धनुः तवर्गो मकरः पवर्गो व
मनुकूलान् रुद्रन्मनून् । वाणानां शुद्धमाज्ञया यजन्ति कर्मसिद्धये । स्वबाणैर्मन्त्रवाक्यैश्च गणनायं विवर्द्ध
द्धवबाणश्च गणयन्मयकाद्धवादिति ॥ ॥ वामार्वनवन्द्रिकायां ॥ एकयज्ञः नवनाः स्मृताः द्वीवषट्दशमाश्च

२।१७

द्वौ

द्वयं द्वयं लिखेत् विवाहखलसाधकः॥ [illegible] वर्णान् क्रमान्मुलिखेत्सूर्यः॥ द्वौ खरौ सङ्गुसूकाष्ठकम्
॥ तथा विष्णुलामतकादिमतवा षट्कालकालविषदग्निसमुद्रवदखा काशशून्यदहनाः खलु साध्यवर्णाः यु
वान्तकुकालेषु हाहाहयाबधिकालेषु मृत्युमनेन स्यात्। अस्यार्थः साध्यवर्णान् स्वरव्यञ्जनवर्णयोः पृथक् कृत्वा
स्वरयोः साध्यसाधकयोर्बधिकं सप्तलेषु मनेन हाहा मन्दं दद्यात्। यदा मन्दं गृहीतं तदा मन्दः शुभदायकः
स्यात्। [illegible] निगजाग्निमूनाम्बरदशद्धिरिर्गुणितानथ साधकार्णान्। नामाङ्कलाभितिवर्ण विष्णुविष
यकर्णकाद्वाङ्कमथाहिकन्यादकादिवृद्धाङ्कगतः क्रमेण। अस्तुहिविनिलेषः मनषट्कालकालस्थानमयः
[illegible] आदिकाष्ठाः साधकाङ्कैः साध्याङ्कगृहसंख्यायां वृद्धिं स्वाहिः मनेषादधिकाङ्कसंगुणितं तिथाङ्कैः। सम
रुद्रमात्रयावन्मन्द्रादिसमुद्भवम्। त्रिधा कृत्वा खवेदिन्दुदहनाद्वियवीयकैः। अस्यार्थः साधकनामाक्षरवर्णगण
। तदन्तादिति मन्द्राद्यद्भवमात्रयावत्साधकाङ्कवेदरूपम्। तावत्संख्यासङ्गुणं [illegible] त्रिरिर्हवम्। तथा विष्णुलामतकादि
। अस्यार्थः साध्यनामस्वरव्यञ्जनद्विगुणीकृत्य साधकनयुतं कृत्वा स्वरिर्हवम्। [illegible] साधकाङ्कवमधिस्वरव्यञ्जनरूप
तावद्गुणिवेषु वानीकाष्ठगुणिं शिवस्य वा वानिगुणिं त्रेयुवत्र [illegible] कृतमः स्मृतः [illegible] कृतमावामनरूपगलेषु

स्वनान्

[illegible]

[illegible]

[illegible]

तथैव च। त्रेयुवे तावच्च च शुद्धमन्त्रं तदुद्धयः। तथा वेषुवे वाजिसंशुद्धं नैव राक्षसमेस्मृतं। कालिकायां शुभा
न्तु सप्तमिक्रमवाग्रयत। सप्तमिक्रं गुरुं विन्द्या द्वनामिक्रं च नाविधिं। दासानुसं शोभ्यगृह्णीया मध्यदशोद्भवस्य च
द्वस्तुमवलंकवत्। आषाढे चन्द्रनाशः स्यात्स्यूर्यार्थः श्रावणे कवत्। प्रजानाशं कवर्द्धे आश्विने सत्रसंक्षयः। कौ
लाम्बुनसर्वकामाः स्युः मलमासं विवर्जयत्। चैत्रे तु दीक्षा कर्तव्या गोयाल विषयो। गोनस्य कल्यान्मधुमासं कवदीक्ष
कार्तिक। आयुवक्षवकरुन्धि तत्र दीक्षां विवर्जयत्। बुधे सौन्दर्यमाप्नोति क्षानेस्यात्कुवृद्धस्य तो। शुक्रे सौभाग्यमा
दीक्षा [illegible] नाशकरी मता। द्वितीयायां कवक्षानं तृतीयायां शुभिर्भवेत्। चतुर्थ्यां धननाशः स्यात्पुत्रस्यो वृद्धिवर्द्धनं
शः दनस्यां वाक्सौभाग्यमर्कांश्चीशुभिर्भवेत्। द्वादश्यां सर्वसिद्धिः स्यात्त्रयोदश्यां दविद्रता। निर्योगमनिशुद्धश्चो
रुमिक्रस्यो स्थानियामने। अन्यान्यं वेव दिवसान् कृष्णकान्यविवर्जयत्। द्वादशामधिकर्हर्षं त्रयोदशामथाविव
नस्तासर्वकामदं तिसनक्षुमाववनाश्च॥ ॥ अथ नक्षत्रानियमः। अश्विन्यां सुखमाप्नोति कवन्यां मवलंकवं। द्व
यनर्वसौ धनाढ्यः स्यात्स्यात्स्यूर्यनक्षविनाशनं। अश्लेषायां कवस्मृत्यु र्मघायां दुःखमावनं। सौन्दर्यं पूर्वफल्गुन्यां प्र
तुर्वस्यां नक्षविनाशनं। विशाखायां सुखं वानु राधायां बन्धुवर्द्धनं। ज्येष्ठायां ब्रह्मनहानिः स्यान्मूलायां कीर्तिवर्द्धनं

मूर्ती। कालिकायाश्च माया स्यात्तारा वर्द्धगुरुरुवत्। वह्निकायाश्च वस्त्राष्ट गोपालस्याकृतमामतः। एवं वज्रसर्वम
ायां मध्यदोषो भवेत्सर्व॥ ॥अथ दीक्षाकालः॥ मन्त्रावसुमुखेत्रस्यात्तमक्षयवृषार्थदः। वैनाखेमनलाख्यः स्याः
थिनसन्नसञ्चयः। कौकार्किकमन्त्रसिद्धिः स्यान्मार्गशीर्षतथारुवत्। पौषमुद्गक्रयीतास्यान्माघमथाविवर्द्धने।
स्वान्मधुमासरुवदाद्दुःखायस्यादिवनान्यत्र॥ ॥अथ वारनियमः॥ रविवारे वृद्धिरुक्तमामनान्दिर्ह
स्यतो। गुरुसौरार्थमाद्धानि यशोहानिः न नेश्वर॥ ॥अथ तिथिनियमः॥ आगमकल्पद्रुम॥ प्रतिपदिक्कुम
या स्यात्पुत्रस्य वृद्धिवर्द्धनी। षष्ठ्यां क्लानक्षयः सौख्यं लक्ष्मीहिनं। अष्टम्यां वृद्धिनाशः स्यान्नवम्यां वयुषः क्षय
नित्यं गानिश्चतुर्दश्यां कृमिर्मासावसानक। यद्दान्धर्मवृद्धिः स्यादस्वाध्यायविवर्जयत्। सेश्यागर्दिनिर्यास
र्यं त्रयादशीमथाविवनियमत्रयादशीविधनेतद्विधूविषयेयामार्वनवन्द्रिकाधृतत्वात्। त्रयादशीवदशमी प्र
ोरुवन्यामवहेत्कुर्वे। कृर्हिकायांरुवद्दुःखी वाहिर्यांवाक्रमिरुवत्। मृगशीर्षसुखावाप्तिर्वाद्रायांवन्धुनाशनं।
ोक्षर्यपूर्वरुल्लुर्यां प्राप्तिवनसंशयः। क्लानेत्रारुवरुल्लुर्यां रुक्षायाक्षधनीरुवत्। विद्रायांक्लानसिद्धिः स्या
स्यान्मूलायांकाहिवर्द्धनी। पूर्वाषाढारुवाषाढरुवर्तीकार्हिदायिका। श्रवणायांरुवद्दुःखी धनिष्ठायांदविद्रुता।

वृद्धिः प्रतिमा यात्रा न्यूर्वरा द्रुमरोपणम् । सौख्यं यात्रा च रुद्रवर्ष्या कीर्तिवर्द्धनं ॥ ॥ अथ यामनियमः
गमनं वृद्धियात्रा गृहप्रवेशः प्रतिष्ठा हर्षणं शुभं तथा यात्रा सर्वत्र मन्त्रगुरुवाक्यः ॥ ॥ अथ करणनियमः ॥ बवकौलवतैतिल
नियमः ॥ वृषसिंहवृश्चिकन्यायां धनुर्मीनाख्यलग्नके । चन्द्रतारानुकूलवे कुर्याद्दीक्षाव्रतानि च । तथा शुक्लपक्षे
रुद्रपदं रूपं तथा कृष्णचतुर्दशी । कार्तिकनवमी शुक्ला मार्गशुक्लाष्टमी । पौषवनवमी शुक्ला माघशुक्लाच
यावैव जेष्ठदशमी तिथिः । आषाढ्यष्टमी शुक्ला श्रावणे कृष्णपञ्चमी । एतानि दिवसानि तीर्थकार्ये फलप्रदानि
गमपञ्चमी । श्रावणे कादशी रुद्रवाहिनी सप्तमी । आश्विनवमहायुद्धा महाषष्ठ्यष्टमी । कार्तिकनवमी शु
षष्ठी । एतानि कालविनिर्णयः ॥ ॥ यामिनीमन्त्र ॥ अयनविषुवेषु ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः । रविसंक्रान्तिदिवस यु
ग्यष्टमी तथा तिथयः शुक्लाः शुक्लाः कृष्णादिवर्जनात् ॥ चतुर्दशी अष्टमी च तिथिविषयी ॥ मरुत्कल्याकल्पात् ॥ निन्दितष
लूतकर्मसु न मन्त्रहस्तदं रुवत् । रविसंक्रमणे चैव सूर्यस्य ग्रहणे तथा । तद्लग्नादिकं किञ्चिन्न विचार्य कदाचन ।
एवं चन्द्रग्रहणे ॥ यामल ॥ न कुर्यात् प्रातिकीं दीक्षां सूर्यवक्रविरावसौ । न कुर्याद्विषुवां तु यदि चन्द्रमसा
नी । सप्तमी रविवारे च सूर्यपर्वतमे समाः । लिप्तानां कृयगुरुः कृपयादीयतयदा ॥ तदालग्नादिकं किञ्चिन्

र्दनं॥ ॥अथ यात्रानियमः॥ तत्र विष्वसाव॥ गुरुः सिद्धश्च सायुष्मान् ध्रुवयात्रा सुतः जयः। श्रीमिः सौम्ययाः
नियमः॥ वव कौलव तैतिल वणिज भद्रा नन्दा। कवणानि गुरुशनौ च सर्वमन्त्रसुखानि॥ ॥अथ लग्न
द्धाग्रवर्जनं। तथा शुक्रयज्ञे गुरुशनौ द्वा कुम्भ्यां च मीनाद्यानि। निषिद्धमासं तु तद्द्विशेषामनिरुद्धतथा षष्ठी
वनवमी शुक्ला माघशुक्ला चतुर्थिका। फाल्गुनी नवमी शुक्ला चैत्रकामचतुर्दशी। त्रयोदशी दिवा पौषे वैशाखे बाहु
र्वानिमार्थकाद्दिफलं ध्रुवं॥ अन्यच्च मतं॥ चैत्रत्रयोदशी शुक्ला वैशाखे कादशी तथा। ज्येष्ठे चतुर्दशी कृष्णा माषाढ़ना
ग्रहीदृशा। कार्त्तिकी नवमी शुक्ला मार्गशीर्षे तथा सिता। षष्ठी चतुर्दशी पौषे माघे च कादशी सिता। फाल्गुने च सिता
र्थाः च विसंक्रान्तिदिवसं युगाद्या यासु च ध्रुवा। मन्वादासु सर्वासु महापूजादिनं तथा। चतुर्थी पञ्चमी चैव चतुर्द
रुल्लाकल्पान्॥ निन्दितं च यदि कालस्य दीक्षा कार्या ग्रहणे गुरुः। सूर्यग्रहणकालस्य समानानाह्निरूपतः। तत्र मध्य
क्षिं न विचार्य्य कदाचन। विसंक्रमणे चैव नान्यदन्यमितं ध्रुवं। नवाद्यतिथिमासादि शोभनं सूर्य्यवर्जनं॥
द्धे भूवीनां तु यदि चन्द्रमसा ग्रहः। तत्र गोचालनी विद्यात् विषयं॥ तथा समाद्यास्यासमवार सोमवार चतुर्द्दः
दा॥ तदा लग्नादिकं किंचिन्न विचार्य्य कथञ्चन। तथा सर्वत्र वाग्रहः सर्वे नक्षत्राणि च वाशयः। यस्मिन्नक्षत्रे

6/316

दुष्टा गुरुः सर्व्वसुखावहः ॥ ॥ यागिनीमन्त्र ॥ ग्रहणेवमहातीर्थे नास्ति कालस्य निर्णयः ॥ तथा गयायां रामस्य
दाक्षीतीर्थे श्रीतमुपार्व्वति ॥ ॥ वाराहीमन्त्र ॥ गुरुकाष्ठा यदि वा रुद्रा गुर्व्वादिस्थाः रवयादि । मेषवृश्चिकसिंहस्थ तथा
मातृ । मित्रा रुद्रस्य स्त्रियर्व्वाः । यर्व्वद्वयं मध्यमायामवृत्तनायकल्पयत् ॥ ॥ सनत्कुमारसंहितायां ॥ अनामामध्यम
नख कनिष्ठादितत्रवा । तर्जनीमध्यपर्य्यन्तं मध्यपर्व्वसुयं जयत् । एतद्वनद्वयन्तु अलाकुवनतविषयो । नाक्षि वि
माया रुद्रं चर्कसमाकुवत् । नाक्षिमालासमाख्याता सर्व्वमन्त्रप्रदायिका । तथा अनामिकात्रयं पर्व्वं कनिष्ठानिधिपर्व्विका ।
मतव । मध्यमामूलपर्य्यन्तं जयदृष्टसुपर्व्वसु । एतद्वनद्वयन्तु तथिवव । तथा तर्जन्याग्रतथा मध्यया जयस्य विमूर
पर्व्वसन्धिषु यत्रं तत्सर्व्वं निर्मूलकवत् । तथा अङ्गुलीर्न्नियूं जात क्षिप्त्वा कुक्षितल । मौलाः जीवियाः गाव
सासुनगणयत्सर्व्वथा वृथः । तन्त्रं हृदयकेसुमाया निर्य्यक्लाकवाङ्गुलीः ॥ आकाशवासमाकुस्तो दक्षिणेन
चकैः । सावर्ज्जे वन्तु यजनकर्म्मणि । आदिकूर्चुत्तुयुगवाष्टोत्रकीताः । तद्यथा अकावादिवर्णानां स्वावा
मूवार्य्यमन्त्रजपः कार्य्यः । अनेनप्रकारेणाष्टोत्तरशतसंख्याजपा कुर्व्वन्ति । मन्त्रयजनस्य मलकुलीः सविन्दुसर्व्व
मालासमाख्याता मन्त्रलामविलामिका ॥ कृतिनावजवनात् ॥ ॥ अथ मार्गमनिः नियमः । यद्यवा आदिभिर्म्मालाः

स्यानिर्णयः॥ तथा गयायां रुद्रस्य बद्धत्र विवरं चन्द्रयर्वं। बहुलमनङ्गं तथा कन्या ग्रमसूत्रानगृह्णीयाद्रुमा
द्यदि। मषवृश्चिकसिंहस्तथा दासानविद्यत॥ ॥अथ मालानिर्णयः॥ तर्जनी मध्यमानामा कनिष्ठा चेति माः क्र
मात्सहिता यो॥ अनामामध्यमा वस्य कनिष्ठादिक्रमेण तर्जनी मूलपर्यन्तं जपद्वयं सर्वम्। अनामामूल मा
मूलाग्रं गतविषयो। नाक्षि विषयपर्यन्तं यावन्मध्यम॥ पर्वद्वयं मध्यमायां पर्वत्रयं तर्जनी
त्रयं पर्वद्वयानि पर्वत्रिका। मध्यमायां त्रिकयं तर्जनी मूलपर्वणि। तथा अनामामूलमारभ्य प्रादक्षिण्यक्र
मेण तथा मध्यया जपस्तु विमूढधीः॥ इति श्रीक्रमवचनात्॥ अन्यत्रापि अङ्गुष्ठाग्रमयं जपं यं जपं मवलोकिनी
कनला। अंगुलीनां विधानं वृद्धिं प्रवक्ष्यामि जपः। गणनाविधिमूलं च याजपस्तु जपं यतः। गृह्णीयाद्गतिवाक्
ग्रवासमाहस्त्रीदक्षिणेन सदा जपम्॥ सनक्रमाव॥ क्रमात्क्रमगते माला मारुकार्णः क्रमवृक्षः सविः
था अकारादिवर्णान्मानुस्वारान विरावृतं संख्यामन्त्रं जपं कृत्वा कवर्गादिनां वान्तवर्णान्मानुस्वारं कृत्वा पूर्वः
जिनस्य मलक्षीणः सविन्दुसर्वमूर्त्यर्थं वास्मन्त्रं जपद्वयः॥ अकारादिक्षकारान्तं विन्दुयुक्तं विरावृत्य वर्णं
यमः। यद्यवीजादिभिर्माला वहिर्जपं शृणुष्वताः। वृद्धाद्गंखयद्धात्र यत्रं जावकमोक्तिकैः। स्फटिकैर्मणि

वस्त्रैश्च कमलैर्विद्रुमवाजनैः कुशमूर्द्धादिशस्य गृहस्थाद्या कमालिका। अङ्गुलीगणनादर्थं सर्वलाभकरी भवेत्।
वस्त्रादिकैः शाकमोक्तिवेलकमुच्यते। यस्मात्तेषां गणनकस्यात्तोवल्लीकादिवृत्यते। कुशग्रन्थ्यादिकानि वज्रा
लाक्ष्या धूमावतीविधौ। नवाङ्गुल्यस्थि कुक्कुटा ग्रथिता सर्वकामदा। नाशाय यथनेकार्थं वकनवासमाभि
नामिनामता। कुशग्रन्थिमयी माला सर्वयाग्रन्थमालिनी। यत्रजीवकलेः कृष्णा कृतयत्रसंयदे। निर्मिता वृत्यम
नुवा वाहनन्तु॥ सर्वर्लूमास्थिर्मालां स्फटिकोत्थ निर्मिता। यवाले वववाकर्यात्यत्रजीवविवर्जयेत्। यस्मात्
लाभदा॥ ॥ तथा वनकवाज॥ वकवन्दनमालातु रागदामाकदारुवत्। वेमूवतुलसीमाला गजदन्तैर्ग
वीदैः। महाशंखाख्यमालया॥ ॥ तथा तन्त्रान्तरे॥ महाशंखमयीमाला कृष्णा नीलसरस्वती। महाशंखमुनन्त
प्रिया। कर्णेनग्रान्तरस्थाहि महाशङ्खप्रकीर्तितं। मणिनियमसुमणुमालायां॥ अन्यान्यसमवृत्यानि नाभिमू
दिकाकाकाकाकमालाप्रकीर्तिता। कार्णेमवमुखेतत्र कल्पयन्मुनिसत्तम। अनयासर्वमन्त्राणां जपः सि
माहारुयाधिसुन्दरिवाकनमालायाः प्राणायामं कामरुदतुगाकमाय। समासनाकसूत्रस्य विधानमिदथात
कायज्ञानहिः कामसिद्धिः स्यादथवतुवरुवेः। सूत्रारुवगानेवृक्षा सर्वसिद्धिर्भवेन्नृणां॥ ॥ तन्त्रान्त

र्वलाक्षगुलीरुबकु। मूर्त्रजीवेद्दगगुलीगर्भगीखेःसरुम्रकी। प्रवालेमलिवस्त्रेश्च दगसाहसरुघकीस्मृतीमद
न्ताकाटिगर्भवृद्धाद्धःस्यादनन्तकी। सर्वैर्विवविमालानृणामुक्तिरुलप्रदा॥ ॥मृगुलायी॥ ग्मगानपूस्तूवेर्म्मा
वकनवासमाप्तिमदागमाप्रयत्नन जनन्याजावबन्धिय॥ कामनारुदतु॥ यद्धाद्धे विहितामालागजे ली
यदे। निर्म्मितावृद्धमालाहि जयमालेप्रियप्रदा। प्रवालैर्विहितामाला प्रयत्नस्यस्कलेधने॥ ॥रेववाविद्या॥ या
वैविवर्जयेत्। यद्धाद्धे वेववृद्धाद्धे रुद्राद्धे वविशेषतः। त्रियवामन्त्रजयतुवकवन्दनवीजादिहिवनिप्रगस्तामा
सीमाला गजदन्तेर्गनेश्वर। त्रियवायाजयप्रगस्तावृद्धाद्धे वकवन्दनेः॥ मावाकल्प॥ जूविवाद्धिमाविद्धि
ली। महानीखमुमन्त्रान्तर॥ नृललाटोद्धिखेगुन वविमाजयमलिका। महाशङ्खमयीकृया॥ ॥मावादयाजय
समवृयानिमातिमूलदशनिवे॥ ॥तथागमनीय॥ यज्ञशालिविहिर्म्माला विहितासर्वकर्म्मसु॥ मकावा
सर्वमन्त्राणां जयः सर्वसमृद्धिदः। वामन्त्रमन्त्र॥ निहीजयेकवकर्यान्नतुकाम्यप्रवाधनात्। काम्यमाधिकवकर्य
य विधानमिहथात। यज्ञविंशतिहिर्म्माद्धे त्रिलाहिर्द्वनमिकृता। सर्वेरर्थैःसकविंशत्याः यज्ञदशाहिवाव
ाविहिः॥ ॥मन्त्रान्तर॥ निस्थिनपूजयदाद्धे वस्त्रगन्धानुलपनैः। संतुष्टःकावयन्माला निर्म्मलीकृतवर्जिता।

यथायागवशमयीमाली नवकुर्याद्विवद्धतः। सूत्रेणापि चतुर्थेद्धि कालयदमुत्रापि वा। समानवर्णसूत्रा
लाक्षनयवायतः। सर्वलोकेतनामर्वसूत्रद्वयसमन्वितं। यथयज्ञनवयागेन वश्यायास्याधकारुमः। न
थिलायथान्याय मिस्रदवमनूरुम्। न्यासपूर्वं जयन्मन्त्रं जप्त्वारुवसरुमर्कं। इकूयारुद्धनीलेन यस्यदव
नान्यसत्। अंगानि त्रयविन्यस्य दवेवूर्यविविन्दयत्। अरुदवूयमासाद्य मालीकुर्यारुदाक्षिकी। तताव लि
मन्त्रालिखिनेवयथाविधिः॥ ॥अथासननियमः। कामार्थकम्बलेवेव प्रस्तुवकुकम्बली। कृष्णाजिनकु
सीरुमि दोरागंदावुजासनं। वंशासनदविद्धः स्यात् यामानव्याधिपीडनी। रुद्रासनयोगरुनिः यन्त्रवि
कासनीवारुमिर्यादिदवननविनिस्रुरुलजनकस्वाहिभनात्। वलाजिनकुशारुवैरुनिरुगद्धवनाद्व॥
वावनसलुपुस्यवर्मनि॥ कमावामन्त्रग्रामाविषयव॥ मृगासनीविनादविद्याजयस्वाहिकामनं॥ नवस्वाल
दवं दवमारावसिद्धय॥ ॥अथमासासंस्कारः। तस्यनियमामारुयामलं। जयुनिस्वाहिर्मासाहि मंत्रु
सरुवसूत्रं धर्मकामार्थसिद्धिदं। तत्रविप्रन्तुकन्याहि निर्मितंवसुशारुनं। यद्वागुर्जं तथावर्कं यद्वसूत्रं तथ
क्रमात्। सर्वमामववर्णनावर्कसर्वसमृद्धिदं। त्रिगुणं त्रिगुणीकृत्य ग्रथयेत्त्रिस्यामुत्तथ। नवकेक

श्री

ला। समानवर्णमुद्रायां गथ यस्य हवामुना। ब्रह्म यद्धितताद्या नागयाग मथापिवा। कवचनाववश्नीयान्मा
यास्याधकारुमथ। नवनिद्याद्यदवलिप्रतिष्ठावसमाववत्। स्कुलिलमनुलं कृत्वा यथारागविधानतः। यूज
द्धर्मालान यस्यदवस्यतस्त्रियोतनामनुलमध्यु मौर्मालास्कायय द्वयः। अस्त्रमन्त्रतनाग्रस्य मूलमन्त्रं त
दुदाहिकी। तनावलियथान्यायं कुर्यान्माधकसरुमथ। नवेप्रतिष्ठामामाग्र मालायामिष्टदवतां। आवार्यमूजय
कम्बलं। कुशाजिनस्नानसिद्धि मार्द्धः श्रीर्यघ्रवर्मनि। कुशासनमन्त्रसिद्धि नित्रकार्यविवावला। धवश्रीदुःख
लाहानिः यन्त्रवविरुविप्रमथ। जयश्चानतथाहानि वस्त्रासनकवाप्तिहि॥ अन्यत्र॥ वस्त्रासनं कवलनिमिद्धं॥ व
लिरुगद्धवनाद्य॥ लाभमीयव॥ तथामृद्वासनमन्त्रा यदाजिनकुलोरुवेष्टनि॥ स्वतन्त्र॥ सन्यासीब्रह्मचा
लिकामनं॥ नवकालनावकाया यावदाद्धतसंभवं। मृताहावविरुवस्य मृतघ्रालान्यतिष्ठय तत्रस्थः यूजय
हिर्मालाहि मर्मुजयति यानवशसर्वं निष्फलं विद्यात् कुद्वारुवतिदवता॥ तत्रसनन्मात्र॥ कार्यघः
थावकं यदसूत्रमथापिवा। आन्धिवन्याहिवावस्य मार्द्धं यूजयस्य। गुह्यवकं तथायीतं कुर्यं वर्णमवः
ल्यामन्त्रमथ। नवकेकमारुकावर्णमातावयूजयस्मथा। मलिमादायसूत्रेण गथयन्मध्यमध्यतः ब्रह्मय

७

न्धिविभायर्द्धं भवेद्ग्रन्थिसंयुतं। ग्रथयित्वा पुनर्मालां नमः स्वाहा नमः॥ ॥ गमनीय॥ मूर्खमूर्ख
वैनिर्म्मायमालां वि॰ गोधयन्मुनिसत्तमः॥ अध्वक्षयं गतवक्षः पद्माकारं तु कल्पयत्। नमश्चास्त्रायय
नमन्तु॥ ॐ सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमः। रुद्रं रुद्रत्वनामि रुद्रस्त्वमीरुद्रा रुद्रा वन्दना
मा वृद्धायनमः कालाय कलविकरणाय नमो बलप्रमथनाय नमः॥ सर्वभूतदमनाय मनोन्मनाय नम
यः सर्वतः सर्वसर्वेभ्यो नमो नमः सुभूद्भूद्भूयः॥ लयं यत्पुरुषं तु॥ ॐ तत्पुरुषाय विद्महे म
हादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात्॥ मन्त्रमु॥ ॐ ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिप
तिर्ब्रह्मणोऽधिपतिः ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम॥ ॥ गमनीय॥ समुदायमालां मथित्वा पञ्चमनेत्रमूलकनामान्यूननमन्त्रयन् ॐ तिदगं
प्रतिष्ठानन्दं पूजयन्॥ ॥ तथा वसनक्रमावसं हिमायां॥ संस्कृत्यैवं विभामालां तद्यामानि शक्तिस्त्रायय
दिमालिकां ततः शक्तिं हृदयवर्णैः मन्त्रानन्तपूजयन्। ॐ तिदगं शक्तिविषयं॥ ॥ वाराहीमन्त्र॥ ॐ मा
याद्यौ वाराहिकं कृत्वा वकयश्चैः समर्चयन्। ॐ तिदगं शक्तिविषयं। मन्त्रयन्मूलमन्त्रं क्रमलोक्रमयागतः।
दवतारावसिद्धयं। अस्त्रं रुद्रगतं कृत्वा संयोगाद्यं विनिर्द्धियन्। होमकर्म्मणि शक्तिं द्विगुणं जयमावरु

गोतमीय॥ मूर्खमूर्खतुसंयाश्च यक्षयक्षतुयाजयत्॥ गोयक्षसदृशीमाला यद्वासर्यादृतिस्कथा। त्र
यत्। तन्मध्ये स्थापयन्माला मारुकामूलमूर्ध्वतः। कालयत्यङ्गगवान सद्याजातनसङ्गतः॥ सद्याजाः
वमीरुवाहुवा वन्दनागुरुगन्धाश्च वमिदवनयर्थयत्॥ वामदेवमन्त्र॥ ॐ वामदेवायनमाश्रस्थाय न
नायमनान्मनायनमः॥ धूपयत्रामधावन॥ अघोरमन्त्रमु॥ ॐ अघोरेभ्योऽथघोरेभ्योघोरघोरतर
तरेभ्यः सर्वेभ्यो नमस्ते रुद्ररूपेभ्यः॥ वादयात्। मन्त्रयत्यङ्गमनेव यत्यकनुगतं गतं।
सर्वरूपनाब्रह्मा भियमिर्ब्रह्मलोभियति॥ शिवामहमुसकाशिवो नत्रेवयत्यकं मन्त्रयन्मन्त्री चङ्गमसद्ध
नमन्त्रयन्ह्रिदर्शनात्। मालायाम्वा। धातजयः॥ तद्वाबाह्यजडवे यथाविरुवविरुवैः। मालायाः
ध्यानमिशस्त्रस्थापयत्। मूलमन्त्रहानीमाला भूजयद्विजसरुमः। यामल॥ वायुवङ्गतथालक्ष्मी मक्षा
॥ वाराहीमन्त्र॥ ॐ मालमालीमहामाल सर्वतत्वस्वरूपिणि। चतुर्वर्गस्वयिन्यस्कस्मान्मसिद्धिदारुवाम
नक्रमलोक्रमयागतः। तथैवमारुकावर्त्तं मन्त्रयत्रीतुमन्त्रवित्॥ ॥ याज्ञिनामन्त्र॥ लामकर्मगतः कृत्वा
ध्यद्विगुणंजयमाचरत्। नान्यमन्त्रंजयन्मन्त्री कम्यजन्नविधूनयत्। कम्यनासिद्धिहानिः स्याद्धूलनव

कृदुःखदौ गर्द्धजातरुवद्रागः कवग्रस्त्रविनाशकृत्। छिन्नसूत्ररुवन्मृत्यु स्कुस्माद्यत्नयवारुवत्। लीमाल
युक्तायविमुक्ताथ गोयवयत्यत्नतायवी॥ कामनारहितुअङ्गुलीनियमः॥ ॥अथमाय॥ तर्जनीकुष्ठया
कायागमदुःखाटाकादनमतं। अस्माकनिषयागेन नक्रनानीगनेमतं। थेतथाजीर्णसूत्रयुनःसूत्रं यथाचि
र्णे कालयिक्षायथाविर्तं। छिन्नयस्कारुवजयः॥ कवग्रस्त्रछिन्नायामुल्यस्वादिभि॥ ॥अथप्रकावान्कवे
श्रीन दुर्नेग्रवाक्यमन्त्रवित्। अङ्गगोत्रतः कृत्वा श्रीमन्त्रणवमन्त्रवित्। तस्मादुकाल्यतीमान स्वर्णया
श्रीमृतविधिवृक्षः क्रमादेवसंस्कार्य स्कायथगीतलजलजल। तत्चन्दनसौगन्धि कस्तूरीकुङ्कुमादि
प्रयुजयत्॥ ततः संयुक्तवगुर्गृह्णायान्मालिकांगुरी। अयसंस्कारः सूत्रादि विषयन्नि कवित्। त
मालासूत्रोरुमा। मन्त्रवाक्यसूत्रं गुणवर्जितदर्शयत्॥ ॥अथयुवग्रवर्ती॥ यामिनीहृदय॥ गुण
याजीवहीनायथादृष्टः सर्वकर्मसुनक्षमः। यवग्रवहीनायि तथामन्त्रः प्रकीर्तितः। तस्मादादौस्व
विदमन्त्र नानागुणसमन्वितं। क्रियाअङ्गुलोधर्मं सयत्नाविनियोजयत्। आदौयवक्रियांकर्तुं स्नानमिर्यमुत्त
सङ्गमः आवनेवनं। उद्यानानिविविक्तानि विल्वमूलतटेशिवः। तुलसीकाननेगोष्ठं वृषगूर्न्यशिवालयं। अ

लयवारुवत् । स्त्रीमालसर्व्वरुगानी सर्व्वसिद्धिप्रदामता । तनसत्यनमदहि सिद्धिमातर्नमोऽस्तुते ॥ ॥
माय ॥ तर्जन्यङ्गुष्ठयोगेन रुवद्ब्राह्मकोवकी । अङ्गुष्ठमध्ययोगेन मन्त्रसिद्धिस्तनिश्चया । अङ्गुष्ठानामि
सूत्रयुतः सूत्रं यथयित्वा गतंजपत् । प्रमाणात्यतितस्कान् गतमस्तारुवंजपत् । जपन्निसिद्धसीस्य
॥ अथप्रकारान्तरंजागमकल्पद्रुम ॥ रुतगुह्यादिकोयूजो समायतत्रयूजपत् । गलेसमूर्य्यविद्
कास्यतीमान स्वर्णयात्रनिश्चयवा यथादमिद्यूतक्रीडा गर्वाद्यैवनक्रमात् । तायेधूयान्तरैःकृत्वाय
न्यैकस्तूरीकुङ्कुमादिभिः । तामालिप्यक्षौमन्त्रमस्तारुवंजपत् । तस्यानवग्रहाश्चैव दिक्पालाश्च
षयक्ष्मिकश्चित् । तर्पावैदिकमन्त्राश्चावलेऽनामिकावात् ॥ ॥ ईश्ववीमन्त्र ॥ जपकालचगोक्ष्या जप
यागिनीहृदय ॥ गुवावाक्षीसमायाय गुह्यान्तःकरलोनवः । ततःपूनक्रियोकुर्यात्मन्त्रसिद्धिकामयः
हितथतस्मादौस्वयंकुर्यात् गुरुस्वाकारयद्वयः । गुरावरुवविप्रेवा सर्व्वप्राणिहितरतः । स्त्रिग्धस्नान
कर्म्मस्नानविधियमध्यम ॥ यागिनीहृदय ॥ अथ्यक्तुंनदीतीरे गुहायर्व्वतमस्तके । तीर्थेप्रदेशेसिन्धूनां
वसगून्यशिवालये । अश्वत्थामलकामूले गंगालाजलमध्यतः । देवतायतनेकूले समुद्रस्यनिजंगृहे ।

तथा गृहं शमगुणं विद्यात् गोष्ठं लक्ष्मगुणं भवेत् । कोटिदेवालयं यत्र जनं शिवसन्निधौ । भ्रूवृद्धं मृग
दंशं सरुद्धं निवृत्तं । वसारुक्कजनस्थानं निवसं कायसाधियं । गुरुणां सन्निधानं च विरुद्धं कायस्थलं
स्थानं । पर्वतं सिन्धुतीरं वा यत्र वा वनोनदीतटं । यदि कुर्यात्यवश्यं तत्र कूर्मं विचिन्त्य यत् । यत्र वास्य
स्य संहितायां ॥ दमिक्षावयुतं दिव्यं मेद्धवं गुडवर्जितं । तिलाम्बेवसितामद्भाः कन्दः कैमूकवर्जितः
कौब्रान्धवयुगं कुक्कुरविष्ठं मन्यतवृषेः कुक्कुटानां विष्ठान्नं गोकीयावकं भवेत् । यथामूलं फलं वापि
वा कर्म्मनाविकलं व्रतं कृष्णाजुकं यजनं । तद्व्रतान्धवदाद्वयं ॥ विष्णुनिर्मितं ॥ अथ वर्ज्यगन्धादि ॥ वर्ज्य
कावञ्चलवनं मांसं गृञ्जनं कांस्यराजनं मासारं कांसपूरा च कोद्रवं पुनकानमि । कोटिल्यं कोवमयं च
कवलामलकं नवा । मन्त्रं जप्त्वा नूयानीयेः स्नानावमनराजनं । कुर्याद्यथोक्तविधिना त्रिसंध्यं देवतार्चनं ।
म ॥ ॥ कूलार्द्धं वयि ॥ यस्यान्नं यायुक्तः कूपं धर्म्मसंज्ञयं । अन्नदातुः फलं स्यार्द्धं कर्त्तुः स्यार्द्धं नसंशयः
जिह्वादग्धं यवान्नं च कवोदग्धं प्रयत्नतः । मनादग्धं यवं क्षीरं कथं सिद्धिं वयानन ॥ यवान्नं तु हि द्वा
स्कूलस्थानं जानानां हि द्वाणीवायुकन्मनां । तथा सकूदवाविनं गवयुगवंसमदीवयत् । आकर्षं गगवं

न्निधौ। स्नुवदुष्ट्रमृगव्याघ्रगृध्रकाकविवर्जितं। एकान्तपवननिर्द्धूतरहितं रक्तिसंयुतं। सुदेशे धार्म्मिके
नव विष्णुकायस्थलं तथा। ग्रामान्यग्रसंस्थानमाश्रयेत्पर्वतं। यत्र ग्रामजयन्मन्त्री तत्र कूर्म्मं विवि
विविन्यसेत्। ग्रामवायदिवावाक्षी गृहगर्भे विविन्यसेत्॥ ॥अथ पूर्वपश्चिमेरुद्धादिनियमः॥ अग
न्धः कैमूकवर्जितः। नाविकलफलैर्वैव कदलीलवणं तथा। आम्रमामलकीवैव यनसं वल्लवाम
ा। यथामूलफलैर्वापि यत्र यत्रापलभ्यते॥ ॥तरुत्यागिनातन्त्र॥ विल्वं नालिकेरं कलायं लकुचं तथा
अथवर्गन्यादि॥ वर्जयेन्मधुपक्वं लवणं तैलमेव च। ताम्बूलं कांस्यपात्रं दिवाशयनमेव च। तथा
कोटिल्यकोवमयं मनिवदितशयनं। असंकल्पितकृत्यं वर्जयेन्मर्द्दनादिकं। स्नायात्पश्चात्पश्चात्पश्चान
त्रिसंध्यं दवामार्द्दनं। अयविग्रकवालग्नः शिवसिद्धावृतायिवा। प्रलयन्प्रजपश्चावत्तावन्निष्फलमुच्य
कर्म्मश्राद्धं नसंशयः। तस्मात्सर्व्वप्रयत्नेन यवान्नं वर्जयेत्सुधीः। पूर्वपश्चिमकालेतु सर्व्वकर्म्मसु गौरवि
ना॥ यवान्नन्तु हिरुद्धं तवविमयं॥ हिरुद्धायां तस्यस्वाहायां॥ वेदिकावाचयक्तानां शुवानां ग्रामसंसां
यत्। आकर्षं वशाव शब्दं ग्रानायामसमाचरत्। बद्धप्रलापी कावम्य न्यासाश्चानिकलाशयत्। कृतपश्चवं तथा

श्री

इत्यन्यस्नानानीत्यर्थनाधिव। एवमादीन्यनियमानि पूर्वगुरुवचनकूर्ववत्। तथा विन्मूत्रसर्वगात्रादि युक्तः क
गन्धसंयुतः। याजयकं दहत्यागु, देवतागु फि संस्थिताः। आलस्यं झर्नं निद्रां, झुगनिष्ठीवनं रुयं। नीवा
खंडयेत्कुर्यात्, पूर्वस्ववत्सिद्धये। देवतागुरुमन्त्राणां मेधासंरावयन्धिया। जपदकमनाः प्राणः कालं
प्रारुवन्नः। कुलाद्भवपि॥ न्यूनानि विकृतकर्माणि, नरुलन्निकदावनः। यथा विधिकृतान्यव, सत्कर्माणि रु
कीर्तनं, नैमित्तिकं कार्वनैव, विश्वसागुरुदेवयाः। जपनिष्ठाहादर्शनं, धर्मास्यमनुसिद्धिदा। स्त्री शूद्रपति
नरोषत, जपहामावनादिषु। अन्यथानुष्ठितं सर्वं, रुवत्यवनिरर्थकं। नैवनुर्यात्विधिः प्राक्, नदिनेद्वातिल
यां शुचिवस्त्रधरः सदा। प्रत्यहं कालयनर्यां मकानिर्रयः असत्यरोषलोवार्थं कुतिलोपविवर्जयेत्। सत्यनाधि
पूर्वाक्षवलमवव। स्यदूद्धादकस्नानमन्यदेवप्रयूजनं। मन्त्रेव नैकवासाजपन्मन्त्रं वदूरासाकुलाधिवा। प
तस्यवतस्याक्षो प्राणायामसतुङ्गं। कवासम्यक्जपमूलेषं यद्वासूर्यादर्शनं। आदिनकादद्धिब्राह्मणश्च॥
कावकथाडङ्गीकश्चं कासग्नो मूकक्लोगनावतः। अयविप्रकथाः शुद्धः प्रलयन्नजपस्त्रिवित्। अनाग
त्योदावा यानगयागतस्कथा। प्रसार्यनजपत्याक्षो उत्कटासनप्रवव। मार्जविकुर्कुटक्रोश्वं श्वानगृद्रकपि

सर्व्वगक्षादि युक्तः कर्म्मकर्त्तारियः। अयार्द्ध नाडिकं सर्व्वं अपविद्धकरप्रिय। मलिनाम्बरकर्णादि मूर्खदो
निष्ठीवनं रुयं। नीचाङ्गस्पर्शनिकार्य अयकालविवर्जयेत्। नवमक्तविधानन विलम्बं च विना विना। उक्तसं
क्रमनाः प्राणः कालं मध्यन्दिनावधि। यस्संख्यासमावर्त्तं तत्कलं च मरुर्निशं। यदि न्यूनाधिकं कुर्य्यात् दुगत
न्यव सत्कर्म्मानि हन्ति हि। रुग्यार्थिक्षुवाविक्त मौनं वा वार्य्यसवनं। निरम्बुस्नानिरयदान दवमाप्नुति
सिद्धिदा। स्त्रीशूद्रपतितावाच्य नास्तिकाक्षिष्टरावर्ती। असत्य रावर्ती जिह्म रावर्ती च विवर्जयेत्। सत्यनाधिः
प्राकानदिनं व्यतिलंघयेत्। दिवसाधिक्रमाद्यस्मी मन्त्रसिद्धिर्भवन्ति हि॥ ॥योगिनीहृदय॥ नयोनकृतनया
विवर्जयेत्। सत्यनाभिनरायन अयरामार्चनादिषु। वर्जयेत्तीर्थवाद्यादि ग्रवेशं नृत्यदर्शनं। अत्यङ्गगन्धसंयुक्त
कुरासाकुलाधिवा। पतितामन्त्रजानानं दर्शनं रामलेक्षनं। कृतयोगवायुगमन कुमुनअयमुत्तमं। नक्ष
त्रद्धिब्राह्मणः॥ ॥मन्त्रार्णव॥ मनः संहरणं लोके मौनमन्त्रार्थविद्धनं। अयगुप्तमनिर्वेदा अयसंयति
नअयस्तु विनु। अनागनः प्रयानाया गच्छनुत्तुसनवर्वा। वक्षयामनिवस्त्रनन अयाक्रमिवालय। अयानद्
क्रोधं स्थानगूढ कपिखर। दृष्ट्वा वस्त्र अयकर्म्म पृष्ट्वा स्नानं विधीयत। सर्व्वत्र अयया नियमः मानसमुनाः तथा।

८

अनुविर्वानुविर्वायि गच्छन्तिष्ठन्स्वयन्नपि। मन्त्रैकशरणो विद्वान् मनसैव सदा यसन्। नक्षामामानसा
शाजपमन्त्रस्य कवलेविशेषावकाशः। जपफलमाह॥ ॥शिवधर्मे॥ जपनिष्ठाद्विजश्रेष्ठाः खिलं यत्फल
नाप्रसादति। प्रसन्नविपुलान्कामान् ददाति किं वदामि दर्शी॥ ॥वाक्ये॥ यत्कृतकः पिशाचाद्य ग्रहाः सर्व
प्रतिष्ठानि तथा शिवा सर्वत जपयज्ञस्य कलां नार्हन्ति षोडशीं। माहात्म्यं वाचिकस्यैव जपयज्ञस्य कीर्तितं
कामवृद्धिः शुक्रः वाचिकामावलेवेव प्रशस्ता जपवेदिनः॥ ॥गौतमीये॥ शक्ता दिवसनस्नान मन्य
मलावशातमित्यर्थः। एकदा वा रुवस्यूजा नजपस्यूजनं विना। जपान्ते वा रुवस्यूजा पूजान्ते वा जपमन्
कुर्यात्। अन्यथा तस्य मयजपनियमकदाचिद्धि ज्ञानसमाप्तिदिनासवा प्रतिनियतदिवसीयसंख्या
गतमानसः। नद्रुतं नविलम्बञ्च जपन्मोक्षिकयक्रिवत्। जपः स्याद्रुद्धावृद्धि मनिसीयाणुवाचिकैः। मि
जिह्वोष्ठौ चालयेत्किञ्चिद्दवतागतमानसः। किञ्चिद्ग्रवलयाग्येया दूयांशुः स जपः स्मृतः। मन्त्रमुच्चारयेद्वा वा
तगुणः सहप्रासानः स्मृतः॥ ॥मन्त्रान्तुर॥ उच्चैर्जपो ऽधमः प्रोक्तः उपांशुर्मध्यमः स्मृतः। उरुमामानसा
कवसंयुक्तं जपन्मोक्षिकयंक्रिवत्। तथा। मनसा यः स्मरन्मन्त्रं ववसावमनं जपन्। उरुयनिष्फलं याति किन्न

मानसाजप्य सर्वदा अपि सर्वदा जपन्निष्ठा द्विजश्रेष्ठाः अखिलयज्ञफलं लभेत्। श्यामादिवि
लीयज्ञफलं लभेत्। सर्वेषामवयज्ञानां जापकः सोमलोकभाक् जपनदेवतानित्यं सूर्यमा
लाः सर्वाग्नयो मन्त्राः जापिनं नाय सर्वे ऋषयो मुनयः समन्तः यावन्तः कर्मयज्ञाः स्युः
कार्हिनं। तस्माच्छ्रुतगुणोपांशुः सहस्रो मानसः स्मृतः। तथा मानसः सिद्धिकामानां वृष्टि
मन्यथा द्वयवृद्धवा। त्रिसन्ध्यं जपजप्यमन्त्रं पूजनं तस्य मेरुवत्। सन्ध्यात्रयपूजां गत्वा जप
यमनूं। जातः कालसमावस्य जपन्मध्यं दिवावधि। ऋतिनां नियमयत्वं विस्तृतिकालवव
यसंख्यायाजपूर्वं त्वं ग्रहजपिकत्ववानियमरुद्धः स्यात्मनः संकल्पविषयानुमन्त्रार्थ
विकैः। मियायदक्षवप्रणीं वर्णस्वरयदात्मिसं। उच्चैरर्थमुद्दिश्य मानसः सजपः स्मृतः।
द्वावा वाचिकः सजपस्मृतः। उच्चैर्जपाद्विशिष्टः स्यादुपांशुर्दशगुणोत्तरः। जिह्वाजपः शतः
मानसादवि त्रिविधः कथितो जपः॥ तथा॥ श्रुतिजसाद्याधिकतरं तदीर्घावसंक्षयः। श्रुत्वा
ति किन्नरालोदकं यथा॥ ॥ ॥ ॥ यद्यत्रावस्थितामन्त्रकवलावर्णरूपिनः। सोषुम्नाध्ये

न्यूब विना प्रकुर्वीत प्राङ्मुखो वन्हिमान्। मन्त्रान्कवालि विशुद्धो प्राङ्मानियविरावयन्। अमवयवमथाग्नि यवमामृत
शक्तिवन्यत्रमाबुत्तः नसिद्धिति वाबाहे कल्यकाटिशतेवपि। आतसूतकमादौ स्या न्मृतवमृतसूतकं। सूतक
संयुक्तः समन्त्रः सर्वसिद्धिदः। तत्रैव ॥ ब्रह्मबीजमनादत्वा आद्यान्कपरमध्वनि। सप्तवारंजपन्मन्त्रं सूतकद्वय
। लूप्तबीजाद्यमन्त्रा नदास्यन्निरुत्तप्रिय। मन्त्राश्चैतन्यसहिताः सर्वसिद्धिकराः स्मृताः। चैतन्यरहिता मन्त्रा
प्रथमं रुवगुणतसरुमुलक्ष्वा काटिजापेनयत्फलं। हृदयेग्निरुदम्ब सर्वावयववन्धनं। आनन्दाकुलियूलव
मयावे मन्त्रचैतन्यसंयुतः। दृश्यतत्रयायायत्र यावर्षं तदक्षयं। मासमात्रं जपन्मन्त्रं सूतलिप्ता तुसंयुतं
ग्रामवाग्निजलन्यत्रा। अन्नमाद्यद्वितीयञ्च चतुर्थमथ मात्रमात्। यञ्च वर्णं कवालिप्यः वातश्चैतन्नु
तगाबूयासमर्थयत्। दवस्यदक्षिणेहस्ते कृतायुष्यार्थवाचिभिः। क्रियाकृत्वामयमन्त्रा प्रयत्नं तद्गांग
कथ्यं। अथवासर्वसंयूर्णं होमादिकमथवत्॥ ॥ मनुमालायां ॥ यस्य यावान्मनुष्याकाः कृद्धांगमन
यस्यदङ्गं रुवरुङ्गं तस्मात्द्विगुणोजयः। होमाराववजयः। होमाराववजयः। कार्यं होमसंख्यावतुर्गुणः। विप्र
वर्णमाश्रितः शूद्रः सवतस्याविधिर्वत्। अत्राग्नयः कीयाजिनीकृत्यं। होमकर्मण्यागकानां विप्राणां द्विगु

यवमथाग्नि यवमामृतमन्दहिनादर्शयत्यात्मसहार्वं पूजाहोमादिकं तिव ॥ ॥कूलार्णव ॥मनान्यत्र शिवान्यत्र
भवमतसूत्रकं सूतकद्वयसंयुक्तं यामन्त्रमनसिद्धति। गुरोरुत्रहिनं दत्वा मन्त्रं यावत्कृपद्विया सूतकद्वय
वंजपन्मन्त्रं सूतकद्वययुक्तय ॥मन्त्रार्थनवचैतन्यं यानिमूर्तानवक्रियः। गतकादिजपनापि तस्य सिद्धिर्न जायत
ताः। चैतन्यवहितामन्त्राः शाक्तावर्णमुकवर्णा। रुलनेवप्रयत्नुक्ति गतकादिर्यथैवपि। मन्त्राश्चावहतयादृक् स्वरूपः
नं। आनन्दाकृतियूलकादृष्टावशः कुरुष्व वि। गमुद्राक्रिंग्रसहसा जायतनायतनात्रसंशयः। सकृदुच्चवि
मर्शं सूतलिप्ताकुसंपुटं। क्रमात्क्रमात्मरुमंत्रं तस्यसिद्धारुवन्मनुः। मनुसूतलिप्तिः। अङ्गुष्ठस्वाः सन्धिवर्णं
वानिस्युः वांतश्चतन्दुहिः सह। एमासूतलिप्ताका द्विवस्वाविंशदक्षरैः। जपमाय ॥ एवंमूर्तायुवा कृत्वा
यमन्त्रं प्रेयहं तद्वर्णं गतः। तर्यर्णं वाहिषकं तु तद्वर्णं गतामन। प्रयहं राजयाद्विद्यान् न्यूनाधिकयुगः
नूत्राका स्वद्वर्णं गमनक्रमान्। तद्वद्वेद्यस्यान्तु होमं कुर्याद्दिनदिना। अथहोमाद्यगकौवसनत्क्रमावाथ।
मसंख्यावहुगुणः। विद्यानां क्रियानां वसंख्यागुणः स्मृतः। वेधानां जपसंख्यां कं मयामन्त्रानामर्थविधिः। यं
गकानां विद्यानां द्विगुणो जपः। तत्रवर्णानां त्रिगुणादिसमन्वितः। एतन्मन्त्रगुणानां मयिहोमाधिका

वथानथाववानिजामद्वगशाक्षकावंशुस्तेतुरुवमि। शूद्राणामितिनाम रुद्रमिवंधे॥ शूद्राणांशुस्रमितिवस्तुश्रा
कन्यावर्वश्राश्वातिवाजिन। मितिवचनस्यश्वब्रह्मणद्वावानथावनन्द॥ कुँकाँवाश्वावणाश्वामात्रमालयामाम
मपिसर्ववैदिककर्मशूद्रतुल्यत्वप्राप्तिप्रयादनात्। स्त्रीशूद्रकसंस्यलेवद्रुयातसमारुवत्॥ श्रुतिरुगवद्वव
दिग्वयामन्त्रानस्त्रीशूद्रःप्रणस्यत। श्रुसर्वत्रस्त्रीणांशूद्रव्यवहारःसर्वेषांवाद्विगुणोजयः॥ मन्त्रवाद॥ यद्य
दंविषयतरुद्विलिष्टमवाप्नुयात्॥ ॥ नथाश्रुतस्मृतिसंहितायां॥ यदिहामनःकःस्यात् पूजायांनर्यलोपि
तस्यगुरुवदद्विलीदया हाजनाकानादिहिःगुरुसंतोषमाप्तल मन्त्रसिद्धिर्भवद्भुवं। सम्यक्सिद्धिकमन्त्रस्य य
दूस्मन्त्रवदिनःगथ नकयामस्थितानित्यं गत्वावन्दनतंगुरुं। गुरुरवयवब्रह्म तस्मादादौनमवयत्। मि
थान्यप्रकारहपूर्वश्वनमुच्यत। ग्रहनकस्यवन्दावाशुचिःपूर्वमुपाषितःनयांसमुद्रगामिन्यां नारिमाग्र
शुचिःपूर्वमुपाषितःग्रासाद्विमुक्तिपर्यन्तं जपन्मन्त्रंसमाहितःउपवासाहावकुनगेवः अथवान्यप्रकार
र्यन्तं जपन्मन्त्रंसमाहितःइत्यौ श्वासोल्लासंसंकल्प्य विमान्तन्तं जपंवत्। तावयङ्गादिकंकुर्यात् ग्रहनान्त
कविधिनामन्त्रीकुर्याद्धामीसमाहितःअथवातद्वगौंगोनहोमादीग्रसमाचरत्। अथानन्तरंदगौंगोनक्रम

द्वाभ्यां शुभमिति वक्ष्ये ब्राह्मणः वलेशावदायां ॥ मनुष्य लाभे सिद्धिमधुवायमेहमिः कर्मांप्रयच्छति । अनन्यविमिना
भाद्वामात् आलयामनिलार्चनात् ब्राह्मणीगमनाच्चैव शूद्रस्यान्नसमाप्रजात् दिनिसाद्धाद्विवाभात् । तथा स्त्रीणां
रुवत् ॥ इति रुगवद्वचनात् ॥ ॥ तथा नारायणकल्पे ॥ अस्य कवामहामन्त्रः सकावर्णः स्त्रीशूद्रायाः प्रणवं
जपः ॥ मन्त्रवाद ॥ यद्यदङ्गं विहीयत तत्संख्याद्विगुणोः जपः कर्तव्यः सिद्ध्यर्थं तदभावे गुरुकिंतथा नवे
स्यात् पूजायां मर्यलेपिवा । तावत्संख्याजपेनैव ब्राह्मणाराधनमिवा ॥ रुवदङ्गस्य यनैव पूर्वपूर्वनकार्यवि । त
सम्यक्सिद्धिकमन्त्रस्य पञ्चाङ्गोपासनपूर्व । सर्वमन्त्राभ्यसिद्ध्यन्ति तस्य सादात्फलं लभ्यति । गुरुमूलमिदं सर्वं मिथ्या
सादादीतमवयतू । मिथ्यार्थवलसंस्कार्यं वक्ष्ये तदधियायसं । अवसिद्धिमद्वन्मन्त्री साधयत्साकलप्रिमानू । शूः
मूद्रगामिन्यां नारिमात्रादकल्पितः स्यभेद्विमक्रियपर्यन्तं जपन्मन्त्रमनन्यधीः नयाहावकुयद्वापूर्वा दकं स्नाह
तेवः अथवान्यप्रकारेण पीनभ्यवलिकाविधिः वन्दसूर्यायवा गेव स्नात्वाप्रयतमानसः । स्यभेदिमाद्रय
क्षादिकं कृत्वा ग्रहनान्मुविः पूमानू । इति जपान्मन्त्रसिद्धिः रुवस्यवनसंशयः ॥ ॥ यामिनीहृदय ॥ कल्पा
थमनन्तरं दशांशेन क्रमाद्वाद्विकं वदन् । तदन्तमहतीं पूजां कुर्याद्ब्राह्मणाराधनं । तथा मन्त्रस्यसिद्ध्यर्थं गुरुसं

वृक्षमाश्रयम्। एवञ्च मन्त्रसिद्धिः स्याद्भवतां प्रसादतः ॥ यद्यपि मूलनक्षत्रं गण्डं सर्वशुभप्रदं ॥ तथापि जन्मर्क्षा
दिग्रहणादौ मूलनक्षत्रं गण्डमात्रं यदा। सूर्योदयसमारभ्य यावत्सूर्योदयावधि याहा। दर्शनात् ॥ तत्र ग्रहामादवस्था
त्। सर्वदेवस्थापिवार्थो। ग्रहणे मूलस्य द्विभानमनर्थकं स्यात्। किञ्च ग्रहणे ग्रहामादिनियमान्नान्यग्रहामादिग्रहणे
स्वेवृषमूलनक्षत्रे कृतमूलप्रयोगस्याधिकारः। प्रकृतीकर्मतदकरणे पुनः कवलजमात्रमूलनक्षत्रे
यद्यपि विशेषाधिकृत्य कर्मकारणियः। सरुवद्भवतां ब्राह्मणि विहन्मवनमस्यमः। ॥ एतत्
लघु वाराहीय ॥ तन्त्रतावानुकूलत्वं शुक्रयद्धगुरुहानि। आवरुतस्य मूलस्य पूर्वाफल्गुनीमूलनक्षत्रम् ॥ ॥ अथ मू
वादिकं विभाय वदिकायाश्चतुर्द्विकं कागमकं वाक्यं वक्तुं विभाय आहावादिविहावार्थं यलि कल्यतत्र
ह्यः सन्। अथ वक्ष्यं वक्तव्यं वृद्धानामन्यतमस्य विनष्टिमात्रानुदशकालका ॥ कुं अस्त्रायकृतिमिमन्त्रशास्त्र
नाश्रयवान्य ममन्त्रस्य सिद्धिः। मयेतत्कालितं कर्म यविष्यस्य विदूरतः। अयसर्यनुतसर्वं निविघ्नं सिद्धि
र्वादिक्रमनल्लन्द्रादिलाकयालान्यूनयम्। कुं कुर्वः स्वः स्वः स्वः स्वलाकयालस्य हागस्य वाक्यं यः श्रयवाः पूर्व
हीतथा मूलमूलगोत्रस्य पूर्वगवनसिद्धय। मयर्यगृह्यतरूमि मन्त्रार्थसिद्धुतामिति। ग्रामक्रागमिर्गहानि न

[illegible] ॥ तथा वरुणप्रहामादौ तर्पणं [illegible] रुपकाणि विप्रशाङ्ग। यज्ञाङ्गयासनेलाक सूर्यग्रहणमिष्यते। तथा
[illegible]नात् ॥ तत्र प्रहामादवरावाहर्द्धिकथं सूर्यग्रहणे प्रहामादिविधिवद्वनादवसूर्यग्रहणस्य यज्ञाङ्गत्वा
[illegible]न्नात्र प्रहामादिग्रहणं सूर्यग्रहणे प्रहामादिविधानन्तु प्रकृतिरूपसूर्यग्रहणतुल्यतानाधनायतत्र वयज्ञाङ्ग
[illegible]वलक्षणमात्रं सूर्यग्रहणे नामिकाविरुद्धं सर्वसम्मतमिति रावणाय प्रहादौ सूर्यग्रहणस्य नित्यतामाह क्रय
[illegible]त्वमात्रवाक्यात् ॥ ॥ एतन्नेत्यकुर्वाणस्तु तत्र श्राद्धं यज्ञ्यौ विवसादमस्य सूर्यार्थं यानमुक्त्वा। सूर्यग्रहणे
[illegible]नवाजवम् ॥ ॥ अथ सूर्यग्रहणप्रयोगः ॥ तत्र तावद्भूमः पवित्रकं कृत्वा सूर्यग्रहणाकरणीयदिवसे १०
[illegible]हावार्थं यलिकल्पतत्र कूर्मवक्रानुगुणं मनुं विधाय एकतुकं कृत्वा कुर्यात्। तत्र वदिनस्नानादिकं विधाय गु
[illegible]क्रायकृतिमिमन्त्रणाकरणं [illegible]मन्त्रिमानूदशादिक्षु। कुंयवात्र विप्रकर्णा तु विदिक्षु कर्वाङ्गाः विप्रकृ
[illegible]नुतसर्वं निविघ्नसिद्धिवस्तुमाह्यनन लिखन्यतम् ॥ कुं नमः सूर्यनाम्नायकृतिमिमन्त्रणाक्रसंयुक्तं सू
[illegible]यावाह्यं यज्ञ्यवाचः यूजयम्। एवं जन्यापि ॥ तथा वमन्त्रमालायां ॥ यज्ञ्यक्रत्रादिकं गत्वा कुर्याद्भूमः पवित्र
[illegible]। अभक्राणमिति स्नानं नद्यादौ स्वेच्छयामतं। नगवाजावपिक्राणं क्राणयुग्ममथापि वा। आहावादिविहारार्थं

नावर्णांहू मिमाक्रमात्। क्षीरवृक्षाहुवामूलानू मुद्रमान्द्राहिमद्रिमानू। निखनद्गादिस्थागे मयू
संपूज्य सर्वविघ्नविनाशार्थं गणपतिं पूजयेत्। ॐ अद्यत्यादि अमुकगोत्र श्रीअमुकदेवशर्मा मिक्कर्तृ
मध्ये यज्ञायवाराहगणेशं पूजयेत्। तदुक्तं कुशमालादिकं तत्र पूजयेद्विधिवत्। शक्रशीवामुनाम
देवतयावलिं दद्यात्। ॐ यत्रोद्रोत्रोद्रकर्मणो रौद्रस्थानं निवासिनः। मातरोऽयुग्यकर्मणि गणाधिपतयः
नाष्टदिक्षु हुतयावलिं दद्यात्॥ तत्रागमयत्रोक्तं यत्॥ तथा च प्रातः स्नात्वा हुतमयज्ञाः सर्वं प्रयतो
यतोक्तयाविधिनियमनुवर्त्य यथाशक्त्या संकल्पं कृत्वा यथा ॐ अद्यत्यादि ॐ अमुकगोत्र श्रीअमुकदेवशर्म
निनडषासिस्नानादिकं कृत्वा स्वस्तिवाचनपूर्वकं संकल्पं कुर्यात्। यथा ॐ अद्यत्यादि अमुकगोत्र श्रीअमु
सिद्धिकामाद्यावश्यावतां कालनलाभ्यमिताव त्वाली अमुकमन्त्रस्य पूज्यत्वीत्वा कुर्यात् तद्दशांशतर्पणं तद्दशां
निखनेमिक्रिकं कार्यं साधकं पूर्वपूर्वं तथा अन्यथा बहुवद्वार्थं कुर्यात् यत्पूर्ववत्॥ तत्राहामतर्पणं॥
विधिवद्ब्राह्मणविवाहसमन्वितं। एकैकमङ्गुलितार्थं यथिवाबाह्यतर्पयेत्। तत्राहामदशांशेन तर्पयेत्यथ
समुद्रयास्वमूर्द्धाहिभवयेत्। तथा च नामान्तमन्त्रमन्त्रार्थं विद्यामिनमः यदमिति। तत्रादक्षिणा। ॐ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

श्रीनेवाद्धिदेवतं यथा। नामगोत्रायगुरुवस्तुरुसंप्रदद। तत्राऽद्धिद्रावभावनीकुर्यात्। अथग्रहणयवशुवनाय
वगर्भाअमुकदवतायाअमुकमन्त्रसिद्धिकामाग्रसादर्विमुक्तिपर्यन्तंजपपूजयवशुवमरुकाविष्यान्तिमङ्गल्य
वगर्भाअमुकदवतायाअमुकमन्त्रस्यकलेतद्गुरुलोकालीनकूल्यर्मस्वजपहनांगाहामतद्दनांगतर्पणतद्दनांगाभिष
वत्॥ ॥अथकूर्मचक्र॥दीपस्थनेसमाश्रित्यकर्णकर्मफलप्रदं। वसुवसंतुवंलिखा कोष्ठानीनवकंलिखेत्। पू
पूर्वकोष्ठादिनायग्रहंग्राह्यावसंस्थितिः। मूलेनकस्यगानायाद्रक्षावरुयग्रहिणी। कोष्ठकूर्माडरुयादौ अवलि
ः स्वल्पजीविनः। डदसीनः कृद्धिसंस्थः वादस्थाद्दुःखमाप्नुयात्। यद्धस्थः श्रीगुरुमन्त्रं वन्यनाश्चानोदिरिः। कूर्म
रुलनाम्नि सर्वनिर्थयकल्पत॥ ॥अथमन्त्रानांदशसंस्कारा॥गोतमीय॥ जननंजीवनंयज्ञं स्नानंवाधनंतथ
लूर्दियात्रसंलिख्य मात्रिकायन्तुमूलम। कान्तीवचनंनाधिरुस्मनावाथसुव्रतः। तथा कान्तीवशक्तिसंस्कार वन
स्मृतं। यंकिंक्रमतविधिना मुनिभिस्तुनिश्चितं। ग्रहणवान्तविनाकृत्वा मन्त्रवर्णनुजपसुधीः। ग्रहयकंतवावन्तु जा
मर्गं। लेवादिमन्त्रस्तदनंग्राकंद्रव्यत्रयंगुरुं॥ विलिख्यमन्त्रवर्णमुग्रसूनेः कवीवरः। तन्मन्त्रवर्णसंख्यातं रुन्य
मन्त्रार्थसंख्यया। संविश्यमनसामन्त्रं मूलस्थामूलमध्यतः। आतिमन्त्रविधिवद्भूरुमन्त्रत्रयंयमी। तावंद्यामाग्निम

अथ ग्रहणयवग्रवनसंकल्पः। यथा ॐ अद्य आदित्यवारे सूर्यग्रहणनिमित्तकं दिवाकरनिवासं अमुकगोत्रः श्री अमुकदे
वशर्मा ॐ तिसङ्कल्प्य जपं। महिनकृयवदिनवास्नानादिकं विधाय ॐ अद्य आदि अमुकगोत्रः श्री अमुकदेव
शर्मणः तद्धर्मार्थं अभिषेकतद्धर्मार्थं ब्रह्मराजनकर्मार्थं ॐ कविधा ॥ ॐ तिसङ्कल्प्य होमकुर्यात् दक्षिणादिकं पूर्वं
दानं नवकं लिखेत्। पूर्वकाष्ठादि विधिवत्। सप्तवर्णानुक्रमात्। लक्ष्मीगोमधुकाष्ठं स्वयम्भाक्रमानुलिखेत्।
कुण्डकुण्डादौ अवलिप्तयुक्तमाविति। क्रमेणनन विरुद्ध नमस्तुमविरागतः। तथा मखस्थालकृत सिद्धिकवमु
ष्ठाचोदितः। कूर्मवक्रमिदं ग्राह्यं मन्त्रिणां सिद्धिसाधकं। कूर्मवक्रमविज्ञाय यः कर्याद्भयकृकं। तस्य यज्ञ
यज्ञ कृतनेवाधनं तथा। अभिषेकाविनीकवलाद्यायतयुनः कर्यनं दायनगुद्धि दर्लभामन्त्रसंसक्रिया। तथा स्व
मीवधाक्रिसंस्कार बन्धनं वेधूवमनो। जीवरुम्मसमाख्यातं मारुकामन्त्रलक्षणं। मन्त्राणां मारुकामध्य दृष्टा भाजनं
ग्रहयकं धातवाबन्धु जावनं तद्दाहनं। मन्त्रवर्णसमालिख्य तत्र बन्धनामुसा। ग्रहयकं वायुवीजन तस्मिंस्तं तत्र
मन्त्रवर्णसंख्यातं हन्याद्रहनबन्धनं। तद्धन्मन्त्राक्रविधिना अभिषेकः प्रकीर्तितः। अथ अथ्वल्लवेः सिद्धिं मन्त्री
यमी। तावद्यामान्निमनूयक्त दण्डी स्थानिर्मनूमतः। यामहकारः अग्नीवरुः दण्डी अनुस्वारः। सर्वेनिकुगतायः

नमस्यनायनवाग्रथ आनन्दमन्त्रनविधिवदाद्यायनविधिःस्मृतथमन्त्रनवाविनामन्त्रनर्यनेनर्यनेमर्ग। मधुमाग
॥नावमायावमायागो मनार्द्धीमनमूचन। उच्यमानस्यमन्त्रस्य गोयनेत्वस्त्रकाशने। संस्कारादशमेप्राक्ताःस
यकायिकंकार्म्मनी। मायिकंनामयामाहु लोकूर्षकार्म्मनीमनी। आनन्दमद्वयंकूर्यं विवृद्धमन्मलत्रयी। नावमा
वमायावमावीज यदिमनजयन्मन्। ज्ञानमलारुर्वेव दीपयत्साधकालमः॥ ॥अथकालावमीदीक्ष
ॐ अयस्पादि। अमकगोत्रःश्री अमकदवशर्म्मार्थधर्म्मार्थकामभार्द्धं प्राप्तिकामाःअमकदवतायाः अमकमन्त्र
ऽतिप्रतिवचनं॥ ॐ अर्घ्यिष्यामारुवन्दे। ॐ अर्घ्यऽतिप्रतिवचनं॥ ततागन्धपुष्प, धूप, दीप, वस्त्रालङ्कवला
अमकदवतायामस्कर्ष कामकमन्त्रदीक्षकर्म्मनि अमकगोत्र अमकदवशर्म्मानामहि ः, पाद्यादि रिवस्यर्घ्य
न्यार्घं कुर्यात्॥ तद्यथ स्ववामत्रिकालवृत्तरुद्रविम्बविलिख्य ॐ आधारशक्त्यनमः॥ ॐ कूर्म्मायनमः॥ ॐ पृथि
व्यायनमः॥ ऽतिमन्त्रेणसंपूज्य अङ्गुष्ठामुद्रयासूर्य्यमण्डलार्घ्यमानीय॥ ॐ गङ्गेचयमुनेचयादिनामीर्थमावाह्य
मयूक्तद्वारपूजासमावनतथावत्रिकालवृत्तरुद्रविम्बमण्डलेवयरुतः आधारशक्तिं संपूज्यतत्राधारनिक्षि
प्तादर्घ्यद्रवनमुद्रावे सामान्यार्घ्यमिदंस्मृतं। मन्त्रुयस्यद्रावनेव सामान्यार्घ्यमिदंस्मृतं॥ ॥ ऽतिगोतमीयवचना

भूनाथ किमन्त्रुवेषु ववन्मूर्द्धनेथ गौरवपूजनदुग्धेन तर्पनं सम्यगाविर्भ। अहिंसकाधिपथा
कथ सर्व्वमन्त्रमूर्त्तोपिताथ यानूक्त्वा सर्व्वदायन मन्त्रावाप्तिकमाप्नुयात्। मलत्रयमिति॥ आन
वमायावमायाग ॐ तिनावमावीजपूटितं मन्त्रमष्टोत्तरशतं जपन्॥ तथा च विश्वसार॥ ता
दीक्षयागथ॥ शिष्यः पूर्व्वमुपाधिनिष्कृतनित्यक्रियथ स्वस्मिन्वावनपूर्व्वकं सङ्कल्पं कुर्य्यात्।
कमन्त्रदीक्षामहं कविष्य॥ ॐ तिसङ्कल्पगुरुवृत्तयात्। यथा॥ ॐ साधुरुवानामाँ साधरुमासः
ङ्गवलादि हिंगुरमयर्च्चदक्षिणज्ञानपूर्व्वारुवत्॥ ॐ मयस्यादि मम्मलगोत्रः श्रीमन्मदवर्म्मा
यर्च्चगुरुस्वनरुवन्मर्हवृत्तो। ॐ वृतास्मीति प्रतिष्ठमिववनीतगुरुवावस्यद्वावदशोसामाः
ॐ पृथिव्यैनमः॥ मथ॥ ॐ अनन्तायनमः॥ ॐ तिसंपूज्य हृदि मन्त्रतयार्त्तु ब्रह्मात्मा भावयार्त्तु निः
मावाह्य॥ ॐ गन्धपुष्पाद्यैः संपूज्य धेनुमुद्रां प्रदर्श्य॥ ॐ हृदयमुद्रां प्रदर्श्य भावाङ्गुष्ठाहृदि मर्द्दनेन्द्रा व
निष्क्रियत्। अस्त्रतयार्त्तु संप्रोक्ष्य हृन्मन्त्रतयुपजपत्। निष्क्रियकार्थमावाह्य गन्धादीन्युपहारवन
वनात्॥ अस्त्रमुद्रावजपः विघ्नाद्यर्थमथ प्रदर्शनात्। ततो द्वारपूजा॥ उर्द्धाधोवन॥ ॐ विघ्नाय

नमः ॐ महालक्ष्म्यै नमः ॥ ॐ सरस्वत्यै नमः । दक्षिणशाखायां ॐ विष्णवे नमः । वामशाखायां । ॐ रुद्रयाला
विकिः । जटाकलापे द्वादशदेवतास्थानमन्त्रैः । तत्रादौ । त्रियवादियज्ञादिषु गर्भाधानरुद्रयालङ्कृ वटुकेयागीन
बुध्यध्वनुध्वनुध्वनु

ाखायां। ॐ कुब्जायालायनमः तथाः यार्त्थे॥ ॐ गङ्गायैनमः दक्षिणे॥ ॐ अम्बायनमः॥ इति पूजयेत् यथवा
यालक्ष्मी वटुकं योगीन्द्रथा गङ्गा च यमुना चैव लक्ष्मी वाणी तथा जया इति विशेषः वैमूवतु नन्दः सुनन्दः
ाममन्द्रहपूजयेत् तथा दक्षिणे यायपूर्वः सर्ववामः सर्वास्य गन्धवामाङ्गे सकाव यनमस्तुयान्दः प्रविश्य नेर्म
नुविघ्नानुसार्य्य वामयाघ्रि घामत्रयं लक्षोमानुरुहि तिसक्ष आज्ञानविक्रिवानादाय॥ ॐ अयसर्यनुतरुमा
ाजाबन्धनसिद्धार्थ रुम्मदुर्वा मायवाः विक्रिवाः इति सन्धिस्थासर्वविघ्नोघनाशकाः तथा॥ ॐ ज्ञा आधारशक्तिक
दवमारुआसनयविग्रहविनियोगः॥ तथा वक्ष्यामीतन्त्र॥ मरुवीडं समुच्चार्य आधारशक्तिमुच्चरेत् कमलं १३
थदवमाचैव आसनायनमः विनियोगमुक्तथितः यथेद्वासनं तत्तः तत्तः ॐ पृथ्वि त्वया धृता लोका
द्रमलोविशेत्॥ तन्त्रान्तरे॥ आदौ विघ्नं समुच्चार्य यथा आसनकल्पने। अथवा आसनं स्थित्वा विघ्नानुत्सार्य य
यं विशोधयेत् यं गन्धं यलमात्रं दुग्धरागं गोमयं तावदिष्यते। घृतं यलमात्रं स्यात् गोमयं तालकद्व
मूलमन्द्रहसमन्त्रं तत्तोवयविशोधयेत् तनसर्वं विशुद्धिः स्यात् सर्वयायनिकृन्तनं। तथा दक्षिणे पूजाद्रव्या
तद्रयीयाद्यपूर्वं लिर्दत्वा वामा ॐ गुरुस्थानमः दक्षिणे गणेशायनमः मध्ये अमुकदेवतायैनमः कृतांजलि

लिपुटां कृत्वा वामगुरुपुरयंयजेत् । दक्षिणेवामतलेधानं मूर्द्धिदेवं विचारयेत् । तथा कृतमुद्रिः ॥ तथामा
॥ तथामुद्राप्रदर्शनं तथा ध्यानं ॥ तथामानसपूजा ॥ तथा विशेषार्घ्यस्थापनं तथास्ववामत्रिकोणं कृत्वा त्रि
गन्धपुष्पाक्षतदूर्वानिक्षिप्य विमलजलेन । ॐ लं कं सं षं हं वं लं वं यं मं रं वं रं पं नं धं दं थं तं णं दं तं ठं टं ॐ
पूजयेत् । मिवह्निमण्डलायदशकलात्मनेनमः ॥ ॐ निष्प्रदिकायां ॥ ॐ सूर्यमण्डलायद्वादशकलात्म
पूजा ॥ ॐ गजवयमनवेव लताबलिसरस्वती । नर्मदासिन्धुकावेरी जलेऽस्मिन्संनिधिं कुरु ॥ त्वादिन
वर्णं तत्रावाह्य ॐ ह्रीं ॐ त्वेवगुन्ध्रवषट् ॐ ह्रीं जालिनीमुद्रां प्रदर्श्य वौषट् ॐ ह्रीं जालेवीक्षयूनवज्रमन्त्रेण स
मष्टक्षजपेत् ॥ तथा त्रयलमतमीय ॥ गन्धपुष्पैः समस्यर्च्य कृष्णखंधामयाजपेत् । अष्टकृत्वाजपन्मन्त्रं शिव
तस्मात्किञ्चिज्जलेधार्य्य नीयमाप्य निक्षिप्य तनादकनात्मानं पूजापकरणं ॐ मूलेन त्रिवारं पूजयेत् । न्यासव
ज्ञानायनमः ॥ वामांगे ॐ वैराग्यायनमः ॥ दक्षिणांगे ॐ ऐश्वर्यायनमः ॥ मुखे ॐ धर्मायनमः । वामपा
ः ॥ हृदि ॐ अनन्तायनमः ॥ ॐ पद्मायनमः ॥ ॐ अर्कमण्डलायद्वादशकलात्मनेनमः ॥ ॐ सोममण्डलायः
सनमः ॥ तेजसनमः ॥ पीयूषमात्मनेनमः ॥ ॐ आत्मनेनमः ॥ ॐ अन्तरात्मनेनमः ॥ ॐ ज्ञानात्मनेनम

हृदयशुद्धिः॥ततो मातृकान्यासः॥ततः प्राणायामः॥ततः षो० न्यासः॥ततः मातृकादिन्यासः॥ततो मन्त्रन्यासः
नामत्रिकालं कृत्वा त्रिकालं संपूज्य त्रिपदिकामाद्यं कृत्वा निगर्भं प्रकाल्य तद्यथा निसृष्टं नमः निमन्त्र
दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं अः अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ऌं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः स्वानन मन्त्र
लायद्वादशकलात्मनेनमः॥ॐ निगर्भं॥ डलमत्वात्मने सामण्डलायषोडशकलात्मनेनमः॥ॐ निरालंबं
निधिं कुरु॥ त्वादिनाभ्यं कृत्वा मूलयासूर्यमण्डलाकीर्थमावाह्य ॐ भूमि ॐ हावरु ॐ रुनि स्वहृदयाद्ध
ीकृत्य नवमन्त्रैः सकलीकृत्य गन्धपुष्पाद्यैर्गत्रदवर्तां संपूज्य तद्यथा निमस्यामडयाभ्यां कायमूलमन्त्र
कृत्वा जपन्मन्त्रं शिखयामलिनीन्यासः॥ गत्रकृष्णं यदेतत्तदवमायवं॥ ततो क्षेत्रमूर्ध्वं प्रदर्श्य मुद्रां बद्ध
त्रिवस्यक्षयो० न्यासक्रमेण गात्रं। धर्मादीनूपूजयेत्। तद्यथा दक्षिणस्कन्धपार्श्वे ॐ धर्मायनमः। वाम॥ ॐ
धर्मायनमः। वामपार्श्वे॥ ॐ ज्ञानायनमः॥ नाभौ। ॐ ऐश्वर्यायनमः॥ दक्षिणपार्श्वे। ॐ ऐश्वर्यायनम
ः॥ ॐ सामण्डलायषोडशकलात्मनेनमः॥ मेवह्निमण्डलायदशकलात्मनेनमः॥ सं सत्वायनमः॥ वं वज्र
ः॥ क्रौं ज्ञानात्मनेनमः॥ ततो हृत्पद्मस्य पूर्वादिक्रमेण षो० कलाः संपूज्य षो० मन्त्रं यजेत्। ततः ॐ अनन्तय

गयार्विद्वान् ब्राह्मणान् दक्षिणाभिर्मानयेत् । तेषां विनासन्क्रमशः सधीः मुखयार्थेनाक्रियार्थे
शेषयवाद्यैः समर्चयेत् । ततः कुमारं हृदाभाव्य पादसर्वांगेषु मूलनयेन्यस्याङ्गुलिदलाय यथा
मांसहृदाभाव्य पादसर्वांगं कक्रमात् । सर्वमंत्रस्याङ्गीकाय पात्रस्थनवविधविधात् । ततः प्राङ्
ॐ मंडलायनमः ॐ तिमंडलसंपूज्य आलिखेत् कर्णिकामध्ये मार्तण्डमंडलं वास्कीय
कयनमः ॐ तिथी० मन्त्रं तत्पठेत् कुर्यात् । मंडलप्राङ्मुखे यं धूम्रार्चिषे नमः
नागुरुकर्पूरैः धूपयित्वा त्रिगुणान्मनार्मवस्त्र । ॐ कुमायनमः ॐ गन्धपुष्पाक्षतैः कुसुमपूजा
विधानं गुरुमभ्यर्च्य । हेमं वोर्यं तथा ताम्रं मार्तिकाम्बास्वधाकिरः ॥ विरुधार्थं न कुर्वीत कृतं नि
वयत् । ततः कुमुद्राङ्मुखे सूर्यस्य कुमुं तथा विन्यादिद्वादशकलाविन्यस्य पूजयेत् । ततः कवच
मानदयमन्त्रवद्वाभिलाषानजयनकुमुं यवयद्वतामिया । ततश्चन्द्रस्यामृतादिषोडशकलाङ्गलप्राङ्
कं० विलादैश्चक्रमिन्दुमंडलसकलाः कलाः सावाह्य पूजयेत् । गन्धाष्टकं त्रिविधं गावदार्या गन्धाष्टकं
पूर्वकविद्धः ॥ १ ॥ चन्दनागुरुजावत्र कुष्ठकुङ्कुमसंयुताः । कटामांसीमुरमिति विष्णुगन्धाष्टकं स्मृतं ॥

क्रियाभिर्वेत्वभर्म्मादिप्रकल्पयेत्। ततो हृदयमूलदवतानेवह्नीविनागन्धाद्यैः पूजयेत्। तथा वनिवेद्ये विनानेवह्नीगन्धं
यथा मनाक्किमन्त्रेण पुष्पाणि नाजयसमर्पयेत्। तथा वनिवेद्ये पञ्चकृत्यमतः कृत्वा यथा पुष्पलिमनन्यधीः ततः
ततः प्राङ्मुखोस्थाय विसृज्यतद्धिः पूजामावरुत्। ततः शवदाकृसर्वतारुद्रमण्डलान्यतमण्डलेषु पूजयेत्
लेवास्कीर्य्यविष्टरं वाकृतसंयुक्तं तदुपरि विन्यसेत्। ततो मण्डलनमाः पूजयेत्। तद्यथा पी० मध्यमाक्षवग
र्विषनमः ॐ ह्यादिवक्त्रमालवद्धिदशकलाविन्यस्यसंपूजयेत्। ततो हृमादिवविंकुसुं हृतिप्रकाल्यवन्ध
मुसंपूज्यविष्टवाकृतंनवस्त्रानिवनिद्धियेत्। प्रणवमन्त्रवन्धमुया० यावेकं विसाव्यपी० स्कृपयेत्। कुसुः
तकृतनिष्फलमाप्नुयात्। षट्त्रिंशदङ्गुलंकुसुं विस्तारामतिमालिनी। षाडशंद्वादशवाधि ततान्यूनंनको
तः कृवक्त्रमकषायतयलाशत्वेकृवनवीतीर्थदिकेवोगन्धपुष्पसवासितजलेवा आत्मरुदनमारुकाप्रतिसा
ताकलाद्यादिद्धिप्रोनविन्यस्यअमृताद्योनमः ॐ ह्यादिसंपूज्यवगन्धकवंकावक्त्रमकलायादिशिवायूर्य्यगन्धा षू
न्धाष्टकंतु त्रिविधं शक्तिविभूतिवात्मकं। चन्दनागुरुकर्पूरवावकुंकुमवावना। कटामांसीकाचियमा शक्तिगन्धं
ष्टकंस्मृतं॥ चन्दनागुरुकर्पूरंतमालजलकुंकुमं। कुसीतकुष्ठसयकुसेवगन्धाष्टकंस्मृतं। अस्याः अर्थः चन्दनागुरु कु

र्मूर्वकुष्ठ्रगोकुङ्कुमबालवनाङ्गठामासीगमठ्यालाङ्गुलिमङ्कोर्गिभस्मकं। चन्दनमगुरुबालाकुङ्कुमकुङ्कुमस्वेतवीचि
न्दनकुष्ठ ॐ मिलिवस्यगन्धाष्टकं। मत्रादौवह्नर्द्दशकलायूजयत्। मद्यथावह्नधूम्रार्चिरादिदशकलाङ्गुलागच्छ
कामीप्रतिष्ठां कुर्यात्। मद्यथा ॐ क्रौं क्रौं हंसः धूम्रार्चिरादिवह्नर्द्दशकलानांप्राणाङ्गुप्राणाः ॐ ॐ धूम्रा
लिं ॐ धूम्रार्चिरादिवह्निदशकलानांयनः वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रप्राणङ्गुलागच्छसुखंचिरंतिष्ठतुस्वाहाङ्गुलिप्रा
यवाचेः पूजयत्। लक्ष्मीत्यस्यकंआवाह्नपूजयत्। मद्यथायंधूम्रार्चिषेनमः ॐ वंवंवंहुम्रायेनमः लक्ष्मलिंगे ॐ
ह्नैकवाहनायै। ॐ मूर्यामयिन्यादिद्वादशकलाः पूर्ववदावाहनादिकलायूजयित्वावस्त्र
त्यंकंपूजयत्। कंकंतयिन्येनमः ॐ वंवंवंमायिन्यै २ गंगंधूम्रायै २ घंघंमवीन्यै ४ ङंनंङ्गलिन्यै ॐ वंधंपूर्वे ॐ
लक्ष्मीत्यस्यकंआवाह्नयाद्यादिकिः पूजयत्। मथाचतन्तुकंकाद्यासमुद्रायावाः कान्द्वादशलिंगाः। मत्रचन्द्र
ॐ अमृतायेनमः ॐ वंवंवंमानदायै २ ॐ धूम्रायै ३ ॐ हुंहुंहुंहुंहुंहुंहुं ४ ॐ वंवंवं ॐ मालिन्यै ॐ वह्निकायै ८ ॐ कान्त्यै ९ ॐ ब्रह्मा
या द्यादिकिः पूजयत्। मत्रः यद्वा लक्ष्मीकलापूजा। मद्यथासृष्ट्यादिकावर्गदशकलाः पूर्ववत्प्राणप्रतिष्ठादिकंकृत्वा
कंसंगमावादिसमूः पूजनन्तुकंसृष्टेवनमः खंवंवंत्रीनमः गंस्मृत्येनमः घंमंमायै २ ॐ कान्त्यै २ चंलक्ष्म्यै २ छंकुंलुं

कुंकुम स्वकवीविलेपनं मामा। देवदारु हिंगु विष्णुक्रान्ता कस्तूरी। चन्दनं गुरु कर्पूरं मालतीमालाकुंकुमं कक्ष
दलाकलाहुंफट् स्वाहा। सन्निधीकरणं मूलमन्त्रं प्रतिलोमानुलोमं यन्त्रं यदवर्णमनसा ध्यायन्नूर्ध्व
प्राणाग्नि वैश्वानरं धूम्रार्चिर्वादिवह्निदशकलानां हृदयं हुं फट् स्वाहा। धूम्रार्चिर्वादिवह्नि द्वादशकलानां सर्वेन्द्रिया
णि मनुस्वाहा हुं फट् प्राणानुसंस्कृत्य गन्धादिभिः पूजयेत्। कुं धूम्रार्चिर्वादिरयं नमः गन्धानमः पुष्पादिनाथ ह्रीं
यै नमः लक्ष्मीलिंगी २ वैश्वानरी ४ ॐ विस्फुलिंगिनी ५ ॐ संप्रियै ६ ॐ संप्रभायै ७ ॐ कपिलायै ८ ॐ लोहवाहनायै ९
वज्र
लिंगी ५ ॐ वंधवृद्धौ ६ ॐ दसुषुम्नायै ७ ॐ अर्थभागदायै ८ ॐ ह्रीं विन्मयै ९ ॐ ह्रीं वाग्विनी १० ॐ ह्रीं भाविनी ११ ॐ ऊर्ध्वमायै १२
दलविमा ४ मनः चन्द्रस्य ॐ अमृतादिकला ४ पूर्ववदावाहनादिकं कृत्वा पूजयेत्। मनः ४ त्र्यंबकनं पूजयेत्। मनः ४ अर्थ
यै ८ ॐ कान्त्यै २ ॐ ब्रह्मस्नायै १० ॐ त्रिलिंगायै ११ ॐ ह्रीं ह्रीं १२ ॐ ह्रीं ४ ॐ मूर्ध्नि मृतायै १४ कल्पं त्र्यंबकमावाह्य
प्राणप्रतिष्ठादिकं कृत्वा पूजयेत्। त्र्यंबकं त्र्यंबकामावाह्य पाद्यादिभिः पूजयेत्। मनः कुं फट् ४ मुद्रिः सर्वसंबन्धवी
ह्रीं २ ॐ लक्ष्मीं २ ॐ कुंडलिन्यै २ ॐ ह्रीं वायै २ ॐ ह्रीं स्थिरायै २ ॐ ह्रीं सिद्धै २ ॐ कल्पं त्र्यंबकमावाह्य पाद्यादिभिः पूजयेत्। मनः फट् ४

श्री

[illegible]

[illegible]

[illegible]

नमस्कृत्यामृतीकृत्य यवयीकवलमयायवमीकुर्यात्। ततः प्राणप्रतिष्ठीकृत्याभ्यर्चनं यवाद्यैः पूजयेत्। ततः पूर्वादिषु
दिक्षु गणेशः तथा कवलदौर्बल्यादेकमवयवमस्य। किन्तु सामान्यविशेषार्घ्यद्वयस्यावश्यकत्वे॥ तथा वनवह्निस्वव
कवलादिषु मृतवयशुभाद्रजतं। तत्रामुष्यार्घ्यं अमुकदेवतायै इतं पाद्यं नमः इति यादाम्भः। ततोऽर्घ्यं यथा इतं
यं यवतुस्वधामन्तु लवदनदयावमनीयकामिति तस्य स्वधायां कुर्वन्तः स्वधाकृत्याजलवाविलादिदमावमनीयं वमि
कं सामगन्तु धृतवनात्। यत्तु मधुपर्कं ततः कुर्यात् जलमन्तु लदनिकः स्वधानुनाततः कुर्यान्मधुपर्कं मुखास्वृ
दयं तद्वर्णुरुदनव्यवस्थापनीयं। गृहाणीं प्रतिवाच्यावलनमिकावात्। वावनिकन्ववकावस्यस्यागार्थकात्तिकाविमु
नतुस्वधेति सङ्गमयन्निमोथिलामुस्वधायां कुं कुर्वन्निनस्यधिवकावस्यस्यागावाधकस्यस्यागावाधकत्वाकिंव
गृह्णुत। नतुवमिति तथानमः स्वधास्वाहावौषडिति क्रमाहिधानात्यागवाधकस्य जलमन्तु लेतिवनेप्रमाणशून्यमि
तीलवंगकक्कोलात्मकमावमनीयवदन। अर्घ्यस्वाहेति गन्धपुष्पाक्षतयवकुशतिलसर्षपदूर्वात्मकमर्घ्यदद्यात्।
धूपकर्कस्वः धा। आज्यदधिमधूनि शुभमतदकं मनाधिति प्रवेशनवावमनीयस्वधेति ततः स्नानीयं निवदयामि तत्रावम
त्वावन्दनकर्पूरकालागुरुवात्मकं गन्धं दद्यात्। तथा वनिर्वन्धगन्धवनकर्पूरकालागुरुवात्मकं धूपं दद्यात्

ः पूजयेत्। तत्पाद्यादिपात्राणि। गन्धमीयाः। अर्घ्यस्य पात्राणि वृथाणि। आचमनीयस्य पात्रेण
ः। तथा वनवह्निश्चव एकयाग्नेन कल्पेत्। यदि सा कान्यकुब्जश्चव। मन्त्रः पवाद्भूखायानि। आयद्भ्रवदयद्भ्रूहल
ः। तता अर्घ्यं यथा एतत्कृत्वा। आमाकदूर्वाकुशविष्णुक्रान्तिः। तथा छन्दमावमनीयं अमुकदेवताये ब्रह्मा
ः। आदिदमावमनीयं वमिति वैवदन्ति। तत्र सुखेन्यावमनीयं। त्रिवारं मुखपङ्कजं। स्वधेति मधुपर्कं। पुनर्वमनीय
ः। अर्घ्यं। मधुपर्कं मुखाम्बुजं। तेन वमनं कुर्यात्। दद्यात्। आवमनीयकं। वाक्येन वचीजन। दद्यात्। आवमनीयकमिति ब्रवन
ः। अर्थकामतिकाविष्णुः। कविकुमहार्थकुमारायार्थं वदन्तः। स्वधेति वदन्ति। अन्यकुशलमन्त्रेण आवमनीयं साधनदा
ः। अर्थाभावाधकत्वाद्विवस्यार्थकत्वाल्लाभशब्दनार्घ्यदानविधानात्। अर्घ्यं। आवमनदानस्यागावाधकत्वमशब्दा
ः। इति ब्रवन्। प्रमाणशून्यमिति। तान्त्रिकाः। तता आवमनीयं स्वधेति। शूद्राणामयीयं वाक्यं। षष्ठं गन्धासवायिलेषाम्। आ
ः। दूर्वात्मकमर्घ्यं दद्यात्। विष्णुवत्। अर्घ्यं विक्रमलेवदयमिति वदन्तिः। ननवावमनीयं। इति वदयामिति वदन्तिः। तता
ः। यं। इति वदयामि। तता वक्त्रयङ्गायवीतानि। मूलनदद्यात्। तता मन्त्रयुटिमाहकार्ष्णेन। तत्र न्यासस्थानदेवस्य पूजा। विधि
ः। वाति। तः। तत्र यूपानि। वोषम्। तत्र आवरणपूजा। सर्वत्र दानमूलमन्त्रावरणीतता। तुल्यगुणवीरार्कवामधवन

घृतात्मकं धूपं दद्यात्। तथा वगुर्गुलु वगुर्वृक्षीवस्थ शर्करा वामधूबन्दनैः। धूपयद्यार्य्यसम्मिश्रे, नीवेर्द्ध वस्य दक्षिण
सर्व्वदेवर्षिसंयुतः। वागवागरुवागदक्षम, सवगवृक्षुलम्बयग्रविलोषा। वक्रविवर्जितवाविदमुद्रा, धूपवर्त्ति
सर्जरसंघनैः। हरीतकीनखीलाक्षा, आटामांसीश्रुलोलजं। षाडमाजं विदुर्धूपं, दद्यपिग्रवकर्म्मणि। मयमस्कृघ
रिन्यावर्त्तिकयादीपं दद्यात्। तथा व, वस्याकर्पूगरिष्ठा, सर्पिषा तिलजनवा। आवाथदर्शयिद्दीपा, नद्वैः सोरुगंभ
। गन्धादिदानविलोषमु, तन्त्रोतव ॥ मध्यमानामिकाङ्गुष्ठै, वङ्गुल्यग्रलपार्व्वति। दद्यार्व्वविमलगन्धं, मूलमन्त्रसाधकः
नामिकास्यांतु, मध्यपर्व्वनिदर्शिकः। अङ्गुष्ठाग्रलदवति, धृत्वाधूपं निवदयन्। गलालनं त्रिवाहृत्वा, मयग्रामूल
॥ मूलमन्त्रेतिनथा। ततः समर्पयद्धूपं, घण्टावाद्यजयस्वनैः। तथा, वाद्यवरुद्दः, धूपरागनमन्त्रा, प्राक्ष्यर्व्वहृदा
दर्य्यर्व्वव। अस्यर्व्ववादयन्घण्टां, सधूपेर्द्धूपयल्गः॥ तथा ज्ञातमीय॥ डलार्य्यदृष्टिपर्य्यन्तं, घण्टां वामदिशिस्थि
ल॥ निवदयवारागे, गन्धपुष्पवरूषनं। दीपं दक्षिणतादद्यात्, पूवतावानवामतः। वामगन्धुतथाधूप, मध्यवान
न्वंसिनावर्त्तिकयन्, दक्षिणेवक्रावगु, वाम, पक्षक्षदवतावाम, आत्मानं दवतादक्षिणे॥ तथा वयामलदीपश्च

ग्रे नीवेद्यं वस्यदक्षिकः॥ विलेपस्तु गन्धान्वय॥ सिताग्रमधुसम्मिश्रं गुग्गुल्वगुरुचन्दनं। षडङ्गधूपमगरु
नवाविदमुद्रा धूपवर्त्तिविरुसन्दविरुद्रा। गुग्गुलुं सबलं दाव पर्णमलयसम्भवं। क्रीवबमगुरुकृष्णं गुडं सः
कर्मालि। मधुमस्कं घृतं गन्धा गुग्गुल्वगुरुलोलजं। चन्दनं नसिद्धसिद्धार्थं दशाङ्गधूपः प्रकीर्तितः। ततः कर्पूर
पद्मीया नखेः सोरुगः मालिनः। भावदाष्टं विलेपवचने गत्रगत्रजं दत्वा। उपवाबान्धवान्धवा। ततो नैवेद्यानि दद्यात्
न्धं मूलमन्त्रसाधकः। अङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां तु वक्रपुष्पं निवेदयेत्। यथागन्धं तथा दद्वि धूपं दद्याद्विचक्षणः। मध्यमा
ग्रेण्यक्षत्वा मयग्रामूलयागतः। तत्वाख्यमुद्रया दद्वि नैवेद्यं च निवेदयेत्॥ मूलनाद्यमनं दद्यात् ताम्बूलं तत्वमुद्रया
मन्त्रं प्राक्ष्यर्वहृदानना। अमृतमुद्रिता घण्टां वादयन् गुग्गुलुं दहेत्। तथा जयध्वनिस्तामन्त्र मातः स्वाहरूपं
कं घण्टां वामदिशिस्थितां। वादयन् वामहस्तेन दक्षहस्तेन वार्पयेत्। नवेदायदानपि घण्टावादनमिति॥ याम
मन्त्रं तथा धूपं मध्यवानतु दक्षिणे। नैवेद्यं दक्षिणे भागे पवनानवपृष्ठतः। गव्यघृतयुक्तं दक्षिणे तैलयुक्तं वाम
ततो वयामलदीपश्च॥ दक्षिणे घृतयुक्तश्च तैलयुक्तश्च वामतः। दक्षिणे वसिगावर्त्तिं वामतो वक्रवर्त्तिकां।

पञ्चपञ्चविरुदन नैवयस्थितिवस्थितिःपूजमानियमानास्ति दीयनैवयथाःकविगु।मनाःश्चारुवसरुसीः
यमानीयवीषतिमिमन्त्रनिश्चयनर्वस्तुनाकाशाशिश्चाङ्गलियुश्चेःपूजयित्वागुरुस्वयमवमन्त्रमन्त्रवन् कल
माहूकशुद्धादिकविक्षयकरुन्मन्त्राकन्यासान् निश्चयदरुकुर्यात् कुमुष्ठांदवमीपनःपञ्चप्रयवावेःपूजयित्व
नुसुवङ्गमपूयानूयन्त्रवान्निश्चयस्थितिवस्थितिभयमारुकोमनसाङ्गपन्मूलनसाधितेःस्थायेस्कमहिसिद्धात् हि
वासनादवमीनिश्चसंक्रान्तीमयावेकोसम्भावयनगन्धादिभिःपूजयत्। कुंसहस्रावाहरुतिमिमन्त्रनिश्चयाद्
नूनाचाहियर्यन्ते। कुंप्रतिष्ठायेनमःनारुवाकण्ठा। कुंविद्यायेनमःकण्ठादाललाटे। कुंशान्तेनमःललाटाद्ब्रह्म
दाललाटे। कुंशान्तातीतायेनमःललाटादाकण्ठे। कुंशान्तेनमःकण्ठन्नाहियर्यन्ते। कुंविद्यायेनमःनारुर्जानूय
रुवःशंकरस्वाःमकमन्त्रदानानिनिश्चरुस्कंजलंदद्यात्। मथा वाहिश्चतःतद्विवसिस्वस्यरुस्कंदत्वाःतंकुयात्
ददस्वमिनिश्चाकुर्यात्। ततसंस्थादियुकंमन्त्रगुरुर्द्धिलेकल्पेत्रिःश्रावयत्॥ मथावलोतमीय॥ न्यासजालमस
यं। मथावमन्त्र॥ दक्षकल्पेत्रिःश्रावियामकाश्चावलश्चाश्चवन्। विधिवसद्विजातीनां स्त्रीशूद्राणाञ्चवामतः। मतागुरु
कालिःकालिमभयूर्वलाबाग्येसदासुत। रूपयुक्तपयत्। विश्वसाव॥ दक्षकल्पेददन्मन्त्रसंस्थाविकसमन्विमं। म

नमाऽङ्गारुवसरुसीशतम्वासीजपंसमर्पयत् ॥ ततामन्त्रस्यदशसिद्धावाःपूर्वोक्तनकार्य्याः ततागुरुः शि
भवमन्त्रमन्त्रवनूकलसदवताग्रोक्तयत् ततानगवद्धदवीकृत्यदर्भस्थवआसानेशिष्यआत्मयागक्रः
ग्रुप्तयवावैःपूजयित्वाऽलङ्कृतंशिष्यमन्यस्मिन्निवशायत् ततामङ्गलावाचपूर्वकंतत्कर्मसमुद्धृत्यतन्मूलमन्त्र
ायेस्कमरिसिद्धिम् शिष्याऽवगिष्टजलनावमाप्तोतवासमीपविभायगुवाःसन्निभावृपविशत् तामवगु रू
ज्ञिमन्त्रलिप्यस्यशिखांवद्वासंबद्धकलान्यासंकुर्यात् तद्यथापादतलाङ्गानूपर्य्यन्तं ॐ निवृत्यैनमःजा
न्वोनमःललाटाद्ब्रह्मरन्ध्रान्तं ॐ आन्त्रमातायैनमःपुनर्ब्रह्मरन्ध्रान्तं ॐ आन्त्रमातायैनमःपुनर्ब्रह्मरन्ध्रा
यायैनमःनाभेर्जानूपर्य्यन्तं ॐ प्रतिष्ठायैनमःजानूपर्य्यन्तं ॐ निवृत्यैनमःशिष्यस्यशिरसिस्कंदस्थाऽङ्गा
स्यस्कंदस्थाशतंजपत् ततमङ्गारुवमन्त्रंदद्यादुदकपूर्वकं आवयामुल्यस्थलदारुवस्त्रवमूदावयत् तता
तमीयान्यासजालतस्यदक्षगुरुःशिष्यस्ययत्नतःदक्षकर्णेदद्यमन्त्रं त्रिवारंपूर्वमानसःदक्षसिद्धिर्भविष्यति
ालाङ्गवामतःततागुरुवलेदणुवत्यभिमन्त्रवनिक्षत् ततागुरुःॐ डाकिनीवसमुक्तासि सम्यगावावानुरव ।
सर्वाधिकसमन्वितं तथातस्मिन्नुक्तलेदविजयमन्त्रंततार्थकं गुरुविनिलाभःदत्वामन्त्रंजपद्धविशतमङ्गा

रुवेतरु ॥ रूमियामलाम् ॥ शाबदायी ॥ गुवार्न्नुवायनर्द्विर्यां अस्कुकवाडयस्मृ ॥ गुवुमन्त्रुदवमानामेवसमुव
त्रिदिनवसम् । नावस्मेवाविहीगक्ति गुवुमनिनमेशयथतरु ॥ निश्च ॥ कुशतिलकलान्यादाय । कुं अश्वकुंतेरु
तुस्यमहसंपूजद ॥ गवावमर्थ्यालाँ पूसर्वकस्मैनिवदयम् । तरु ॥ प्रुरुमिकुवीत गुवा ॥ त्रियमननाभी ॥ यश्च
हांदयाज्ञाग्वदयात्ययस्विनी ॥ रुमिवृक्षिकवांदयात्यस्यकायनिवासन । सर्वस्वेवामदर्द्धम्वामदर्द्धम्वामदाकु
यस्विनी ॥ रुमिवृक्षिकवांदयात्यत्रयोगानुजायिनी । मथा गुववदक्षिणादयात् सुवर्णवासमान्वितं । गुवुसन
मार्थयविस्यसु सर्वकर्मानिकावयम् । विरुमार्थनिरुन्मागु सुवालायुर्विलोमनी । गुवुदवेवुरुयित्वा यथकुर्याद्विन
कुरुत ॥ दिक्षादिवसगुवुनिश्चयावुयवासदाषमाह ॥ योगिनामन्त्र ॥ मन्त्रुदत्वागुवुत्रेवडपवासंयदावरम् । मस्त
वृक्ष ॥ मायदत्वावुजस्यवं । यश्चपुत्रामः ॥ त्रियतमामद्विधानवक्षामः ॥ कीयदीक्षागुरुमाप्यवन्नवकार्य्या ॥ रुमिकुला
चुर्तयजत् । आग्नेयांपश्चवकुश्च नैमर्त्यांगणनायकं । वायव्यांतयनंत्रेवपूजाक्रमडदाक्षत ॥ यदातुमध्यगमाविन
मार्क्षेवरुमिकां । गुरुवनुयदामध्यत्रमानामचुर्तयजत् । आग्नेयांतयनंत्रेवनैमर्त्यांगणनायकं । वायव्यांयार्न्नमा
पुरुनैमर्त्यांकठावयजत् । वायव्यामविकांदधिस्वगसाधनरुमिकां । गणनाथयदामध्यत्रमानांकठावयजत् । आग्ने

न्द्रवमानामेकीसमुद्भवयन्ति या इति वचनानुकूलभावनाजयविषयं ॥ कन्द्रान्तर ॥ धर्मजयकूटयस्तु निकट
ग्रादाया कुंजयक्रकेतदमूकमन्त्रयकूलप्रतिष्ठार्थदक्षिणामिदं सर्वं जमकगोत्रायामकदवधर्मलोगुरव
ऽत्रियमनन्यधीश्यद्यदिष्टमलाकगुरवमन्त्रिवदयम् ॥ स्वतन्त्रतन्त्र ॥ दिक्षिणानियमायथा ॥ गुरवदक्षि
र्दम्बारदर्द्धम्बारदाकूया ॥ नावत्सञ्चाविशीधाक्षिः कथमस्यरुविष्यति । अन्यत्र सर्वस्वदक्षिणादया ज्ञाप्यदयाच्य
वासमान्वितं । गुरुसन्तोषमात्रेण दुष्टमन्त्रायसिद्धयति । अन्यथा नैव सिद्धिः स्यादविवाद्यायकल्पत । कुलामृत ॥ विरु
द्धयित्वा यः कुर्याद्विनसञ्चनं । तनतुष्यतनैव क्रियतवाकतस्तवेः तताभिस्तान्नयान्ताब्राह्मणानयविनाशयस्वयंतु
नवासंयकाववत् । मरुन्मकावनवकं कुमिर्रुवमिनाथा । दीक्षाकृत्वायदामन्त्रीडयवासंसमाववत् । तस्यदवसदा
नवकार्या ॥ इति कुलावलीदीक्षासमाप्तः ॥ ॥ अथयञ्चायतनादीक्षा ॥ तत्रयामलकवानीतुयदामश्चेत्रनाम
कतः यदातुमम्भागेविन्दुत्रनाम्नीधाकैवयकृत् । अग्नेयीगहनाथ गुरुनैमर्यीतयनेतथा । वायव्यामन्त्रिकाविवरागा
नायकी । वायव्यीयार्द्धमाक्रेवस्वर्न्नमाकयुदायिनी । आदियञ्चयदामश्चेत्रनाम्नीधाकैवयकृत् । आग्नेयीगहनाथ
न्नीकहावयकृत् । आग्नेयीमाध्ववक्रेव नैर्ऋतीतयनन्तथा । वायव्यीयार्द्धमाक्रेव वृकयन्माकदायिनी ॥ तथागहे

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ाम्बिकास्कन्दिकाः। अथ विष्णुरुवेकदन्तवयालम्बोदरः। अथ नाथाः। शङ्करो भगवान्। इति सर्वदा वास्तुमुत्तरा
ालविषयमिति कविवस्तुनो वैकल्पितमिति संप्रदायः। अथ यूजन्तु गानमीयः॥ गन्धादिभिरथाभ्यर्च्य षडङ्गार्चनं त्र
थासनस्कुमारीय॥ यीस्या० वर्नमङ्गदवतायजनेग्राणप्रतिष्ठामतमाद्धानमिति॥ यक्ष्ये दवषस्वाङ्गुलिदत्वा यविर्व
०पृथक्पूर्वा विनायन्तु कवानियः। अङ्गाङ्गिलयविद्यस्य दवता लोकमाप्नुयात्। स्वङ्गमन्त्रानीमिद्धादिविवावाना
ग्रामायाकेवावाना। छिन्नमस्कामुकेवि। मङ्गुयामतथा बौद्धमङ्गुलस्यातवमेः। डयविद्यासुसर्वासु षट्कर्मा
ीरुद्रनवकमुनिभायव। सादकंगन्धमुद्यास्यासर्द्धितवमुसंयुतं। सर्वौषधीनवरत्नयङ्गुयल्लवसंयुतं। मतावार्थ
। यङ्गुयल्लवमिष्यकं मुनिभिरुक्तवादिकः। नवरत्नमिति मुक्ता माणिक्यवैदूर्य। गोमेदानवज्रविद्रुमेः। यम्ब
मन्त्रितैः ब्राह्मणीतायैः। मन्त्रिकमुङ्गलेकथा। मूलमन्त्रनाष्टशतं मन्त्रितैवहिसवयत्। अष्टशतैवस्नाहवशतैः।
॥ यद्वादीक्षाकवं॥ नक्षमयाङ्गसिद्धतं तदम्बुनाहिसिद्धाष्टवावमूलनानिवमिकवैविभायकर्णे अष्टे जयन्ता
भायाक्षोजयकर्णे डयदलद्वयविभिः। इतिसंक्षयदीक्षा॥ ॥डयदमन्त्रवम्यहविध्वसाव॥ महादीक्षाथा
ङ्गदेवालयमन्त्रमातृप्रथनमूयदः। सडव्यात॥ ॥अथसर्वमारुद्रमन्त्रुलं॥ वसुवप्रवसुक्षाष्टवसुक्षा

ष्टैः समन्वितं। चतुर्थ्यां विवर्णाक्षरं कर्णसूत्राणि यातयेत्। षट्त्रिंशतायदैर्मांश्च लिखेत्यक्षमूलकर्णी। वह्नियक्ष
स्यसंख्यं द्वादशांशैर्वह्निः सुधीः तन्मध्ये विरुद्धे द्विरिः समविरागतः। आद्यस्यास्तु त्रिकास्तानि कर्णवा
नासुधीः विभाजयेत्कर्णवाण्यं यविनार्द्धनिशाकवान्। लिखित्वा यन्त्रिसंस्थानि तत्रासूत्राणि यातयेत्। दलाग्रांशै
रुद्धनं दलाग्रानि समन्ततः। दलमूलस्य यूगाः कर्णवानि प्रकल्पयेत्। एतस्याभावतो ग्राह्यं यद्धं तन्तु
त्राणि यत्नयेत्। यद्मानि वीथिसंस्थानि मार्जयेत्क्षुरदतः। दिङ्मात्रानि वयं द्विचतुः कार्यकेन्द्रतः। य
श्री अवलिष्टैः यदैः अष्टिः कालानां स्याच्चतुष्टयं। वक्रं यत्यक्रं शिर्वर्णे मंगुलं तन्मनाहवा। यीतं रुविद्रावर्णस्या
पक्रवर्णकं। अमुलास्त्रयविक्रावाः सीमावस्थाः सिताशुकाः। कर्णिकायीतवर्णेन कर्णवाश्चवृत्तेनवा शुक्रव
कास्य वर्णानि दलानाधिसन्धयः कृष्णवर्णः स्य यीतनाद्यासितनवा। वक्रं यत्त्री० मर्कानि वाजाः स्य वर्णयुक्त
वलेन्नानाविधेत्रिवाः सर्वदृष्टिमनाहवाः। द्वावाणि त्वेतवर्णानि गोरावकाः समीविताः। उपगोरकाः यीतवर्णा
स्माश्चवलीस्मृतं। चतुर्वर्णं तु वैरिल्वा दिग्मात्राद्वाभासुधीः। जातयेत्कृतसूत्राणि कालानां दध्यातधातं। चतुष्टयं त्रिकाला
मूयत्रोरानदध्यतं। अवलिष्टैः यदैः कुर्यात् सहिकालानि मन्त्रविद्। विदध्यात्पूर्ववत्कृष्णमर्वामलुलस्मृतं। चतु

[illegible]

वतग्रः कुर्वीत, मण्डलान्तावसायिकाः। दिग्नैरुषु चतुष्कषु, पङ्कजानि समालिखेत्। विदिग्नमण्डलानि, चि
नि, स्वस्तिकानि शिवादिगः। प्राक् प्राक् नैवमाग्नेल, शेषमन्यत्समाचरेत्। नवनारुमिदं प्राक्, मण्डलं सर्व
चतुष्टयं। सर्वमन्त्रानुसारेण, प्राक् सर्वसमृद्धिदं॥ ॥अथ मन्त्रिणीहितार्थाय त्रिलाहीमुद्रानिरूप
प्राङ्मासनः। लाङ्गलाग्रः समुद्दिष्टः, स्ववाद्यद्वयसंख्यया। तिल्लाहिः कारयन्मुद्रां, असिकल्पितसङ्गजां
सर्वसामस्तुर्यान्निदेवताः। स्ववाः षाडशविख्याताः, स्यः भैस्त्रयश्च विंशतिः। चापकादशकाम, धनधर्म
पूर्वसंख्यया। पूर्वसंख्यया ऽक्षारुवसरुप्रसंख्यया। निर्दिष्टं कुरुतां मुद्रा, महिषकाकवर्त्मना। आवाह्य पूज
दुद्रवाग, विषद्रवविनाशिनी। व्याल वैलमृगादिस्था, वह्नाद्यु यद्विशेषतः। युद्धे विजयमाप्नोति, धारयन्मनुज
दुद्रः। शङ्खः शङ्खः स्मरिष्यामि, पूर्वकादीक्षायद्वयुक विधिनाथ। संस्थाप्य मण्डलस्थाकदेवतामावाह्य यथोपचारतः। संपू
विलासमग्ने संसारदावानलरुद्धदेहं। ब्रह्मादिवन्द्यं वरकवन्दितांघ्रिवन्दे मुकुन्दं जगदेकनाथं॥ ॥ॐ आं ह्रीं क्रीं महाप्राण
पूजायद्वति। ब्राह्मी मूलमूलं डिम्बायमकस्वाय। सरुप्रदलकमलावस्थितं गुरुं संस्मरन्वर्णं द्विगुणं संस्मरन्मात्यानुल
यवावेवावाह्यनमस्कुर्यात्। अस्वलुमण्डलाकारे व्याप्य यनवावर्त। कल्पदेवार्चितं यन्त्रं समेत्री गुरवे नमः। अङ्गान

रु। विदिग्नमनुष्ठानि, शिखाबाहुदाभासु धीः। मार्ग्यस्वस्तिकाकारं, श्वेतपीतारुणासितैः। वर्णाः शिखपूर्वयल्ल
रुमिदं धार्यं, मन्त्रलोमवसिद्धिदं। पञ्चाशमन्त्रलधार्यं, मन्त्रस्वस्तिकवर्जितं॥ दीक्षायां दत्तपूजायां, मन्त्रलानां
यत्रिलाहीमुद्रानिवृथत॥ सामसूर्याग्निवृयाः स्वर्वेलाहरुर्यमथा। वृथमिन्दुः स्मृताहमः सूर्यस्ता
र्दा, असिकल्पितसङ्गजा। तथ्यस्वनाः स्मृताः सोम्या, स्यर्भः सोवाः शुरादयाः। आग्नेयाव्यापकाः, स्वेवाश्च
कादशतकाम, धनधर्मप्रदायिनः। साष्टसरुप्रसिद्धयथ, स्वस्थानाशङ्कयाकृतः। तस्यासम्यातयमन्त्री, सर्पिषा
कारवर्त्मना। आवाह्यपूजयद्देवी, मयवाव विधानतः। अभिषिच्य विनीताय, दद्यात्तां मुद्रिकां गुरुः। ज्ञेयमुद्राः
यमाप्नोति, धारयन्मनजानिषु, दक्षुल्या रुवहूवि
वाह्यथ यथायवावतः। संपूज्य साक्षमभिषिच्य तस्मै दद्यादिष्टार्थः। तत्तादृक्षिलीदद्यान्महान्मूलवर्यान्। गयाङ्गनाकोलि
नाथे॥ ॐ वाङ्मिमहायाक्षायश्रीकृष्णानन्दविद्यावागीशदेवार्यविरचितमन्त्रधारवज्रथमः पटलः॥ १ ॥ अथ सामान्यः
र्मूं द्विभुजं श्वेतमाल्यानुलेपनं स्वयकाशं स्वरूपं स्वरूपं स्वकयाशं स्वरूपं स्वरूपयासहितं विराजमानसा
तस्मै श्रीगुरवे नमः। अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया। चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः॥ तत्तामूलादिव

प्रथमपटलः ३

श्री

[illegible] मूलविद्यां विरावयन् उद्यदिनकरप्रभां यावत्कालं दृढासनभाजनो गुरुमन्त्रार्थं समाहितमनाः शि
[illegible] यथाभिमतं यत्कुत्वार्थमकाविर्भावयति मन्त्रयन्त्रार्चनादिषु यत्र विनानसिद्धिः स्यान्नवकक्षप्रयत्न॥
[illegible] यथाक्रिया॥ ॥लक्ष्मीकुलार्णव॥ सन्ध्यायां विहीनायां नदीकूलमाश्रयेत्॥ ॐ शिवनामस्यावः [illegible]
[illegible] यथा सन्ध्यायां यागभागमन्त्रशक्तिविषय॥ ॐ आत्मतत्त्वाय स्वाहा॥ ॐ विद्यातत्त्वाय स्वाहा॥ ॐ शिवतत्त्वाय स्वाहा॥ ॐ
[illegible] कागृहीतावद्धिजायां यवदत्वा शुद्धनयाथसाधिय॥ ॥मालिनीतन्त्र॥ आत्मतत्त्वाद्यैः प्रणवाद्यैः स्वाहान
[illegible] वन्दनामन्त्रं गङ्गे यमुने वरुणे इत्यादिनामार्थमावाह्य मूलनकुलेन त्रिवारं जलं रुमोनिक्षिप्य मूलनमूल
[illegible] कुलमाकाशं रुद्रं वेलं वं ॐ त्रिवीजपञ्चकनाद्रिवारमभिमन्त्र्य मूलमुच्चरन् गलितोदकबिन्दुभिः
[illegible] कृष्णदलान्यायं ब्रह्मा त्वकृष्णवर्णं कुलं यायं वृषं विष्णुं लयाविधिं यवः कल्पितं वज्रशिलायां रुद्रं निमन्त्र
[illegible] जलसंयाश्रमार्थं निक्षिप्य त्रिवारं मूलमन्त्रं तत्क्षिप्य मोक्षमाग्रहणसंकल्पमूर्द्धि संवयत्॥ ॥म
[illegible] नाजवाभिषाढकं दक्षं रुद्रसंगृह्य बुद्धिमान् ॐ तया कृष्णदलान्तः क्षालितं यायसंवयी कृष्णवर्णं मदं देवं रुद्र
[illegible] मुच्चरन् मलकालयं चक्रवाद्रौ उद्यविश्वगुरोर्दलं प्राणायामत्रयं क्रमात् यवमानं नात्मनः कृत्वा वदन्

न्यर्थं समाहितमनाः शिवं। मत्स्यरायपटलेष्वाकं शरीरमपि विनयत्। तस्यानिष्यर्थमाह॥ गोतमाय॥ ॐ ज्ञानं पूर्वकाय
ः स्वा न्नवकञ्चुकपद्मत॥ यामलव॥ प्रातः कृत्यमकृत्वा तु यादवीं रुक्मिणीं तथा। निर्मूलास्यपूजास्या क्षेत्र
ः शिववनामस्यावश्यकर्त्तव्यं। विधिकसन्ध्यानन्तरं मन्त्रसन्ध्या कर्त्तव्या॥ तदुक्तं वेदिकीं तान्त्रिकीं सन्ध्यां यथानुक्रमर्थं
हा। ॐ शिवकर्त्तास्वाहा॥ ॐ नि त्रिवावमत्। अन्यत्रावमनमर्थं शक्तिस्वरूपमन्त्रमन्त्र॥ आत्मविद्याशिवेस्तत्वे वावमस्मा
वाद्यः प्रणवाद्यः स्वाहान्तकैः मन्त्रैः क्षिप्त्वा यथावकुं नासाद्धि प्रत्रमाहिदत। मस्तकायान्यत्रेन्मन्त्री कार्यं प्रत्राहि
मोनिद्धि यमङ्गलनमूलनमस्कं मूर्द्धनिमहिर्थवयत्। ततः षडङ्गन्यासं कृत्वा वामहस्ते जलं निधाय दक्षिणे १२
गलितादकबिन्दुभिस्तत्वमुद्रया मूर्द्धि सम्प्रक्षाल्य जलं कृत्वा शेषजलं दक्षहस्ते समादाय तज्जाबूयं क्षात्वा ॐ हृदया
वद्रशिलायां हृदि निमन्त्रणं तद्जलं तर्पयत्॥ ॐ ह्यघमर्षनं॥ ॥ तथा च गोतमीये॥ आत्मस्वविमिवन्मन्त्री गुरोः
मूर्द्धि सवयत्॥ ॥ तन्त्रान्तरे॥ वामहस्ते गृह्य गलितादकबिन्दुभिः सम्प्रक्षाल्य जलं कृत्वा मूलमन्त्रसमुच्चर
यं कृत्वा तदुदकं दक्षनासापुटे। दक्षहस्तेन मन्त्री यायवृत्तीविधिन्यवा। यवमात्रं त्यजेत्तालं निधिय
तान्नवनात्मनः कृत्वा वदक्षीकृत्वा तमार्द्रनं। अन्यत्रापि षडङ्गन्यासमावर्य्य वामहस्ते जलं ततः गृहीत्वा दक्षिणे

नेव सेयुटैकावयद्धमः शिववायकलयथा वह्निवीजैस्त्रिभायनः अस्त्रिमन्त्रावमूलनसक्ष्मभाकत्वमुद्रया
घृणिः सूर्य्यआदित्यः ॥ मन्त्रेणवासूर्य्यार्घ्यंदद्यात् ॥ ॥ तथावमहासम्भाहनमन्त्र ॥ शिववीजंवह्निसहि
दविरास्त्रवमाप्रियनमः अर्घ्यंदद्यामिनमः ॥ ॥ यवश्वबलावह्निकार्य्या ॥ घृणिः सूर्य्यआदित्यश्चानेनवा
मन्त्रद्वयमायागायत्रीजपत् ॥ ॥ तथावार्घ्यानन्तरंस्नानार्थंव ॥ ततश्चयुद्धयद्वीमान् गायत्रीयवमाक्रवी
स्त्रवायनिवदनेमावन्नयुद्धेयाद्विष्णुः शङ्करमासवन्धवी ॥ ॥ ओंतमीय ॥ एवंतकथितामन्त्रसन्ध्यामन्त्र
द्वयविधिकुर्य्याद्ब्रह्मलोविधिपूर्व्वकं मन्त्राकविधिनासर्व्वं गृहस्थसन्ध्यासमाचरत् । सेकुयसन्ध्यामथवा
यीवा गायत्रीदशाक्षजपत् ॥ ॥ अथस्नानविधिः ॥ ततनद्यादौगत्वावैदिकस्नानेकृत्वा तान्त्रिकस्नानम
कालनेस्नानेस्वशाखाकेसमाचरत् । मन्त्रस्नानेततःकुर्य्यात्कर्म्मणासिद्धिकरव । तद्यथा अमुकदेवतायीतय
ॐ समिलसजलेततःगृहीत्वाऽमुकदेवस्यप्रीतयस्नानमाचरदिति ॥ ततःप्राणायामषट्कन्यासीकृत्वा ॥
ऽमृतीकृत्यकवचनावगुण्ठ्यअस्त्रेणसंरक्षमूलेनत्रवदशाक्षऽरिमन्त्रसूर्य्यरिमूरवेद्वादशाक्षानिक्षिप्यतत्
मन्त्रयथाशङ्खाकयनुउन्मथ्यडदकनाद्रिवावडक्षनकलसमुद्रयाद्रिवावमात्मानमाभिषिच्य कुंवांस्कर्यया

नसक्थ्यामस्त्रमुद्रया निक्षिप्य कुलं शोषं मृद्विद्धनिधायच। तत्रमाकर्षं ब्रह्माण्डावस्थं हंसः सोऽहं
॥ शिववीजं वह्निसंस्थं रामनत्र विरूपितं। बिन्दुनाद्यात्मकं दत्वि हंसः परमपालिखत्। अनन्तमनन्तो
र्यादित्यस्थानेनवस्थानवसूर्यमण्डलस्थायेअमुकदेवतायेनमः इति रुद्रायत्रा त्रिवारं कलं निक्षिप्य
गायत्रीं यवमाकर्षं। गायत्रीं उत्तानप्रकटावाद्वयी॥ ॥ नान्दिकश्राद्धमेतिकार्यो॥ यावन्नदीयतवार्यो
थिमामन्त्र सन्ध्यामन्त्रकलाक्षय। नकुर्याद्यदिभाग्ने नदीकाकलमाप्नुयात्॥ ॥ विशुद्धश्रवमन्त्र॥ सन्ध्या
। संकल्पसन्ध्यामथवाकुर्यामन्त्राद्यशक्तितः सायंप्रातश्चमध्याह्ने देवीस्नानमनुत्तमं। संध्यायांप्रतिमा
नेकत्वा मान्त्रिकस्नानमाचरेत्॥ ॥ तथाचगोतमीय॥ अथस्नानं तथाकुर्याद्यथाशास्त्रविधानतः मलं प्र
थाअमुकदेवतायाकयस्नानमहंकरिष्ये इतिसंकल्पयेत्॥ ॥ तथाचकूलचूडामणौ॥ तामुद्रयाप्रसंदर्श्य
मस्तत्र न्यासोकत्वा॥ कुं गंगेत्रयमुनेवेत्यादिनाऽङ्गामुद्रयासूर्यमण्डलात्तीर्थमावाह्य तत्रिधानमुद्रया
द्वादशाक्षरनिक्षिप्यतस्मिन्नुष्टदेवतावरणावरविन्दुविःसृतकलमूलमूलवनिमध्यदेवतीक्षायनमूल
कृत्वा कुं वां स्पर्शयामि। कुं सर्वां स्पर्शयामि। कुं विद्धं स्पर्शयामि। तत्रागुरुं यवमेगुरुं यवमध्ये गुरुं यवमर्थे

यम् ॥ तथाव देवानृषीनृषिहँ ध्येव तस्थाकविभ्यस्तथ सुवर्णकिं पूजा तर्पयामि देवतां ॥ ॥ वेषूव
र्यं तृप्तिं भवाद्यन्तु ॥ ॐ नाव देवतर्पयामि ॥ ॐ त्रिक्रमहाकमा मूलमन्त्रार्घ्यं समुद्रदेवतां तर्पयामि नमः ॥ ॐ त्रि
यदेवो ह्यानमो ॐ तर्पयन्नवः अन्यत्र मन्त्रार्घ्यं समुद्रदेवतां तर्पयामि ॥ तथाव तर्पयामि यदेयाश्च मन्त्रान्तस्
वतां तर्पयामि तथाव तर्पयामि यदेयाश्च मन्त्रान्तस्वषनामस्य द्वितीयान्तषवत्यव तर्पहास्यमन्त्रं तः ॥ ॥ ॥
न्तुववनात् ॥ ॥ तथाव नीलनन्तु ॥ मन्त्रान्तनाममन्त्रार्घ्यं तर्पयामि तत्तः यवे स्वाहान्तर्पयेहि दिमिति ॥
श्री भीविति गोतमायववनात् ॥ यन्त्रविधानिवावदधाभावाद्विभावासं तर्पयत् अत्र श्रीकमूमिस्थ यलन्तु ॥ तत्त
लिनायं यत्रिवावान्यतर्पयेत् ॥ तत्रायाधाकृत्वेतमूलमन्त्रार्घ्यं ॐ देवतामात्रं तर्पयेत् ॥ ॥ तथाव ॥ अथाकोर
हंसः ॐ दमर्घ्यं सूर्यायस्वाहा ॥ तावादौ तुद्रौ हंसः मार्तण्डुकेवयत्र काधाकि सहिनायं ॐ दमर्घ्यं स्वाहा श्रीवि
र्घ्यायं ॐ दमर्घ्यं स्वाहा तर्घ्यं दत्वा तत्र देवतायागमयत्रीं धातक्षदधाभावाद्यत् ॥ ॥ तथाव मन्त्रान्तव ॥ अथाहव धा
दविमुक्तारुवमिं तत्त्वात् ॥ धाकाधाकविरुद्धनमयत्रीं तदनन्तवे तर्पहीवा ॥ तथा सूर्यमण्डलवासिन्यो देवता
नन्तवे ॥ तर्पहार्थसमावमा ब्राह्मयामस्य साधकः ॥ गायत्रीं तुद्रैलाक्षमाहनायविद्महे महाबायधीमहि तन्नो

देवतां॥ ॥वैष्णवतुविशेषः॥नारदपर्वतकिंशुकिभिः॥ब्रह्मवादकः॥विष्वक्सेनवलोलयं गुरुद्रुम
र्यामिनमः॥ॐ॥विष्णुविषयं॥ ॥मथावगोमयं॥आदौमूलंसमुच्चार्य श्रीपूर्वकंभूमिस्थापिमर्यामि
मियदंयाद्यं मन्त्रान्तस्वर्णनामस॥द्वितीयान्तमुच्चार्य मर्यतस्यमनर्मकः॥अन्यत्रमूलमुच्चार्य अमुकद
र्यतस्यमनर्मकः॥शक्तिविषयमूलमुच्चार्य अमुकदेवीमर्यामिस्वाहा॥कामर्यतायाःस्वाहेतिमरुन्म
कमर्यतस्तिदिमिति॥एवंयद्भिविधानिसंख्यावाहनाभावात्रिभाषिवा॥मूलमन्त्रंसमुच्चार्य श्रीकंभूमर्यतमु
भूमिस्थलक्ष्मीं॥मनुमरुदावहनदेवमाद्यस्यकनसकरुर्यतम्॥ ॥मथाचकुलार्णवे॥एकैकमङ्गं
॥ ॥मथाच॥अंशकोमूलमुच्चार्य देवीमातृयुमर्यतम्॥मनाजलादस्त्रायक्षेमवासमीयविभाय आवमाद्रौ
यंदमर्यस्वाहा॥श्रीविद्यायामुविशेषः॥ऐंह्रींश्रींक्लींक्रूंक्रूंगुरुवाहिनकुयागकवहायविवरसहितमायसृ
मन्त्रान्तर॥अस्यारुवहनावृत्यागायत्रीप्रजपत्सुधीः॥महायामकयुक्तायिप्रजपद्दशभाधिया॥सर्वसर्वीमहाः
मनुलवासिन्यौदेवमायेमकःपरे॥अर्घ्यमञ्जलिमादायगायत्र्यावाहिवृद्धियम्॥यथाशक्तियद्वा गायत्रीमद
कस्मायधीमहि तन्नाविष्णुःप्रचोदयादिति विष्णुगायत्री॥गयात्रगायत्रीतुकृष्णायविद्महेदामोदरायधीम

२०

हि तन्नो विष्णुः प्रचोदयादिति ॥ वामगायत्री दाशरथ्यायविद्महे सीतावल्लभायधीमहि तन्नो रामः प्रचोदयादि
यत्री ॥ नारसिंह्यायविद्महे हयग्रीवायधीमहि तन्नो हंसः प्रचोदयादिति हयग्रीवगायत्री ॥ मत्स्यवृषायविद्महे
शंखधरायधीमहि तन्नश्चक्रः प्रचोदयादिति चक्रगायत्री ॥ मत्स्यवृषायविद्महे वज्रहस्तायधीमहि तन्नो इन्द्रः प्र
चोदयादिति इन्द्रगायत्री ॥ दुर्गादेव्यै विद्महे विष्णुवृषायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयादिति दुर्गायाः
कि गायत्री तु सर्वसम्भाहि गौ विद्महे विश्वजनन्यै धीमहि तन्नः शक्तिः प्रचोदयादिति शक्तिगायत्री ॥ त्रिपुरादे
विद्महे क्लीं कामध्वज्यै धीमहीं श्रीं तन्नः शक्तिः प्रचोदयादिति त्रिपुरादेवी गायत्री ॥ ह्रीं भुवनेश्वर्यै विद्महे आद्यायै धीम
न्यै धीमहि तन्नः श्रीः प्रचोदयादिति लक्ष्मीगायत्री ॥ वागीश्वर्यै विद्महे कामवीजायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयादि
मस्मा गायत्री ॥ कालिकायै विद्महे श्मशाननिवासिन्यै धीमहि तन्नो घोरा प्रचोदयादिति श्यामागायत्री ॥ मातायै विद्म
हे शशिकलायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयादिति मातृगायत्री ॥ कृष्णाजिनाम्बरा ब्राह्मी क्षीरलावणिकाम्बरा ॥ मध्याह्ने ॥ श्यामवर्णा चतुर्भुजा
गायत्री मेम्बरद्यदि ॥ शुक्लाशुक्लाम्बरधरा वृषासनकृतालया । त्रिनेत्रा वरदाशुभ्रा शूलशङ्खनृकपालिका ॥ सूर्या
कमलकुमुदाम्भोजशुक्लायविवाग्नीजवृषाविद्यायाविद्युल्लतास्वरा । पुष्पवाणेक्षुकोदण्डपाशाङ्कुशलसल्ल

हि तन्नो रामः प्रचोदयादिति। नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि तन्नो विष्णुः प्रचोदयादिति नारायणगा
यत्री॥ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयादिति शिवगायत्री॥ वक्रतुण्डाय विद्महे व
क्रतुण्डाय धीमहि तन्नो दन्ती प्रचोदयादिति गणेशगायत्री॥ दक्षिणामूर्त्ति विद्महे ध्यानस्थाय धीमहि तन्नो धीशः प्र
चोदयादिति दक्षिणामूर्त्तिगायत्री॥ आदित्याय विद्महे मार्त्तण्डाय धीमहि तन्नः सूर्यः प्रचोदयादिति सूर्यगायत्री॥ ग
णपत्ति गायत्री॥ त्वरितादेवि विद्महे महामायायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयादिति त्वरिता गायत्री॥ त्रैलोक्यस्वर्यवि
द्यायै विद्महे आद्यायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयात्॥ भुवनेशी गायत्री॥ क्लीं कामकलायै विद्महे कामेशानवाणि
हि तन्नो देवी प्रचोदयादिति सर्वसिद्ध्यर्थं वैभवन्यै विद्महे छिन्नमस्तायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयादिति छिन्न
मा गायत्री॥ नारायणै विद्महे महालक्ष्म्यै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयादिति नारा गायत्री॥ ॥ध्यानम्॥ उद्यदादि
त्य॥ श्यामवर्णां चतुर्बाहुं शंखचक्रलसत्करां। गदापद्मधरां देवीं सूर्यासनकृताश्रयां॥ सायाह्नवरदां देवीं।
लक्ष्मीं नृकवाहिकां॥ सूर्यमण्डलमध्यस्थां ध्यायेद्देवीं समस्यसत्॥ त्रिपुरादेव्या ध्यानविशेषा यथा॥ प्रातराधा व
कादशु यामे कुंकुमसत्करां। स्वकान्तगृहीतवपुषां गुरुविद्याद्देवाह्निकां। मध्याह्ने हृदयाम्भोजे वर्ष्मिकसूर्यमि

श्री

शुला। कामवीजात्मिकां देवीं मूलकंदनिवासिनीं। प्रसूनबाणपाशेक्षुचापयाणीकृताश्रितां। यविमठस्थात्ममुखा
कांवायवाणपाशेक्षुकाश्रितां। युगनिष्पाद्यवाकारां सृष्टिकारणवल्लभां। विन्ध्यचिरागवर्तां निष्पाद्यिठयवि
नायस्थानिनिष्क्रियाडडयादिष्यमंगुलमध्यवहिन्यां निष्यवेतन्यादिकायेग्रीमदकडठायेस्वाहस्यघ्रीं दत्वाग
रुयमूलमन्त्रयथाशक्तिं कृत्वा संहारमुद्रादवर्तीमुद्रयमानीयतीर्थनमस्कृत्ययागस्थानमाविशेत्॥ कृ
मायातिलकंकुर्यात्॥ यथामन्त्रप्रदीपडयाविन्यासनकाल त्रियंगुरुस्मनालिखेत्। देवत्रयात्मकंदेविवाक्ष
मनवावश्रीयान्मूलमन्त्रनालिखावद्भवाम॥ कुं गुरुस्थानमथ कुं यवमगुरुस्थानमथ कुं यवायवगुरुस्थ
॥ ॥ कृताङ्गुलियुठाहस्त्वावामगुरुत्रयंयजेत्॥ गुरुत्रयवमाद्विश्वं यवायवगुरुं मथ॥ देहयार्ध्वगलेश
लत्रयंदत्वा स्फटिकाद्रिर्द्धाद्विग्वन्धनंकृत्वा वमिमिजलधारयाऽग्निप्रकारंविविधिं रक्षशुद्धिं कुर्यात्॥ रक्ष
कांगुलिन्यासरक्षसूक्ष्मावर्मनामूलाधारस्थाधिष्ठानमनियूरकानाहतविशुद्धाज्ञाख्यषट्चक्रानिरिक्त्वाशि
सूक्ष्मावर्मनासाहमिमिमन्त्रहयाऽयंसरक्षप्राणावृत्तिवस्थानयवमात्मानियाजयेत्। रक्षेवपृथिव्यप्तेज
यूयस्तुप्रकृतिमनावृद्धिजूर्ध्वकारावाःवतुर्द्वाशतिकस्थानिलीनानिविरुद्धयमिमिवायुवीजंधूम्रवर्णंवामेना

वती। यविकः स्वात्ममुखाकि षट्त्रिंशत्तत्त्वशक्तिकिः। सायमाकाशवाकस्तु चन्द्रचन्द्रामलद्युतिं शक्तिबीजात्मि
कगवती निष्कलः यविवाविती। मावादेतुजीवेसंकलिमूर्त्यार्घ्यदत्वा मुद्रयात्रवन्दनार्कुसुमायवाकि
टायेस्वाहुत्यर्घ्यं दत्वा गायत्रीजपादिविशेषः॥ अन्यत्रकालिकादियदत्रयागः। ततः सूर्यमण्डलदेवीवि
गस्थानमाविशेत्॥ इति स्नानविधिः॥ ॥ततः सामान्यार्घ्यस्थापनादिः॥ आसनायवः। यर्घ्यं कर्म्म स
वत्रयात्मकं दविवाष्टगन्धनवायुनः। धूपनननकुंकुमनरुद्रसावस्वतवा। अर्घ्यवरुद्रमावस्थे द्वायवस्त्रक्र
मः। कुंयवायवगुरुस्थानमः। दक्षिणे॥ कुं गणेशायनमः॥ यक्षे॥ कुं जमूकदेवतायेनमः॥ तथा गोतमीय
तथा॥ दक्षयार्घ्यं गणेशं मूर्द्धिदेवविशावयत्। ततः कुंकुमिमन्दनगन्धयुष्पाद्यौकवोसंगोक्षडद्धार्द्धका
यस्तुतशुद्धिं कुर्य्यात्॥ तद्यथा॥ स्वाङ्कडलानोकवोकत्वा साहमिमिवात्मानंदायकालिकाकारं मूलाधारस्थितं
ध्यायत्वेकालिकस्वाधिवाविष्ठिताऽक्षमूखमहत्रकमलकर्णिकान्तर्गतियवमात्मनिसंयोजयत्॥ तथावस
यत्। ततेवयुथिव्यप्तेजोवायाकाशगन्धरसरूपस्पर्शशब्दनासिकाजिह्वाचक्षुस्त्वक्श्रोत्रवाक्पाणिपादपा
युपस्थाः धूमवह्निवामनासापूरविविन्मुखमाऽशावाऽयनवायुनादहमाद्यर्थ्यनामापूताश्चोवहुःमधि

वाबऊधनकुमुकंकृत्वावामकुक्षिस्थकमूवर्णयायपूरकेणसहकेमी॥ॐआद्यांद्वाद्विंशद्वाबऊधनदक्षनासयाव
ऊधनदक्षमापूर्यनाभौमठोकृत्वाचतुःषष्टिवाबऊधनकुमुकंकृत्वायायनसहदक्षकुम्भकेणद्वाद्विंशद्व
ॐयांधृत्वाषोडशवाबऊधनललाटचन्द्रनाडीवामिनिवहीबीजंचतुःषष्टिवाबऊधनतस्माल्ललाटचन्द्र
द्विंशद्वाबऊधनदक्षसहरेचिविन्मूदक्षिणनाडीपूरकयुक्तं॥ ॥मात्रासंख्यायावामकुक्षौभ्रमीय॥सूक्ष्म
वर्णनमावायुबीजंषड्विन्दुलाञ्छितं।पूरकयद्वितयावायुसुषीःषोडशमात्रया।मात्रयाचचतुःषष्ट्याकुमुकं
लमावृतं।वह्निवर्णंवह्निबीजंत्रिकोणंस्वस्तिकान्वितं।तनपूरकया।गनमात्रयाषोडशाद्धया।चतुःषष्ट्यामात्र
ॐस्वर्णमयंतुजठरयोसुवायानहृदायुकंगुरुतल्यकटिद्वयं॥कलीयाभयदद्वन्द्वमङ्गप्रत्यङ्गियाकर्णाडं
वाह्निनेवह्निनानिर्दहेत्तुतीव्रवेगसदृशयविना द्वाद्विंशमात्रयामत।रुग्मनासरुतन्मन्त्रीरेचयद्वितयाधन
मायांचतुःषष्टिमात्रयाबीजमेन्द्रवं।क्षत्वामतमयांदृष्टिपञ्चाशद्वर्णरूपिणीं।तयादहेत्विविन्मेवं,मनसापिमल
जीवंतत्वानिवानीय,स्वस्मिनस्मपयरुतः॥शक्तिविषय॥चन्द्रबीजेनैवंरूपःकार्यः॥तथाचविशुद्धभवनतु॥
ॐतिकृत्वाहृतगुह्यं,मालकान्यासमाचरेत्।हंसःतिबीजंसहृदयमानीय,कुण्डलिनींपृथिव्यादीनियथा

वऽयनऽद्धनासयावायुववयतु॥ तनाऽद्धनासायुऽवेमिति वह्निबीजं वक्रं वक्रवर्णं ध्यात्वा तस्य षोडशवार
हृदग्रन्थितस्य द्वात्रिंशद्वारऽयनवामनासयाऽस्मनासरुवायुं ववयतु॥ ॐ मिति चन्द्रबीजं शुक्लवर्णं वामना
यनतस्मालुलाटचन्द्रकुलितमूर्धयामाहकावर्णं शिकायासमस्कंदहेति ववर्यलमिति पृथ्वीबीजस्य द्वा
दऽकलाऽतमीय॥ सुषुम्नावर्मनासाहमिति मन्त्रद्वयाऽऽयतु। सहस्रारशिवस्थानपरमात्मनियाऽऽकाशधूम्र
ववहुःषष्ठ्या कुमुकुसुषुम्नया। द्वात्रिंशन्मन्त्रयामन्त्री ववयतुयिङ्गलद्वया। पूरयऽनयावेव संविन्मनी
ऽद्धयाववहुःषष्ठ्यामात्रयाव निर्दहतुकुमुकनहुवामयार्ध्वस्थितंजाय पूरुषं कज्जलपुरुं। ब्रह्मकल्पाग्निवद्ध
मग्रहयाङ्गियाऽतकं। ऽयपाऽतकवामानेवकुम्भकं विलावनं। खड्गवर्मधवेकुद्ध भवकाकोविविन्मयतु। मूलार्ध
न्त्री ववयतिऽयायनः। वामनाद्यांवन्द्रबीजं कुन्दयूतसुप्रभं। सावन्द्रवारसंयाग्रकमः षाडशमात्रयासुष
विन्दोर्व मनसापिङ्गलाधना। द्वात्रिंशन्मात्रयामन्त्री लंबीजनदृढनयतु। स्वस्मानहेसमन्त्रेल पूनस्कनेववस्मनां
भवविशुद्धध्वनन्तु॥ ॥ ॐ वीजंचन्द्रवृषङ्क जप्राषाडशधासधीः। कुमध्यस्थितविन्दोतु तनेवयविथाऽऽयतु।
नांस्थिथ्यादीनियथस्थानमानयतु। विलषय। हंसस्मृतिवीजादिकं पवशिवसंयाग्रमाहमिति मन्त्रद्वयं

हृन्नमावयत् ॥ ॥ तथा वर्वीवाहीय ॥ मूलाधारात्तावीं ब्रह्ममार्गेतादलिकाहंसनपुष्कवस्तान
श्रीवदहनियोजयत् । मूलवह्नेसमुत्थार्थ्य । हृत्पुंविरीतकः ॥ उद्भवत्यवभस्मनि विर्यंयंग्रहीरुव
जीतनं ॥ ॥ तथा तन्त्रांत ॥ मारुतवसमारोप्य जीवहृदिसमानयत् । हृत्कुंडियदयूत्यहिमुविशुद्धः
। ततामार्हकायासयोदिन्यासः ॥ अस्यमारुतामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुरुद्रा ऋषयः छन्दामारुतासवस्वतीदेवतामारुतावी
यश्रीबीजनमः हृदिमारुतासवस्वयोदेवतायेनमः गुह्यवायुनस्यावीजस्यानमः पादयोः स्वरस्यः
वं क्षं ॐ ॐ ॐ ॐ नीस्वाहा । ॐ टं ठं ॐ डं ढं ॐ मध्यमायावषट् । ॐ थं दं धं नं ॐ नाभिकायांहुं । ॐ पं फं
वं हृदयादिषु । ॐ कं खं गं घं ॐ शिरसेयानमः ॐ स्यादिन्यासः ॥ ॥ तथा स्थानान्तरे ॥ ॐ ॐ मध्येकवर्ग
यकंन्यासस्त्रिय । अनुस्वारविसर्गान्तिर्यसवर्गसकलकौ ॥ ॥ अथान्तमारुता ॥ अकारादिमातः स्वरान्त
लहृदिन्यासः ॥ ककारादिदशवर्णानुसविन्दूनदशदलकमलनाभौन्यासः । वकारादिषट्वर्णानुसविन्
मूलाधारन्यासः । हकारवर्णद्वयद्विदलपद्मभ्रूमध्येन्यासः ॥ ॥ तथा वर्णस्थानान्तरे ॥ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ
वेषूवतु ॥ एकैकवर्णमुच्चार्य मूलाधारद्विवाक्तिकौ नमाक्रमिति विन्यास आन्तरः प्रविकाहृतः ॥ ततान्तम

श्री

॥ ॥ ॥

सूर्यनिरूपस्वाधिष्ठानमनलक्षिधि विरुद्धयविकीर्त्तिकाः॥ तत्रान्तर्न्यासो मूलाधार वरुमयूर्वलेयूर्क वर्ण
रुधिरमस्कं जनाकलद्वादशदलप्रवालवर्विसीनिरूपाकादिठान्तदलेयूक्त योगिनीहृदयगमाविशु
द्धाबहिमनिरूपसर्ववर्णविरूपिता जकथादिद्विरवान्तदलद्वयरूपिता तन्मध्ये यवविन्दुवसृष्टि
काध्यानं॥ यद्ध्यानशक्तिधिकि विरुद्धमूर्खदा॥ यन्मध्ये वन्दुस्थलां रास्वन्मोलिनिवद्धवन्दुकलामायीनतुङ्गस
वादेवतामाश्रय॥ एवं ध्यात्वान्यसेत्स्थाननियमारुणोतमीय॥ ललाटमुखवक्त्रादि शक्तिघ्राणेषुगलुयाः॥
लकाकक्षुद्रोवहस्यूर्ध्वं यानियाद्ययुगेतकः॥ ऊ०वाननयान्यस्य न्यारुकाल्पनियथाक्रमात्॥ तत्राङ्गुलिनिय
मवनत्रयाः॥ वृद्धावकर्णयार्न्यस्य कनिष्ठाङ्गुलिकोनसाः॥ मध्यमाङ्गुष्ठयोर्न्यसेत् जना
कनिष्ठानामिकामध्यमाङ्गुष्ठयोर्विन्यसेत्॥ ताः सर्वाङ्गुष्ठानाहिदलो सर्वाः कर्णोवविन्यसेत् हृदयवत
मुद्राः क्रमणयविकीर्त्तिताः॥ ॥ अथसंहारमारुकान्यासः॥ तस्ध्यानं॥ अङ्गुष्ठप्रदेशविनयाकमुग्रटङ्कं वि
स्फुनरावनम्रं॥ ॥ न्यासमुक्तकावादिः॥ यथाङ्गनमाहृदादिमूर्ध्वन्यादि॥ निवद्धडामाश्रन्ताश्चन्द्रावासविन्द
वन्दुर्द्धमारुकाश्राकाकवलाविन्दुसंयुता॥ सविसर्गलाकुयाच्च वरुर्यगृहुकथ्यत॥ कथ्यत विद्याकवीकवलाव स

वरुमर्यवेलेर्यकि वर्ल्ल्ः षष्ठिध्वसव्रत। मणियवरुशाकल नीलमूतमलिषि। आदिरान्तकलेयुक्त विन्दु
ागिनीहृदयंगम। विशुद्धषाडशकल धूम्रारुणवरुषित। आकाशवक्त्रवन्द्राक्ष द्विदलफलवाहिल॥ स
न्मध्यवविन्दवसृष्टिस्थितिलयात्मके॥ एवंसमाहितमना ध्यायन्नासायमानवः॥ ॥तथावायुमारु
दुःशकलामायीनतुङ्गस्तनी। मुद्रामक्षगुणसूत्रकलसविद्याङ्कुशाम्बुजे त्रिशूलीविमलप्रसीत्रिनयनी
शुक्लिश्वेतेषुगलुयाःडाष्टदन्तारुमाङ्गस्यकाःयङ्कुसन्ध्यग्रकषव॥ यार्ध्वयाः पृष्ठमानाकोकठवद्धय
थक्रमात्॥ तत्राङ्गुलिनियमः॥ मन्त्र॥ ललाटेनाभिकामध्ये विलसन्मुखयङ्कुः। तर्जनीमध्यमानामावृद्धाना
मीवाष्ठयोर्यमेत्। अनामीदन्तयोर्मध्यमध्यमानुरुमाङ्गके। मुखनामीमध्यमाङ्गुरुस्तयादेथयार्ध्वया ः।
वविन्यसेत्। हृदयवलसर्व्वमहायाघकवस्तुल। हृत्पूर्व्वरुमयाकुक्षिरुलयकलभवव। एमामुमारुका
विनयाकमुग्रटङ्कं विद्यावेवविवर्तदधतीत्रिनयां। अर्द्धेन्दुमौलिमवुमामवविन्दवामीवर्ल्ल्ध्वबीजनामभिः
डामाद्यन्तःस्थावासविन्दुर्विन्दुवर्द्धितः। यङ्गाद्वर्ल्ल्विद्यामक्रमादुकामनीषिभिः॥ इतिरुद्रः॥ ॥ अथवन्दु
व विद्याकवीकवलावसारुयारुकिदायनी। सविसर्गयुग्रप्रदासविन्दुर्विलदायिनी॥ ॥विशुद्धध्वव॥ वाग्रु

वाग्भावबाक्सिद्धे वमाग्राग्रीप्रवृद्धयत् कल्पाद्यासर्वसिद्धौ कामाग्रालाकवश्यग्राग्रीकल्पग्रानिमान्यसत् सर्व
व न्यस्तग्रामारे कान्दवा ॥ग्रीविग्राविषय॥ वाग्रुवाबाष्ट सिद्धय । यामल । स्तग्रुद्धिलिपिन्यासो विनायकुप्र
व ॥ मातिश्वर्यवाग्शक्ति प्रातिभ्यात्मनिदर्शनात् । मारे कनिसमाख्याता वदमाता यथायथा ॥ सामान्यास इक्ष्मुलि
अन्यथाविकलंरुवत् । विलाषन्यासमुनार्यनियमः ॥ ग्रमादि विग्रायां विलाषमारे कान्यासावक्ष्यः ॥ प्रल
मः सविक्ष्य स्फुर्गनीमध्यमाविना । प्राणायामाद्विविधः सगर्भनिगर्भश्च । सगर्भमन्त्रजापन निगर्भमात्रय
हिर्द्वदयावगेः ॥ ॥ अथप्राणायामः ॥ मूलमन्त्रस्यबीजस्य प्रणवस्यवाषोडशवारजपननासापुटेनवा
वामन्त्रबीजन यथाक्तविधिनासधीः ॥ ॥ तथव विष्णुर्द्धर्मव ॥ प्राणायामत्रयंकुर्यात् द्विपयातदनन्तरं । पू
पिंगलयाशु तदर्द्धजपसंख्यया । विपरीतंतथैवकुर्यात् द्विपरीततथापुनः ॥ तस्यवशुः षष्टिवारजपनड
र्यडहार्यांकुम्भकंकृत्वा वामनवरवयत् । पूनर्वामनाडयाकुम्भकंकृत्वा दक्षिणेनवरवयत् ॥ ॥ तथ
नर्मात्रानियमः ॥ ॥ गातमीय ॥ मन्त्रप्रणायामप्राकारा योगिकंकथयामित । पूरवयद्वामयाविद्वान मात्राषोड
तथावतन्त्रान्तव ॥ पूरवयत्षोडशहिर्वायुं धारवयत्रुवत्रुलेषवरवयत्कुम्भकार्द्धनजपंकुर्यात्रुवीयतः ॥ तद

श्री

तु सर्वमन्त्रप्रसादसिद्धिः श्रीविद्याविषयनवरत्नल्यत्र। वाग्भवाद्यानमार्क
सुप्रपूजयतु। वियलिमरत्नदया दरुक्षापूजनं जथा॥ मारत्कायदयूस्त्रिमुविशुद्धम्व
ङ्गुलिनियमम्मु ज्ञानमीय॥ मनसाविन्य संन्यासा न्यूथ्यनेवाथवाप्रिय॥ अङ्गुष्ठानामिकाभ्यां
४॥ प्रत्यक्षयाम ङ्गुलिनियमम्मु ज्ञानार्नूव॥ कनिष्ठानामिकाङ्गुष्ठ ये न्नासापूटधारनी। प्राणायं
मात्रयारुवतु॥ मात्राव वामजानु निरस्य उमलीयावतारुवतु। कालनमात्रासाङ्ख्या मुनि
टनवार्यपूरयतु॥ ॥ तथाव कालीक्रम॥ प्राणायामत्रयं कुर्यान्मूलनप्रणवनवा। अथे
दवी। पूरकन्तुमनाश्चाउ कुर्यान्नाउतशाक्षरयेः॥ कुम्भकमश्वनाश्चाउ वतुःषष्टिजपेत्तथा। ववनं
धनडकाश्चीकुम्भयतु। तस्यद्वात्रिंशद्वावजपनदद्धिलवार्यं वरयतु॥ पुनर्द्धिलमाप्तुः
॥ तथावसावसमन्वय॥ विजवीतमभाविदभीतवुभः पुनवतद्धियवीतमिति। योगिकपू
जायाउतशंस्त्रयाङ्ग्याद्धि॥ अथाकी॥ वतुःषाउतशवावजपनाधिपूरकादिकं कुर्यात्॥ ॥
॥ तदशकीतवतुर्थं स्यादवेद्यानस्यसंयमः॥ तदशकीतवतुर्थं स्यादवेद्यानस्यसंयमः॥

नियमामाहमत्रैव प्राणायामं विनामनुं पूजनं नहि यामता। लोपालमुविलोपावकल्पः॥ ॥मन्त्रः पी०
द्वायायमनिमनुपायकल्पवृक्षायमनिवदिकायेवलसिंहासनायनमस्सर्वनुहृदि॥ ब्रह्मवादिनमा
कुं वैराग्यायनमः दक्षिणोत्तरौ। कुं ऐश्वर्यायनमः मुखे। कुं अधर्मायनमः वामपार्श्वे। कुं अनैश्वर्या
र्मक्लानकुवैराग्यं ऐश्वर्यं ब्रह्मपत्रमन्त्रः सुधीः॥ मुखपार्श्वे नाहि पार्श्वे अधर्मादीन्युल्लयत्। इति॥ हृदि कुं
यमाय दलकलात्मनेनमः मेवह्निमनुलायदशकलात्मनेनमः सीसत्वायनमः वैवजसनमः तैम
कलावमपी० शक्तीमध्ये वयी० मनूक्तन्यासतः॥ ॥मन्त्रमध्यादिन्यासः॥ ऋषिछन्दोदेवतानीविन्यसनमि
ः साक्षात्कृत्यसामनूं। संसाधयतिमन्त्रस्य मन्त्रस्यऋषिवीचितः॥ गुरुत्वामस्कवास्य न्यासमुपविकाहि
र्वेषामवशाह्मनी। रामहात्म्यवलाकथा॥ हृदयाम्भोजमध्यस्थं देवतानन्यासतः। ऋषिछन्दोयाविन्यास
कन्यासस्कुर्यात्॥ मन्त्रकं कलार्णव॥ आगमाकनविधिना न्यासं निर्यकवानियः। देवतारावमाप्नोति
सिद्धिं दद्यात्यथागजाः। अकृत्वान्यासकानं यामूढत्वात्युक्तयन्मनूं। सर्वविघ्नैः सवाधस्या व्याघ्रमृगनिगु
नामिति वचनादिति यामला हृदयं मध्यमानामा तर्जनी हि स्मृतं शिवः। मध्यमातर्जनीर्यास्या दक्षुष्ठनाम

ह्यः॥ ॥ततः षी० न्यासः॥ हृदि कुं आधारकायनमः। ववं कूर्म्मयजनकायपृथिव्यौ क्षीरसमुद्राय स्वत
दि॥ प्रणवादिनमोऽन्तेन। ततो दक्षिणहस्तस्कन्धे कुं धर्म्मायनमः। वामस्कन्धे कुं कुं ज्ञानायनमः। वामोरौ
ग्रन्थौ कुं अनैश्वर्य्यायनमः॥ ॥अथ वेणावदायां॥ ॐ लोकत्रयमयार्द्धिद्वान् प्रादक्षिण्येनसाधसः। ध
मतं स्थिति॥ हृदि कुं अनन्तकायनमः। यक्षायनमः। ॐ सूर्य्यमण्डलायद्वादशकलात्मनेनमः। ॐ सोममण्डल
वैश्वसनमः। तेजसनमः। ॐ आत्मनेनमः। ॐ ज्ञानात्मनेनमः। ॐ स्थानं विनस्य हृत्पद्मस्य पूर्व्वादि
दवमानी विन्यसनविनायकः। ॐ यतसाधिताथव मन्त्रकल्पलतरवत्। अधिमुक्तमकल्पवमखाङ्गात्वा य
न्यासमुपविक्रीडितः। सर्व्वेषामन्त्रतत्वानां ज्ञानानां कुन्दडवत॥ ॐ कल्पवाद्वमरदक्षकल्पः समीविर्मा। स
अधिकुन्दायविज्ञानानमन्त्रफलरागवत्। दीर्घ्घलोकाधिमन्त्राणां विनियोगमजानतो। ततस्फलमन्त्रा
दवतारावमाप्नोति मन्त्रसिद्धिः प्रजायते। योगासकवकुन्दामन्त्रं जपतिनित्यशः। विद्वाद्दृष्ट्वा पलायन
ध्यस्य व्याघ्रमृगाणिनुर्यथा॥ ॐ ॐ न्यासः हृत्पुण्डरीकनियमम्॥ त्रिधुकदशकत्रिद्विसंख्यालेलसंरव॥ ॐ मुल
ग्रन्थस्य हृत्पुण्डरीकनाभिखास्मृता। दशाक्षिः कवचेयाकं किंसृतिर्न्नग्रमाविर्मा। डल्लमुख्यामन्त्रस्य हृत्पुण्डरीकविय

मन्त्रा॥ रुद्रषट्कं॥ तर्जनीमध्यमानामाङ्गुष्ठाकानत्रयक्रमात्। यदानत्रद्वयं प्राक्तं तदातर्जनीमध्यमाभिः सर्वं भावं
खलमाष्टिः शिखायां कवचं ब्रह्मांगुलयार्द्धमात्रिः स्थानावमूर्ध्वं षट्तम्बाकूयग्मकाङ्गुष्ठतर्जन्यादिताभिः
वाङ्गनिकल्पयेत्॥ ब्रह्मयामले॥ सनामाद्यक्षरवीजं सर्वेषामहिमीयत्। तत्तत्कल्पाकमुद्राप्रदर्शी
नसंयोगं नकुर्याद्विहिवर्जनं। ईश्वरस्य यदुपीठाप्रवक्ष्ये॥ तत्र ॥ यो० पूजा॥ यो० स्थाकवायवादीशाय
मगुरुस्थानमः। कुं यवमगुरुयादकाशानमः॥ कुं यवायवगुरुस्थानमः। कुं यवमष्टिगुरुस्थानमः।
यवादीगुविलेषगुरुपूजावकथा॥ यो० मध्ये॥ कुं आधारशक्तयनमः॥ ॐ कूर्मायलेषायपृथिव्यै वरा
ः॥ अग्निकोणे॥ कुं धर्मायनेमस्थानायनमवायो। कुं वैराग्यायनमः। कुं ऐश्वर्यायनमः। पूर्वादिवतु
स्थानानमनमस्त्यक्तसंप्रदायपूर्वादिकोणवर्षमध्ये तत्तत्कल्पाकयो० शक्तीः सयूर्यमध्ये यो० मनूज
ध्ये प्रावीशाकीर्यनिवृत्तेः। तद्दक्षिणेदक्षिणस्या दूरुवांवारुवेमतं। पृष्ठनुपाष्टिमक्ष्यं सर्वत्रवज्रयाजयत्
नासुधीः। आनीयतत्रः प्रस्थानात्नाभिकावन्धनिर्गतं॥ कवस्थामारुकामूर्ध्वं वेतनीयुष्यसंक्षय। संयाक्षमे
लिखेत्यक्षदलाष्टकं। षट्कोणकर्णिकंतत्रवद्वावायत्नाहिकं। तत्रः यनेक्षित्वावारुनादिप्राणप्रतिष्ठान

श्री

ामश्चमतिसर्व्वभावर्त्ते॥ ॥वेमूवतु॥ अङ्गुष्ठाविजवाहुस्कन्धाखारुवन्मुद्राहृदयमार्षकाविव। अक्षाङ्गुष्ठा
ष्ठतर्जन्यादिताश्चनिमु। विश्वग्वधाकृष्ठकथितामुमुद्रा यत्राद्धिणीतर्जनिमश्चमनव॥ अङ्गहीनमन्त्रस्यत्मना
कल्याकमुद्राप्रदर्शनेनत्वामानसेष्ठसंयुक्तंरिवस्कायनेकुर्यात्॥ ॥तथावसनत्कुमारीय॥ अकुलामा
ाहुववायवाद्दीशयर्यन्ति गुरुयेकाष्ठयूजयत्॥ तथा॥ ॐ गुरुस्थानमः। ॐ गुरुपादुकास्थानमः। ॐ य व
ष्ठिगुरुस्थानमः। ॐ यवमष्ठिगुरुपादुकास्थानमः। ॐ आचार्यस्थानमः। ॐ आचार्यपादुकास्थानमः॥ त्रि
ाशयपृथिवीक्षीवसमुद्रायस्थकद्वीपायमणिमण्डपायकल्पकवनमणिवेदिकायेवत्नसिंहासनायनम
नमः। पूर्व्वादिवहुर्द्दिक्षु अधर्म्मायअज्ञानायअवैराग्यायअनैश्वर्यमध्ये ॐ अनन्तायनमः। ॐ ह्यादि। ॐ
ाश्चमध्ये ॐ मनूजयत। तावदोहुविलेपावकवयः। पूर्व्वादिदिक्षुयमम्। मालिनीमन्त्र॥ पूर्व्वपूजकया म
ासर्व्वत्रवजयाजयत्। त्रेयूर्वमन्त्रविलेपावकवयः॥ ॥आगमकल्पद्रुम॥ मूलमन्त्रसमुच्चार्य्यसुषम्नावर्त्म
ष्यसञ्चय। संयाअमेश्चतत्सूक्ष्मावाहयतुतः॥ अविलेपमन्त्रनियमेमुमन्त्रसूक्ते॥ अनूकल्पयन्त्रमु
नादिप्राणप्रतिष्ठान्तकर्म्मकुर्य्यात्॥ ततःआतलोपयवावनपञ्चोपचारेणवोपूजयत्। आतलोपयवावन्तु॥

आसनं स्वागतं पाद्यं अर्घ्यमाचमनीयकं। मधुपर्कं पुनः स्नानं वसनाभरणानि च। सुगन्धिसुमनोधूपदीप
गन्धादयानि च शान्ताः पूजोपचारा यथाविधाः अथवा व्रतशाम्भवोपचारा यथाशक्त्युपचारान् प्रकल्पयेत्॥ ॥
वरं यथाविभवं सर्वं प्रकल्पयेत्। अर्घ्यादयो पञ्चोपचारा गन्धाद्याः शिवदिक्षु प्रयोजयेत्। अर्घ्यं मूर्ध
न्ये॥ यथा दानमविलम्बः॥ यथा वा यदि वा पत्रं फलं नैव सुमेधसः। दुःखं वेदं तस्य माख्यातं यथा
सर्वाङ्गिकं मूलं नयेत् यथा शूलं दत्वा तत्कल्पोक्तं वरं पूजोक्तं कुर्यात्। तथा च पञ्चयुक्ताशूलं दत्वा
क्रमात् स्वाकृतियथा कृतं यत्तीर्थं संयुक्तं वामकुक्षौ नगीवादयनूनं मन्त्रनीवेर्द्वयं दद्यात्। एवं दक्षिणे
याजकिविक्षतं दद्यात् विमूलमन्त्रमन्त्रं वा जप्त्वा धेनुमुद्रया स्मृतीकृत्य मूलमन्त्रं यथेनं वशं दद्यात्। तत्रा
अथवा पुनः यत्कृतं मयवापि नेवशं कल्पयेद्वधः। सर्वं कारवमारुह्य स्वकृत्यं घटितं यदि॥ तथा च यत्
तत्र वः॥ न गृह्णन्ति महादेवी दक्षविधिलतेवयि। तत्तः पुनर्वामनीयं दत्वा मूलादीन् दद्यात्॥ ॥ दे
वृत्तिं गीतं देवसन्नाद्यं जयजयशब्दं पुष्पाविलामार्घं दत्वा पुष्पाञ्जलिं दद्यात्। सर्वत्र दानं आदौ मूलं तत्
कुसमुद्रार्घ्यं यत्प्रदयं समुद्रवत्। संप्रदानं तदन्तु त्यागार्थं कयदं तत्तः। एवं कुमनदवाडि ड्यवा वान्

निव। सुगन्धिसुमनाधूप दीपनैवेद्यवन्दनै। प्रयाङ्गयदर्वनाया मूयवाबाहुपातगथ। यज्ञोपवीतमु ॥
ज्ञोपवीतान्प्रकल्पयत् ॥ ॥ अन्यपज्ञोपवीतमाह ॥ अथ गन्धपुष्पाक्षतनैवेद्यावमनैतथा। द्रव्यार्ह
दैतथ। प्रयाङ्गयदर्वनायी मूयवाबाहुपातक्रमात् ॥ पुष्पपर्यन्तमूयवाबा तत्कर्मकृतदत्वाषतंक्षनपूजय
दैतस्मात्याख्यातं यथोक्तन्तैतथार्थनामिति ॥ अथोमूर्वहल्लीनस्य पुष्पाङ्गुलिविधेनतु। ततामूर्द्धिदहुस्यात्
तथावपञ्चपुष्पाङ्गुलीन्दत्वा जपित्वावार्वनैवत्र दिनिरुद्ध। ततो धूपदीपौदद्यात्। तद्यथा ॥ कुंडयज्ञनिम
र्दुपदद्यात्। प्रवेदक्षियर्ज्ञकंदीपौ। ततामूलनपुष्पाङ्गुलिपुपदत्वानैवद्यमानायकोटिसंख्यात्प्रवक्रमद्र
वीर्यनैवद्यदद्यात्। तत्वाग्रानियामल ॥ तैजसमूर्वपात्रस्य सौवर्णेवाङ्गतथा। ताम्रवाप्रस्तरवापि पद्मप
त्रस्कंधटितयदि ॥ तथावयस्तायमर्थपात्रस्य तन्निभयानिवदयत्। अन्यतायेस्कदुस्पृष्टं मध्यपात्रहि
त्वामूलादीन्दद्यात् ॥ ॥ तैमूर्वतुनैवद्यदानविलेपावकल्पथ ॥ ततः सम्यविवावीदवतो गन्धादिहिवस्य
त्। सर्वप्रदानआदौमूलतताद्रव्यान्मुखस्कतःसप्रदानतत्तत्त्वागार्थयद मिति ॥ तथाकुलसार ॥ आदौम
प्रवेक्रमनदवाहि ड्यपवाबान्प्रकल्पयत्। मन्त्रान्कर्मसिद्धियातत्कृतिन्यायात् ॥ ततवृन्दकादकमाद्याय

ॐ नमः पूर्वं प्राणवृद्धिकरं धर्मार्थिकामकाङ्क्षायस्वप्नसुखस्थावस्तुसमनसावाचारुकार्यायस्यामुक
वमायेकर्यथ ॥ कुं नमस्त्वमस्कवानकरवा ॥ नमाः इष्टाकरवसरुप्रं नमं वाङ्मा कुं गुह्यानिगुह्यगे
र्थकरवानिविलेमः ॐ निकर्यसमर्थमुत्वानत्वाः इष्टाकुप्रलामकर्यानि ॥ नमथा यस्यांजानूर्यामूरसा
दसौ ॥ यस्यांमायप्रलामः स्यात् पूजासुप्रववाविमौ ॥ रूमोनियस्यायः कूर्यात् कषूः इष्टाकनिमुषाः
रूहलीलरुनरुक्ता कषूकत्वाप्रदक्षिणं ॥ कषूमियपलकहं ॥ विष्वसाव ॥ गस्त्वरुकवसर्वत्र दक्षि
दस्या शिववार्द्धप्रदक्षिणं ॥ ॥ नमिविलेषमुयामल ॥ त्रिकालाकावसर्वत्र नमिनकः समाविमा
क्रमनेवसामसूत्रनलक्ष्यम् प्रसार्थदक्षिणं कुर्यं नमुलिवाः पुनः कर्मयदक्षिणार्द्धम
शिवप्रदक्षिणं ॥ कालदर्शनेविष्णुः कन्यियस्यांपूवाकृतं दक्षिणं द्वायवीगत्वा दिशंतस्याब्रह्मपूर्वं ॥ न
सर्वमूलनात्रिलोचायकंकर्यानि ॥ ॥ नथावयवनवन्द्रिकायां ॥ कमस्वेनिवकन्मूल मन्त्रनाय
नीयस्यात् स्वयकृतसवसीवृक्षासेसम्मावर्त्मनायस्यमाघ्रायाद्वासयकृतः नमेत्र शान्यामलुलिकी
नमः शिवा कुं वलुंवायनमः सूर्यां कुं कुंवलुंयनमः गलेलो कुं दक्षिष्टगलेलायनमः

श्री

ाकुस्कार्यावस्थामदवलनिग्नायसकुंमदकं तत्सर्वं ब्रह्मार्पणं कुरु स्वाहा॥ मामदीयं सकलं सम्यक् मूकद
ं कुं गुह्यातिगुह्यगोप्त्रार्थं गृहाणास्मत्कृतं जपं। सिद्धिर्भवतु मदवत्स्वसाधनस्थायिस्थिरं॥ अन्यत्रेगसका
ग्रीजानूर्यामूरसालिवसाहनाववसामनसावति ब्रह्मामाष्ट्रा अङ्गीकृतः॥ वाहूर्यावसजानूर्यां लिवसाववसा
ुःस्कन्धनाभिमुखीः सकुम्भजन्मजीयार्थं स्वस्वावकुमाभूयात्॥ तथा वदविद्याधवादत्वा यकुलीलकुलनवः त
कुस्कवसर्वत्र दक्षिणीयविकार्त्तिं॥ ॥मन्त्रन्यास॥ ॐ वाग्भवबीजसकृ श्रीनिदयाद्विनायकाय वल्लाविकाय व
ि नाकः समीविता। अर्द्धचन्द्रमकुंगस्य पृष्ठतः समीविता। लिवप्रदक्षिणमन्त्री अर्द्धचन्द्रक्रमेण वा। सर्वासव्य
ीयदक्षिणीयार्थं मनसा विवदक्षिणः। त्रिधा वक्ष्यसम्यक् दवतायाः प्रदक्षिणी। एकस्मिन्नामसुं एकं वा
ीकस्यात्रमूर्वी। ततः प्रदक्षिणं गत्वा नमस्कारं त्रिकालवत्॥ ततो दवताङ्गं ज्ञात्वा दवतां विलाप्य कुमस्तानि वि
दन्मूलमन्त्रेण ध्यायकं त्रिलः॥ ततः सकलं मुद्रया तत्कुंभः पूर्णः सार्द्धं सुहृदयमानयत्। तथा वनिभायदव
ुं ध्यानामनुलिकां कृत्वा निर्माल्यं लेपदयात्॥ ॥वेष्टवस्तु॥ कुं विघ्नकृत्सनायनमः शाकी॥ कुं लेपिकायैः
ुष्टगलेनायनमः कालिकादी॥ कुं डक्षिष्टवाग्लिनीनमः॥ ॥तथा वविद्यानन्दनिवन्धे॥ सूर्यगणं

२५

यमाद्यग्रे नाकलेन तु वेमूर्वा तदग्रे तु मध्ये स्थिता साङ्गुष्ठि मूर्विका। वाङ्गुलीं नामिकां वाङ्गुष्ठ वर्जि ध्वकुस-
नेवर्ज्य कनिष्ठिकां स्वीकृत्य जप्त्वा यथा याग्यं यदत्वा तथा सुखी विरुवन्॥ ॥मन्त्रमूर्क॥ अनिवर्यन हृदुरीत मन्त्र
वर्वा तन्त्र॥ हृदयवर्वहिर्द्वा समर्थ्य विधिवत्कृत्वा निर्मल्यं वस्तु वोदकेन नेवर्ज्य कृत्वा यथा यदत्वा वर्ज
वाक्यावस्थाकरुवन्॥ ॥मन्त्रान्तर॥ निर्मल्यं निवसाभर्त्य सर्वाङ्गे वानुलेपनं। नेवर्ज्य वा यथा तु शुद्धात्मा
अथवा सात्वतदा। यदि लब्धं तु कर्तव्यं तथा निर्गन्धं शुद्धं वा यथा विशाशुद्धा लोकत्वा दक्षिणे मूलमन्त्रं सम्य
यमूर्ध्वा वीरं शङ्खमध्यगं। अङ्गलग्नमनुष्यं वा वृक्षकर्त्या यथा रुचि॥ इति सामान्य पूजा यन्त्रं॥ ॥यामाल
रुद्रामिनिर्यं भुवनेश्वरीं। अथवा रुद्रगद्वारी मध्ये भुवनेश्वरीं। ब्रह्मादयाधियां कृत्वा नाहि वयवमोक्षि
कलीलोरुकारं॥ अस्य पूजा प्रयोगः॥ प्रातः कृत्यादि यो० यासान्ध कर्म विधायकृत वस्त्रमध्ये वयो० ना की
स्थे अथावाये मध्य मङ्गलाये कार्मिकायां ह्रीं आसनायनमः॥ ॥मन्त्रासन्यादिन्यासः॥ अस्य भुवनेश्वरीमन्
कीलकं वर्तुर्वर्गसिद्ध्यर्थे विनियोगः॥ तद्यथा निवसिद्धाकयनमः मस्वमयत्रीछन्दसनमः हृदि भुवनेश्वरी
गसिद्ध्यर्थे विनियोगः॥ तद्यथा निवसिद्धाकयमलयेनमः मस्व गायत्रीछन्दसनमः हृदि भुवनेश्वरी दव

षिकीवाणुंधवविष्वक्सेनक्रमात्। उनासहवर्द्धितंश्रीसादूर्नामस्याः सूत्रागलेशाः। ततः यादादकंयीत्वा
क्त॥ अनिवद्यनहुश्रीतमस्मामीसादिकंतुयत्। अन्नविद्यायथासूत्रं यद्विष्णुविष्णुयलक्षणं॥ ॥तथाव रे
कृयस्मधीः। यायदवार्वनवतः सकन्नेवद्यरुद्धकः॥ कालिकापुराणे॥ ॥यन्तुतायंततः यीत्वा वस्त
नं। निवद्यंवायतुश्रीतं दत्वातद्धिंगालिल॥ ॥गमनमाय॥ निवद्यकृष्णायविधिवदन्नंतुश्रीमतः स्वयं
त्वा दद्धिंगेमूलमन्त्रंसकावृत्यामंजपत्। सर्वतीर्थेहवेश्वात्वा ब्राह्मायदात्मनश्चिकं। देवमायाप्रवक्षिष्ट
पूजायद्भति॥ ॥यामारुद्रिंयीप्रकृतिमुनीन्द्रः यद्भीत्रिः शक्तिंगिवमन्नयूर्ण्णं। निद्यावदूर्नस्वितंतथान्य
यीकृत्वा नाहिवयवमोत्रियां॥ ॥अथभुवनेश्वरीमन्त्रः॥ नकुलीलामान्निमावृद्धा वामनत्रार्द्धवन्द्रवान्॥ न
कृगवसमश्चवयी०। शक्तीर्यसिक॥ तद्यथा ॐ जयायैनमः। विजयायै जयवाहिनायै नित्यायै विलासिन्यै दो
ग्धास्त्रः॥ अघोरभुवनेश्वरीमन्त्रस्य शक्तिमषिगायत्रीछन्दः भुवनेश्वरीदेवताहृदयाबीजंश्रीकारः शक्तिरुः
कृसनमः हृदिभुवनेश्वर्यैदेवतायैनमः गुह्यहृदीजायकृदाबीजंश्रीकारः शक्तिरुः कीलकंवसुर्व
नमः हृदिभुवनेश्वर्यैदेवतायैनमः गुह्यहृदीजायनमः यादयाः श्रीशक्तयनमः। सर्वाभिवैकीलकाय

नमः। ततो मंत्रन्यासं कुर्यात्। शिरसि। ॐ हृल्लेखायै नमः। वदने। ॐ गगनायै नमः। हृदि। ॐ वक्रायै नमः। ग
यस्मिन्मूलमन्त्रान्न्यसेत्॥ एतासां बीजानि निबन्धे॥ सत्यादिषट्कं कृत्वा न्यसेद्यास्तत्सत्यरूपाः। ततः कव
मायां वषट् ॐ इति मध्यमया। ह्रैं अनामिकायां हूँ ॐ इत्यनामिकया। ह्रौं कनिष्ठायां वौषट् ॐ इति कनिष्ठया
हृदि। ह्रौं नित्रस्त्र स्वाहा ॐ इति शिरसि। हूँ शिखायै वषट् ॐ इति शिखायां। ह्रैं कवचाय हूँ ॐ इति कवचया। ह्रौं नेत्र
यादिकं क्रियामनाः॥ ॥ स्वच्छन्दसंग्रहे॥ स्वरं विहाय बीजं तु दीर्घषट्कं न याजयेत्। षडङ्गानि विधेयानि
मः॥ ततो हस्ते॥ ॐ गायत्रीसहिताय ब्रह्मणे नमः॥ दक्षिणकपाले॥ ॐ सावित्रीसहिताय विष्णवे नमः। वामकपाले। ॐ
ॐ वाणीसहितस्य वायवे नमः॥ सव्यकर्णे यवि। ॐ पुष्टिसहितगणपतये नमः। दक्षिणकर्णे कर्णान्तराले॥ ॐ
देवतायै नमः॥ एवं कण्ठमूलदक्षिणस्कन्धदक्षिणांसहृदयवामांसहृदयपार्श्वद्वयनाभिषु मन्त्रान्न्यसेत्। तथा एव
न्यसेत्सर्वं शंकरस्य मतं तव। एवं सर्वत्र कपाले। ॐ कपालवाह्यै नमः। एवं वामांसे माहेश्वर्यै नमः। वामपार्श्वे कौ
मार्यै हृदि महालक्ष्म्यै इति विन्यसेत्। मूलमन्त्रान्न्यसेत्त्रयं कुर्यात्॥ ॥ ततो ध्यानं॥ उद्यद्दिनकरद्युतिमिन्दुकिरीटां
एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य गन्धपुष्पाक्षतैः पूजामावहेत्॥ अस्य पूजायन्त्रं यथा मयूरतलं वाथ वृत्तं भात्रं

ः। हृदि। ॐ वक्त्रायेनमः। मुखे। हूँ कवालिकायेनमः। पादयोः। ॐ महाकृष्णायेनमः। सर्वेषु द्वादशाग्न्यादीन्य
यारूतस्य प्रणः। ततः कवाङ्गन्यासो। क्रीं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः। अङ्गुष्ठयोः। क्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ तितर्जन्यां। क्रूँ म
ध्यमाभ्यां वौषट्। ॐ तिकनिष्ठयोः। क्रः कवलपट्टाभ्यां हुं। ॐ तिकवलपट्टयोः। क्रौं हृदयाय नमः। ॐ ति
हृदि। क्रः ॐ तिकवचयोः। क्रौं नेत्रत्रयाय वौषट्। क्रः अस्त्राय हुं। ॐ तिवतुर्दिक्षु॥ तथा च षट्दीर्घ रागावीजन्यः
क्रयन्। षडङ्गानि विधेयानि सर्वत्रार्थविधिस्मृतः॥ अङ्गुलिनियमस्तु पूर्वेन वाक्यः। सर्वत्र कवाङ्गन्यासन्तु वक्त्र
ः विष्णुवनमः। वामकले। कुं वागीश्वरीसहितमहेश्वरायनमः॥ वामकर्णे॥ कुं धीसहितधनपतयेनमः। मुखे॥
गलकर्णेन्द्रवाले॥ कुं गङ्गनिधयेनमः। वामगलकर्णेन्द्रवाले॥ कुं यमनिधयेनमः। मुखे। कुं भुवनेश्वर्यै
नाहिषुतान्यसतु। तथा च वर्णहिन्न्यासतु विश्वसार॥ कुं कावाघासमायकं नमः। इन्द्रश्च यथास्थितिः। विधिनावि
श्वेश्वर्यै नमः। वामपार्श्वे कौमार्यै नमः। कण्ठ वैष्णवी दक्षिणपार्श्वे वाराही दक्षिणे। ॐ इन्द्राक्षी। सयवगलवीसू
द्वनकवचमिति मिन्द्रकिरीटी तुङ्गकुचौ नयनत्रयं च कौ। स्मरमुखी वरदाङ्कुशपाशानी शक्तिकवीजरुङ्गभुवनेश्वरी॥
मयूरलीवाश्वरूढा सप्तशक्तिसंयुता। विलिखेत् कर्णिकामध्ये षट्कोणमतिसुन्दरी। वसुवज्रं वसुद्वयं विभवं मंत्रु

लमालिखेत्॥ तथादीक्षायद्वयकक्रमेणगङ्गस्नापनेकलासामान्यद्वयकयो० यूं क्षौं यो० ॐ क्षौं ४ ध्रुवं यूं ऊं यत्॥ तद
निर्याणविलासिन्यादाम्बुजयाबायेमध्यमङ्गलायेतद्यथा ॐ क्रौं यद्मसनायनमः॥ तत्ः यनमः क्षौं आवाहन
यूं ऊं स्थानकालेयमध्यद्विद्व क्रौं हृदयायनमः क्रौं शिरसस्वाहा। क्रूं शिखायेवषट् क्रैं कवचायहूं। क्रौं नेत्र
वार्ल्लकामध्ये॥ कुं हल्लखायेनमः॥ पूर्व्वे॥ ॐ गंगनायेनमः॥ दक्षिणे॥ ॐ वकायेनमः॥ ॐ रूं कवाल्लिकायै
नमः॥ नैर्ऋते॥ कुं सावित्र्यैनमः॥ कुं विष्णुवनमः॥ वायव्ये॥ कुं सरस्वत्यैनमः॥ कुं वृद्धायनमः॥ अग्निकोणे॥
कुं यक्ष्यैनमः॥ कुं गणयतयनमः॥ षट्कोणस्थारुवयार्ग्वयाः॥ कुं गङ्गनिधयनमः॥ कुं यद्मनिधयनमः॥ त
ॐ स्थादिनामतङ्गनिपूजयत्॥ ॥ तथावनिवन्ध्ये॥ कंगवष्ठनिकाणादिहृदयादीनिपूजयत्॥ नत्रमध्येदि
जनङ्गकुसमायेनमः॥ त्रवंजनङ्गकुसमातुरायेनमः॥ जनङ्गमदनायेजनङ्गमदनातुरायेभुवनपालायेगग
मायेसरस्वत्यैत्रियेडमायेलक्ष्म्यै ॐ ह्रीं स्मृत्यैश्रद्धायेमेधायेवल्लकान्त्यैआवार्य्यायेसर्व्वजनप्रहलादिनमान्दनपूज
नङ्गवदनायेमनङ्गमखलायेमदहिः॥ पूर्व्वादि कुं लौं ॐ ह्रीं यदवाधियतयसायुधायसवाहनायसप
यसायुधायस्वाहा। कुं क्रौं निर्मतियवक्षाधियतयसायुधायस्वाहा। कुं वौं वरुणायजलाधियतयसायुधायस्वाहा

ग्नाक्षी ४ ध्रुवपूजयत् ॥ तद्यथा पूर्व्वदिक्कमलेषु ॐ जयायै नमः ॥ अग्नेविजयायै नमः ॥ अग्निजायै जयवाहिनायै
नमः ॥ यन्नमस्त्वा आवाहनादि यङ्गुष्ठाङ्गुलिदानपर्य्यन्तं विधाय पञ्चपूजामावहेत् ॥ तद्यथा अग्निनिर्म्मितिवा
यौ कवचाय हूं ॥ ओं नमो नमो यावौषट् ॥ ॐ अस्त्राय फट् ॥ ततः पञ्चपुष्पाङ्गुलिं दत्वा आवरणपूजामावहेत् ॥
ॐ ॐ ॐ कवालिकायै नमः ॥ यक्षिणी ॥ ॐ महाकुब्जायै नमः ॥ ततः षट्कोणे पूर्व्वे ॥ ॐ गायत्र्यै नमः ॥ ॐ ब्रह्म
यै नमः ॥ अग्निकोणे ॥ ॐ त्रिपुरायै नमः ॥ ॐ धनपतयै नमः ॥ याम्ये ॥ ॐ वेद्यै नमः ॥ ॐ सावित्र्यै नमः ॥ नैर्ऋत्यां
ॐ यज्ञनिधयै नमः ॥ ततः कमलेषु अग्निनिर्म्मितिवायुईशानकोणेषु मध्ये दिक्षु वज्रौ रुद्रयायै नमः ॥
पूजयेत् ॥ तद्यथा पूर्व्वदिक्षु वामे श्रीमद्वाराहदेवता ॥ एवं सर्व्वत्र ॥ रुद्रयामले विशेषावकाशः ॥ अष्टदलेषु ॥ ॐ
वायै भुवनपालायै गगनवमलिलायै गगनवगायै षोडशदलेषु पूर्व्वदिक्वाह्ये नमः ॥ एवं विकल्पे ॥
ब्रह्मवादिनमान्नं पूजयेत् ॥ तद्यथा पूर्व्वदिग्नङ्गुयायै भुवनवगायै भुवनपालिकायै सर्व्वसिद्धिवायै अ
ग्नेयायै सवाहनायै सयविवायै नमः ॥ ॐ वौं अग्नयतजाधिपतयसायुधेभ्यादि ॥ ॐ यौं यमायप्रताधिपत
यतयसायुधायेभ्यादि ॥ ॐ यौं वायवप्राणाधिपतयसायुधेभ्यादि ॥ ॐ सौं सोमायमनाधिपतयसायुधायेभ्या

श्री

दिक्कुँ ह्रीँ श्रीँ माहायगलामियकयसायुक्षायस्यादि ॥ ॐ इन्द्रमानयामर्म्मस्य ॐ ब्रह्मा ॥ ब्रह्मायकयसायुक्षायस्यादि
यूक्षाः समस्कायतुवस्वकायवृद्धतमायामर्म्मस्य ब्रह्मावलयास्कथा ॥ ब्रह्मविष्णुसदायूक्षा दिगीनीर्वाविदर्वभः
न्निका ॥ ॐ शिववनात्सर्वग्रस्वस्ववीजग्रहाद्वाहिनमारुन्नमूजयत् ॥ आवाहनायाधिदीपिका ॥ तद्वदिः यूर्द्ध
ईनान्कर्म्मसमायायत् । अस्ययूवघ्रवलीद्वाद्विंशल्लक्षजपः ॥ तथावग्रहयन्मन्त्रं मन्त्रविल्लक्षमाहात्मः त्रिस्वाद
यक्तिलाः सिद्धार्थयसाक्षाभिद्रयाक्षष्टिविदर्वभः । त्रिस्वाद्विनिघृतमधुभर्क्कवाँ ॥ ॥ वागूवेमामुवनि
यूर्द्ध वज्रसमावरत ॥ कवाङ्गन्यासतुविलेषः ॥ ॐ ह्रीँ अङ्गुष्ठाभ्यांनमः ॥ ॐ ह्रूँ मध्यमाभ्यांनमः ॥ ॐ ह्रैँ अनामिकाभ्यां
स्यादि ॥ ॥ तथावनिवन्ध ॥ षट्दीर्घस्वाद्वीजनवागूवाद्यनकल्पयदिभि ॥ ॥ सिन्दूरावलविग्रहीत्रिनय
यांमणिपूर्णवस्त्रवसकंवक्षास्त्रीविभ्रमीं सौम्यांवस्त्रघटस्कसम्यवरवीक्षायस्यवामविकी ॥ ॐ शिवानी ॥ अस्यय
न्मन्त्रीसंस्कृतस्वाहन ॥ ॐ शिववनात् ॥ वाग्वीजपूर्विमामायाविश्वर्यंशुद्धशीमका ॥ अस्यमन्त्रस्यपूर्वन्यासः ॥ क
वर्वेँ ह्रीँ ह्रैँ हृदयायनमः ॥ ॐ स्यादि ॥ तथाव ॥ मध्यनदीर्घयुक्तनवाक्यूटेनप्रस्यथम् ॥ ॥ ध्यानन्तु ॥ ध्यामाङ्गीं
मीं मुक्ताहारवलसत्स्यायवनमीनत्रत्रशाल्लाक्षिनीं वक्रहंसवयूकिनीं हवर्वपूर्वकावविन्दिनीं ॥ ॥ ध्यात्वा

यमयसायक्षायस्वाहा। निर्मलिबवृहयार्म्मक्षे ह्रौं अनन्तायनामधियमयसायक्षायस्वाहा। लाकयालाकुमः
हिगीनीर्वीविदर्वक्षः शङ्खादिलाकयालानीयमन्त्रमुक्त्वा वाहिकाः सस्त्रवीजान्विताः सर्व्ववस्तुर्थाहुनमा
दाविका। कद्वहिः पूर्व्वादिवक्त्रायः हृदयाय वक्त्राय अङ्गुलाय शूलाय पद्माय वक्त्राय। नमः पूर्व्वादिविस
न्धमाहात्मः। त्रिस्वादकोरकुयाः दस्तदवोर्द्धनीः नमः। अस्तद्रव्यानियथा॥ अश्वत्थोदुम्बरवृक्ष न्यग्रोधसमि
॥ ॥ वागुरुवंशमुवनिमावमावीजत्रयात्मकौ। मन्त्रसम्बन्धवन्मन्त्रौ त्रिवर्गफलसाधनौ। न्यासपूजादिकंसर्व्व
मः। ॐ ह्रैं ह्रैं अनामिकायानमः। ॐ कनिष्ठायावौषट्। ॐ ह्रैं कवचलपृष्ठायांहुं। ॐ ह्रैं ह्रैं हृदयानमः॥ २१
वावृहविपक्षीत्रिनयनीमाविक्रमोलिसृष्ट रुद्रानोयक्षाखर्वाक्षिकमुखीमायोनवक्त्रावृक्षी। याविस्यामहि
वकी॥ ॥ इतिक्षानं॥ अस्यपवगुवहीद्वादशाक्षरः॥ तथाववविलक्ष्मं अथमन्त्रं यायसेमधवायुतेः। कर्मानाहृदयां
मन्त्रस्यपूर्व्वन्यासः। कवाङ्गन्यासोहु। ॐ ह्रीं ॐ अङ्गुष्ठायानमः। ॐ ह्रीं ॐ अङ्गु। ॐ ह्रीं ॐ तर्ज्जनीभ्यांस्वाहेतिस्वाहि॥
॥ क्षानन्तु॥ क्षमाङ्गीगामिलेखवीनिजकवेद्धानिवकाश्यलंवत्ता ग्रीसवर्कंयवर्वरुयरुवेसंवित्रमीगाम्ब
वन्दहिनी॥ ॥ वैक्षात्वापूर्व्ववद्यजन्॥ अस्यपत्रषविनेषः। जांत्रक्षौनमः। ॐ माहुव्यौनमः। डुंकोमार्य्यौ

नमः ॐ वैषूर्यनमः ॐ वाराहीनमः ॐ नृसिंहीनमः ॐ वामनीनमः ॐ महालक्ष्मीनमः ॐ अमिताभायनम
ॐ अमिताभ्रवाक्षीस्थानमस्त्यादिवा॥ तथाच ॥ दीर्घाद्यामानवाक्ष्रा ह्रस्वाद्याकेवलाः स्मृताः॥ अन्यत्सर्वं पूर्ववत्
व॥ दशलक्षं जपन्मन्त्रं हृदयाद्यङ्गसंगतः॥ यत्रागायत्रीः स्वाहाकैः पूर्वोक्तैर्वाजहृदयैः॥ मन्त्रलक्षं दशलक्षं
ब्रह्माग्निमारवान्॥ पाठः सिद्धिर्गुरुर्वामन्त्रः सर्वसिद्धिफलप्रदः॥ अस्यैकाक्षरीवर्णऋषिकन्दादवर्णान्यास
नमः॥ स्त्यादि॥ तथाच निबन्धे॥ अथाद्याः पूर्वमक्षाः स्युर्बीजनादिक्रियामता॥ ध्यानन्तु॥ वर्णाकृतिभे
हामविद्यां भुवनेश्वरीं॥ अस्यपूजाप्रकारैकाक्षरीवत्॥ अस्मदलषवाभ्यादियुगलपूर्ववस्तूजयत्॥ पाठः
तादिहिवस्वक्षपूर्ववल्लक्षलीसमिद्धिलेदग्धाकैर्दशसहस्रप्रमः॥ तथाच हविष्यभुक्पयःकथन्मन्त्रं मन्त्र
हिन्दीवरुवृद्धीमन्त्रस्यायाति लेः शुद्धैः यथाकैर्हृदयाद्यैः॥ अत्रतद्वत्प्रकारनकाडव्यन्तर्दशसहस्रमिति वर
गवेद्यन्मन्त्रमाह्यवियद्वर्णः॥ अन्नपूर्वैवयुगलं मनुः सप्तदशाक्षरः॥ ॥ कल्पव ॥ प्रणवाद्यायदादवि
दासखविवर्द्धिनी॥ वाग्बीजाद्यायदाविद्या वागीशस्वप्रदायनी॥ कामाद्यावयदा विद्या सर्वकामप्रदायिनी॥
नी॥ श्रीमायायुग्मबीजाद्या सदासंमुखिपूर्विणी॥ नृषांपूजाप्रयोगः॥ प्रातः कृत्यादिपीठन्यासान्तं कर्मविधि

मः अं अमिताङ्गाय नमः ॐ ॐ वज्राय नमः ॐ ॐ वज्रायुधाय नमः ॐ ॐ वज्रकवचाय
नमः अं अनन्तमूर्त्तये वज्रकार्य्यै ॥ अस्य यवस्य वहीवदलकृतयः मधुवाक्षिप्तः यलाद्यायुष्टे दीर्घायुरामः ॥ तथा
ः ॥ मन्त्रलक्षं दशलक्षं यन्त्रं दत्वा दिनिरुत्तरवः चतुर्विंशतिलक्षमिति कविः अनन्ताविष्टसंयुक्ता माया
षिकन्दादवतान्यासः ॥ कवाङ्गन्यासोऽतु ॥ ॐ अमुष्या स्थानमः ॥ ॐ नमो नीस्वाहेत्यादि । एवं ॐ हृदयाय
स्वाहा नमः ॥ एवं कृत्वोपाशमहीतिमुद्रां कवेवर्हिकां कमलासनस्थितां । बालार्कं कोटिप्रतिमौ त्रिनेत्रां रुद्रम
र्त्तवस्तुजयम् । षोडशदलपूजायां अनङ्गवाणं षोडशदलाग्रे अस्य यवस्य दशलक्षजपः दधिमधुघृ
तकुशकुसुमैः मन्त्रं मन्त्रलक्षं जितेन्द्रियः ॥ मन्त्रकुशपुष्पं दूर्वा कुशान्मन्त्रविक्रमः ॥ दधिक्षीरघृताक्षिः समि
न्मन्त्रं गमस्तमिति वचनात् । अन्यतुवनः स्वीमन्त्रानिस्विताः अमिश्रत्वात् ॥ ॥ अथान्नपूर्णामन्त्रः ॥ माया कृष्ण
ः ॥ प्रणवाद्यायदादवि तदासक्तदशक्तवी । अन्नदामाकदावेव सदाविरुवदायिनी ॥ श्रीवीजाद्यायदादवि त
र्वकामप्रदायिनी ॥ नारमायादिकाविद्या लोगमाकेकदायिनी ॥ मायाश्रीयुग्मवीजाद्या सदाविरुवदायि
नी । न्यासान्कुर्म्मविधायदृष्यक्तिकन्दसनमः ॥ हृदि अन्नपूर्णायै देवतायै नमः ॥ तथैव नवर्षामन्त्रवाणी

नी ऋषिब्रह्मऽदाहृतः पंक्तिश्छन्दः समाख्यातं देवमावाहनपूर्विका ॥ ततः कवचं न्यासो ॥ ॐ अङ्गुष्ठाद्यान्
मानिमाययाकुर्यात् लतादर्वी विविन्यसेत् ॥ कल्पकुसुमाद्याद्यारुवविधात् द्वीजनाम कल्पना ॥ ॥ तता
मिन्दुसकलारुवर्णविलाक्षं हृष्टारुणारुणवर्णारुवदुःखहन्तुं ॥ ध्यात्वा मानसैः सपूजयेत् ॥ ततः पादि सा
धायपूनर्भ्यस्वाह्वानादि पञ्चपुष्पाञ्जलिदानपर्यन्तं विधायावरणदेवतापूजामारभेत् ॥ ॥ तद्य
षट् ब्रह्मन्यां ॐ कवचाय हूँ मध्ये ॐ नमस्त्रयायवौषट् वक्षुर्द्वि ॐ अस्त्रायफट् ॥ ततोऽष्टदलपद्मे
लक्ष्मी सर्वसुप्रदावादिनमाऽन्तनपूजयेत् ॥ मङ्गलाष्टक ॥ दलपूजयेदत् ब्राह्म्याद्याः क्रमतः सर्वा
लान् ततः इन्द्रादीन् वज्रादीन् धूपादिविसर्जनान्तं समापयेत् ॥ अस्यपूर्वस्यवलीषाडगसह प्रसंख्य
रुद्रगमनकर्म ॥ ॥ अथ त्रिपुरामन्त्र ॥ श्रीमायामदनैः श्रीकामबीजत्रयात्मिकाः अस्यपूजात्रयागः श्रीतः
स्यमस्यादिन्यासं कुर्यात् । तद्यथा । लिवसि अस्यपूजात्रयागः श्रीतः कस्यादिसामन्यः सम्मान्तमषयनमः मूल
मथ ॐ मङ्गलीस्वाहा क्लीमध्यमास्यौ वषट् श्रीअनामिकास्यां हूँ ॐ कनिष्ठास्यां वौषट् क्लीं करतलपृष्ठास्यां फट् । व
मू ॥ ॥ ततो ध्यान ॥ यावि जातवनवमा मनुथमनिथमनिकूदिमा । वत्तसिंहासनमायध्यमषट् कोटाणोमिक

न्यासो॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः॥ ॐ तर्जनीभ्यां स्वाहेत्यादि॥ एवं ॐ हृदयाय नमः॥ ॐ इत्यादि, तथा वनिबन्धे॥ अ
ङ्गकल्पना॥ ॥तत्ताध्यानं॥ वक्रौ विचित्रवसनौ नववन्दुभूतौ मन्नप्रदाननिरतौ स्मितलोचनश्रीन्नित्यक
सीपूर्यगश्चक्रपदि सामान्यपञ्चत्यक्रपी० पूर्वांविधाय भुवनेश्वरीमन्त्राक्षरपादिपी० मन्त्रकंपी० पूर्वांवि
नामावकृतू॥ ॥तद्यथा॥ कण्ठवर्षमूर्धिकाले, ॐ हृदयाय नमः नैर्ऋते ॐ शिरसे स्वाहा, वायौ शिखायै व
तमाऽष्टदलपद्मे, ॐ कवचाय नमः। एवमाकृष्टवर्ये, क्रीमार्थे वैष्णवी, वारुणे, ॐ इन्द्राक्षी, वामकुक्षये, म
ध्याद्यः क्रमतः सर्वाः। शूद्रस्यप्रलवस्यतुर्दशस्वरविन्दुविकः कालिकायुवाले मन्त्रस्यसप्तुकवलेऽक्ष
षाऽगसहप्रसंख्यजपः॥ ॥तथावद्यथा॥ विधिजपन्मन्त्रं, वसुयुग्मसहप्रकं। साधुनान्ननशङ्कयाः
स्यपूजाप्रयागः प्रातः कल्यादिसामन्यपञ्चत्यक्रपी० न्यासं विधाय भुवनेश्वरीमन्त्राक्षरपादिपी० मन्त्रकंविन्य
सेत्तमवयनमः मूर्ध्नि गायत्रीछन्दसे नमः हृदि त्रियुटायै देवतायै नमः। तत्तः कवाङ्गन्यासो॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां न
मः तलयूर्ध्वाभ्यां कूर्दे। एवं हृदयाय नमः ॐ इत्यादि। तथा वनिबन्धे॥ त्रियुटाख्यादिवृक्षे स्वाङ्गे वङ्गनिषट्क्रमा
त्तथा षट्कोणे नाभिके। अथ स्वात्मकल्पकल्पद्रुमस्य मन्त्रोदवतीस्मवत्। वाग्देवी नाम्बुजमदभिन्नाङ्गुलीपुष्पवाहन

विद्यानानीकमसिद्धिवस्त्रमौलिप्रिनत्री। हमाद्भूरीकुवरुवनतीवस्त्रमञ्जरी। ग्रेदयाद्यैर्विलसिमनूरावयद्धि माश
विरी। कवलामृतवर्षिण्या यन्त्रीसाधकदृग्। अम्बुजयद्मनतुरा हृदयमीयद्मयुगलमिति दक्षिणामूर्तिव
वसुभुवनेश्वरीमन्त्राकडयायी० मन्त्रकंसंपूज्यन श्रीत्रा आवाहनादियङ्गुयुष्या ङ्गुलिदानयर्यन्तं विधायआ
लिवायवस्त्रीकामायषट्कोणस्यारुयपार्श्वयाः ॐ ह्रीं निधयनमः ॐ यद्मनिधयनमः ॐ कः वसुअग्नि
वः सूर्याः ॐ तद्दक्षिणेन्द्रादीन्वनिमावूयानपूजयत्। तथाव॥ लोकपानूवनिमावूयान् पूजयत् सोम्यविग्रहा
तथाव॥ रानूलक्ष्मयदनेमन्त्रीतावस्त्रमुद्रकं। विल्वाग्वधवसीरुत्र्मधूवाकैः समिद्वैः ॐ ह्रीं यष्टीन्वहृदया
दिदक्षिणामूर्तिवनाम्॥ तथाक्षिप्तस्यत्त्वविनीत्वविनीफलदायिनी। ज्ञावामायावर्म्मवीजं ज्ञाद्विवीगत्वत्वाक्षिनी। कृ
यावीजं भुवनेश्वरीवर्म्मद्वैं सद्धिः खकारः श्रीगत्वत्रकारः कूर्म्मवकारः कदन्त्रयुकारः रगनुकारः कम्बुकः
प्रकः कयादिसमान्यपद्मयुक्तयी० न्यासान्तं विधायकरावयुजयादियी० नकारविनयमध्यं द्वैं वज्रदक्ष
कारविन्दुयुक्तः कवर्वसकारीवियत्। वज्रदक्षवद्वन्द्वं माकाद्यक्षिकुलद्वयी। गर्जयुग्मवियत्सन्द्वर्म्मान्
हनामनिर्विवाद्वन्द्वस्त्वविनादवकायुवआर्थसिद्ध्यर्थविनियोगः॥ तद्यथा शिवसिद्धनमषयनमः मखविव

नमनूरागवयवृद्धिमाद्यो॥ वामवादर्गनाम्बूलकवलुकवसमुद्भवान्। वह्नीहिः कूवार्लहिर्दूर्वाहिः पविवा
मिति दक्षिणामूर्त्तिवचनात्। एवं आत्मानमेः संयुक्तः स्थायनादिसामान्यपद्धत्यक्तयो० यूजीविभयक्त
नयर्थ्यं विभयजावबलयूजीकुर्यात्॥ कथा अग्न्यादिषट्कोणषट्कोणषं कुं लक्ष्मीनमः। एवं हृदयशीर्ष
नमः कवचमग्न्यादिकोणेषमध्ये दिक्षु वज्रीहृदयनमः। इत्यादिनाषडनियूजयत्। यत्र ब्राह्म्याद्यामात
कुयक्तसोम्यविग्रहान्। मनोधूपादिविसर्जनान्तं कर्मसमापयत्। अस्य पूर्वपूर्वं द्वादशलक्षजपः॥ ॥
ओडवायुषोन्वरुद्रयालोषयद्धसनागुरुं। आवरदषः लालः॥ अयं मन्त्रमिभमदर्कं पवादिर्वाहुवक्रियमि
द्धिवीगल्लवाहिनीं। कूर्मफदन्तारगवान् कस्त्रीदीर्घतनुकुं। सम्वर्तरगवानुमायाहृतन्तादाद्यः॥ ॥ मा
रगनुवावस्मम्बुकः कस्त्रीस्वरूपदीर्घतनुकुं हूँ सम्वर्तकावः रगनुकाकवसम्बुकः॥ अस्य यूजाप्रयागः॥
वर्त्तं हूँ हूँ वज्रदक्षपवपूर्वहिमुलहिमुलगर्गर्गर्हूँ हूँ यज्ञाननायनमः॥ ॥ कथावनिवन्धे॥ सम्वर्त
विषयसन्धवर्मान्यादीर्घविन्दुमान्। यज्ञाननायहृदयं यो० मन्त्रः प्रकीर्तितः॥ कतमन्यादिन्यासः॥ अस्या
षयनमः मुखविवाकुन्दसनमः। हृदिस्वविकायेनमः॥ कतामन्त्रन्यासः॥ मूर्द्धि॥ कुं नमः। कालहूँ नमः। गर्ग

श्री

स्वनमः हृदिनमः नाभौ हृनमः गुह्य हृनमः ऊर्ध्वास्त्रानमः जानूनाः हूँनमः जंघयाः हृनमः पादद्वय
र्द्विरालगलहृदि। नाभिगुह्यवृषादेषु जानुजंघापदेषु। विन्यस्य न्यायकौर्यात् नमस्कृत्वैवसाधकः। ततः
अनामिकाभ्यां हूँ। हूँ कनिष्ठाभ्यां वौषट्। हृदयेकवलयुष्टाभ्यां हट्॥ एवं वस्तुहृदयायनमस्त्यादि॥ ॥
यास्त्रा साधकसत्तमः॥ ॥ततो ध्यानं॥ ग्रामीवर्हिकलापशेखरवर्णामावद्वयर्भूकां गुञ्जाफलसत्त्वयाधवकव
यायतकवीदवाजिनशीरुह॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य गङ्गायनादिसामान्यपद्धत्युक्तयोः पूजां विधाय
दाम्नो जयावायै मङ्गलायै मध्ये हूँ हूँ वज्रदहघवघवहिंकुलहिंकुलगर्दगर्दहूँ हूँ वज्रनननायनमः ततः
नवसूजम्भादिकालेषु वस्तुगायत्री हृदयायनमः वस्तुगायत्री शिरसे स्वाहा वस्त्रीगायत्री शिखायै वषट्
वस्तुहृदयानमः त्र्यायङ्गन्यासः ततः तत्रगायत्र्यादिर्द्विवः। एवं जङ्गः ब्रह्मीगायत्रीमित्यादि विधाः
तत्रगायत्र्यां वाचार्यः जङ्गः ब्रह्मीगायत्रीयदि दीक्षमादि मम मम तु। यदि तु ग्राह्यतत्रयपूर्वं ग्रह्य
गाकावाचिकीवर्णानयाः पूजयदिष्टकं तथा वाह्यतत्रस्य वस्तुत्र्यादिनाषट्कानि संपूज्य सर्वनिष्ठकीवर्ण
नर्द्विरावी॥ ॥तथा वनिवन्धे॥ जङ्गः ब्रह्मीगायत्रीक्रमवर्णार्थयक्रमात्। तद्वाक्यं हूँ कार्यं नमः श्रीखव

ा॥ ॐ नमः अघोरहृदयाय नमः। कवचाय मूलनेत्रायकं कुर्यात्॥ ॥ अथ वनिवन्धे॥ मायाविद्यादिमान्वर्णमूः
नेवसाधकं। अतः कवचाङ्गन्यासो॥ वज्रअङ्गुष्ठाभ्यां नमः। ॐ ह्रां तर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ ह्रीं मध्यमाभ्यां वषट्। ॐ ह्रूं
यनमः कनिष्ठाभ्यां॥ ॥ अथ वनिवन्धे॥ कूर्माद्यैः सप्तभिर्वर्णैः पूर्वपूर्वविवर्जितैः। ह्रां ह्रां ह्रां षडङ्गानि. कु
ावलसत्त्वयाधवकवामस्थाहियान्विद्रमी। नाडङ्गाङ्गदमखलागुणवक्षनाङ्गुलवर्तीद्राविणी. केवाणीवबलाक
कुचौ० यूङ्गाविभायपद्मस्यकगवसपूर्वाहितः॥ कुं कुयायैनमः। ॐ वैविकयायै अङ्गिनायै निस्यायै विलासिन्यै
अङ्गननायनमः। अतः यनर्थस्वाङ्गावाहनादियङ्गुयस्याङ्गुलिदानयर्थं कैविभायङ्गावबलयूङ्गामावकुक्। क
यत्रीनिस्वायैवषट्। ॐ ह्रीं गायत्रीकवचायहूं हूं ह्रीं गायत्रीनेत्रत्रयायवौषट्। ॐ ह्रूं ह्रूं अस्त्रायफट्। कविह्रु
त्रीमित्यादिविधायः कस्यार्थमुपूर्वाहिषट्सकगवषडङ्गानिमंयूयकोवबलानयाः ब्रह्मीं गायत्रीं वयङ्
ह्यत्रयपूर्वमाद्यहृदवकाशोमाब्रह्मीं गायत्रीमिति पूजयम्॥ यत्रमयत्रमूलमन्त्रदवकाशक
पूज्य अवनिष्टकोवबलानदनुद्धायब्रह्मीं गायत्रीवपूजयादिति निगर्वः। अत्रग्रन्थान्तरावलीकननिय
ॐ कार्यनमः श्रीखवर्यनमः। श्रीवक्षुयेनमः। श्रीवृन्दनेनमः। श्रीयंत्रे श्रीमिश्रेनमः। श्रीं हूं कार्यं श्रीं ह्रमकः

२९

र्यवाङ्गः ३ग्रक ४श्रीं हूं कार्यै नमः॥ ॥मथ्यव॥ दलमयूरुयदमा ४श्रीबीजाद्या ४स्वहृषिता ४। हूँ कारीं खवर्वीं वज्र
स्वाहयया ४र्वया ४ कुंडयायै नमः ४ मद्वाङ्ग क्रिङ्कवायवद्ध ३ स्वविताहूयाह्निवारुवहूँ हूं हिमिमन्तु क्रिङ्क
यत्। अस्यपवग्रवलंसद्धसंखडयः ४ मद्धमीं ४ विल्वस्यसमिद्धिमध्वक्लामयत्। मथ्यवसद्धसंडयामः
निरामन्त्रा॥ वायुवीकामबीजं ३ निरयक्रिन्नमदोयनः ४ द्रववद्धिवधूर्मन्त्रा द्वादशूर्यमीविकः ४॥ अस्ययूरुयुग्रय
आसनायनमः ४ ॥ ह्यन्कं विन्यस्यमध्यादिन्यासंकुर्यात्। मद्यथा शिवमिसम्भारुनमयनमः ४ मूर्धनिवृक्कन्
मर्कुनीर्यावषट् ब्रैं अनाक्रियीहूँ ब्रैं कनिष्ठायीवौषट् ब्रैं करतलयुष्ठायीफट्॥ ब्रवं हृदयादिषु ब्रैं हृदयाय
नमः ४ ॥ अद्वन्द्वलिमवृत्तामम वाक्रिवन्त्रा मम्रुडयाः ४ मृनिमूर्ध्नि कपालकर्मा। वाक्ताङ्गवागवसनारुवल
यनादियो ० यूरुवि क्षायकः ४ वयुडयादियो ० मकी ४ मयूरुमध्ये ह्रीं आसनायनमः ४ ॥ शिवमयूरुयनमध्ये
अग्न्यादिकालवतुष्टयमध्ये क्रिङ्कवेन्द्रहृदयायनमः ४ ॥ ह्यादिनाषडङ्गानियूरुयत्। अस्ययत्रायूर्वादिक्रमः
ह्यौ मद्धक्रिः ४ ॥ इन्द्रादीनवद्वादशंयूरुयधूयादिविसर्जनान्तकर्मसमायत्। अस्यपवग्रवलंवतुस्सद्धरुय
मानूनः ४॥ ॥ अथवज्रप्रकाविधी॥ वाग्वायानकवनिरयक्रिन्नरुयामद्रव। स्वाहान्तावविसंख्यार्थ मन्

ः। हूँकारांखवर्वांवर्ष्मुं कवचं हृदयं नाम्नि यो। हूंकारांकमकारांश्च हृदकारांमयतायजं दिशि॥ तत्तावा
दिशि मन्त्रस्य किं कवयूजयत्। अत्रन्द्रादियूजानामिजनुकत्वात्। तत्तायूयादिविसर्जनान्तं कर्म समाप्य
तथावलक्षेसंकल्प्य मन्त्रं ज्ञा मन्त्रमनेजितेन्द्रियः। दशांशं हृदयाद्विल्वे स्त्रिमधुक्तैः समिद्धवैः॥ ॥अथ
विधिः॥ अस्ययूजाप्रयागः प्रातः कथादियोऽन्यासान्तं कर्म विधायकंगवषुमध्ये पूर्वादिक्रमेण यादिद्वी
नमः मूर्धनि वृक्षन्दसे नमः हृदि निर्याये देवतायै नमः। कंठः कवाङ्गन्यासो। ॐ अंगुष्ठाभ्यां नमः। ॐ
दयादिषु ॐ हृदयाय नमः। ॐ इत्यादि॥ ॥अथ वनिवन्धे॥ वावाकत्वाषत ज्ञानि निर्याध्याय यथाविधि॥
ः। ॐ वागवसनारुवर्णा त्रिनेत्रां ध्यायेच्छिवस्य वनितां मदविह्वलाङ्गीं॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य गन्धकु
ः। ॐ शिवसंपूज्य नमः ध्यात्वा आवाहनादियुक्त्वा यथा कुलिकानयर्यन्तं विधाय आवरणपूजां कुर्यात्। तद्यथा
अस्ययत्रा पूर्वादिक्रमेण ॐ निर्याये नमः। एवं निवेदनाये कृदिनो त्रिनाये मदनातुराये मदद्रवाये द्रवि
वर्षवर्षीवतुल्य कुलयः॥ अथवा॥ वतुर्लक्षं जपित्वा वमधुराक्तैर्मधुकवे। कुसुमैर्वयतैर्दत्वा कामयन्तु
ः। विसंख्यार्थं मन्त्रायश्च प्रजायकः। अस्ययूजायन्त्रं षट्कोणं द्वादशदलं वतुरस्रं॥ ॥अस्ययूजा

प्रयागः॥ ग्रामः कृष्यादियी० न्यासान्कर्म विषयकवपुरादियी० मन्त्रकं विन्यस्य सप्तादिन्यासं कुर्यात्।
हृदयायनमः॥ ककः कवाङ्गन्यासो॥ ॐ अंगुष्ठाभ्यां नमः॥ ॐ तर्जनीभ्यां स्वाहेत्यादि॥ ॐ हृदयाय नमः॥ ॐ इत्यादि
द्वीवत्पयाकवविदलकमलाग्रकवसन्निषण्णं वकाङ्गावत्तमोलिस्फुरितशशिकलासमवक्त्राङ्गिनत्री। वीज
नामविकामाग्रयामः॥ ॐ ध्यात्वा मनसे पूजयेत्। स्वस्थानादियूर्ध्वकयी० पूजी विषयपूनर्ध्यात्वा आवाहनादि
समक्षादि कृत्वा ॐ हृदयाय नमः॥ ॐ इत्यादिनाषडङ्गानि संपूज्य द्वादशदलमपूर्वादि॥ ॐ ब्रह्मण्यायै नमः॥
श्री
ह्रीं भगवत्यै समवायै॥ तद्बहिः ब्राह्म्यादिमातृः पूजयेत्॥ तद्बहिः इन्द्रादीन् लोकपालान् पूजयेत्॥ तथा व
समायुधान्॥ अस्त्रयुधवज्रवलं लक्षयः॥ तथा च मन्त्रीमन्त्रं जपेत्। लक्षं जपान्ते हुत्वा तद्दशांशं
फलप्रदान्। मायाद्विकर्णविन्दुस्थारूपासोमसर्गवान्रुवत्। यक्षलान्तकः प्रतिष्ठावान् मातृलोकिकासन
तस्य कः यक्षान्तकागकावः प्रतिष्ठाकावः मातृलायकावः लोकिकत्रकावस्तस्य कः अस्य पूजाप्रयागः कृ
नमः ॐ मायायै नमः॥ ॐ जयायै नमः॥ ॐ सूक्ष्मायै नमः॥ ॐ विशुद्धायै नमः॥ ॐ नन्दिन्यै नमः॥ ॐ सुप्रकाशायै नम
मः॥ ॐ महासिंहासनायै नमः॥ ॐ हूं फट् नमः॥ इति न्यासः। तत्र सप्तादिन्यासः। तत्र यथा शिवमिनावद्रसमयै नमः

ष्यादिन्यासं कुर्यात्। तद्यथा निवमिजिह्वि वसमयनमः मूर्धत्रिशूलकुन्दसनमः हृदि वज्रायस्त्रा विल्वो
दयायनमः ॥ इत्यादि॥ ॥ तथा निवन्धे॥ वायुवनमङ्गानि विदक्षान्मन्त्रविक्रमः॥ ॥ तत्राक्षान ॥ वक्त्रा
मववक्त्रा त्रिनेत्रो वीरावयवयागमङ्गामदनधनुः सत्कयालानिरुद्धे द्विग्रालमानता श्रीकुनरुवरुव
यूनर्थ्वाजाला रुनादिय श्रुयर्थ्वाश्लिदानपर्यन्तं विक्षयजावबलयूक्तामावरुत् ॥ तद्यथा अस्त्रादिकाले
कुं कुल्लखायनमः। ववकुदिन्यो त्रिन्नायेन्द्राकिल्लो मदनातुवाये निवश्रुनाये वावाश्च मदनावनो द्राविष
नयुक्तयत् ॥ तथा वनिवन्धे॥ मातवाग्विदिद्धर्थ्यः यूनः यूश्रादिगम्बवाः॥ तत्राधूयादिविसर्जनान्तं कर्म
कः अयतेवाकवृद्धात्रे यृतामिकेः समिद्धवेः॥ वाकवृद्धेः ल्लालल्लः॥ ॥ अथ दर्भमिनूनवक्त्रकुशादृष्ट
मावृतालोकिकासनः। तावादिहृदयान्तायं मन्त्रावस्वरूपात्मकः। अस्यार्थः अद्रिर्द्वकावः कर्मूडकावः
अस्यूशायागः कृत्यादियोन्यासान्तं कर्मविषयकं तावस्मध्येवयोगकीर्त्तिनमत् ॥ तद्यथा ॐ ब्रह्मायै
नमः। डौं सूत्रकायेनमः। ॐ विकयायेनमः। अः सर्वसिद्धिदायेनमः। तदुपरि। कुं वज्रनखदंष्ट्रायधायन
मिनावदजमयनमः मूर्धगयशीकुन्दसनमः। हृदि दुगायेनमः। ततः करान्यासो ॐ कुं ॐ दुगायै ॐ गुर्ष्ट

३०

र्यां नमः ॐ ह्रीं क्रौं कुं क्रौं दिग्भीषे तर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ कुं क्रौं स्वदर्शनाय मध्यमाभ्यां वषट्। ॐ कुं क्रौं स्वदर्शनाय अनामिकाभ्यां
क्रौं कुं क्रौं स्वदर्शनाय हृदयाय नमः इत्यादि॥ ॥ तथा वनिबन्धे॥ नमस्कारविपूर्वकं नमो मूलमन्त्रं ततः शिखा क्रमः
चतुर्थ्यन्तैः शिरोवक्त्रधनुःशरायुधमानत्रैः शिखा। आमुकाङ्गदलवकङ्कणवलयकाञ्चीकलाचूडयुवा दुः
दिपीठयुजीकृत्वा कवचमध्ये वज्रायुधाय नमः। ॐ ह्रीं मायायै नमः। ॐ कुं जयायै नमः। ब्रह्मणे नमः। त्रैविद्यायै
तदुपविष्टं वज्रनखदंष्ट्रायुधाय मन्त्रिणे यक्षं कुरु नमः इति पूजयेत्॥ तथा वज्रादिङ्गस्त्रयक्रीवबहिर्तः
नमः॥ ततः पुनर्भूतिवाहनादियक्षयुग्मयोः शूलिदानयर्यन्तं विधयजावबलयुजामावरुत्॥ तद्यथा अग्निमि
ततः पत्रयपूर्वादि ॐ जयायै नमः। विजयायै नमः। यशोधरायै नमः। कीर्तिकायै नमः। पद्मरागायै नमः। गंधर्वायै नमः
कुमायवायाय। तद्बहिः इन्द्रादीन् वज्रादीन् ग्रहयुग्मयुग्मादिविसर्जनान्तं कर्मसमाप्ययेत्॥ अस्यपवशवलीभ
स्मरुद्रजितेन्द्रियाः। ततो वावनिकवाक्यमरुद्रकामः॥ अथ महिषमर्दिनीस्तुतिः॥ रागान्धविषयस्मनयनेत्वं
वहिमङ्गकालीः अग्निवह्निनिस्तुतिः॥ अस्यार्थविषमकावः हिस्वरूपमङ्गाषकावः कालामकावः अग्नि
हिः कामादिर्वर्गगुणादिर्वर्णपूर्वादिः कवचादिर्वर्णाः तिनवाक्यवारुवति॥ ॥ तथा वविस्वमाय॥ प्रणवाद्या

दुर्गायै अनामिकाभ्यां हूँ। ह्रौं कुं ह्रौं स्वं दुर्गायै कनिष्ठाभ्यां वौषट्। ह्रः कुं ह्रौं दुर्गायै करतलपृष्ठाभ्यां फट्। एवं
मन्त्रेण दलिकः ह्रामाद्यैः सकूर्चैः षडङ्गानि यथाविधिः। कृत्वा ध्यानं॥ सिंहस्थां शशिशेखरां मरकतप्रख्यां
चतुर्भुजां चक्रं शङ्खं च बिभ्रतीं करवरैः खेटं च पात्रं परं। दुर्गां दुर्गतिहारिणीं सुरनुतां त्रैलोक्यसंतारिणीं॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य गंधपुष्पधूप
दीपायनमः। त्रैलोक्यविजयायनमः। डाँ नन्दिन्यैनमः। डाँ सुप्रभायैनमः। ॐ विजयायैनमः। ॐ सर्वसिद्धिदायैनमः।
स्वस्त्रयक्रीवबहिनैः पूजयेदिमाः। ब्रह्मवानन्दवेदज्ञानखड्गायुधायवा। महासिंहायवर्माभ्यां नमः सिंहम
हत्। तद्यथा अग्निनिर्मितवायुर्लीनानकाशेदिक्रव ह्रौं कुं ह्रौं दुर्गायै हृदयायनमः। ॐ ह्रां इत्यादिनापूजयेत्॥
यैनमः। शंखायैनमः। संभक्षयैनमः। शंकरायैनमः। यज्ञाय यज्ञेशायवज्राय गदायै खड्गाय पाशाय अं
कुं॥ अस्यपरब्रह्मवीजस्य कलकूटयः॥ तथाच वसुलक्ष्मीकयन्मन्त्रं किलेर्मधुवलाजितैः। यथान्नसावाहद्वयाकु
लान्तं द्वियस्मनयनं त्वेकामर्द्धिनि० द्वयं। अस्त्रान्तं द्वीसमाख्यातं विद्यामहियमार्द्धिनी॥ ॥नारायणीतन्त्रे॥ वि
ः कालामकावः अनावरुः अर्द्धिकावः ॐ स्तुः निस्वरूपं० द्वयं स्वाहा॥ अयंमन्त्रस्तावादिः मायादिः कामा
विश्वभावः॥ ब्रह्मवाद्यीकथद्वियी मायाद्यीवाकथस्त्रीः वधूवीजादिकीवापिकववाद्यीकथकथा। सर्वकाल

यसर्व्वत्र कामाद्यीप्रकृयत्मधीभवाद्यवाद्यांकृयत्कानुद्धवांवाक्यविशुद्धय। यदिकावीकृयत्मन मूरवयत्मकदा
कामप्रलवमियर्क रुवाद्विद्यायनर्द्धन॥ अस्यपूजाप्रयागः॥ ब्राह्मः कृत्यादियो ऽन्यामान्कर्म्मसमाप्यकगव
कवाङ्गन्यासोकर्य्यात्॥ तद्यथा महिषहिसकदूँ रुद्रजयुष्टाय्यौनमः महिषमत्रा॥ ॥ द्विदूँ रुद्रमेनीयास्वाहा
॥ महिषमृदनिदूँ रुद्रकेनिष्टाय्यौदूँ॥ महिषमृदनिदूँ रुद्रकेनिष्टाय्यौवौषट्। एवंमहिषहिसकदूँ रुद्र
न्यामिनिकवित्॥ कृताश्चान॥ गवृजावलसकोमलिमोलिकुलिनौ नौमिकासविवनामहिषारुमाङ्गनिद्वयौ।
खवौ। एवंश्वास्वामानसेः संपूज्यार्घस्थापनंकर्य्यात्। तद्यथा॥ निषधेविन्ध्यगाव॥ कालीवत्पूजयद्धवौ कालाव
तीपद्मथानिना। विष्णमित्रस्यपाप्रलमृदावापिशिवायजत्॥ ततः षी० पूजांविधायकगवपूमध्यवपूर्व्वाकृ
कंविधायजावबलपूजामारुत्॥ तद्यथा॥ अग्निनिर्ऋतिवायुईशानकालेषुदिक्षुवमहिषहिसिकदूँ
रवर्द्धिल्ये डुँ आयायि अँकनकप्रदाये ऐँ कर्त्तिकाये ऐँ अरुयप्रदाये ओँ कन्याये अस्वरूपाये॥ तद्वर्णतन्त्र
न्यांवेवस्वरूपांव यजस्पूर्व्वादितः क्रमात्॥ दीर्घाद्यम्बभनासानु॥ अस्पयप्रयजद्धवौ दुर्म्मशादीर्घपूर्व्विका॥ ॥
यशंवालाय षंधनुष संधूलाय रुतर्जन्यै। तद्वहिः पत्राग्रेषुब्राह्मयामातरः पूजयत्। ततादिक्षुइन्द्रादीन

श्री

मन मूरवयं मकदानिका। दमाहवासमामाहि विद्याद्रिभुवनध्वजी। प्रणवं कथमाया रुवाहिद्यायनर्द्धा।
नर्द्धकर्मसमाप्यकाभवमंत्रषदग्नमन्त्रकयी० मकीयी० मनुन्यासः॥ ततः पूर्वोक्तमंत्रादिनामकृत्वा
ईं हूं फट् नमो स्वाहा महिषरूपाय २ हूं फट् मंत्रमार्यावषट् महिषेन २ दवि हूं फट् नामिकायां हूं
महिषहिंसकं हूं फट् कवचमिति यथि महिषान्तकं हूं फट् मन्त्रः समाविनः॥ ॥ अथ वज्रनखं व
रुषारुमाङ्गनिद्वषी। शेखवक्रक्रयाहरुकेकालर्म्मकपूलकी कर्कनामाथविद्रुमी निजवालहिः शिंग
वत्युक्तयद्वी कालावतुलमाप्रयाम्। नवेषूवेर्यक्रद्वी नकुलस्याकदावन। नाहिवर्षवाद्रेस्याकथि
वषमंत्रवपूर्वोक्तयी० मकिः यी० मनुक्रयक्रम्। ततः पूनर्मात्वा आवाहनादिपञ्चपुष्पाञ्जलिदानेपर्य
वसहिषहिंसिकं हूं फट् हृदयायनमः इत्यादिनाभूजयत्॥ ततः पत्रपूर्वादि आं इन्द्रायनमः श्रीव
स्वरूपायै॥ तद्यंत्रं तन्त्रं॥ आदौ इन्द्रनिलावर्त्तिलीमार्यकाक्रयी। कनकप्रत्रिकाश्चैव कर्णिकाञ्चरुयप्रदां। कः
र्मयादीर्घपूर्विका॥ भूतिकलवृत्तामलिनात्रिकात्॥ ततः पत्राग्रेषूर्यवक्राय वशाय खेचराय खेचराय वैरुमका
। मतादि इन्द्रादीन् वज्रादीन्यभूजयत्। तद्यंत्रं कलवृत्तामलो॥ ब्राह्मायास्तु ततः पश्चाल्लोकपालास्त्रं

वह्निः। तदङ्गालि सिद्धमन्त्री प्रयागं वसमावरन्। ॥ ॥ ततो धूपादि विसर्जनान्तं कर्म समाचरेत् ॥ अथ
पदद्वन्द्वं रक्षा रक्षा पदं ततः। मदीयं बलिं द्वि तूलापकपदद्वयं ॥ साधयद्वितयं ब्रूयात् खादयद्वितय
ष्टयं। कीर्तितः ॥ अस्य यन्त्रं बलं अष्टलक्षजपः। अष्टसहस्रं तिलैर्होमः ॥ तथा च अष्टलक्षं जपमन्त्री
कं मन्त्राक्षरान्तं सलावनं। द्विषन्ताजयदुर्ग्नेयं विद्यावद्यादमहत्वी ॥ ॥ अस्य पूजा प्रयागः ॥ ध्यानः कृष्णादि
स्थानमः। दुर्ग्नेतर्जनीभ्यां स्वाहा। दुर्ग्नेयेमध्यमाभ्यां वषट्। हृतवह्निलिङ्गनामिकाभ्यां हुं। दुर्गे दुर्गे वह्नि
यायनमः कनिष्ठाभ्यां ॥ ॥ तथा च निबन्धः ॥ तारादि दुर्गे हृदयं दुर्गे बलिवह्निवल्लभे। दुर्ग्नेयेस्त्रं किं खावर्म हृ
मुमदीरितं ॥ ॥ ततो ध्यानं ॥ कालाभ्रालंकृतदेहं बलिकुलरुचिरौमौलिबन्धुरखं शीर्षं वक्रं कृपाने त्रिशि
विकृतासविनासिद्धिकामे ॥ ततो ध्यात्वा मानसैः संपूज्य अर्घस्थापनं कृत्वा पूर्वक्रियां० पूजां विधाय पूर्ववत्पू
॥ बालं लक्षं जपमन्त्रं घृतनवदूर्वाहुतयः। दशांशं संस्कृतवह्नौ ब्राह्मणानां च भोजयेत्। अष्टाङ्गवादिक्रियां०
। दूर्वा हुं मन्त्रान्तं वह्निजायावधिर्मनुः। अस्य पूजा प्रयागः ध्यानः कृष्णादि दुर्ग्नेमिन्द्राक्रियां० न्यासान्तं क
मनमः हृदि मूलिनीदवताये नमः। मूलमः वाङ्न्यासो। मूलिनि दुर्गे हूं हृदयं गुह्याय नमः। मूलिनि वरदे हूं

र्म्मसमावरुत् ॥ अवसमर्पलसत् यवमरुवस्यादिलि त्रिकालमलुलेविलिखकलिंदयात् । यथा, वज्रहि
ंबूयात् खादयद्वितयंयनः सर्व्वसिद्धिप्रददहि, तत्रा स्वाहायदेवदत् ॥ वलिप्रदानस्यमंत्रायं मद्दिया
अष्टलक्षजपमन्त्री तत्सहस्रंनिलेःशुद्धे विद्यादिवचनात् ॥ ॥ अथ जयदुर्गामन्त्रः ॥ तारादुर्गेयुगंव
यागः ॥ आनः कृत्यादिदुर्गामिश्रक्रमयादिन्यासान्कर्म्मकृत्वाकवाङ्गन्यासौ कुर्यात् । यथा ॐ दुर्गेअंगुष्ठ
याङ्गु । दुर्गेदुर्गेवह्निकनिष्ठाभ्यांवौषट् । दुर्गेदुर्गेवह्निकवतलाभ्यांहुं । दुर्गेदुर्गेवह्निकवतलाभ्यांहुं । दुर्गेदुर्गेवह्निकवतलाभ्यांहुं । दुर्गेदुर्गेवह्निकवतलाभ्यांहुं ॥ ॐ दुर्गेहृदयं
यस्याकिखावर्म्मकृतवह्निकृतिं । तारादिदुर्गेद्वितयं वह्नयद्विसमीरितं । तारादिदुर्गेयुगलं वह्नयं
ीखंवज्रंकृपाणंत्रिशिखमपिकवचं वह्नरूपां त्रिभुवनमखिलं तद्रसाभूवयन्तीं । श्रयंदुर्गेजयाख्यांत्रिदशपः
भूतोविधायपूर्व्ववत्पूजां कुर्यात् ॥ अस्यपूर्व्ववत्पूजयक्षलक्षजपः ॥ घृतनदनीलहामः ॥ ॥ अथवानिवान्य
ंअस्यान्ववादितयी० पूर्व्ववत्पूजयत्सुधीः ॥ ॥ अथगूलिनीमन्त्रः ॥ ह्रलह्रलयदस्यान्तः गूलिनीतियदंयनः
न्त्राकयी० न्यासान्कर्म्मकृत्वाक्रमयादिन्यासंकुर्यात् ॥ तद्यथा निवसिदीर्घमयसमषयनमः मूर्खंकपालकन्दः
मः गूलिनिवचदहूंफट् तर्जनीभ्यांस्वाहा । गूलिनिविन्ध्यवासिनिहूंफट् मध्यमाभ्यांवषट् । गूलिनिजमूरमर्दि

नियद्धप्रियग्रासयस्व२ फट्२ अनामिकायां हूँ। शूलिनि दवसिद्धसूजितनन्दिनि बद्ध२ महायागेश्वरि हूँ फट्
वन्ध॥ दुर्गे कवचदशीर्षे विन्ध्यवासिनि महिषाख्ये असुरान्तकमर्दिनि स्वाहा युद्धसर्वप्रियपूजनग्रासयद्धि
यां हूँ फट् कार्य यज्ञ अङ्गमनवशक्रमात्॥ ॥मन्त्रध्यान॥ अक्षावृष्टिमृगेन्द्रसकलजलधरध्यामलीकृतक
हिमकुन्दकर्कविद्युत्किं कन्याकिं सद्यमानीप्रकिरुरुयदा शूलिनीं रावयामि॥ इति ध्यात्वा मानसैः संपू
जानयर्थ्यन्द्रिभयावहा पूजामावरुत्। यथा अग्निनिर्मितिवायुक्रमानकालेषु मध्ये दिक्ष्वष्टसि
मथ नवकवचदायै विन्ध्यवासिन्यै असुरमर्दिन्यै युद्धप्रियायै दवसिद्धसूजितायै नन्दिन्यै महायागेश्वर्यै॥ त
यानु अस्यपरमध्यवलयक्रदशलक्रजयः॥ ॥तथा च निबन्धे॥ मनुमनजयन्मन्त्री वर्णलक्षविवर्द्धनः। सर्पि
स्यामनुयलक्षायां सर्वभतक्रमक्रतं॥ ॥अथवा मैं गाम्बरीमन्त्र॥ वद वद वाग्वादिनि वह्निवल्लभे निदशमह
वागेश्वर्यै फलप्रदः। भुवनशीसंपदायै महासारस्वतप्रदः॥ अस्य पूजामन्त्र॥ श्यामन्दावसनार्द्धकवि
शिषुनान्तकाङ्गलिमुद्राक्षीलीपत्रलाहृतं पर्यङ्कल्यितमतपूजायतुतावल्लीकादवतां॥ अस्य पूजाप्रयागः॥
प्रकृ विद्यायै सृष्टे स्थिते वृद्धे विश्वर्यै मध्य॥ ॐ वर्णयग्रासनायनमः। ततः मध्यादिन्यासः॥ शिवसिवन

श्री

महाया गेष्वविद्धूरुकनिष्ठायां वौषट् ॥ एवं मूलिनिदुर्गे हूँ रुद्रहृदयाय नमः इत्यादि ॥ ॥ अथ वनि
यपूजनं ॥ आसयद्विगयेब्रह्मदेवमिद्धसयूजिता नन्दिनीस्याद्रुद्रयुगं महाया गेष्ववीक्रमात् ॥ मूलिन्या
नमः वन्ध्यामलीकस्कयष्टेः मूलं वाजं अविकलं गदा वाया भानवरुन्ती वन्द्रकं साद्रिनगं वकसूरि व
ष्वाक्षामानमेः संमूल्य पूर्ववद्धृस्थापनादि यो० पूजां विधाय पूजनं मूलाजावाहनादि यद्भूयं पूजां कृत्वा
मध्ये दिक्ष्वमूलिनिदुर्गे हूँ रुद्रहृदयाय नमः इत्यादिना पूजयेत् ॥ ततः पत्रं पूर्वादिदूर्वादीयेन
महाया गेष्वर्यो ॥ ततः पत्राग्रेषु तदस्त्रालिं शङ्खवक्रमसियूनः गदेषु वायमूलानि यदीपस्वादिषाः इषि
लदं विवद्धलः सर्पिषान्नन वाहामस्कद्धमांगमिनारुवत ॥ ॥ अथ वर्णं तनुं वक्षु विश्ववाधविधायिनीं य
ग्निवल्लरुतिदमद्धवः ॥ अथ वनिवन्धे ॥ अडिर्द्वं वूलसंवृद्धा दावाम्बादिनि० द्वयी । सनस्वयादमर्णेयं
मन्दावसनार्लकर्द्धिकमर्भं द्वन्द्वेः सूत्रलक्षावं यत्रान्दर्गतयक्षद्वर्गयः शलार्णादि त्रिवगक्रमात् । आलीस्वः
अस्य पूजा प्रयागः ॥ ततः हृत्यादि यो० न्यासान्कर्म विधायकः गवमस्त्रव ॥ कुंभमध्ये नमः इत्यवं प्रक्षाये
न्यासः ॥ शिवसिवं नमः ध्रवलयाः दं नमः वं नमः वक्षुषाः दं नमः वाद्यनसाः वं नमः दिं नमः वद

३२

न निनमः लिंगेशानमः गुह्यहीनमः ॥ ततामात्मकायाः कवाङ्गन्यासोकुर्यात् ॥ ॥ तथावनिवन्धे ॥ शि
ति ॥ ॥ ततोध्यायत् ॥ तत्रतसकलमिन्दार्द्धिनीशुभ्रकान्तिः कूर्वरुवलमिताङ्गीसन्निधौ सिमाकु । निजकवव
नेसेः सूर्यशङ्खस्थापनादिपी० पूजांकृत्वाकरावषमध्यवमधदिपी० मन्त्रेन संपूज्य पुनश्चात्मानं आवाहनादि
आहृदयायनमः नैर्ऋतिः ॐ वेजग्नि सिवसवाहा । वायुकोणे ॐ टं ठं डं ढं शिखायैवषट् । ॐ ईशान ॐ तं ॐ कवचाय
षष्ठ्यादिकुंयागायैनमः । ॐ वैमल्यायैनमः । विमलायैनमः । ज्ञानायै वृद्धे स्मृत्यै मध्यमे प्रज्ञायै दलाष्टे
पथतु । अस्यपरमेश्वरवलदशाक्षरजपः । तथाव दशलक्षजपन्मन्त्रे दशांशहोमः कुर्यात् । तथा यक्षे शि
वाग्निजायान्ते वाग्रहवार्थसमुद्भवतु । अस्यपूजाप्रयोगः प्राणः इत्यादिपी० न्यासान्तेकर्मविधाय कराषमध्येवपू
थमे अङ्गुष्ठाभ्यांनमः । नमस्कर्ज्जनीभ्यांस्वाहा । रुगवतिमध्यमाभ्यांवषट् । विवदअनामिकाभ्यां हुं । वाग्देविकनि
वनिवन्धे ॥ मनाषष्ठिपदैः कुर्यात् क्रतियुक्तषडङ्गकं ॥ ॥ ततोध्यानं ॥ शुभ्रांस्वच्छविलेपमाल्यवसनांशान्तांशु
सनां कूर्वनतांवाग्देवतांसस्मितांवन्देवाञ्चिरुवप्रदां त्रिनयनांसौहार्यसंपत्करीं ॥ ॥ ॥ ध्यात्वामानसैः सं
वलअष्टलक्षजपः ॥ तथाव ॥ रुविष्यांशीजपन्मन्त्रे वसलक्षमनन्यधीः दशांशंहोमकुर्यादन्मन्त्रे निनेवाक्षयान

॥तथावनिवन्धे॥ शिवग्रन्थाद्द्वाग्ग्वदनाङ्गुदमाश्विन्। न्यस्यवर्णान्षडङ्गानि कारकानिकल्पयेदिः
ङ्गुलिताङ्गु। निजकरकमालाग्रलेखनीपुस्तकःश्रीःसकलविरुवसिद्धिपाणुवाग्देवतावः॥ नवंश्चात्वामा
पूनश्चात्वाआवाहनादिपञ्चपूजाञ्जलिदानपर्यन्तं विधायावलपूजांकुर्यात्॥ यथाग्निकालेअंकंगः
गमन नैंगनैंकवचायहूं। मध्यभायंकडौंनत्रयामवौषट्। वहुदिक्ष्ओंयौ०अःअस्त्रायफट्॥ ततःपञ्च
यि घ्रलायि दलाषेण ब्राह्मायाःमातरःपूज्याःतद्दिःइन्द्रादीध्वसीपूज्य धूपादिविसर्जनान्तं कर्मसमाः
ण्डुरीकैःयथाशक्ति सिलेवामधवाप्नुतेः॥ ॥अथमन्त्रान्तरं॥ हृदयान्तरुगवति पदाद्द्वयुगततः। वाग्देव
ायकःवषमश्चेवपूर्वाक्रपी०मकिःपी०मनंवन्यस। पूर्वाक्रमथादिन्यासंकृत्वाकवान्यासंकुर्यात्॥ तद्यः
कार्यहूं। वाग्देविकनिष्टायांवौषट्। स्वाहाकवतलपृष्ठायांफट्॥ नवंनैंहृदयायनमःइत्यादि॥ ॥तथा
पमाल्यवसनांगतांगुखण्डुकलां व्याख्यातद्गुणसुभाग्यकलसंविद्याङ्कुशस्फावुडैः। विद्याणंकमला
नवंश्चात्वामानसैःसंपूज्यगन्धपुष्पादिपूर्वाक्रमलपूजयेत्॥ किंत्वङ्गमन्त्रविशेषः॥ अस्यपूर्वश्चे
यादन्तिनैवाद्यपविस्तृतेः॥ ॥ताराःमायाधराविन्दुःशक्तिःकामःसरस्वती। ऐन्तानस्यन्तकामन्त्र

ः प्राक्तनैकादशमन्त्रैः अस्यपूजाप्रयोगः। प्राणः हृदयादिषडङ्गन्यासं कुर्यात्॥ नमामन्त्रन्य
नमः सँनमः नसार्वनमः स्वेनमः मस्वर्येनमः लिङ्गनेनमः गुह्येमनमः॥ ततः कवाङ्गन्यासो
तथा वनिवन्धे॥ ब्रह्मबन्धुर्वामश्च नवबन्धुर्यवक्रमात्। मन्द्रवर्णस्यसन्मन्त्री वामदेवाङ्गकल्पना॥ ॥ तमा
ः सविग्रहीमाद्यात्। वीणामङ्कुशं सुधाकलसं विद्याक्षसूत्रं कुसुमं दिव्यैरारुवलैर्विहृषितं नूरुसाधिवृ
कयी० अक्षिः यी० मनुः यजुः॥ ततः मनर्भित्वा आवाहनादिपञ्चोपचारैः लिङ्गानयर्थं विधायजावनपू
नमः॥ ततः कथावषजन्निर्मितिवायुः श्रीनामकालेषुमध्ये हिरव॥ वैंहृदयायनमः हृदयादिमाषत आ
माध्वर्य मध्ये स्वस्ती॥ ततः यजाग्रेषुब्राह्माद्यामातवः पूजयः ततः हिः इन्द्रादीनवज्रादीश्चपूजयेयादिविसर्ज
लिङ्गमरुमिताम्बूङ्गेः नागयवकयुष्वर्वा ज्ञहयाह्माधकाक्रमः॥ ॥ वावस्यतमृतहृयः स्रुवः स्रुविनिवीहि
ज्ञयासोतु॥ वैंजङ्गुष्ठायनमः वावस्यतर्तनीर्यास्वाहा। अमृतमध्यमायांवषट्। स्रुवः अनामिकायांहुँ स्रुः कनिष्ठा
ज्ञहिः यदेः॥ ॥ ततः श्रीयन्त्र॥ आसीनाकमलकवेरुयवर्तीयमद्वयंयस्कं विग्रहानवृन्दवद्रमकुठामुव
गलेवासमानानिधी॥ इति ध्यानं॥ पूजादिकन्तुपूर्ववत्॥ अस्यपवगुणैकादशसहस्रजपः॥ ॥ तथावनिव

कुर्यात् ॥ ततो मन्त्रन्यासः ॥ ॐ नमो ब्रह्मणे ॐ नमो भूमध्ये ॐ नमः कण्ठे ॐ नमः हृदये ॐ नमः कर्णयोः ॐ
॥ ततः करावङ्गन्यासौ ॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॐ तर्जनीभ्यां स्वाहा इत्यादि ॥ एवं ॐ हृदयाय नमः इत्यादि ॥ ॥
ङ्गकल्पना ॥ ॥ ततो ध्यानं ॥ वाहीमूर्ध्नि निधाय करावङ्गुलीरग्रे कर्पूरकुन्दधवलं शशिखण्डमौलिं कर्णे
हृषिकतनूरुहमाविभूतीरुः ॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य नीरवस्कायनादिभिः ॥ आविर्भाय कमलमध्ये वसुधा
र्यन्तं विभाय जगदवतनुजामावरुत् ॥ दयाद्रिहृदे ॥ ॐ सकलाय वाङ्मयाय नमः वाम ॥ ॐ शाकलाय वाङ्मयाय
मः इत्यादिमाभ्यां ज्ञानियूजयत् ॥ ततः अत्र मूर्ध्वादि ॐ ब्रह्मणे नमः एवं मध्ये ॐ ह्रीं नमः मूर्ध्ने वामी ३३
ग्रयूषयूयादिविसर्जनान्तं कर्म समाचरेत् । अस्य पूर्वं पूर्वं द्वादशलक्षः ॥ ॥ तथा च । जपद्वादशलक्षा
यः पूर्वः पूर्वविनिर्दिष्टः ॥ वामश्यामनूरवोत्तरं रुद्रसंख्या कथामनुः अस्य न्यासपूजादिकं पूर्ववत्कार्यं । करा
मिकार्यो ॐ पूः करनिष्ठाभ्यां फट् एवं हृदयाय नमः इत्यादि ॥ ॥ तथा च निबन्धे ॥ कुर्याद ज्ञानिविधिवद्वामश्यामयोः य
वृलन्दवद्वमकुटामुकन्दकुन्दप्रकाशानाभालिकलावनाकुवलयवक्त्रान्कारुवक्त्रकथ कृत्याद्वामधिदेवतामुनि
जयः ॥ ॥ तथा च निबन्धे ॥ रुद्रलक्षं जपन्मन्त्रं दशांशं हुत्वा घृतैः ॥ ॥ मन्त्रानुवमाह ॥ तायस्कं शयनविष्णुः

सकवलवतुर्मस्वी। अर्थो॥ इन्द्रयुतावह्निर्द्विन्दुसंख्यायमानुरुगुः॥ मायबकारः विमूढायनेआकारसहयुक्तः क
आकारयुक्तावकारः कमसकवलतकवलाःस्वरः मयूकनवकारः वरुणकामिनिवृत्तलक्षणा
रुपिणी। विन्दुनादसमासकं वह्निजसमद्भवत्। अस्त्रवसमायुक्तं द्वितीयबीजमुद्भवत्॥ चन्द्रबीजसमद्भव
बीजभव॥ अस्यचोपूजादिकंसर्वं पूर्ववत्कार्यं। करांगन्यासोतुद्विवृक्तिर्द्विबीजद्विविधयः॥ ॥ मथवसि
सिनामिकलालङ्कृतांबाहुरिः सेवाखिवर्णसंख्यामानामलिमयकलशंपुस्तकंवाद्धस्तौ। आयीनाकुमुवक्रावृ
कृतिध्यानं॥ पूजादिकंपूर्ववत्कार्यं॥ अस्ययवस्त्रवहंतिलक्षजपः॥ मथवत्रिलक्षंप्रजपन्मन्त्रं शक्त्याकृत
प्रमन्त्रदवप्रकालिकायां॥ सवप्रणवहृल्लक्ष्मीपूर्वकावसकारोकारविन्दुयुक्तसवस्वकाठकानमिश्र॥ अस्य
वस्मिनर्लक्ष्मीकथनमः मूलस्थूलसूक्ष्मनमः॥ हृदियाविकाशसवस्वरूपदवकायनमः॥ मनामारुकोक
नकादशमन्त्रवन्यासः॥ ॥ दक्षिणामूर्तिसंहितायनु॥ सम्यक्त्वमायाकैवल्यावायुबीजमालिखकाशवसव
संध्याकाशयत्रीकृत्वीविर्ती॥ याविकाशस्वरीवाणीरूपमायविकीर्तिता। रुतीयद्वितीयद्वबीजंधार्किंवकार
रुक्षाजसुक्ष्मांनमःस्यादिव॥ ॥ मनाध्यानं॥ हंसावृतावरुसितकाशन्दकुन्दावदातावाणीमन्द

नेजाकारसूक्ष्मकः कवलनजाकारवह्निनकाकारहनवायुवे। कविपुलद्धिनलद्धहारयादवंवदन्ति।
तन्त्रनिवृत्तलद्धहायाशक्तिपुत्यत्वात् वाक्वायुवमिमियथायः॥ वमुतमुद्रादनस्वरमुद्धृत्य विन्दुनादवि
वन्दुवीजसमुद्धृत्यवर्णयाजलकः॥ त्रयादशस्वरावृत्य विन्दुनादविहृषिक मिमिविश्वसाववनाम॥ वायु
यः॥ ॥ कथवनिवन्धे॥ ज्ञानिकल्पयन्मन्त्री द्विवृक्षाजिसंसृतेः॥ ॥ मनाश्चायम्॥ मूकाहायावदाशीनिव
ज्ञायीनाकुञ्जवद्धावृहरवविलसन्मश्चद्धामधीशीवावामीतविवायत्रिभुवननमिकीयुगुवीकानिमर्ज्ञ॥
यन्मन्त्रं इन्द्रयाहद्धाशकथायसोवाह्यसमिजेः संकृतरुद्यवाहन॥ ॥ अथयाविज्ञानसवस्वीनुश्रा क
ठन्नानमिश्र॥ अस्ययूजाप्रयागः॥ आतः कल्यादियाः न्यासाङ्गकर्मविधायसन्ध्यादिन्यासंकुर्यात॥ तद्यथानि
मः मनामारुकाकवाङ्गन्यासोकुर्यात्। मनामूर्द्धिक्रमश्चनत्रकर्णनासापुटद्वयवदनगुह्येलिङ्गयादेष
लिखवृ। मावहायवयादवि संपुटीकृत्यमन्त्रवित्। सवस्वरोदवदनन्वृद्धार्णमनुवाविकः। दक्षिणामूर्ति
यस्त्रीजैशक्तिवमावकं। कालकंयवमगानि मरुमावस्वरुपदः। अष्टार्धस्वरसंहिन्वीजनाजानिविन्यास
दावदाता वाणीमन्दस्मितरुवमुखीमौलिवद्धन्दुवखा। विद्यावीणामृतमयघटाक्षमालाजीपकलाशुभ्रा वू

ॐ नमः शिवाय ॥ अस्य पूजादिकं पूर्वार्के कार्यं ॥ अथवा कार्यं यत्र यत्र नमुद्रादशलक्षजप

स्तोत्रवदभिमतप्राप्त्यर्थं तावत्सीयात् ॥ ॥ अथ वक्ष्ये त्रियामन्त्रान् श्रीसौख्यफलप्रदान् । यस्य कटाक्षमात्रे

णामफलप्रदं ॥ अस्य पूजाप्रयोगः ॥ ॐ अस्य श्रीत्रियामाविद्यामन्त्रस्य ब्रह्मा ऋषिः । गायत्री छंदः । श्रीत्रियामा देवता

षमस्त्रीं बीजं । ॐ विद्महे नमः । ॐ वेदनाथाय नमः । ॐ कालो सृष्टौ कार्ये मन्त्रे यक्षे उल्कायां मन्त्रे । ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः पूजयत

अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । ॐ तर्जनीभ्यां स्वाहा । ॐ मध्यमाभ्यां वषट् । ॐ अनामिकाभ्यां हुं । ॐ कनिष्ठाभ्यां वौषट् । ॐ करतल

नमस्कारावाहनकल्पयेत् ॥ ॥ तथा च ॥ कान्त्या कालघनसंनिभया विभूत्या युक्तिर्मनोहरमणिप्रवरैश्च युक्तिर्मन्दं हसत्प्रकटि

ताधरपल्लवाग्रा । वामावलम्बितमृणालिनीवद्धविन्दुस्थिता ॥ ध्यायेत्त्रियामा मनसः सपूजा सौवस्तिकाद्यनादिसामान्यपद्धत्यव

द्विपद्मपुष्पाक्षतादिभिः । तत्पर्यन्तं विधायावरणपूजामारभेत् ॥ तद्यथा ॥ कर्णावतंसमुन्मादिकाभिः षडंगमध्ये

दंडकर्षणायनमः । प्रद्युम्नाय अनिरुद्धाय विदिग्दलेषु क्रमकायमलिलायगुंगुलवकुलायकमल

तमः । यक्षपूर्वादिकुंदलाक्षेनमः । ॐ विमलायै वनमालिकायै विरोधिकायै मालिकायै सौख्यै व

पूर्वदशदलक्षजपः । तथा च रानलक्षजपन्मन्त्रं दाक्षिताविधिना त्रियः । तस्य रूपं प्रदर्शयाक्रमेणैर्मधु

रूपः ॥ ॥ वामदेवनिभाविष्णुर्मायामकनथवपुर्वाजात्मकामन्त्रं प्रदुर्ध्वगफलप्रदः । अस्य पूजाप्रयो

वधवल्लनुद्वादशलक्षजपः कार्यः पूर्वोक्तविधिकपूर्वोक्तविधिकुर्यात् द्वादशसहस्रकमिति ॥ इति सरस्वतीमन्त्रः ।

। यस्याः कटाक्षमात्रेण त्रैलोक्यमपि वर्द्धते ॥ वाक्बीजाग्निसमारूढं वामनेत्रेन्दुसंयुतं बीजमन्त्रैर्यथाक्रमं सर्वं
संकुर्यात् ॥ तद्यथा शिरसि गुरुमुखयनमः मुखे निवृत्तकुन्दनमः हृदि प्रियेदवमायेनमः ॥ ततः कराव
सन्धौ ब्रह्मणः पूजयेत् ॥ ततः श्रीकमलासनायनमः न्यासनेसंपूज्य ॥ ततः करांगन्यासौ कुर्यात् । तद्यथा श्री
विष्णुः ॥ ततः करतलपृष्ठयोः हृदयायनमः न्यासादि ॥ ॥ तथा च निबन्धे ॥ अग्निदीर्घयुक्त
र्नमः हृदि हृत्पद्मे यथा मृतघटे वाग्विद्यामानीयते ॥ विद्यानां वरदायुग्मकरयोः हस्तेः किरीटाङ्गली
हि सामान्यं द्वयकयोः पूजां विधाय कराबष्टमध्ये विरुद्यादियोः मन्त्रैः संपूज्य पुनः श्रीलाजावाहना
न्यादिकालेषु मध्यादिक्रव श्रीहृदयायनमः न्यादिनासे अग्निदलपूर्वादिकुं वासुदेवायनमः अ
वकुवहुयकमलायेदव्यदक्षिणेशेवनिधयकुं वसुधायेनमः वाम ॥ कुं यक्षनिधयनमः वसुमतया
लिकायेसाङ्कर्यं वमालिकायेनमः हृदि ॥ इन्द्रादीनवज्रादीन्धूपादिविसर्जनान्तं कर्म समाप्य यत् । अस्य यव
हयाक्तमलैर्मधुवाजुतैः जयान्तं हुत्वा मन्त्रं तिलैर्मधुवाजुतैः विश्वैः हुत्वैर्वा हुत्वा तिलैर्वा साधकः
दः अस्य पूजाप्रयोगः प्रातः कृत्यादिकं सर्वं पूर्ववत्कार्यं ॥ तथा च रमायां कल्पितयोः तद्विधानं पूजा

यत् कुर्यात् त्र्यागमक्रमस्य मनूनानर्वं गं फलप्रदं ॥ अस्य मूलाद्यंगं ॥ ॐ कां नमो धकः ॥ निधिः ॥ सर्वा नि
धिर्गजे कस्या अहितवस्तु मूसलिले वासिद्यमानीसद्धा कस्या वृक्ष वदानमम्बुजयुगस्य हि दृष्टानीकव
दहालक्ष्मीजयः ॥ तथा च रुनलक्ष्मीकविद्यानी जयदक्षसावृक्षे ॥ इदूयादवृत्तेः यूथेः कस्य कम्प्रिजिनान्द्रि
दीर्घायादिविसर्गेन्द्रात्रह्मरानर्वसन्धा वा वाक्षसिनीत्रियावद्ध मनुः ॥ ॐ कां दमाक्षवः ॥ अस्य मूलाद्यंगं
द्विहा मूर्ध्नि यमयनमः मुखविनाटुकुक्षसनमः हृदि प्रियदवतायेनमः ॥ तत्तः करांगन्यासो ॥ कुं दवो
ह्यीतषूट् । कुं वदवतायेनमः नाभिकार्यीहूं । कुं कमलवृयायेनमः कनिष्ठार्यीहूं ॥ एवं कुं दवोनमो हृदयायनम
लिखाङ्गा वदवतायेतनवृद्धं । अस्त्रं कमलवृयायेनमः ॥ ॥ तमाक्षान ॥ आसीमासवसीव
हावविराजमानपथुनाहसकनाहासिनी यायाद्धः कमलाकटाक्षविरुवेवानन्दयन्ती हवि ॥ एवं ध्यात्वा मानसो
पचारैः पूजयेत् । यथा शक्ति जपं कुर्यात् । अथ वा मूलमावरुत् ॥ अस्याद्यिकालवतुष्टयषमध्यदि
इन्द्रादानवक्रादीन्यमीयूयेमूयादिविसर्गमानं कर्म्म समाचरत् ॥ अस्य यं वृवहीकालक्ष्मीजयः ॥ तथा च ॥
॥ अथ महालक्ष्मीमन्त्रः ॥ गावावाहवमाया रमा कामः कस्मोः जगत्यसूर्यनमः ॥ तथा च वाहवमायां रम

निधिः सर्वतनिर्यं मूर्ध्नि मध्ये हृदयस्थिते ॥ ॥ अनन्तु ॥ मालिकाप्रतिमप्रकीर्तिमनिर्हे मुक्ते पुनः
सकीर्तिर्द्वादशनीरुवः कार्तिकाद्धिमयाविद्यातलनिकावन्दसवाद्यासनी ॥ ॥ इति ध्यानं ॥ अस्य पूर्ववत्पूर्वतो
ऽस्तस्मरुमं क्रियान्द्रियः ॥ ॥ नमः कामलान्तवासिन्ये ० द्वयमिति द्वादशाक्षरः तथा वनिवन्ध ॥
वः अस्य पूजाप्रयोगः ॥ प्रातः कल्यादिपूर्ववत् ० मन्त्रन्तु विन्यस्य मध्यादिन्यासं कुर्यात् ॥ तद्यथा निवसिद
वाङ्गन्यासो ॥ ॐ हृदयेनमः अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ ॐ यन्त्रेनमः तर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ ॐ विमूयन्त्रेनमः मध्यमा
हृदयेनमाहृदयायनमः इत्यादि ॥ ॥ तथा वनिवन्ध ॥ हृदयेहृदयायमाख्यातं यन्त्रिनीनिवन्धिता ॥ विमूयन्त्रो
मने ॥ आसीमासवसीवृहस्मितमुखीकस्तान्तुर्द्विगुणा ज्ञानेयन्त्रयुगस्यवयूषासीदामिनीमन्त्रिकामूर्क
धि ॥ एवं ध्यात्वा मानसैः पूजाङ्गस्थापनादिपूर्वकं ० मन्त्रिसहितयो ० मन्त्रन्तु ० पूजां विधायपुनर्ध्यात्वा
नवतुस्यषमध्यादिरूप ॥ ॐ हृदयेनमाहृदयायनमः इत्यादिनामपूजयेत् पूर्ववद्वलाकादिपूजयेत् ॥ तद्यथा
लक्ष्मीजयः ॥ तथा ॥ दशलक्ष्मीजयन्मन्त्रं मन्त्रविद्धिमिक्रियान्द्रियः ॥ दशांशं हृदयान्मन्त्रं मध्यवाक्यः सवावृहे
भवावाग्रवमायां रमायां मः ह्रीं ॥ अगस्त्यमूर्त्येनमः ॥ तथा वाग्रवं गमूवनिता रमायामकवकतनः ॥ काली

यङ्गुष्ठ अगस्त्यार्घ्यं वह्निबीजसमन्वितः अर्घ्यं गृहीत्वा हृदुस्थो हृन्मन्त्रो यं वादमाद्भवः। महालक्ष्मीसमुद्दिष्टं स्वा
द्यादिन्यासं कुर्यात्॥ तथा च शिवमिव ब्रह्मणे समयनमः मुखगायत्रीकुन्दसनमः हृदि महालक्ष्मीदेवतायै
ज्ञानिविन्यसेत्॥ यथा ॐ ह्रीं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः। ॐ तर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ ह्रीं नमः मध्यमाभ्यां वषट्। ॐ ह्रीं नमः अनामिकाभ्यां
मस्तकादिवर्णयावत्मूलन्यायकन्यासेत् तत्तामूर्ध्नास्य हृदयगुह्यपादषड्यङ्गबीजानि विन्यसेत्। लक्ष्मी
बीजादियङ्गकेन्यास्य हस्तुलीषु यथाक्रमे॥ मन्त्रेण मन्त्रन्यासमन्त्री तलयावुरुयावधि मूर्ध्नादिवर्णयावन्न
यङ्गुष्ठ हृदयसक्षमुषु॥ ततः करांगन्यासो। ॐ क्लां नमः अङ्गुष्ठाभ्यां नमः। ॐ ह्रीं ऐश्वर्यायै तर्जनीभ्यां स्वाहा। श्रीगं
षट्। अगस्त्यसूर्येनमः तर्जसकवचनमः मध्यमाभ्यां हुं। ॐ क्लां नमः हृदयाय नमः ॐ ह्रीं आदि॥ ॥ तथा च नि
क्षेः सर्वाभिलिषा। ज्ञानमैश्वर्यमकीर्ति बलवीर्यसमृद्धिः। ज्ञानैश्वर्यादियः प्राकाः षट्क्रमाद्भयाद्भिमा
हुषिमा कुवनमीमालेक वैर्मुखी। यद्भक्तोमुक्तवत्तमयाविवर्तीसंविद्रमीसम्मिमा हुल्लाम्हा अविलावन
नमः संयुक्तं स्वस्तुयनादिश्रीबीजाक्षयी० यूं विक्षयपूनस्त्वा आवाहनादियङ्गमुद्रा अङ्गुलिज्ञानयर्थ्यनि
पूर्व्यमन्त्रेनमः अग्न्यादिकालवसुक्षयमूर्ध्वादिक्रूवा। ॐ क्लां नमः हृदयाय नमः ॐ ह्रीं आदिना मूलयत्।

नक्कासमुद्दिष्ट स्कावाद्यः सर्वसिद्धिदः॥ अस्य मूलाद्युपयोगः प्रातः कर्यादिग्रावीजाकर्यो०न्यासान्कृविभायम
महासिद्धे दवताये नमः॥ मंत्रामूलनकवीसं॥ ॐ अंगुष्ठादिषडंगमंत्रयकंतावादिनमान्कामियंगुवी
कुं क्रौं नमः सामिकार्यां कुं। कुं कुं सौ नमः कनिष्ठार्यां वौषट्॥ जगत्प्रसूत्ये नमः कवलयृष्टार्यां हट्॥ मंत्रा
निविन्यासः॥ लेषाकवानिहृदयसंकमंतुसु। तथावविवन्यो कुंकीसं॥ ॐ मूलन मंत्रादिहृदयांकुवी
यादिवर्णीयावन्मंतुनयायकंन्यासः॥ मूर्द्धास्यवक्षाहृदयांकुवीयंगुवीजानिविन्यासः। लेषान्यासः कु
र्द्धनार्यास्वाहा। ग्रीवाकयमध्यमार्यावषट्। क्रौं वलाकायजनामिकार्यां कुं॥ कुं सौः ब्रीर्यायकनिष्ठार्यां वौ
यादि॥ ॥ तथावनिवन्ध॥ अज्ञानियज्ञकिंवाजि वर्मुलेषाकवेर्कवत्। ज्ञानेध्यर्यादिहियकि ग्रतुर्थ
कुक्रमाकमयाकिंताः॥ ॥ तताध्यान॥ वालार्कद्युतिमिन्दुखंडविलसत्कोटीवहावाकुली वस्त्राकल्यवि
लासाकाविलावनत्रययुतीध्यायत्यवामस्थिकी॥ ॥ तिध्यान॥ विस्फुवलंतुमावदायीदृष्टवी॥ ज्ञवेध्यात्वार्म
यांकुलिकानयर्यांकुविभायावबलमूलामावकत्। यथाकदयादक्षिणेकुंगकुवनन्दनायनमः वामकुं
कुंयादिनामूलयत्॥ यत्रषूपूर्वादिकुंडमायेनमः ज्ञवेत्रियसवस्वयेदुस्मयेधवन्यो गायत्रीदेवीड

नायेऽद्धिलेऽजसुकायेशंखनिधयवामसूर्यसुकायेयक्षनिधययाग्निमंडलायतर्जनीवृद्धौ पूजयत् ॥
यथानैऋतायनमः ॥ ऋवैयक्षुबीकायनमः वामनायनमः कुमुदायनमः अंकुशायनमः पुष्प
पूयादिविसर्जनान्तेकर्मसमापयत् ॥ अस्ययवगृहीद्वादशलक्षयः ॥ ॥ तथाच ॥ हानूलक्ष्मीजयन्मन्त्र
सगन्धेवयमद्वयं ॥ अयमद्वयमित्यत्रवानिकवयवस्थ ॥ ॥ नमुयल्लीप्रियावृद्धाकमोरुगवतीमही ब्र
वा ॥ महालक्ष्मीनमाःऽन्तःस्यात्प्रणवादिवयमन्तः ॥ अस्यार्थःमहीलकारः रुगवतीऽकारः वतीब्रह्मा
वृत्यकारः ऽकारमुमुक्तः ॥ अस्यपूजाप्रयागः ॥ ध्यानः कथादिपूर्वोक्तिअस्यादिन्यासकलाकवाङ्गन्यास
ॐप्रसीदमध्यमायांवषट् । ॐप्रसीदअनामिकायांहूं । ॐमहालक्ष्मीकनिष्ठायांवौषट् । मूलमन्त्रार्घ्यंकुंकव
तथाचनिवन्ध ॥ कमलहृदयध्याकेशिवःस्यात्कमलालय । शिखाप्रसीदतनेव कवचंवनुवन्धवः ॥ अस्य
शिसौन्दर्यवावान्विधिःकाटीवाङ्गदहावकुंडलकटीसूत्रादिभिरुपमितां । रुक्मावूर्वमुखाग्रमकुयुगलाक
मानसेःसंपूजाग्रहस्थायनादिपूर्ववत्यो० पूजांविधायपुनश्चास्त्रावाहनादियङ्गयस्याङ्गुलिदानयय
वर्णाद्यौद्यौकमलश्रीद्यौद्यौहृदयायनमःऽन्त्यादिनापूजयत् । ततादलपूर्वादिश्रीधवायनमः । ऋवैद

वबुद्धौ पूजयत् ॥ तद्बाह्ये द्वादशवाणीन्नवग्रहान्प्रणवकनपूजयत् । तद्बाह्ये अष्टौगणान्पूजयत् ।
अङ्गनायनमः पूषादनायनमः सार्वहोमायनमः सुप्रतीकायनमः ॥ ततश्चन्द्रादीनूवज्रादीं पूषूष
ानूलक्ष्मयन्मन्त्र दशांशेन हूयाघृतेः हूयाक्षीरफलैः प्रत्यक्षमयूतद्वयं ॥ तर्पयत्सलिलैः शुद्धैः
ीरुगवतीमहीब्रह्मादिस्थोपवादीर्घलक्ष्मादिरुगवानावृत् ॥ प्रसादयुगलैरुयः श्रीवृद्धाभुवनत्व
प्रकारः वतीब्रह्माकरकारः आदिस्थामकारः पवालकारः दीर्घाआकारयुक्तालक्ष्मादिन्नकारः म
सकलाकवाङ्गन्यासीकुर्यात् ॥ श्रीं क्रौं श्रीं कमल श्रीं क्रौं श्रीं अङ्गुष्ठाभ्यांनमः प्रवेकमस्तानयतर्जनीभ्यांस्वाहा
मूलमन्त्रार्थकुंकवतलपृष्ठाभ्यांवषट्ं इत्यादि ॥ प्रवेश्रीं क्रौं श्रीं कमल श्रीं क्रौं श्रीं हृदयायनमः इत्यादि ॥ ॥
वतुवक्त्रैः ॥ अस्त्रमन्त्रैः कुर्यात् त्रिवीजयुक्तैः क्रमात् ॥ ॥ ततध्यान ॥ सिन्दूरवर्णकान्तिमरुवस
ुयाग्रमकुयुगलादर्लेवह्नीपवी आवीमीपविवापि कोहिवनिर्धाश्चयन्त्रियोमाङ्गिणः ॥ प्रवेध्यात्वा
पुष्पाञ्जलिदानपर्यन्तविधायआवरणपूजाकुर्यात् ॥ ॥ ततथकनमस्सुस्मादिकालेषु मध्यादि दु
धवायनमः ॥ प्रवेहृषीकेशायनमः वैकुण्ठायविश्वरूपायसंकर्षणायप्रद्युम्नायअनिरुद्धायाकल

मध्यरावस्थे वान्धौ ब्रह्मौ दमकायसलिलाय गुग्गुलवकवहकाय। दलाग्रेषु कुंकुमनुरागाय लक्ष्मीवाल
क्ष्मीवालाम्बूकयम्। तद्धि ॥ इन्द्रादीनुवज्रादीन्धूपयादि विसर्जनान्ते कर्मसमाप्तयम्॥ अस्यपूर्ववद्वीस
ब्राह्मनेववर्मना॥ इति लक्ष्मीमन्त्राः॥ ॥ अथ गणेशमन्त्राः॥ यावाम्बूकश्चानवसयस्य विघ्नाः समस्ताः
तर्मन्त्रान्मद्वस्मिद्विप्रदान्। यान्कत्वामानवानिह्यं साधयस्मिमनावथान्॥ यद्वशन्कंठाधरवीरंगणाय
विक्षाय कंठावषमध्यवाकुंभीव्रायेनमः ॥ वक्रतुंडाय नन्दायेरागदायेकामदायेउग्रायेतजावल्ये सत्याये
॥ लिवसिगणकसमयनमः मूर्खनिवृत्तकसनमः ॥ गणेशाय दवतायेनमः ॥ ततः कवाङ्गन्यासो॥ गौंगणेशु
ः कवतलयृष्ठाभ्यांहृ॥ ॥ ॥ अथ वनिवन्ध॥ षष्ठीर्घ राजावाजन कूर्यादम
यामाङ्गलेस्त्रीनूकवविलसाधीकयूवाहिवामी। वालन्दूयामिमोलिकवियतिवदनेदानयूवार्द्धगण्डुरागी
धी० यूकीविक्षायकंठावषमवतीव्रादिधी० मन्वन्कंयूकयम्॥ ततः यूनश्चाल्लाजावाहनादिपञ्चपुष्पाञ्जलिदान
नमः ॥ ॥ गणेशाय गणक्रीडाय॥ ततः कंठावषमग्निनिर्मितवायश्रीमाकालेषु मध्यादिक्रवगंहयायनम
म्चादवार्द्धविकटं विघ्नवाकमनन्तवी। धूम्रवर्णं ध्रुवयूकयम्। वाक्तनु॥ कुंवक्रतुंडायनमः ॥ इत्यादि॥ दलाग्रेष

ॐ वागीश्वरी लक्ष्मी वाणीयनमः ॐ वैविसम्वादाय विजयाय वल्लभायमदाय बलाय हर्षाय मदस ॐ ह्रीं श्रीं ल
ॐ सूर्य्यपूर्वपूर्वलक्ष्मीजयः ॥ अथवा ॥ लक्ष्मीजयतूलेविल्वे रुद्रयान्मधुवाहिनेः ॥ ॐ ॐ सिद्धमन्त्रवद्धोद्भाक्
य विघ्नाः समस्ताः विलीयन्ति । सिन्दूरकान्तिगजवाजवक्त्रं मन्त्रोमिलम्बोदरमम्बिकायः ॥ अथवद्धगणप
ॐ धर्मवीरगणपतिर्विदुः । अस्यार्थः यज्ञानकंगकारः ॥ अस्यपूजाप्रयोगः ॥ आनकल्यादिषो० न्यासान्कवर्म
ये मजावल्ये सर्वाये विघ्नवासिनी मदयविसर्वशक्तिकमलासनायनमः इति पूजयत् ॥ मन्त्रमध्यादिन्यासः
कवाङ्गन्यासो ॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । ॐ मर्द्दनाभ्यां स्वाहा । ॐ मध्यमाभ्यां वषट् । ॐ अनामिकाभ्यां हुं । ॐ कनिष्ठाभ्यां वौषट् । ॐ ३६
करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः कुर्य्यादङ्गानि षट्क्रमात् ॥ ॥ मन्त्रध्यान ॥ सिन्दूरारुणत्रिनेत्रं पृथुमदकरं० वरुस्कयद्धेर्द्धध्यानं कर्म
नपूर्वार्द्धगण्डं रागीन्द्रावद्धमौलिरुद्रगणपतिं दिव्यवस्त्राङ्गरागं ॥ एवं ध्यात्वा मानसैः सपूजयेत् स्वस्तवनादि
ध्वजपताकाङ्गलिलानयर्य्यन्कविधायमावबलपूजां कुर्यात् ॥ मध्यथकर्णिकायां पूर्वादिदिक्षु गणाधिपाय
क्षुवगंद्धयायनमः इत्यादिनापूजयत् ॥ मन्त्रः यन्त्रमध्ये पूर्वादिक्षु वक्रतुण्डमकर्णमहोदरगजाननौ । ल
मः इत्यादि ॥ दलाग्रेषु ब्राह्म्याद्यामातरः पूर्वदत्यूह्याः ॥ मन्त्रहि ॥ इन्द्रादीनवज्रादिभ्यः सपूजयेत् इत्यादि विसर्ज

नार्कं कर्म्मसमाप्यं यत् । अस्य पूर्वं वर्णं वर्तुलं कृत्वा ॥ तथा वर्तुलं कृत्वा मन्त्रं दशांशं हृदयादिकं ॥ मा
लीकृत्वे ॥ अस्य हृदयादि विष्वस्य कथितानि मनीषिभिः ॥ ॥ महागणेशमन्त्रः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ विघ्न वि
मानय० द्वयं ॥ अस्य विनायकवार्यं बाधामनुवीविकः ॥ स्मृतिर्मासमोविन्दु युक्तं हृदीजमीरितं ॥ अस्यार्थः ॥ स
कर्म्मविधायु पूर्वं कृत्वा० शक्तिं विन्यस्य मध्यादिन्यासं कुर्यात् ॥ तद्यथा शिरसि गणकमषयनमः मुखे नि
श्रीं क्रीं ग्लौं गं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ ॐ वं कुं गं तर्जनीभ्यां स्वाहा । कुं कर्तुं मध्यमाभ्यां वषट् । कुं डां गं अनामिकाभ्यां हुं । व
दिनान्यसेत् ॥ कवि कुं गं हृदयाय नमः इत्यादि तन्त्रषडङ्गबीजं नदीर्घकाजाप्रकल्पयेत् । अत अग्नि
यं स्मरद्विद्वमसीदृशो तद्वा विशो तयर्यन्तं मन्त्रमावृत्य सविं ॥ मन्त्रावयाविजामादि कल्पवृक्षलता क
स्य मध्ये यावि जातं नवरत्नमयं स्मरेत् ॥ अनुक्तिः सविं षष्टि वनिं श्रीदिवर्द्धनेः ॥ तस्याधस्तान्महाशी० व
न्दवृतमवृत्तं कार्यं त्रिनेत्रं वर्मा शिष्टं स्वाभ्रियया स्वयं कवयास्वाङ्कुशयासनं ॥ बीजापूरगदाधनुर्मि
लीगलक्षान प्रवलानसमानसान् । द्विरदानुकर्णं मालाश्च बाबयन्तं मुहुर्मुहुः ॥ कवाग्रधृतमानिक्य द
त्तारुवहरूषितं । ध्यायेत्तमानसे ॥ संपूजयेत् ॥ अस्य पूजायन्त्रं त्रिकोणं षट्कोणं षट्कोणं च वहिः अन्य

ॐ हृदयाय नमः। माहके ४ पृथुके ४ पृथुल्लीके ४ ॐ ह्रीं क्रीं विघ्नपर्वहि ४ नाभिकलनिले ४ शुद्धे ४ सुवर्के ४ क ट
ॐ किस्मरहृविघ्नबीजानि प्रथमवदनाङ्कगणपतिपथ्यानु द्रवान्तवदेयर्द्ध। ङ्ग्वासर्वङ्गनेमन्त्र ॐ
ङ्गमीविर्ं॥ अस्यार्थः स्मृतिर्गकारः मोसलकारः ज्ञास्वरूपं॥ अस्ययूङ्गाप्रयागः प्राणः कृष्णादिपी० न्यासान्त
ङ्गमयनमः मखनिवृङ्गायत्रीछन्दसनमः हृदिमहागणपतयदेवतायेनमः॥ नमः कवाङ्गन्यासो॥ कुं ह्रीं
ॐ गं अनामिकाभ्यां हूं कुं ङ्गं कनिष्ठाभ्यां वौषट्। कुं ङ्गं कवतलपृष्ठाभ्यां फट्॥ ह्रवं ङ्गं हृदयायनमः इत्या
कल्पयत्। मत्प्रानिमनावथस्य यथाविधि अनविहिनिवनाद्विलिहस्ये वग्रहनी॥ ॥नववल्लमयंघ्री
दि कल्पवृक्षलताकुलं। ङ्गुतत्त्वभावाहि ववहीकमहतलं॥ ङ्गयादिनकावन्द्या महाधिपतिगन्धर्व। म
ध्यापकानमहायी० वचितमोहकाम्बुजं॥ षट्कोणान्तस्त्रिकोणस्थं महागणपतिस्मरेत्॥ हस्तीन्द्राननमि
बीजापूरगदाधनुस्त्रिनिवयुक्तवक्रादूयाजोत्पलं बीजयविषाणवत्तकलमानुहस्तैर्वहन्तं रुजं॥ गणुर्य
कवाग्रहतमानिक्यकुन्दवृक्षविनिःसृतं ॥ वत्तवेषं श्रीगयन्तं साधकानुमहाधिकलं॥ मानिक्यमुकुटायर्द्ध
ठकालश्चवहिः अन्यत्यद्वैमारुकायन्तुवक्रार्थं॥ मत्यूर्वकयी० नकिसहितयी० मनन्तसंयुक्तयुनश्चास्त्रा

बाहुनादियङ्गुष्ठाङ्गुलिदानपर्यन्तं विधायावरणपूजां कुर्यात् ॥ त्रिकोणपूर्वादिचतुर्दिक्षु पूर्वविल्व
वनिवनियाडिंडुकवप्रियङ्गुवृक्षाधःमहीवराहदक्षाग्रलक्ष्मीविनायकं षट्कोणमध्ये षडाग्रकाणे
मूले पश्चिममदनावतीसहितदर्मूले नैर्ऋतमुदङ्वासहितविघ्नराजीवायव्यद्राविणीसहितविघ्न
हितयक्षनिधयनमः ॥ नमः वसुमतीसहितक्षनिधयनमः ॥ ततः कमलमध्ये शून्यादिकाणेषु मं
द्वसुक्षसहितशंखनिधयनमः वसुमतीसहितगृहन्द्रादीनुवज्रादीन्धूम्रधूम्रादिविसर्जनान्तं कम
व ॥ क्षयनमन्त्रजयनमन्त्रीवतुर्लक्षसमाहितधावतुः सहस्रयुक्तं वस्वाविंशत्सहस्रकं ॥ दशांशं हृदयाद
ः प्राक्तमन्त्रायद्वादशाक्षरः ॥ अस्य पूजाप्रयोगः ॥ प्रातः कृत्यादितीयो० अक्षिसहितयो० न्यासं विधायम
मः हृदि गक्षिगलाधियायदवतायनमः ततः करांगन्यासौ ॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः गंतर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ ॐ
दायमन्त्रार्थकवतलपृष्ठाभ्यां हृदयादिषु ॐ हृदयाय नमः इत्यादि ॥ ॥ कथं वनिवन्धे ॥ कु
रवेवन्द्रवृक्षे त्रिनेत्रं रुद्रः स्वायं दधतमवविन्दाङ्गुलीवलकमूलं यक्षस्थायाः सवाधिकपूर्वरुद्रगाल
स्वस्थायनादिमीत्रादियो० मन्त्रन्तं सपूजयन्नक्षिप्त्वा आवाहनादियङ्गुष्ठाङ्गुलिदानपर्यन्तं विधायपू

तुर्द्धिकृपूर्वविल्ववृक्षाय नमः त्रियंत्रीयमिंदक्षिणेवटवृक्षाय नमः लोबीलोबीयमिंपश्चिमेपिप्पलवृक्षाय नमः
णमध्येषवाग्रकालेसिद्धिसहितमामादेजम्निकालेसमृद्धिसहितयुमादेंगानकाक्षिसहितस्
द्वाविंशीसहितंविघ्नकर्त्तविपूजयत्। ब्रह्मानस्यपार्श्वयाद्वसुक्षसहितंशंखनिधयनमः वसुमतासे
सुग्न्यादिकालेजु मध्यादिक्षु वसुश्रीजगस्थानीक्षदयायनमः कूल्यादिनापूजयत्। ब्रह्मानस्यपार्श्वया
दिविसर्जनानकर्मसमापयत्। जस्यपवगुवनवगुपुत्वाविंशस्रुग्राधिकवेतुर्लक्षजयः॥ तथा
कं॥ दमानीहृदयाद्वुद्धे वस्तुर्मदिकादिभिः॥ शक्तिवृद्धिनिजवीर्ये महागणपतिवदत्। छन्नामान्नवधू
यी० न्यासविधायसमस्यादिन्यासकुर्यात्। तद्यथानिवसिगणकमसयनमः मूखनिवृक्षायत्रीकन्दसन
ीकर्णनीयोस्वाहा। श्रीमध्यमायांवषट्॥ महागणपतयजनामिकायांहूं। स्वाहाकनिष्ठायांवौषट्। सम्
॥ तथवनिवन्धे॥ वृक्षेः समस्तेर्मन्त्रस्यपदेवक्षानिकस्यत्। ॥ तताक्षायत्॥ मूकालोबेमहगेजम्
सिजवूवस्तुद्वगासमियाणेर्द्यायानीविनिहितकवेवत्नमोसिरुद्रामः॥ नवेक्षास्वामानसेः सेयूक्षन
नयस्यनेविधायपूर्वकवत्वाविमिथूनानिपूर्वादिवतुर्द्धिकषट्कालेजामादानकगवपूजयादिका

लेमुमध्येदिवद्रौंहृदयायनमः इत्यादिषडङ्गानि मेषूस्यपत्रपत्रब्राह्मादिमातरः पूजयत् । इन्द्रादीनवद्वादी
नां अस्यपूर्वपत्रवर्णलक्षजपः ॥ तथा वलक्षमर्कजपन्मन्त्रं अमूर्ये रुद्रगौरीनमः । हृदयादर्चितवद्वौ दिनः
रुद्रसंख्याकवान्तिकः ॥ अस्य पूजाप्रयोगः । ध्यानः कथादि पूर्ववत्सर्वं कार्यं ॥ अङ्गन्यासमुनकन त्रिहिर्द्वाद्या
हिर्द्वाद्यामनन्तवानमस्तनामुमाख्यातं अङ्गकृद्धि विधमता ॥ व्रतानि अङ्गुष्ठादिषु हृदयादिषु विन्यास
वक्त्रमनयान्निष्टं चजायस्य नाम्नामांख्यविधृतावुयाजिनयनवज्रार्द्ध वृत्तं जवा वर्कं रुक्मिमूर्वस्य वामि
कत्रयं जपन्मन्त्रं सिद्धलेर्द्धनामतः । अमूर्ये वाक्षयकर्त्तृ हृदयान्मन्त्रसिद्धय ॥ ॥ अथ रुद्रमन्त्रं ॥ म
वम्बनूवीविकः ॥ वतुर्वर्णात्मिकानूनां वतुर्वगरुलप्रदः । अस्य पूजाप्रयोगः । ध्यानः कथादि पूर्वक्रयो०
वतागकाबावीजं विद्धः शक्तिः ॥ मनः कवाङ्गन्यासो गांअङ्गुष्ठाद्योनमः ॥ गांतर्जनीभ्यां वषट् । गींअनामि
कादि ॥ ॥ तथा वनिवन्धे ॥ अमूर्ये रुद्रगौरीजनमतङ्गानिप्रत्ययत् ॥ ॥ तथा ध्यायत् ॥ मुक्ताकोवननीलं
दर्कजानमहीतिभादकवद्यानुष्ठं वाक्षमालिकां मालामुकुरमङ्कुशं विलिखकं दाहिदेधानकरं ॥ व्रवेक्षाल
यमेकवस्वासनायनमः इति पूजयत् ॥ ॥ तथा वनिवन्धे ॥ प्रलवेकवद्वन्द्वं महाहिकायगोतमः ॥ यो

ह्रां ॐ इन्द्राक्षानुवज्राद्यीश्वसंपूज्य पूजादि विसर्जनान्तं कर्म समाप्य यत्। अस्य पूजायन्त्रं महागणपतिमन्त्र
यादर्चितवद्धौ दिनं गादवमर्द्दयत्॥ ॥ गक्रिवद्धनिर्द्दवीर्द्दवगमानय० द्वयं। मावाद्यामनूवाद्यामा
सुवकन त्रिहिर्द्दयां त्रिहिर्द्दयां समस्तनवकल्पयत्॥ ॥ तथा वनिवन्ध्य॥ त्रकनादौ त्रिहिर्द्दयां त्रि
हृदयादिषु विन्यसत्॥ ॥ तमाध्यायत्॥ हस्तेर्द्दित्रतमिधुवबदोयागाङ्गोपुष्कवस्पृष्टस्वप्रमेदा
कौरुक्मिमरवंस्मवामिसकर्तंरागमिलालंकुर्वि॥ ॥ तिध्यानं॥ अस्य पवपुवर्लंलक्षत्रयंजपः॥ तथा वल
मथहवम्वमन्त्र॥ तत्र निवन्ध्य॥ वज्रशक्तकाविन्दुयुक्ता वामकर्णविहूषितः। मावादिहृदयान्तायंह
कथादिपूर्वकयो० गक्रियो० न्यासकलामस्यादिन्यासकुर्यात्॥ अस्य गणकमभिगर्भयन्त्रीकुन्दावम्बाद
यावषट्। गैं अनामिकाभ्यां हूं। गौं कनिष्ठाभ्यां वौषट्। गः करतलपृष्ठाभ्यां फट्। एवं गं हृदयाय नमः ॐ
॥ मुक्ताकोवननीलकुन्दधूसलक्षायेमिनप्रान्विते नमिस्यैहविवाहनैः गणपतेहवम्वमर्चयुरुं।
धानरुद्र॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य गन्धपुष्पादिगणेशाक्रियो० गन्धाक्षतैः संपूज्य हुं हूं हूं महासिद्धा
सिद्धायगणपतये० श्रीं० न्यासस्यायं मन्त्रः॥ हुं गामिति मन्त्रेण मूर्त्तिं संकल्पयत्॥ ॥ तथा वनिवान्ध्य॥ मो

वादिविघ्नबीजन मूर्तिमस्य प्रत्यक्षयत् ॥ ततः पुनश्चास्त्रा आवाहनादि यङ्गुष्ठाङ्गुलिदानपर्यन्तं विधा
नामपूजयत् ॥ यत्र मूलाक्षयालानुरुद्धहिः इन्द्रादीनुवज्रादींश्च पूजयत् । ततो धूपादि विसर्जनान्तं कर्म
याहुतः ॥ गौरीपुत्रप्रसादनाय नमः ॥ ॥ तथा वनिवन्ये ॥ सम्बर्हकानत्रयुतः पार्श्वविद्यासनस्थितः ॥
न्यासान्तं कर्म विधाय मध्यादिन्यासं कुर्यात् ॥ तद्यथा निवसिगणकमलयनमः ॥ मुखविघ्नेन्द्रसनमः
कुलोकल्यलतां विशाल दधत्स्वमुद्धहितबीजयूवः । वक्त्रिनत्रचूलार्कमौलि हस्ताहस्तिमुखवक्त्रः ॥
पञ्चपद्याङ्गुलिदानपर्यन्तं विधाय आवरणपूजां कुर्यात् ॥ तद्यथा अग्न्यादिकोणमध्यादिक्रमेण हृदयाय
वेनवर्दलम्बादवेत्रपूजयत् ॥ यत्राग्रेषु ब्रह्माद्याः मानवः पूर्वाः । ततो हिः इन्द्रादीनुवज्रादींश्च पूजयत्
यादयुतैलिः । मधुवत्रितयैश्चाविद्रुवीवस्तुहिवाविते ॥ ॥ अथ हविर्द्रागणेगमन्त्रः ॥ यद्वहिकाथवासि
मविगायत्रीछन्दाहविर्द्रागणयनिर्द्धविभागकावावीजलकावः । शक्तिवीजनेवषट् ॥ ॥ ततो ध्यायत् ॥
उर्वध्यास्त्रपूजयत् ॥ आवरणपूजाविनियागादिकर्मनुकाद्धवगणयनिमन्त्रवत् ॥ अस्यपूर्वगणवतुल
विघ्नमाव ॥ मन्त्रावमहेवक्त्रगृणुस्वकमलाननाः इन्द्रवीजसमुद्भूय निजवीजसमुद्भवत ॥ वतुर्द्धगण

लिकानयर्थ्यं विधाय आवाहनपूजामारभेत् ॥ तद्यथा कथावस्थ्यादिकूर्चगौद्धदयायनमस्त्यादि
दिविसर्जनान्तं कर्म समाप्य यत् । अस्य यजुर्वेदोक्तिलक्ष्मीजयः ॥ तथा वलक्ष्मीत्रयं जयन्मन्त्रः दशाक्षरः
वह्नासनस्थितः प्रसादनायेन्मन्त्रः स्ववीजाद्यादशाक्षरः ॥ अस्य पूजाप्रयोगः ॥ ध्यानः कल्पादियो
विधाद्वुन्दसनमः इदिक्षिप्रसादनायदवतायनमः । एकाक्षरवक्त्रवामन्यासोक्तो ध्यायत् । यो ग
हस्तिमुखवताद्यः ॥ एवं ध्यात्वा नमः संपूज्य जीवस्थापनादियो० पूजां विधाय पुनर्ध्यात्वा आवाहनादि
धिकूर्चगौद्धदयायनमस्त्यादिना पूजयत् । यत्र विघ्नविनायकं गुरुं वीरवदसंकूर्चकूरवकं
वज्रादीन्संपूजयत् । ततो धूपादिविसर्जनान्तं । अस्य यजुर्वेदोक्तलक्ष्मीजयः ॥ लक्ष्मीजयकृत्यस्यान्तिशद्
ध्यानं कामवासस्थं विन्दुरूपितमस्तकः । एकाक्षरवामलामन्त्रः सर्वकामफलप्रदः ॥ अस्य वनिष्ठ
॥ ॥ ततो ध्यायत् ॥ रुविद्रार्कवतुर्वर्दु हारीतवसनविंदु ॥ यानः कुंभवेदवेमादकीदनमवव ॥
स्य यजुर्वेदोक्तलक्ष्मीजयः ॥ मधुवत्रयं कुरुविद्रावृक्षमिश्रितवयुतलामः ॥ ॥ अथ मन्त्रान्तर ॥
मन्त्रवत ॥ वतुर्दशस्ववनाद्यं विन्दुरूपितमस्तकं । एकाक्षरवामलाविद्या कथिता यद्यया निना ॥ अस्य पू

३८

ऽादिकं सर्वं महागणपतिमन्त्रवत् ॥ कार्यं ॥ कराङ्गन्यासौ तु स्वबीजमष्टार्धयुक्तनकराङ्गन्यासकल्पना ॥ अस्य रुद्रा
वाप्रजयत्मदा ॥ कुं कारार्या महाविद्या निजबीजादिकं तथा ॥ शुद्धबीजमहाविद्या शुद्धबीजाङ्गसंयुता ॥ चतुर्वर्गप्रदा
तुर्वर्गप्रदासाक्षान्महायातकनाशिनी ॥ ऋषीयूजादिकं महागणपतिवत्कार्यं ॥ ऊं गिगणेमन्त्रा ४ ॥ ॥ अथ सूर्यम
न्त्रादित्यहृदयं ॥ अस्य शुद्धबीजमन्त्र ४ प्राणा शक्ति मन ४ यव ४ ॥ अस्य ऋषीजाप्रयाग ४ ॥ छन्द ४ कृत्यादि प्राणा ॥ यामा
कुं ब्रह्मणायनम ४ नवं विमलायसाक्षायसमाक्षायय नमसूर्यायति विन्यस्य आधारनाड्यादि अस्य सूर्यमण्डलाय
वं समाक्षमनन्तबीजयमादिसूर्यायी ० स्वविद्यानं प्रकल्पयत् ॥ मन ४ कर्णयमक्षेत्रवीजीकायेनम ४ ॥ नव
सर्वनामस्थे ॥ मन्त्रयविद्युद्धाविष्णुशिवात्मकायनोवायपाणीयनम ४ ॥ मन्त्रमष्टादिन्यास ४ ॥ शिवसिद्धवत्कर
४ कराङ्गन्यासौ ॥ सूर्यायनजाक्षालामानकूं हृदयाय नम ४ ॥ मथावनिवन्ध ॥ सूर्यायहृदयं प्राक्ष्यं ब्रह्म
तं सर्वयासुमविद्यातं नजाक्षालामनेकूं हृदयं द्विबान्क ४ पृथगीविन ४ ॥ नवब्रह्मणे ० ॥ मर्द्धनीयास्वाहा विष्णवे ० म
कवतलपृष्ठायहृदयं नवसूर्यायनजाक्षालामाहृदयायनमस्यादि ॥ ॥ मन्त्रामूर्तिन्यास ४ ॥ मथ्यथा शिवसि कुं अ
४ वव नया ४ अं सूर्यायनम ४ ॥ ॥ मथावनिवन्ध ॥ आदित्यविन्यासन्मूर्द्धिवविष्णुमुखतान्यसन् ॥ हृदयस्थानुनामान

न्यासकल्पना॥ अस्य रुद्रान्तर॥ लक्ष्म्या वा कुब्जया वा मायाया मन्त्राजपत्सुधी॥ कामाद्या वा वधूबीजाद्या
वा मन्त्रसंयुता॥ बहुर्वर्णात्मिका विद्या वह्निजाया वमिप्रिया॥ एषा विद्या महाविद्या त्रैलोक्यवातिदुर्लभा॥ व
ल्लेमन्त्राः॥ ॥ अथ सूर्यमन्त्राः॥ नाराघृणिरुगुः यद्भ्रामकर्णविरूपिकः॥ वह्नासलामवक्षः स
॥ ग्रामः कल्यादिग्रहाणां यामार्कं कर्मविधयेयो न्यासं कुर्यात्॥ तत्र विलेषः हृदयमूर्ध्वादिदिक्षु मध्ये व
वनमुखादि अस्य सूर्यमन्त्रस्य द्वादशकलान्मनकूलिपयन्तं विन्यसेत्॥ ॥ अथ वनिवन्धे॥ ग्रहर्क्षविलेसा
क्षवर्णीक्षायै नमः॥ ॥ ॥

न्यासः॥ मूर्द्ध्नि ॐ नमः आस्ये घृनमः हृदि सूनमः कुक्षौ र्य्यनमः नाभौ आनमः लिङ्गे दिनमः पादयोः ह्यन
कुमौलि दिननाथमीश्वरन्यूकाग्निविलसद्दिनेशं। अवेक्ष्य तामानयेः संपूज्यार्घस्थापनं कुर्यात्। ततो गुरुपू
ल्यपरं॥ ॥ तथा वनिवेद्ये॥ मोवाद्दिखेखसाक्षाय मम नामूर्द्धिकल्पना। साक्षिणी सर्वलोकानां तस्यामावाह्य
जामावरुत्॥ तद्यथा कलाबजग्न्यादिकाषूदिक्षु वसस्यायतः जाक्षालामालकूरुत्स्वाहा हृदयायनमः ॥
ॐ ईशानवनमः ॐ ईशास्त्रवायनमः॥ विदिगयत्रष अग्नीति ॐ डमायेनमः अवेयेत्रक्षाये यत्रकाये सीस
ध्रवहुः आर्द्रा शकायः कालयत्रगमः॥ स्वस्वनामादिवर्णैः ह्यूसीवाजान्यानुक्रमात्॥ ततः यत्रा ग्रष ब्राह्म
ॐ चन्द्रायनमः ॐ मङ्गलायनमः ॐ बुधायनमः ॐ बृहस्पतयनमः ॐ शुक्रायनमः ॐ शनिश्चरायनमः
नानकर्मसमायपरं॥ अस्यपूजाबलीअक्षतक्षयः॥ तथा वसलीक्षयनमन्तु सामिद्धिः स्त्रीवशाखिनी। त
कागमग्निदार्घन्द्र संयुक्तुवनध्यवासन्नीन्धिताहगुरुर्ना स्त्रुक्वायसमीधितः॥ अस्यपूजाप्रयोगः॥ ग्रा
दियाक्षयर्य्यन्तं ॐ नमः कल्पादाक्षवपर्य्यन्तं ॐ नमः मूर्द्धादिकल्पपर्य्यन्तं सः॥ ततः कवाङ्गन्यासो ॐ अ
तथा वनिवेद्ये॥ अष्टोर्घस्त्रवयूकन मध्यनाक्षनिकल्पयत्॥ ॥ ततो ध्यानं॥ वक्राम्बूजासनमनेषगुलेक

दिनमः यादयाः ह्यनमः॥ ॥तत्ताक्षानं॥ वक्त्रादुयुग्मारुयदानहस्तं कयुवहावाङ्गदकुण्डलाद्यो।मालि
नं कुर्यात्। तत्तागुरुधूपं क्रियूजीकृत्वा तत्तन्त्रा कयी० पूजीकुर्यात्॥ कुंखेखसाक्कायः हिमन्त्रमूर्हिसक्त
ताकानी तस्यामावाह्य पूजयत्॥ तत्तः पुनर्भ्रिंखाजावाहनाद्यङ्गुल्यङ्गुलिदानयर्यन्तं विक्षयुवबलयूः
हृदयायनमः इत्यादिनायूर्वीकृत्वा पूजयत्॥ तत्तादिगयत्रयं कुंआदिद्यायनमः ह्रवेंवयनम
क्लायै यैत्रकायै सैसन्ध्यायै॥ ॥तथावनिवन्ध्य॥ अङ्गानियूजयदादौदिक्यत्रयं मूर्ध्नयः आदिद्या
तत्तः यत्राग्रयं ब्राह्म्याद्यामातवः यक्षाः यूवताः स्वूहमर्चयत्। तद्बहिः यूर्वादिवज्रादीं पूयूजयत्॥
मः कुंगनिश्वरामनमः। कुंवाहवनमः। कुंकतवनमः। तत्तः इन्द्रादीन् वज्रादीं पूसंयूक्ष्यूयादिविसर्ज
हिः क्लीवमाखिनी। तत्सहस्रंजपेत्पूजयात् क्लीवाक्षाहिर्डितस्त्रियः। तनवोवनिकनवाहसहस्रंजपेत्तामः॥ ॐ
स्यपूजाप्रयामः॥ ज्ञानः कयादियूर्वीकृत्वा कयी० न्यासं विक्षयसमन्त्रादिन्यासं कृत्वा मन्त्रन्यासं कुर्यात्। आक्षरा
ः कवाङ्गन्यासो ह्रांअङ्गुष्ठाभ्यांनमः। ह्रींतर्जनीभ्यांस्वाहा। इत्यादिनवेंह्रौंहृदयायनमः इत्यादि॥ ॥
सनमःगेषगुलेकाविन्यं हानेससस्कृतगतामविधेरुजामियत्त्वद्वयारुयवयानूदधर्मं कवादुर्मालिक्ष

भौलिमवलाङ्गवूर्विंत्रिनेत्रं ॥ ज्ञवैश्वत्वामानसेऽसंपूज्यार्घस्थापनादियूर्वमन्त्राकक्रमतःमूर्त्तिसकल्यायन
त् ॥ तद्यथा अग्निनिर्ऋतिवायुईशानकोणेषुमध्यादिषुवज्रांकुशदयायनमःइत्यादिनायूजयत् ॥ यत्रषु
र्मसमायपत् ॥ अस्यपूर्वपूर्वनीद्वादशलक्षजपः ॥ तथाव रानूलक्षजपन्मन्त्रं आग्नेनवदशीतः
काघीनविन्दुमान् । मारुतुरुवर्वनामवीजमतदुदाहृतं ॥ पृथिवीविम्बवीजन सर्वकामफलप्रदं ॥ वि
गः ॥ ग्रामः कथादियूर्वमन्त्राकयी० न्यासं मयादिकत्वामूर्त्तिन्यासकुर्यात् ॥ ॐ ॐ सूर्यायनमःमुखयाः ॥
ः ॐ दिवाकरायनमः कनिष्ठयाः ॥ तमः शिवमिवदनद्वजयगुरुयादद्वलमानूमरुद्वीजादिकानूमा
मुखादिकनिष्ठान्तमङ्गुलीषुक्रमादिमाः ॥ सूर्यमुखास्त्रयानू स्तावविदिवाकरौ । शिवावदनद्वमु
र्यास्वाहा ॐ मध्यमायावषट् । ॐ अनामिकायांहूं । ॐ कनिष्ठायांवौषट् ॥ ॐ ः करतलपृष्ठायांफट् ॥ ए
कांगानिविन्यसत् ॥ तत्रामूलवीजनत्रायकंकुर्यात् ॥ ॥ तथाव ॥ त्रायकंमूलवीजन कूर्वतिदनन्दवे ॥
किसयासंमृतिमतिवृविरामद्वमालाकयालीहस्ताम्भोजद्वधानेत्रिनयनविलसद्वदवकाहिरामी । म
ध्यार्घस्थापनादियी० पूजाविभाय पूर्वादिदिक्षुकार्त्तिकायी ऽऽडवायेनमः ॐ प्रह्लायेनमः ॐ प्रह्लायेन

नमः मूर्त्तिसंकल्पयन्नर्घ्यं स्वाजावाहनादिपञ्चपुष्पाञ्जलिदानपर्य्यन्तं विधायजावबलपूजामावरु
दिनापूजयेत् ॥ यत्रप्रवन्द्रादानपूर्व्ववत्पुष्पं रुद्रादीं पूजयेत् ॥ तत्रापूपादिविसर्जनान्तं क
ं आञ्जनवदगीतकः ॥ निर्लेवर्म्मधूवाभिकं रुद्रयाद्विजिनेन्द्रियः ॥ ॥ आकाशमग्निपवनसंस्था
सर्व्वकामफलप्रदं ॥ विम्ववीजमाफलकन्द ॥ ठान्तं कदननन्द्र सहितं तदुदाहृतं ॥ अस्यपूजाप्रयाः
पूर्य्यायनमः मुखयाः ॥ ॐ हास्त्रवायनमः कर्णयाः ॥ ॐ हानवनमामश्चमयाः ॥ ॐ वयनमाः नासिकया
तरुद्धाजादिकानूनासत् ॥ ॥ तथावनिवन्ध ॥ पञ्चरुद्रस्वाद्यवीजन पञ्चमूर्त्तिः प्रकल्पयेत् ॥ अ
कवी ॥ निवावदनरुद्रमुखयाहृदलयताः सुनः ॥ तकः कवाः मयासो ॥ ॐ अमुखायनमः ॥ ॐ कर्णना
वतलपृष्ठायाहृट् ॥ एवं ॐ हृदयायनमः रुद्रादि ॥ ॥ तथावनिवन्ध ॥ दीर्घयुकनवीजन नत्रा
जन कुर्व्वतदनन्तवे ॥ ॥ तत्रध्यान ॥ रुमाभ्रुजप्रवालप्रतिमनिजवुविवावुखद्वाञ्चवायोवद्धं ग
सद्धदवकाहिवामं ॥ मार्द्धेन्दुवल्लरार्द्धमणिमयमुकुटं लावदीकं राजामः ॥ एवं ध्यात्वामानसैः संपू
ज्यायनमः यंपूरायनमः संसन्ध्यायनमः रुतिमन्त्रेणसंपूज्यमूलनमूर्त्तिसंकल्पयन्नर्घ्यं स्वाजावा

हृनादिषडङ्गपूजाञ्जलिदानपर्य्यन्तं विधायावरणपूजामारभेत् ॥ तथा च निबन्धे ॥ घी० दीक्षादिक्रियर्क कर्मि
ॐ सूर्य्यायनमः ॥ ॐ ज्ञानवनमः ॥ ॐ वयनमः ॥ कालेषु ॥ ॐ दिवाकरायनमः ॥ इति पूजयेत् ॥ तथाग्निमि
ॐ नमो ग्रह्यायवौषट् ॥ नमः पूर्ववच्चन्द्रादीन् ग्रहान् संपूज्य ॥ ॐ ग्रहलोकपालान् पूजयेत् ॥ ॥ तथा च नि
कर्म्मसमाप्तयर्थं ॥ अस्य पूजाग्रहणसङ्कल्पयज्ञः ॥ ॐ मधुवाता ऋतायते मधुक्षरन्ति सिन्धवः ॥ ॥ तथा च ॥ सङ्कल्पयेत्
ममनुष्ठानजन्मर्थः कर्म्मिपुत्रान् धनं यशः । वाक्सिद्धिमविवालक्ष्मीसौख्यमयिमाप्तयेत् ॥ विषदर्कन्दु
ः अस्य पूजाप्रयोगः ॥ प्रातः स्नानादिपूर्वकं घी० मन्त्रकर्म्मसमाप्तमध्यादिन्यासं कुर्यात् । तद्यथा नि
ग्रहदेवतायनमः ॥ ततः करन्यासः ॥ हसौं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । हसीं तर्जनीभ्यां स्वाहा । हसूं मध्यमाभ्यां वषट्
ट् ॥ ॐ हसैं हृदयायनमः इत्यादि ॥ ॥ तथा च निबन्धे ॥ हसाहृदादिषडङ्गन्यासं कुर्यादङ्गक्रियामन्त्राः ॥ ॥ ॐ
कवाद्वः ॥ दिवाकरस्य नवमयः ॥ ॐ हिरण्यगर्भ विश्वमूर्ति सोमाग्नेयं वयं वरुणं चन्द्रबुधं त्रिनेत्रं ॥ ॐ वैश्वानरामान
पञ्चपूजाञ्जलिदानपर्य्यन्तं विधायावरणपूजां कुर्यात् ॥ तद्यथा अग्निनिर्मितिवायुईशानकालेषु मध्ये दिव
दिग्दलेषु ॥ ॐ नमः ॥ ॐ कालेकालेजुवाजुद्रिजाः पूजयेत् ॥ तद्बहिः ॥ इन्द्रादीन् वज्रादीन् संपूज्य पूजादिविसर्जनान्तं क

०दीक्षादि हियर्क कर्णिकायामष्टादिक्षा॥ पूर्वादि दिक्षु संपूज्य मूर्त्तिमूलनकल्पयत्॥ ततः पूर्वादि
दिपूजयत्॥ ततोऽग्निनिर्मितिवायूत्तरानकोणेषु ॐ हृदयायनमःइत्यादिना पूजयत्। दवाग्र.
जयत्॥ ॥ तथा वनिवन्धे॥ ब्रह्मनक्षत्रतथा वाश्लाकयालाक्षतः यवे॥ ततो धूपादि विसर्जनान्तं.
॥ तथा च॥ लक्षत्रयं जपन्मन्त्री बीजमन्त्रपुटीकृतं। दर्भांकुरमलैः कुन्दैः हृदयान्मधुवाक्षितैः॥
साधयत्॥ विपदर्वन्दुललितं तदादिः सर्गसंयुतः। जपाद्धामनुः श्रीकाद्यक्षरः सुरयाजय
पासं कुर्यात्। तद्यथा निरसिव्रह्मणेसमयनमः मुखदवीगायत्री छन्दसमनमः हृदि शिवाय प
ह हृसूमध्यमाभ्यां वषट् हसैअनामिकाभ्यां हूं हसौं कनिष्ठाभ्यां वौषट्। हसः करतलपृष्ठाभ्यां हृ
दङ्गक्रियामन्त्राः॥ ॥ ऽथ ध्यानमूलं विततिताकारमद्भाम्बिकायाः शीर्षं वदपवर्णसन्दधानं
त्रिनेत्रं॥ ततो ध्यात्वा मानसैः संपूज्यार्घस्थापनादि ब्रह्ममन्त्रा कयाऽपूजाविधायपूनर्ध्यात्वा वाहनादि
हीनानकोणेषु मध्ये दिपूर्वहसां हृदयायनमःइत्यादिना पूजयत्॥ ततादिगूलमूलमंत्रेसूनवर्ते॥ वि
सर्जयेत् धूपादि विसर्जनान्तं कर्म समापयत्। अस्यपूर्वपूर्वतो द्वादशसहस्रजपः घृतपक्वयायसनदर्भांशहोमः॥

५०

तथाव हानूलकं जलमन्त्रं वायसनमसर्षिषा। दशांशेन कुसास्मम्यक् ततः सिद्धं रुवमान् ॥ ॥ तिसृषु
यस्यसंस्मवहासन्कारुवाद्वः यावमात्रिताः ॥ तावेनमः यदंकुर्यात् स्वबीजं दीर्घसमान्विता। यवनानामम
मन्त्रवमनेकुर्यात्॥ ॥ तथाव गोतमीय॥ कंठावाद्येस्त्रिहिः यात्वा स्वाद्वा ब्रह्मालयकवी। द्वाद्यांमाक्षोद्वि
कनमूर्द्धनि ततः सेकर्षनादिहिः यस्यनामाद्धिः कर्णौ गृ नाद्यूवद्धलिवांगकान् स्युः लेदवैरुवदावमन
वायलमाधव गोविन्द विष्णुमधुसूदनत्रिविक्रमवामश्रीधरहृषीकेशपद्मनाभदामोदरसंकर्षणवासुदेवप्रद्यु
म्नुकंकशवायनमः इत्यादि॥ ॥ तथाव सर्वार्थनिमाः कंठ्य नामहिर्द्विन्यासस्मृतीः ततामाहकान्यासान्कंक
मषयनमः मूर्ध्नमायसी वृन्दसनमः हृदि अर्द्धस्त्रीहवयनमः ॥ ततः करांगन्यासः ॥ श्रीमुखाद्यानम
स्त्रीहविः ब्राह्मः श्रीबीजनमः इति॥ ॥ अथध्यानं॥ उद्यत्सूर्यानन्तवृत्तिकल्पमावदातं पार्श्वद्वन्दलधि
दवकमलमाकीर्वक्रयाणि॥ एवंध्यात्वान्यासकं॥ यथा ॐ कंगवायकीर्त्यनमालाद नमः सर्वत्र॥ मूर्ध्नि आंनाव
विष्णुवक्त्रे वामकर्णे मधुसूदनायानन्दे दक्षनाभायुटे त्रिविक्रमायक्रियाये वामनासायुटे वामना
म्नानायप्रद्धाये मधवत्रे दामोदरायलक्षे ॐ वासुदवायलक्षे ॐ संकर्षदन्यकी ॐ वासुदवायलक्षे ॐ संकर्ष

वमन्त्रः॥ ॐ तिसूर्यमन्त्रः॥ ॥अथ विष्णुमन्त्रः॥ अथ वक्ष्ये महामन्त्रान् विष्णोः सर्वार्थसाधकान्।
नमो। यवनानाममन्त्राय प्राकारसूक्ष्मवः यवः॥ अस्य यूज्ञा प्रयागः॥ प्रातः स्नानादिकं कृत्वा स्नात्वा
कृत्वा। द्वारयामाद्विवृन्मुख द्वारामुखान्मुखेकतः। एकनक्षत्रं प्रकाश्य यादावधिकथेकतः॥ सेद्रा द्वै
लेदवैरुवदावमनश्चैवेषुवान्वय। एवमावमनं कृत्वा साक्षान्नारायणो रुवत्॥ कमवाद्यमुकशवना
वसर्षनिवासदवप्रद्युम्नानिरुद्रपुरुषाहामाक्षेत्रजनृसिंहाच्युतजनार्दनहयग्रीवविष्णुवः॥ वाक्
तामाहकान्यासान्कर्मविधायकशवकीर्यादिन्यासं कुर्यात्॥ अस्य मध्यादिन्यासः॥ निवासिप्रज्ञायकाय
सा॥ श्रीअङ्गुष्ठाद्यानमःस्यादि॥ ॥अथ वगोतमाय॥ अविप्रज्ञायनिकुन्दागायत्रीदवताय नः अङ्गल
ति. पार्श्वद्वन्द्वजलधिसूत्रयाविश्वभाग्यावकुष्टं। नानावस्त्रास्त्रसिंतविविधाकल्पमायीतवर्मं विष्णुवन्द
ःसर्वत्र॥ मूलवज्रानारायणायकान्त्रे हृदयनमः ॐ माधवायशुक्ले वामनः ॐ गोविन्दायपक्षे हृदयकवचं
ामनामायुटसं वामनायदयाये हृदयगन्धु ॐ श्रीधरायमध्ये वामगन्धु ॐ हृषीकेशायहृषाये डाक्ष त्रेय
धदन्धर्वको डोसिकर्षणायसवस्त्रये मस्तकं ॐ प्रद्युम्नायप्राये मूलवज्रः अनिरुद्धायवस्त्रे कवचं त्रिलेख

यायेखंगाहिनदुर्गायेगणाधिपायेखंडिनसर्वायेहंधाहिनवस्तुयेदक्षदूमूलमन्त्रेणकवचं
अङ्गुलिनविघ्नायेवामबाहुमूलमन्त्रेणकवचं ॐमुकुन्दायविनदायेनन्दिनेनमः
यवृद्धिदेसर्वायहृदयेधेसन्नद्धायमहानलोबायकुमायेवामपादमूलमन्त्रेणकवचं॥ ॐसर्वायवमायेहृ
ङ्कडवमवैकुण्ठायवसदायेहृदियेगात्मनयवृषाकपायवसुक्षयेवक्षोहेवेजसृगात्मनवहिनय
क्षायेहृदयादिकङ्कवर्मजस्त्रात्मनयृषभध्वजायसन्ध्यायेहृदादिवामकवर्षमङ्गात्मनयृषायध्वजाये।
यनिलायेहृदाद्यूतवलीजीवात्मनविमलायजुमायायेहृदादिमूर्धाक्षात्मननृसिंहायविद्युतायेकव
गवायकतःकार्यकान्तीनारायणायव॥ ॐयगस्यसिद्धायीवनादयंक्रमःनमुकंगवकीर्तियोन
सायुक्तमिद्यादिन्यासमावदिति॥ ॥तथावस्तुकिमुक्तिमिक्तायेमासःजीवीजादिःकर्तव्यः॥ यथाजी
ःकिर्मलक्ष्मीःप्राणाद्यानकृविकाद्रजन्। तत्सत्वन्यासःमादिकानानवानाद्यवीजाद्यकेकंगावद
त्वयकुप्रयागःयथामेनमःयवायजीवतत्वात्मननमःहंनमयवायप्राणतत्वात्मननमःप्रतद्वयेसर्व
मःयवायनमःतत्वात्मननमःप्रतद्वयेहृदिनेनमःयवायगन्धतत्वात्मननमामस्तकेधेनमःस्यृ

मूलमन्त्रा ॥ एकपादवैकलिनवाहो कुंकुमखलिनविलासिनो ॐ मूलिनकयाये ॐ यामिनविवकाये ॐ
दाये ॐ नन्दिनस्मुखे ॐ नावायसद्वीनवाकितसमृद्धो दक्षयादमूलसं श्रीगुप्तकवयनुद्धो धकम्
यसवायवमाये ॐ जनार्दनायड माये वामयार्ये ॥ दक्षवैहुधवायकृदिनो ॐ विश्वमूर्तयक्रिन्नाये ॐ
मुखमस्मनवलिनयवाये ॐ कुदिलीमीमात्मनवलानूजायवाभाये। वामीगवैमदजात्मनवालायसू
नयुभायब्रह्माये। हृदादिदक्षयादसंगुक्रात्मनहंसायब्रह्माये हृदादिवामयादहं ब्राह्मात्मनवाल
हायविद्युताये ॥ कंठादिवयन्यासा न्यासमात्रनादहिनो। अद्यकल्पतदायव सत्यसत्यनसंशयथाक
ॐ कंठवकीर्तियानमः ॥ ॥ एकमीय ॥ मारुकार्धूसमुद्रार्थ कंठवायः ॐ किसमवक। कीर्तिवनम
ःकरुद्यथा यथा ॐ कंठवायकीर्तिनमः ॥ तथाव नवेंद्र विसन्यासन्यासलक्ष्मीवीजपूर्वःसर्वा। स्मृति
ज्ञान्यकेकगोवदक ॥ नमःयवायस्थ्वार्थ ॐ जीवकत्वात्मननमः ॥ ॐ ॥ एकमीयवचनात् ॥ सर्वत्र
नमःप्रकृद्वयसर्वगात्रवैनमःयवायमाकित्वात्मननमःहंनमःयवायाः ॐ क्षीवकत्वात्मनेनमःयेन
कुकाधेनमःस्थूलकत्वात्मननमामुखाहंनमःयवायवृयकत्वात्मननमाहृदिथेनमःयवायवस

तत्त्वात्मनेनमः गुदे ॐ नमः अवायगन्धतत्त्वात्मनेनमः पादयोः। ॐ नमः अवाय श्रोत्रतत्त्वात्मनेनमः कर्णयोः
नमः अवाय दिक्तत्त्वात्मनेनमः दिक्षायां। ॐ नमः अवाय घ्राणतत्त्वात्मनेनमः घ्राणयोः। ॐ नमः अवाय वाक्त
त्त्वात्मनेनमः पादयोः। ॐ नमः अवाय वायुतत्त्वात्मनेनमः गुह्ये। ॐ नमः अवाय उपस्थतत्त्वात्मनेनमः लिं
गे नमः अवाय तेजस्तत्त्वात्मनेनमः हृदि। ॐ नमः अवाय जलतत्त्वात्मनेनमः लिङ्गे। ॐ नमः अवाय पृथ्वीतत्त्व
बीजं सूर्यमण्डलतत्त्वं हृदि प्रविन्यसेत्। सबीजं चन्द्रमण्डलतत्त्वं हृदि प्रविन्यसेत्। बबीजं वह्निमण्डलतत्त्वं हृ
दि तत्त्वात्मनेनमः। ॐ नमः अवाय द्वादशकलाद्याद्यसूर्यमण्डलतत्त्वात्मनेनमः। सेनमः अवाय षोडशकलाय
अमृतमण्डलाय हृदि॥ ॥ गमनमीय॥ यबीजं यवमाद्यतत्त्वं वसुदलकमूर्ध्नि। यबीजमथ यूँ तत्त्वं संकर्षणमु
पस्थकालबीजं सर्वतत्त्वमूर्ध्यादनारायणं न्यसेत्। क्रौं बीजं वायुतत्त्वमूर्ध्नि नृसिंहं सर्वगात्रक। ॐ तत्त्वाभिविन्यस
क। ॐ नमः अवाय यूँ वृषतत्त्वात्मने संकर्षणाय मूर्ध्नि॥ ॐ नमः अवाय तत्त्वात्मने प्रद्युम्नाय नमः हृदि। ॐ नमः अव
ॐ नमः अवाय कायतत्त्वात्मने नृसिंहाय नमः सर्वगात्रे॥ ॐ ॐ तत्त्वं न्यासं नमः कुर्यात्साधकः स्थि
सविभाय कर्णवर्षमध्ये वर्षादि कुं विमलाय नमः। ॐ वैडूर्यविल्वे ज्ञानाय क्रियाय योगाय ज्ञानाय सत्याय

ास्मननमः कर्णयोः। टनमः यवायस्वकतत्त्वात्मननमस्त्वचितनमः यवायनेत्रतत्त्वात्मननमानेत्रयोः।ठ
ठनमः यवायवाक्तत्त्वात्मननमावाचि।डनमः यवायपाणितत्त्वात्मनमः पाण्योः।ड नमः यवायपाद त
त्त्वतत्त्वात्मननमापादि।ढनमः यवायआकाशतत्त्वात्मननमामूर्द्ध्नि।णनमः यवायवायुतत्त्वात्मननमाख
मः यवायपृथ्वीतत्त्वात्मननमः पादयोः॥ ॥गोतमीय॥ ॥ॐ बीजं हृत्पद्मबीजं तत्त्वं हृदि विन्यसेत्। ॐ
वह्निमण्डलं तत्त्वं हृदि विन्यसेत्। तथा द्विषट्युगादशकलावाह्यानाभिः॥ यथा ॐ नमः यवायहृत्पद्मबी
यवायआदशकलायाद्यासामण्डलतत्त्वात्मननमः। ॐ नमः यवायदशकलायाद्यवह्नितत्त्वात्मननमः॥
यपुंस्तत्त्वं संकर्षणमुखामुखं। ॐ बीजं विष्णुतत्त्वं प्रद्युम्नशब्दं हृदि न्यसेत्। ॐ बीजं निवृत्तितत्त्वं शुद्धं अनिरुद्धम्
। एवं तत्त्वानि विन्यस्य प्राणायामं समाचरेत्॥ यथा ॐ नमः यवायअवभक्तितत्त्वात्मनवासुदेवायनमामस्त
मा हृदि। ॐ नमः यवायनिवृत्तितत्त्वात्मनअनिरुद्धायनमा लिङ्गे। ॐ नमः यवायसर्वतत्त्वात्मनवाराहायनम
ः कुर्यात्साधकः स्थितिं कुर्यात्। कनयनेन वस्य वृषभामनयास्यसौ॥ ततो यथाविधिप्राणायामं कृत्वा यीत्या
गाये प्राणे सयाये स्थीनानी अनुग्रहाये। तद्यथा। ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने वासुदेवाय स्व

र्वात्मसंयागयद्मयीभस्मननमः॥ ततःसंध्यादिन्यासः॥ तद्यथा॥ निवसिसाध्यनारायणःसंयथनमः॥ मुखदवी
ल्कायजमुष्कार्यनमः॥ महाल्कायतर्कुनीर्यस्वाहा॥ वीरल्कायमध्यमार्यवषट्॥ ध्रुल्कायजनामिकार्यहूं॥
न्यासंकुर्यात्॥ कुं हृदयायनमः॥ नीलिवसस्वाहा॥ मौलिरवायवषट्॥ नीकवचायहूं॥ वीनत्रार्यवौषट्॥ यंजमुद्रा
मन्त्रहादिग्बन्धनेकृत्वामन्त्रन्यासंकुर्यात्॥ तथाचमन्त्रन्यासंततः कुर्यात्सर्वकामफलप्रदं॥ यंविनायजनं
लनानमः॥ वंनमः॥ यादयाः॥ यंनमः॥ नंनमः॥ नाकोयंनमः॥ ध्रुवकल्पेनाकोहृदिकवयाः॥ यार्घ्यायाः॥ यंयं
कुलीयव॥ ८॥ हृदयसंध्यामुद्रालेन॥ ८॥ मूर्द्धिआसुनत्रहृदिकुक्षाश्चाकंद्यायांयादयाः॥ ८॥ गलुयावीगय
कुंजंकावायभ्रुनमः॥ कुक्षौनंजानावायनायजयंनमः॥ हृदिमोंमाधवायमित्रायनमः॥ गलकूय
वंमधुसूदनायरुगायनमः॥ गलदक्षिणांगेत्रिविक्रमायविवध्वनमः॥ वामयार्घ्यवंत्रेवामनाय
यंनायनमः॥ पृष्ठवीगेयद्मनारायणायस्वकुनमः॥ कटिदेशेजंदामादवायविष्णवनमः॥ निवसिद्धादमाकवी
मित्रनमाधवकल्पदशकःवबूलेनवगोविन्दयुनर्दक्षिणयार्घ्यक॥ जंधुनाविष्णुमस्तकेरुगानमधुसूद
यूष्णुगीधवनामाने॥ हृषीकगाकृयंपृष्ठयद्मनारंनमःयवी॥ त्वक्षादामादवेयद्मद्विष्णुनाकटिनासकृ॥

यनमः मुखे गायत्री छन्दसे नमः हृदि श्री विष्णवे देवतायै नमः मम कवचाङ्गन्यासौ ॥ अथ आकृष्टा
यज्ञनाभिकायै कूं सहस्रशीर्षायै कनिष्ठायां रुद्र ॥ ब्रह्मवक्त्रायै हृदयाय नमः इत्यादि ॥ मम मन्त्रं शतं
र्यां वौषट् यज्ञमूर्त्तये रुद्र नीनमाद्रूपायै नेत्रत्रयाय वामयार्थ्यै मम कुं नमः सुदर्शनायै मूर्त्तये रुद्र
प्रदे । यं विनाप्रजनेभ्यो वामनिपूलेभ्यः ॥ अथ आ धव ॥ कुं नमः हृदि नेनमः वक्त्रे मानमः दक्षिण
यां यार्थ्यां यः धव ॥ मूर्द्धि आस्ये नेत्रयोः श्रवणयोः घ्राणयोः ॥ रुक्मयोः सन्धौ मुलीधव ॥ ८ ॥ यादयोः सन्धौ
यां ॥ ८ ॥ गण्डयोः गयोः उर्वोः यादयोः पादयोः मूर्द्धनि मयौ धव ॥ ८ ॥ न्यसेत् ॥ अस्य मूर्त्तिमन्त्रस्य न्यासः ॥ ललाटे ॥
यायनमः गलकूपकलरं कूं विन्यायज्ञबूलायनमः दक्षिणायां दिशि विष्णवे जीवनमः दक्षिणांसे
यार्थ्यां नेत्रे वामनायमित्रायनमः वामांसे हूं कुं धीधवायपुष्पूनमः गलवामकाले दंडे कृषाकाशायय
नीवसिद्धादमाद्रूवे न्यसेत् ॥ ॥ अथ वनिवेन्ये ॥ ललाटे कागवे भ्रा कृष्णे नारायणे यूनमः जर्ध्वे मूर्द्धनि हृदि
स्कं रुगानमः धूसूदने गले विवस्वतायकं त्रिविक्रमे मनन्कवे ॥ वामयार्थ्यां स्कं मित्रने वामनाय्वामथ्यां शक
दूनाकं दिन्यसेत् ॥ मन्त्रमन्त्रं यः ठ्वेतन्यामृतवयूवक्त्रकाटितजामूर्द्धिस्कावयूवखिलसवासुदवः ड

भस्त्वासु विमलयाथमावसिकं ग्याप्तानिष्ठ्रकठिनमन्त्रवर्णं ॥ न्यासफलन्तु तन्मूर्तियश्चरन्यासाऽहिनमःयव
वायनमःकंठावक्षःस्थानमःहृदयान्य ॥ कुंडामिस्यस्वायूर्ध्वन्मन्त्राःतथाव वासुदवमनावकं वर्णं क्रा
सडदाहतः ॥ ॥ तिनावदीयतन्त्रवाक्यतः ॥ ॥ ततःकावकयुवहावकुलशंखवज्रगदाकुंडयीताम्बर
तंकसनमःॐ तिग्यायकं विन्यस्यमूर्ध्नप्रदग्धिध्यानकुर्यात् ॥ उद्यत्कोटिदिवाकरारुणनिभं शंखगदाचक्र
यीताम्बरकौमुदाद्यंकं विश्वधरस्यवक्षसिलसच्छ्रीवत्सविद्धं रुज ॥ ध्यात्वामानसेःसंपूज्यःस्वस्थ
थेवसर्वयत्रानीमूर्ध्नःस्वयुकीर्तितं ॥ मृत्यात्रुनुतथाप्रांकं सोवर्णं वाजतंतथायज्ञयात्रुवःशुद्धं नान्य
स्यादि ॥ आगमवस्यद्रुम ॥ ॥ दिवःशंखवाजतंवाशं ताम्रमृन्मयमववा। यालाशंशीरुवःयात्रं नेवशुद्धमः ॥
नक्किसहितयोःयूजांकुस्वायूनक्षत्रिजावाहनादियज्ञपूर्वाशुद्धिदानयर्थिकं विधयजावबलयूजामाव
कंशावपूर्वाद्धि कुंनमःनवेत्रियेसवस्वस्य नेनमःभोनमःनोनमःवोनमःयंनमः ॥ ततःइष्टलपूर्व
षु कुंगान्नोनमःनवेत्रियेसवस्वस्य वस्य। ततःयज्ञायुषपूर्वाद्धि कुंवज्रायनमःभूवसंकं कुंगाश्वाय कुंग
गवृत्ताय दक्षिणेशंखनिभयवामकुंयज्ञनिभयपश्चिमं कुंचक्राय अग्निकोणे कुंविष्वाय कृतिमन्त्र

न्यासाङ्गिकं यथा मस्तिष्कन्यासाङ्गन्यासमन्त्रो विष्णुमूर्तिर्यथा अङ्गन्यासमन्त्रमुच्चरन् भ्रूमध्यात्सहिकं
वमनाथ कं वर्णं क्लीं विष्णिं स्वेकं अं बिन्दुयुतं चतुर्थ्यन्तं गवादिकं ॥ तथा भ्रूमध्यादिकं वाह्वा मनाया
गदाकुन्तयोर्मध्ये वनमाला श्रीवत्साङ्कितवक्षस्थलं शङ्खं मिसहितानाभ्यां निर्मयं दीपकं वायसकुम्भादिय
मनिशं खेगदां चक्रं विग्रहमिन्दिरावसमन्तात् ॥ जोहियान्वेद्यं कोटिवाङ्गदहारकुण्डलधरं
सं पूज्य ध्यात्वा स्नानं कुर्यात् ॥ वेदमन्त्रयात्रमुच्चारमाय ॥ नामयात्रमुच्चिद्वार्षं विष्णुवहिमर्त्तं प्रियं
मार्तं चतुर्थं शुद्धं नाम्नरूपं नियामयं नित्यं यात्रमुत्तरं सोवर्णं नामयात्रवाक्यं वायङ्गदलाङ्गं
यार्तं नेवद्यं ॥ तथा वस्त्रं वस्त्रं गन्धिकायां ॥ सोवर्णं वाङ्गं वेद्यं कुन्द्यादिकं विमलादियो ०
यजावनयूजामावकं । यथा अम्नादिकं । लघुदिक्कुवक्त्वा वाक्यं दयायनमः कुन्द्यादिनामयूज्य
ं ॥ तथा इन्दलघुपूर्वदिक्कुं वासुदवायनमः एवं सर्वं नाथ प्रद्युम्नाय अनिरुद्धाय अकाशदल
ं कुं शङ्खाय कुं गदायै कुं पद्माय कुं कौमुदाय कुं मुखलाय कुं खड्गाय कुं वनमालायै वहिवर्ण कुं
ध्वाय कुं तिमन्त्रं नेवद्यं सौधाम्रं चक्रमुद्रयाकुं तिवस्त्रं यं कुं तिमन्त्रं नाम समूर्तं सं जोह्यवमिति

असमूसीदश्यवामकवसोधवसारिपूर्णवमियमृतीकर्तविरावमूलमन्त्रमहधासंजप्यधनुवक्रमुद्रयाम्
तविरावमूलमन्त्रमहधासंजप्यधनुवक्रमुद्रयाःमृतीकरणगन्धपुष्पैर्नैवेद्यैःसंपूज्यकृताञ्जलिःसन्
कुन्द्रादीनवद्रादीग्रसंपूज्यधूपदीपौदत्वानैवेद्यादि॥तद्यथानैवेद्यमानीयदत्वायमूलनयाद्यावमनी
ज्ञार्थवतनैवेद्यंसमूदत्वायनमः॥ततोनैवेद्यमुद्रयाँ ॐ निवेदयामिस्वतन्त्रमानंदहविर्हवाःॐ निनैवे
दर्थदक्षिहस्तब्राह्मादिमुद्राप्रदर्शयेत्॥तद्यथा॥ॐ ब्राह्मायस्वाहाःॐ निकनिष्ठानामिकाःभुवनप्रदर्शयेत्
मिकामध्यमातर्जनीःअभुवनस्यर्शयेत् ॐ उमानायस्वाहाःतर्जनीमध्यमानामाअभुवनस्यर्शयेत्। ॐ सम
नमःयवायसूवाम्नमःनिवृत्तायनैवेद्यंकल्यायामिःॐ निनैवेद्यमुद्राप्रदर्शमूलमन्त्रमुच्चार्यसूमकेदवेत
यथिलाजावमनीयादिवेदयात्॥वेषूवतुसर्वत्रदानसूयमवविधिः॥ततःसामान्यार्घ्यकविसर्जनान्तेद
नूमनेसमाहितःतद्दशांशंसवविडेईदूयान्मधुवाम्बुतेः॥ ॥अथवामन्त्रः॥अनावक्ष्यासनःसन्दःवी
तःकल्यादिवेषूवाकयी०न्यासंविधायसप्यादिन्यासंकुर्यात्॥तद्यथानिवसिवृक्ष्णेसमयनमःहृदिवामद
र्यांस्वाहाःवूमध्यमायांवषट्।वेअनामिकायांहूँ।वौकनिष्ठायांवौषट्।वैःकवतलपृष्ठायांफट्।एवंवौ

ग्रंथनुवक्रमुद्रयाँ ॐ तिवक्रुर्यं ॐ तिमन्त्रेणदामसमूहेसंदर्शयेवामकवसौ धवसाक्रियूर्ध्वमिद्यमृतीक
रूपकताञ्जलिं संनृहविद्यार्थयक्। अस्यमूलेमनआवार्यायवायोदूनयिं ॐ गानसनानायकद्धिं
मूलनयाद्यावमनायेदत्वाथतामहं प्रवदिविरावस्वाहान्तमन्त्रमुच्चार्यनिवद्यकलेदद्यात्॥ततामू
हविर्हवा ॐ तिनेवद्यसमर्पयामकदवतायेअमृतायस्वरूपमसि ॐ तिजलेदत्वावामहस्तयासमुद्रीप्र
कंक्षुष्वनप्रदर्शयक्। कुँ अयानायस्वाहा ॐ तिमर्द्धनीमध्यमअङ्गुष्वनस्पर्शयक्। कुँ ध्यानायस्वाहा ॐ तिवाना
नस्पर्शयक्। कुँ समानायस्वाहा ॐ तिसर्वअङ्गुलीवङ्गुष्वनस्पर्शयक्। ततःअङ्गुष्ठाद्यामनामिकायैस्पृशन्
आर्यअमृतेदेवतयायामिवतुद्वसिन्दर्यअँ कदवतायेतर्पलेअमृतोपिधामसीति जलेदत्वातत्रुद्रादेवतास्व
द्वयुक्तविसर्जनान्तेकर्मसमापयक्॥ अस्ययुवतुवलीपाठफलद्धजयः॥ ॥तथाव॥ दिकालवद्धेप्रजयन्म
ध्यासनःसन्दः वीरंवामायदन्मनुः। अतद्धवायमादिष्टा रुद्रमोकामदामनिः॥ अस्यमूलाप्रयागः॥ आ
अयनमः हृदिवामदवायदवायदवायदवमायीनमः॥ ततःकवाङ्गन्यासोवीअङ्गुष्ठायीनमः। वीतर्जनी।
ध्यायीहृद्। प्रवीवीहृदयायनमः ॐ ह्यादि॥ ततामन्त्रन्यासः॥ ब्रह्मवन्धेवीनमः। ब्रह्मवार्मध्यवानमः हृदि

मानमः लिङ्गयनमः व्याख्यानमः मनमः मनामूर्त्तियः स्वाहि विधिविभायक्षायकं ॥ यथाकालाम्भोधर
।सीमीयार्घमतंसबाहुकवीविद्यन्निरंबाघवे यथन्कमकटाङ्गदाविविधाकल्पाङ्गलाङ्गुरुं ॥ ब्रवेक्षाक्ष
द्वियङ्गुष्ठाङ्गुलिदानयर्थ्यन्कं विभायजाव बलयूजामाबरुकं ॥ ददवामयार्घ्यं श्रीसीतायैस्वाहा। अग्रमा
द्विकालेषुमध्यदिक्षुबर्वाद्वदयायनमः ॥ ह्यादिनाम ज्ञानिसंयुक्तदलमयूर्वाद्विकुं ह्नमनमः ब्रवे
ज्ञयन्काय विजयाय सर्वाजुय वायुवर्द्धनाय जकायाय धर्मपालाय समन्त्राय रुमः ॥ इन्द्रादीन् वज्रादीं
मतुलक्षयनमन्त्रं ह्नमीं कमलेः गुरुः इदूयादर्चितवद्धो ब्राह्मणान्लाजयरुकः ॥ ॥ ॐ यमन्त्रः मद्विमः
लघुकः ब्रह्मासम्भाह्नमाक्षि ह्रीं क्षिमूर्त्तिव्यान। जगद्धि श्रीशिवः प्राक् मनयाशुक्रमाद्विम। कुन्दा
कुन्दादवादिवाद्विगायत्री वामरुद्रास्यदवका। ध्यानयूजादिकं सर्वं पूर्ववत्कार्य्यं ॥ ॥ ज्ञानकावल्लरुं
मुदवकासीता प्राणियविग्रहः ॥ आद्यावीर्द्धि० गक्षिः कामनाङ्गक्रियामका ॥ निवाललाटक्रमध्यकाल
ब्रह्मसीवलूमनुयामन्त्रावयधेवाबद्ध विमानमावलाश्रित। सिंहासनसमारूढं पुष्पकाविबाघवं
विसविर्तं ध्यामयुसन्नवदनसर्वरुवनरूपिकं। ध्यायन्नवंजपन्मन्त्रं वर्णलक्षमनन्यधीः ॥ ॥ वधि

॥ यथाकालास्त्रमवकाशिकान्तमनिर्दीवासनाक्षासिनेमद्राक्षानमयीदमानमयवेरुस्त्रम्बुद्धानुना
ङ्गंरुद्र ॥ नवेक्षात्वामानसेषुयूयंशङ्खपूजनादिषु० मन्त्रकेषु० पूजाविभायपूनर्क्षात्वाजावाहना
यस्वाहा। अग्रमाग्रयेनमः वामदक्षिणायार्घ्यायाः पाद्यायनमः वायानमः। मद्धहिः कपाद्यपूजयम
ङ्गुरुनमनमः नवसयीवायनमः। रुवमाय विरीमहाय लक्ष्मणाय शत्रुघ्नाय जाम्बवत्फलाय पुष्प
रुन्द्रादीन् वज्रादीन् संपूज्य पूर्वादिविसर्जनान्ते कर्मसमाप्यत्वम् ॥ अस्यपूर्वपूर्वमतगलक्ष्मजयः॥
॥ अयमन्त्रः सद्धिमः॥ अकामः शक्तिवाकलक्ष्मीनाथाः यः वर्तुकः। मतकः सद्धिमः स्यात्तुर्वर्गफ
यात्क्रमादिमः। कुन्दागायत्रसंकुक्ष्मीरामघेनदवना॥ अथवाकामवीजाद्विश्वामित्रमुनिर्मनाथ
॥ जानकीवल्लभंकन्दर्पजायाकुमादिकौ। दमाक्षवार्यमन्त्रः स्यात्सहितस्यसमधिर्विवाट् ॥ कुन्द
ललाटक्रमस्य मालकलेषद्रयपि। नाथपूजानुयादस्य दहावक्षेन्मनानासिक। अथाक्षनेगवावि
ट्पुष्पकाविवाघवं। वक्षाहिरुविहिद्वेव द्विवायानगतः शुकः। संमुखयमानमूनिहिः सर्वहिः य
नन्यधीः॥ ॥ वद्धिन्नीवायनेनाथा जः वः कवलनववाद्यक्षवामक्रवाजाय सर्वहीपूरुल

प्रदः॥ मारमायारमानङ्गरामबीजैमुषद्विधः॥ त्र्यक्षरामन्त्रराजाद्यैः सर्वाङ्गीसूक्ष्मफलप्रदः॥ ह्यक्षर
रः॥ वह्निर्मृत्युंजयनीविष्णुः वह्नबन्धुविरूपिणी॥ ब्रह्माक्षरामन्त्रः॥ प्राकृतामन्त्रराजः॥ सर्वक्रमः॥ ब्रह्मा
ध्यवली॥ तथा च रुद्रानलक्षरजपमन्त्रमिति वचनात्॥ अन्यथा षट्लक्षजपं॥ इति विशेषः॥ ॥ अथ श्रीकृष्ण
दक्षफलप्रदः॥ अर्यमन्त्रः॥ कामादिः॥ वाग्निनक्षत्रे विवाद्यनेन्द्रजवह्निवारः॥ तथा च बीजमूर्त्तजप
तमीयवचनात्॥ ॥ तथा च वृहज्जातमीय॥ रागमाद्धिकनिलथालक्षबीजादगाक्षरः॥ उद्भवतुपृथ
अस्यपूजाप्रयोगः॥ प्राणः॥ कृष्णादिकल्पन्यासान्कर्मविधायप्रणायामत्रयं कुर्यात्॥ तथा च मेतमा
जपनदक्षनासयावायुं वयत्। पुनः सव्यजक्षनवामनासायावायुं पूरयत्। ततश्चनासामुष्ठौ धृत्वा
र्यंकुम्भयत्पुनः दक्षिणेनवेवयत्। वामयापूरयत्॥ बीजनानेनवारयत्॥ यद्वासर्वत्रमूलम
कापूरयत्सव्यजक्षनविधायानन्तरयत्। सर्वषुकृष्णमन्त्रषु बीजनानेनवारयत्॥ यद्वासर्वत्र
वेवत्। यमिहजपुमसोमनुमिस्तुति। ततः क्षवणवरुत्रजक्षादिधानिवयत्। पूरयद्वामकक्षदुल्ल
स्तदगाक्षवणवरुत्रद्वादलेवसमापयत्। अथवर्णनवृजमिस्तुकृत्वाहरुन्मन्त्रवर्णसंख्याकेवव

ल्लप्रदः अद्य ब्रह्मा चन्द्रः ब्रह्मा मन्त्रार्थः वसुः ब्रह्मा वामायः ब्रह्मा मनुः अङ्गः ब्रह्मा मनुः यज्ञः ब्रह्मा वः य
ः सूर्यः ब्रह्मा मुनिः स्याद्गायत्री छन्दः वामाः स्याद्देवता ॥ एकादशवसुद्वादशालक्ष्मीः यः य
थः ॥ ॥ अथ श्रीकूर्ममन्त्रः ॥ गायत्रीजनयद्यस्मात्कल्पस्यायद्दिवाविभिः अर्थः यथा ब्रह्मा मन्त्रः दृष्टः
थावबीजमूर्ध्वं जयश्वासः वह्निः कथितं मन । लक्ष्मीबीजस्वरावस्त्वा दृष्टा ब्रह्मा मिलाद्यात ॥ ॥ इति गो
ब्रह्मः उद्भवः पृथक् स्वनक्षामबीजं महामुनि । तथा गाह्लदामन्त्रा नाम्ना थाकल्पकाटिहि ॥
त ॥ तथा वर्णमकमाकेय ॥ एवमस्त्वानिविन्यास्य प्राणायामत्रयं चरेत् ॥ तद्यथा कामबीजस्यैकवार
ध्वनासायुष्टो वस्त्वाद्विंशतिवारं जपनवार्यं कुम्भयेत् पूनर्वाभनवेयत् दक्षयायूवयेत् उ रा
॥ यद्वासर्वत्रमूलमन्त्रो वामनापूर्यं उरास्यैकुम्भयेत् । तथा च एकनवेयत्कामबीजनेवपृथ
वयेत् ॥ यद्वासर्वत्रमूलमन्त्रेणैव प्राणायामः ॥ तद्यथा गङ्गा यमुना सरस्वती यमुनमम्मू ना
वयद्वामकुक्षौ स्वाहा वयेत् ॥ प्राणायामाः एवं वारं वं कयूवं कयूवं कुम्भकेः अ ।
वर्णसंख्याकेवं कादित्रयं कुर्यात् । वं वयन्मावृतं कुर्यात् दक्षिणः यूवयद्वामयामध्ये ना श्वा

पुनर्द्वियादिद्यादि व्रतशुद्धीकृत्यमन्त्रमातृविषयेनानात्र॥ कृत ४ यो ० न्यासे विभायकशाबमध्ये विमल
बाहुच्छन्दसे नमः हृदि श्रीकृष्णदेवतायै नमः गुह्ये कामबीजाय नमः पादयोः स्वाहा शक्तये नमः सर्व
मन्त्रैकदयाबन्धमध्ये यान्ये वर्णिलो विन्यस्य ब्रह्मवयूटितान्मन्त्रवर्णान्निजमुलाभ्यर्द्धसूनमान्नान्
यो। ॐ ॐ ॐ नमः हृदि नाभिकायो। ॐ नं ॐ नमः हृदि कनिष्ठायो। ॐ वं ॐ नमः वामकनिष्ठायो। ॐ ल
र्ङ्गो। ॐ ग्रीं ॐ नमः वामाङ्गुष्ठ। ॐ हां ॐ नमः अयनुसृष्टिन्यासः॥ एवं दक्षिणाङ्गुष्ठपूर्वं वामकनिष्ठ
कान्द्वावकुर्यात्॥ तथा वन्यासत्रयं सदा कुर्यात् क्रमकावकमववर्णितिलोकमीयववनात्॥ ॥ कृत
नमः हृदि तर्जन्यो। ॐ नमः हृदि मध्यमायो। नं नमः हृदि नाभिकायो वामाङ्गुष्ठ वामतर्जन्यो। रो वाममध्य
वयाः पञ्चाङ्गन्यासः॥ सर्वक्रायस्वाहा अङ्गुष्ठाभ्यां नमः विश्वक्रायस्वाहा तर्जनीभ्यां स्वाहा सूर्यक्रायस्वाहा
स्वाहा कनिष्ठाभ्यां फट्॥ तत्र मूलमन्त्रयूटितान्मातृकावर्णान्सविन्दून्मातृकान्यासस्थानमन्यास
हावसृष्टिकरनदशतत्वानि विन्यसेत्। सृष्टिमार्गेनुगतामर्थवर्यः। सृष्टिवर्त्मनि रवस्थितियामः॥ त
नमः यवायतत्वात्मने नमः मूर्खने नमः यवायवायुतत्वात्मने नमः। शिवशिवे नमः यवाय

ावमध्ये विमलाद्धियोन्वन्दे विन्यस्यमध्यादिन्यासं कुर्यात् ॥ शिवमिनावक्रमषयनमः मुखवि
ाशक्रयनमः मन्दाधिष्ठाहृदयकाये दुर्गायनमः ॥ शिवदुर्गा नमस्कुर्यात् । ततब्रह्मवयष्टिं मूल
यर्वसूनमान्तान्न्यसत् । तद्यथा हृदा मुष्ट ॐ ॐ ॐ नमः हृदयतर्जन्यां । ॐ ॐ ॐ नमः हृदयमध्यमा
मकनिष्ठायां । ॐ ॐ ॐ नमः वामानामिकायां । ॐ ॐ ॐ नमः वाममध्यमायां । ॐ ॐ ॐ नमः वाम क
ष्ठयूर्ध्वबामकनिष्ठाभिः सकृतिः ॥ वामामुष्ठाङ्गुष्ठनः सृष्टिस्थितीः क्रियाद्वयं विन्यसत् । अथ
ववनात् ॥ ॥ ततः स्थितिक्रमेणाङ्गुलीषट्कामुष्ठादिविन्यसत् ॥ तद्यथा ॐ नमो हृदा मुष्ठ ॥ यां
तर्जन्यां । रां वाममध्यमायां । यं नमः वामानामिकायां । स्वानमः वामकनिष्ठायां । हां नमः ॥ ॥ ततः क
ला सूवक्रायस्वाहा मध्यमायां वषट् । त्रैलाक्यवक्रणवस्वाहा अनामिकायां हूं ॥ अमृतानूवक्राय
न्यासस्तनन्यसत् ॥ ततः ब्रह्मवयष्टिं मूलमन्त्रं आकाशाद्यादं आयादकाशं त्रिवारं विन्यस्य
रुवह्युतियामः ॥ तद्यथा ॐ नमः यवायपृथिवीतत्वात्मनेनमः लिं नमः यवायजलतत्वात्मने
सिं नमः यवायआकाशतत्वात्मनेनमः हृदिल्वं नमः यवायवायुतत्वात्मनेनमः ॥ ततन्त्रयेस

र्वगात्र ॥ ॐ ॥ अथ संहारन्यासः ॥ सर्वाङ्गे ह्रीं नमः यवायवकल्पात्मने नमः स्त्रीं नमः यवायवृषकल्पा
त्मने नमः ज्रीं नमः यवायाकल्पात्मने नमः शिवशिवे नमः यवायाकाशकल्पात्मने न
त्मने नमः लिङ्गयोनिं नमः यवायजलकल्पात्मने नमः यादयाः गौं नमः यवायपृथिवीकल्पात्मने नमः ॥ त
सेवाङ्गितर्जनिकनिष्ठिका ॥ ध्रुवशिवहिता मुष्ठाङ्गिताकनिष्ठा ॥ नशिववदनसर्वसंस्थायसीहृदितर्जनी ॥
मुखदक्षय ॥ शिवलिङ्गे ॥ ॥ तद्यथा शिवशिं गौं नमामध्यमाङ्गुल्यानेत्रयाः यौं नमस्तर्जनीमध्यमाभ्यां कर्ण
मूर्धवं नमः सर्वाङ्गुलीभिः ॥ हृदिस्त्रीं नमाः अङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां । नाभौ स्त्रीं नमाः अङ्गुष्ठमध्यमाभ्यां । लिङ्गे यं नमाः अ
याः स्त्रीं नमः सर्वाङ्गुलीभिः ॥ अयमुपसृष्टिः ॥ ॥ अथ स्थितिक्रमः ॥ हृदि गौं नमाः अङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां । नाभौ
माः अङ्गुष्ठवहिताभिर्वाङ्गुलीभिः । यादयावं नमः सर्वाङ्गुलीभिः । शिवशिं नमामध्यमयातर्जनीभ्यां कर्णयो
मः सर्वाङ्गुलीभिः ॥ ॥ अथ संहारक्रमः ॥ यादयाः गौं नमः सर्वाङ्गुलीभिः । जानुनाः यौं नमाः अङ्गुष्ठ
ष्ठमध्यमाभ्यां । हृदि वं नमाः अङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां । मूर्धस्त्रीं नमः सर्वाङ्गुलीभिः । घ्राणे स्त्रीं नमाः अङ्गुष्ठानामिकाभ्यां
मूर्ध्नि स्त्रीं नमामध्यमाङ्गुल्याः यं नः सृष्टिस्थितिसंहारविन्यासेन ॥ स्थानार्थं यावितियमानाङ्गुलिस्थनयाविनि

यवायवृषभात्मनेनमः यंनमः यवायग्रीवात्मनेनमः हृदिहृदिनमः यवायमह
ाकाशात्मनेनमः मूर्धनेनमः यवायवायुरात्मनेनमः हृदिहृदिनमः यवायतेजस्
ात्मनेनमः॥ तत्रैवसृष्ट्यादिन्यासः॥ तत्राङ्गुलिनियमोनिबन्धे॥ ॥शिवसिद्धिहितामध्यः
यमीहृदितर्जनी। प्रथमयुतामध्यानाम्नी प्रवसिद्धिहितासिद्धिः॥ प्रवाङ्गुलयाङ्ग्याः सार्वाङ्गुष्ठा
र्जनीमध्यमाग्र्यौ कर्णौ या॥ ङेनमाः अङ्गुष्ठसहिताभिवङ्गुलिर्भिः घ्राणेनेनमाः अङ्गुष्ठानामिकाग्र्यौ।
ग्र्यौ। लिङ्गेयंनमाः अङ्गुष्ठवहिताभिवङ्गुलीभिः। जानुनास्वानमाः अङ्गुष्ठवहिताभिवङ्गुलीभिः। पाद
ष्ठतर्जनीग्र्यौ। नाभौयौनमाः अङ्गुष्ठमध्यमाग्र्यौ। लिङ्गेङेनमाः अङ्गुष्ठवहिताभिवङ्गुलीभिः। जानुनिनेन
ग्र्यातर्जनीग्र्यौ कर्णौ याः यंनमाः अङ्गुष्ठवहिताभिः। घ्राणेस्वेनमाः अङ्गुष्ठानामिकाग्र्यौ। मूर्धनि
नाः यौनमाः अङ्गुष्ठवहिताभिवङ्गुलीभिः। लिङ्गेङेनमाः अङ्गुष्ठवहिताभिवङ्गुलीभिः नाभौनेनमाः अङ्गु
ाः अङ्गुष्ठानामिकाग्र्यौ कर्णौ याः यंनमाः अङ्गुष्ठवहिताङ्गुलिभिः। नतथाः स्वेनमतर्जनीमध्यमाग्र्यौ।
ङ्गुलिस्तनथाविधि॥ ॥तथावनिबन्धे॥ न्यासः सकलाबाह्यामस्कविवस्वानसयुविहितायौ। हृद्य

क्षागृमधिषसृक्ष्मन्नावर्त्तिनामिति। एवं वैराग्ययुक्तिगृहस्थसंन्यासविधिकविधादूरावार्य्या॥
वक्। गृहस्थ्यपनसृष्टिस्थितीवक्ष्यामि। यतीवैराग्ययुक्तश्च संन्यासम्। एकमनविद्यार्थिवृद्धा
त्रयवैयवीयमामनन्तिमनसर्व्वव्यवहारन्यासः कर्त्तव्यः॥ ॥अथविहितियज्ञवन्यासः॥ मन्त्रनि
न्तिमे॥ मन्त्रथा आक्षवर्गोनमः नमः सर्व्वतुलि। ॐ यीनाकोऽहं हृदिनगल वमूरवस्त्वी। ॐ गयाकी
स्त्वयार्ध्वयाः हीयं आख्यास्वाहा॥ निवसि। गौमूरवयीनत्रयाऽनेकर्णूयावस्त्वीनासाप्रत्याः हीयंक
ष्ठ॥१०॥ एवंवामकवमूलसन्धिकषयज्ञवामाङ्गुलीषवयज्ञ॥१०॥ एवंदक्षिणवामयाद्यया सम
दलवंमूर्द्धिसकलस्त्वंतुद्यया हीयंडर्व्वस्वाहा॥ निवसि। गौनत्रयाः यौमूरवऽकण्ठेनहृदि वंडदव
ः यौ ॐ गयाः ऽकंस्कनयानेयार्ध्वयाः वंकयौः स्त्वंडर्व्वः हीज्ञानमायंऽद्यया स्त्वयाद्यया हीं॥ कमः यु
मः निवसि यौ निखायौ ऽसर्व्वाङ्गुलि दिक्वंदक्षयार्ध्वस्त्वं वामयार्ध्वहीं कटिदेशे यूष स्त्वी मूर्द्धि
वसस्वाहा सर्वकायस्वाहा निखायेवषट्त्रैलोक्यवक्षःवक्रायस्वाहा कवचायहुं ॐ सूर्यानकवक्राय
नमः सदर्शनायास्त्रायफट्ति मन्त्रदिग्बन्धनं कर्त्तव्यम्॥ कीर्वादिकर्णूसर्व्वत्र॥ ॥कमाक्षायक्॥

[illegible]विद्याजूबावार्य्यः॥ सहजानीवनसिनिष्ठिनिष्ठ्रविद्यार्थिनासृष्टि॥ विद्यार्थीब्रह्मचारीवष्ठिनिसमाव
[illegible]नविद्यार्थिब्रह्मचारिणीवसुद्धागृहस्थनीयङ्गायनिविवकानीवाद्रिविभान्यासः॥ कविरुन्यास
[illegible]ङ्गवन्यासः॥ मन्त्रनिवन्धे॥ वक्षीयवैन्यासवर्वहृदयविधिहृनिकवैमन्त्रदगावृष्टिमयं मयगुरुकमेम
[illegible]रवन्ती। ॐ भयाकीर्य्यडर्व्वः स्वीनमः हीनमः॥ कन्यवार्य्यागोनाहो यीकुकौडंहृदिनेस्मनयाः वै
[illegible]सायुज्याः कार्यकथालयास्वाहा॥ ग्रवैदक्षिणकवस्यमूलसन्न्यग्रकमयङ्गुदक्षिणाङ्गुलीयवयङ्गु
[illegible]णवामयाद्यः सन्न्यग्रकमूवयङ्गुलीयव॥ २०॥ मूर्द्धिगोमन्यूर्द्धयोतेहृदिलेङ्गमस्यिमनन
[illegible]स्तनेहृतिवैडवर्त्तमूलाभवहोलिङ्गेयेजानुनाः स्वीमाद्यः हो॥ ग्रत्रयाः गोगनुयाः गनुया
[illegible]याद्यः हो॥ ततः ऊर्द्धवन्मूर्द्धियङ्गवन्यासः॥ ततः सृष्टिस्थिती मनाद्यङ्गन्यासः॥ मयथाहृदिगोन
[illegible]नेयेवृष्टस्वीमूर्द्धिहो॥ ॥ ततः यङ्गन्यासः॥ आवक्त्रायस्वाहृदयायनमः विवक्त्रायस्वाहा शि
[illegible]रुअसवान्कवक्त्रायस्वाहा अस्त्रायफट्॥ ततः वीवीटमन्त्रायकंकवावनूविस्वादिमूर्द्धीप्रदर्शकु
[illegible]त्र॥ ॥ ततोध्यायत्॥ स्मवद्वृन्दावनवर्मीमाद्यन्मनावर्त। गोविन्दयनुवीकोर्द्ध गोपनीकेसहप्र

नः॥ आत्मनावदनाम्भोजं प्रविकाशिमधुव्रताः। यीतिकाकामवाणेनाववमाभूषणात्मकाः। मुक्ताहार
यंक्रियहासि स्यन्दमाला धवाङ्किताः। विलासयन्कार्त्तिविषे र्त्तिक्रमेरुविगर्त्तिनः। फुल्लन्दीवरकाति
गयानीनयनाम्बुलार्त्तिकतनं। गगगयसंघादृगं। गविन्दकलवलवादनयवे दिव्याङ्गरूपेरुग॥ ब्र
नमश्चिरा आवाहनादियङ्गुयपाङ्गुलिदानयर्यन्तं विभयदवगावसृष्टिस्थितिलयङ्गयश्रुभन्यास
नमः श्रीवत्सायनमः कमः पदयङ्गुयपाङ्गुलिदानं कुर्यात्। शुक्रवन्दनयाङ्किनाश्वेतकुलसीमूलदा
यकवावद्धयंयद्धयङ्गुलिवसिदयात्॥ तथावगमकमीय॥ दक्षिणेवासुदवाख्यं स्वकुवेकनामकयो
कमगावयूजा॥ पूर्व्वे॥ कुं दामायनमः। दक्षिणे। सुदामायनमः। यश्चिमावसुदवायनमः। उत्तरे॥ किष्कि
यपूर्व्वदिक्कुं कुक्किनीनमः। नवसयलामाये नागकिंयो मित्रवन्दाये मूलकलाये कम्बवल्ये सुशीलाये यग्र
मद्वाश्च मध्ये पूर्व्वदिक्कुं मन्दावायनमः। नवसन्काय वालिजामाय कल्पवृक्षाय कविवन्दनाय। मद्वाश्च कुन्द
नाय नारायणाय यदुश्रेष्ठाय वार्ष्णेयाय धर्म्मसंस्थापनाय असुरवाक्रान्तरावणाविले। अशक्तुदअन्दुवड
यर्व्वयनकुं कामयङ्गाः। सकाजने। नवयमानाशक्तुक कुपाकनयूजयत्। मतामूयादिसर्गनाम कर्मह

नात्मुकाः मुकाहावलसस्थानतुङ्गस्तनरुवानकाः अस्कधम्मिल्लवसना मदमूर्वलिमहाबलाः॥ दन्त
ताः फुल्लदाडिमकान्तिमिन्दुवदने वर्हुविर्गाप्रियं। श्रीवत्साङ्कमहाबकौस्तुभधरं वैयाकाम्बरेसुन्दरं।
दिव्याङ्गहृषीकेश॥ एवं ध्यात्वामानसेः संपूज्य गन्धपुष्पादिवैपूजीकृत्या० मन्त्रेण ० पूजाविधयय
दनाङ्गयज्ञ अन्यासक्रमेण पूजयेत्॥ तद्यथा मुखकुंवलावनमः। हृदि वनमालायैनमः। कुंकोस्तुभाय
म्बकतुलसीमूलदक्षिणवामयोर्द्वयोर्द्वयात्। एवं दृयकरावद्वयनमूर्द्धियद्वयनमः अथ तुलसीद
वकुवेकनामयो। वामवक्षिनानिस्यावकावकागुल्लाविका॥ नमः सर्वाणियुष्याणि सर्वकिनोदयत्॥
नमः। उरुवा॥ किङ्किणीनमः। नमः श्रीमनकालेषु आवक्रायस्वाहा हृदयायनमः इत्यादिना नमः यत्र
वस्य मुगीलाये यज्ञाग्रयु पूर्वादि कुंवसुदवाय देवकी नन्दाय यशोदायै सुरुद्रायै गायत्र्यः गायत्र्यः
नन्दनाय। नन्दाय इन्द्रादीन् वज्रादीन् संपूज्य कृष्णाष्टकनपूजयेत्॥ कुं श्रीकृष्णाय वासुदेवय देवकीनन्द
मुगक्षुद्रमन्दुवज्रादात्पूजयेत्॥ तथा गोतमीय॥ अथवा अङ्गिकयाकिं हि कुरुस्तुवयिवार्चयेत्॥ एवं वा
पूयादिसर्वनाम कर्महमायपेत्॥ अस्य यंत्रहीदमङ्कजयः॥ दशसहस्रमन्त्रयफलदमनेप्रतिजयाभिर्मलिम

निर्द्दग्धाङ्गवरुद्धयात्पिताश्रमपथ्यूर्ध्वनिर्वर्वलाम्बुजेर्द्धूमवरुद्धायम्॥ अथ मिलिवयुगलवर्द्धवन्मन
नी अस्मिन्घृतासिकेवावरुद्धामकर्म्म॥ ॥दग्धाङ्गवाद्धोमुद्रीमायाकाममायाद्रीत्रिविधमुद्रयादग्धाङ्गवा
वमुद्रय॥ ॐ किमनलकुमारीयकल्प॥ ॥अथ वायुजाप्रयागः॥ ब्रह्मः ऋष्यादिवेषुवाक्यो०न्यासविधाः
हृदिश्रीकृष्णायदवताय नमः॥ करा अन्यासोहु॥ आवक्राय स्वाहा अङ्गुष्ठाय नमः ॐ इत्यादिदग्धाङ्गवा
यथा नाकिमद्रावश्चाँ नमः सर्वगमाय अङ्गाय रुद्रिमन्दुहादिग्वन्धनेकल्पाध्यायम् आयमनीदग्धा
वाभाङ्गोधवावर्लोधवलीधमनधूमदायाँ क्षयः कृष्णादिवाकवा ॐ मिश्रानि॥ ॥अथ मीयमर्कजुग
मन्त्रो आवक्राद्यैः षडङ्गवी॥ कुर्याद्दिग्मर्द्धवसर्वध्यानयूजादिकेसुधीः॥ नवध्यात्वामानसैः संयूज्यः
नयर्य्यन्कृयूर्व्वकावल्वादियूजनंकृत्वा आवरणयूजामावरुह॥ अस्यावरणानिअङ्गरुद्रवज्रादीनु
लक्षजपः॥ ॥तथा॥ यज्ञलक्षजपस्तव दयतेयायसनतु॥ ॥कृष्णायपरमात्मायगोविन्दायकल
कृवः अस्यवूजाप्रयागः॥ ब्रह्मः ऋष्यादिवेषुवाक्यो०मन्वर्कविन्यस्यमध्यादिन्यासेकुर्य्यात्॥ तद्यथा नि

वयुगलवर्णूवन्मनूयश्चलक्ष्मप्रजयतुश्रूयाश्चप्राकृकृष्णार्दलक्ष्मा।अमलमाणिवलारुयायमेवम्बूजा
विधम्क्रयादमाक्षवारुवतिग्रीमाक्षिमावयूर्वग्रः४मक्षिग्रीमावयूर्वकथाकामाक्षिवमायूर्वोदमाशूमिन
ाकृयी०न्यासविधासमयादिन्यासंकुर्यात्॥तद्यथाशिवसिनावक्षमषयनमःमूखमायगाक्षुन्दसनमः४
४ऊ्यादिदमाक्षवक्त॥ततःस्वलार्थिनादमातकमूर्त्तियक्षुवन्यासोविन्यास्यक्षिवाटमन्त्रमाद्यायकक्ष्वा
यम् आयमनोदमाक्षवक्त्रध्यानेद्वितीयतुवक्षुमानवत्तिषकवतुस्तीयतुध्यानीमखवक्त्रधनूः
॥मातमीयमर्मजगायिदमाक्षवक्त्रध्यानं॥ ॥तथावमाद्विकामादिमन्त्रद्वयमधिकृत्यजनयामर्मन्त्रायो
मानमेःसंपूर्यमाश्चिस्थापनादिवेपूवाकथी०पूजाविधायजनर्मत्वाआवाहनादियक्षुरपूर्यात्कुरुसिद्ध
ाभ्रन्द्रवज्राद्यान्ततःकृष्णाक्षकनसंपूर्यपुष्पादिविसर्जनानेकर्मसमायपम्॥त्रषोपवस्त्रवर्णयक्षु
लाक्षुगमविन्दायततःयवीगमयीजनयदस्यान्कवल्लरायद्विवावधि॥कामवीजादिवाख्यातामनूवक्षादुर्ग
ीकुर्यात्॥तद्यथाशिवसिनावक्षमषयनमःमूखमायगाक्षुन्दसनमःहृदिकृष्णायदवमायेनमःमुखक्रौ

बीजायनमः यादयाः स्वाहा। कयनमः। ततः ब्रह्मवपुर्दिमूलमन्त्रं त्रिः। कवर्गाद्यायय्यकवाङ्गन्यासो
मध्यस्थीवषट् वम्रहायजनामिकाभ्यां हूं। स्वाहा कनिष्ठाभ्यां रुद्रतामूलनमूर्ध्नादियादयर्यन्तं कवर्गा
यास्वरूपघोषाणयार्द्धदनग्रीवायां रुद्रिनाभौ कटौ लिङ्गे जानुनाः यादयावपुस्तं नमस्त्रयं कनमन्त्रव
यमन्त्रस्यवदयस्वरूपं नमान्तन्यासकवदयस्वरूपं तुमुक्तथाद्वयं॥ ततो गन्यासः। क्रीं कमूयरुद्रयायनम
हाजस्त्रायरुद्र। ततादशतत्वमूर्तियस्वरूपन्यासो कत्वाविचारमन्त्रनयायकं कत्वायथा। किमद्रीवधा
सोः संपूर्ण्यगंवस्त्रायनादिवेषूवाकयाः मवर्गयाः पूर्जाविधायपूनर्धात्वा आवाहनादियस्वरूपयथाक्रि
न्त्रनपूजयित्वावयस्वीकलिदयात्। ततावरवादिपूजां कत्वादशाक्षरवपटलेडकं। नाकिंग्रीमूर्त्तकाः रुद्रन
यादिन्यासं कुर्यात्॥ तद्यथा। शिवशिवब्रह्मणेसमयनमः मुखमयग्रीकन्दसनमः हृदिग्रीकमूयरुद्रवा
ह्रीं ग्रीं क्रीं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः। कमूयतर्जनीभ्यां स्वाहा। गाविन्द्रायमध्यमाभ्यां वषट्। गयीकनजनामिका
ततामूलनन्यायकं कत्वामन्त्रयदितानमारुकावर्णन्तरुस्त्रनन्यासः॥ ततादशतत्वानिविन्यस्यनम
हं कर्णयाः कर्णयाः घूनसाः यवदन। गांविवुकविकाल्हांदामूलहृदि गांडरवपीनाभौ लिङ्गे

ायय्यकरांगन्यासो कुर्यात्। यथा क्रौं कमूयजमुद्राय नमः। ॐ विन्द्रायतर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ यीकन
दयादयर्यन्कंकरयाः त्रि। ॐ ब्रायर्यप्रहवनसकह्यापयमन्त्रन्यासं कुर्यात्। मूर्द्धि ललाट क्रमक्षे क्रौं
मप्रयकनमन्त्रवर्णन् नमानानुन्यासत्॥ शिवमिप्रहवक्रन्यासत्। कर्णनयनमुखहृदयगुह्यांघ्रि
कमूयहृदयायनमः। ॐ विन्द्रायशिवसेस्वाहा। ॐ यीकनशिखायैवषट्। वल्लरायकवचायहुं। स्वा
यथाशक्तिमद्रावक्षुं नमः सुदर्शनायजमुद्रायहुं इति मन्त्रहादिग्वन्धनैकरादशाक्षरवद्यावा मान
नादियप्रयुक्त्याङ्गुलिदानयर्यन्कंमूजीविक्षयक्रौं मिश्याद्यक्षरैकरुद्रेषुन्यासक्रमनसंयूह्याङ्गम
कंग्रीमूर्द्धबाहुहृदनाभ्यावितवर्णकः। अस्यमूजीप्रयामः। प्रातः कल्यादिवेषुवाकधी० न्यासं कत्वा म
दिग्रीकमूयहवकायेनमः। गुह्यक्रौंवाजायनमः। यादयाः स्वाहा। कयनमः। कतः करांगन्यासो॥
मयीकनजनाभिकायहुं। वल्लरायकनिशायघोषट्। स्वाहाकवतलयुक्तयोहट्। एवं हृदयादिषु
स्थानेविन्यस्ययनमूलनयायं कं कुर्यात्। मूर्द्धिक्रौंनमः नमः सर्वत्र कयाल श्रीकंवार्मक्षेक्रौंनत्रया
दवर्णानाकोङ्गलिङ्गनेजाधावेकयोल्लंकान्वाहीर्ङयया यगुह्यया स्वायादया हीं इति सृष्टिः॥

हृदि ॐ ह्रां नमः श्रीं नमः क्रौं कृष्णाय नमः ॐ ह्रां हृदयाय नमः ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा ॐ ह्रूं शिखायै वषट् ॐ ह्रैं कवचाय हुं ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ह्रः अस्त्राय फट्

ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः ॥ ॥ ॥

ीभ्यां हृदयाय नमः मूर्द्ध्नि ॐ कपालयां ॐ कवचाय नमः चक्षुषोः ॐ नेत्रयोः नमः कर्णयोः ॐ वनसा स्त्रीवदन स्त्रीविकूर्च यं कण्ठे स्त्री
ॐ ॐ नाभौ ॐ विमुन्दक न्यां हृदि यं दामूल ॐ कण्ठे यां विकूर्च यं ॐ वदन नेत्रसाः ॐ कर्णयोः ॐ नेत्रयोः
ॐ कवामूर्ध्नि यं ॐ वं विन्यस्य यनः सृष्टिस्थितीवविन्यस्य षडङ्गानि समाचरेत् ॥ यथा ॐ ह्रीं ॐ हृदया
कायनत्रायवौषट् स्वाहा ॐ स्त्रायहुं । ततः यनमद्रादिदिग्बन्धनं कृत्वा कीबीजमुद्रां धारयेत् ॥
कलद्रत्नमयस्फमुद्रावतावलकुशकाफुल्लप्रगुल्लुसच्छुद्रविमानालम्बिमौक्तिक ॥ यद्वा रागस्थली
ग्रह यूकायलवकुविंवक्षिलीसल्लकामीति अस्यमूर्द्धिवतीयधारया अभिषिञ्चेत् क्षीरद्रवामस्त्र सदा
त्रविन्यासलक्षणोवस्त्रनयाः समुद्रयवस्त्रपूर्णघटकयाः जाम्बवतीमूलाव दिग्क्षीरद्रवामक ॥
ाः ततः हृदि ग्रहनिधयः पूरयन्नाधनं द्वयी । ततः हृदिः वृषुयः सर्व पूरावस्त्रसूरादयः ॥ ततः ध्यात्वा मा
वलिखेत् षट्कोणमध्ये तुसमाध्य कामकीं विलिखेत् मलिष्टः सयक्दलहिर्वेष्टयेत् । षट्कोणस्य द्वाय कां
षद्धर्मान लिखेत् ॥ ततः कः षवकामदवायविद्मरुपस्यवाणाय धीमहीतन्नाः इनङ्कः प्रचोदयात् ।
वायसर्वजनप्रियायसर्वजनसम्भारनायकलत्रकलसर्वजनस्य हृदयं मम वशीकुरु स्वाहा इति माला

मन्त्रस्यषट्षष्ठ्यक्षरान्लिखेत्॥ततोमारुकयावष्टयेत्॥ततोरुविम्बादिद्वादशीबीजंविदिक्षुमायाबीजंलि
खेत्पूर्वकायानुषट्कोणेसमाश्रितंतत्रतन्मुखेलिखेत्सकलंविन्यसेत्सर्वंवष्टयेत्समंबाह्यंकाशनिलकालेष
ग्रीमालामन्त्रंदलोमन्त्रंदलाष्टकंषडङ्गंसंलिख्यतद्बाह्यंवष्टयेन्मारुकाक्षरंरुविम्बंवालिखेद्बाह्यं ग्रीम
द्वादशावद्वाविंशत्यक्षरंदलाक्षरंवसुदलाक्षरंनवकादशाक्षरंवाभिमि॥ ॥यस्तुगोतुमीश्य॥यद्यमन
न्तुमद्विषदलाक्षरंवहेत्॥वसुवर्णंवसुदलंयद्यमषट्दलान्वितंषट्कोणगर्भकामाखंसकलंपूर्वंवि
धयार्द्विलेषयन्त्रयंकंतदंकविषयंअन्यथाताधिन्यादिविवाधःस्यात्।ततःयोमन्त्रन्यासंयूजीविधाय
ततःकुंकिरीटायनमःवनंकुंडलाभ्यांवक्षायनमःक्षयगदायेयद्मायवनमालायेश्रीवत्सायकौस्तुभाय
हृदयायनमःइत्यादिनामेयूजादिकंयत्रस्यमूलं॥कुंवासुदेवायनमःनवेसंकर्षणायप्रद्युम्नायअ
ःपूजयेत्॥अग्रेषाडःसकुंभमहिषीस्थानमःतद्बहिःइन्द्रनिषयनमःनवेनीलनिषयमकवनि
सर्जनानेकर्मसमायेयत्।अस्यपरधनहीवसुर्लक्षजपःतथैवश्रीवेयपरमात्मानेविधाय्यूंमन्त्रं
नःथवी।गोविन्दायुम्गोगयोजनवसुरुंठिपि॥अस्यपूजाप्रयागःप्रातःकृत्यादिवेदूवाक्यो०मन्त्रन्यो०

दिक्कमायाबीजं लिखेत् ॥ २ ॥ तद्बाह्यं षट्कं ज्ञात्वा ॥ ॥ तथा च ॥ विलिख्य गन्धयक्षेन लिखेत् षट्दलाम्बुजं ॥
ब्रह्मानिलकालेषु त्रिय त्रिषु मविदो षडक्षरं षट्सौषमं कं वर्षं त्रिं भाद्रिं ॥ विलिखेत् सम्बगाय
चालिखेद्बाह्यं श्रीमायादिभिर्विदिक्षु यो रुगृहं वसुवर्मस्या दक्षवज्रविरूपिकं । एतन्मन्त्रं जपेद्दशाक्षरं च
गाकमीयं ॥ यद्यमष्टयलासन्नु वसुवसेसुलक्षणं वसुर्द्वावसमायुक्तं कामगर्हितकार्मुकं ॥ सामान्यय
खं सयक्षदशार्णं विद्धि । षडक्षरमनवरं षट्कालेविलिखेत्तथा ॥ इति गाकमीयं ॥ ॥ अष्टाक्षरब्रह्मादशाक्ष
रयो० यूं जीं विभायपनर्भ्यां खाजावाहनादिभ्यं यथा ॥ लिंगानयर्यन्तं विभायसृष्टिस्थितिसंहारसंयुक्त
वस्माय कोमुरायपनं यथा ॥ लिंगखाजावबलायुजामावकृत । यथाषट्कालेषु जन्मादि ॥ ॥ ॥ ॥
विभायपद्मस्माय जिनिवृद्धायविदिकयत्रमूलं मान्त्रीं त्रिये सवस्वेयो यत्रमयूर्ध्वादियूर्ध्ववज्रक्रिद्धाया
लनिधयमकवनिधयजानन्दनिधयकल्पनिधयं सौख्यनिधयं । तद्वहिर्विद्वादौ धूमयूक्षभूमादिवि
नविभाद्यर्द्धमनुं जपेत् ॥ वसुर्द्धं दूनकार्यं ध्यात्वा विंशत्सहस्रकं ॥ ॥ वाग्भवं कामवीजं च कूर्चं यक्तुन
रयो० मन्त्रनयो० न्यासं विद्यजपदशाक्षरं वाक्यमयादिन्यासं कृत्वा कवाङ्गन्यासं कुर्यात् ॥ तत्र भूमादिदि

ग्वन्धनैकस्वाध्यायम् ॥ वाग्भवं कूटं कामराजं विद्यासर्वसुपुष्पकं । अङ्कमालाबद्धार्द्धसृष्टिकीमारकामयी ॥ ४
र्द्धिवर्द्धितारूपं सर्वहृत्सवादिकिः ॥ उद्यासितं मुनिगलेवृषभिद्वविसदा ॥ नवेश्वास्वाविधाख्यर्मूकब्र
उर्ध्वं कृत्वा जपन्मन्त्रं ममं मन्त्रासुसंयुतः ॥ यस्याशयस्थैः स्वादकेश्वास्वाविधास्मरुमकं । इदयात्कर्मिहानन
प्रुवबुद्धा कवामनूः ॥ ब्रह्मसंहितायान्तु ॥ वाग्भवं भुवनशानी श्रीदेवीकामबीजकं । अस्य मूलाद्यया
ङ्गलेमषयनमः मुखगायत्रीछन्दसनमः हृदिश्रीकृष्णायदेवतायेनमः अन्यत्सर्वं दशाक्षरवत्
कृष्णेनुष्टवमणिः । कल्पाटवीकनसमाक्ष्मीमन्मालिकामधुः । नारदाद्यैमुनिश्रेष्ठैः सुवहिः सविवाविः । व
ज्ञानिकायाद्यालिस्यांयविमणिः । नववस्त्रसमाबद्धकुसलेः सविकूषितं । श्रीयुक्तवक्षमित्राङ्कं कौमुका
मवायितं । कन्दर्पवायसदृशं विल्लिमालाविवाहितं ॥ अनकवस्त्रसम्बद्धसुवन्मकवकुण्डलं । वाहिवर्द्धकं
कामाङ्कवैभवासंस्थं शान्तिविन्दुविहूषितं । त्रैलाक्यमारनाविष्णुकथितस्ववयस्तकः ॥ अस्य मूलाद्यया गः ॥
यङ्गः ॥ ॥ तत्रमयादिन्यासः ॥ शिवमिसम्भारनारदमषयेनमः मुखगायत्रीछन्दसनमः हृदि त्रैला
नवेश्वीहृदयायनमः ॥ ॥ तथावनिवन्धे ॥ दीर्घसर्वकयुताग्रनमतङ्गानिप्रकल्पयत् । म

ष्टिकोमारुकामयीं॥ शब्दब्रह्ममयीवल्लभः यानिद्रयाविर्तं। गायन्ती गवसने ॥ मलकामलकुंडलीव
ध्यात्वाविशाखर्मूकक्रमहायूजयत्। विशेषमुसृष्टिस्थिति यूजनेनाभि॥ अस्ययूवधुर्हीवसुलक्ष्मजयः॥ व
हृदयात्कर्मिहानन मन्त्रसिद्धारुवद्भवे॥ ॥वाग्भवेकामवाग्भव मायालक्ष्मीमनन्तवे। दशार्णमन्त्रर्य
कर्ता। अस्ययूजायागः॥ ध्यातः कृत्यादिवेमूवाक्यो० न्यासकृत्वासमयादिन्यासंकुर्यात्॥ यथाशिवशिव
सर्वदेशाक्षरवत्कार्यं॥ ॥ध्यानन्तु॥ ध्यायद्वृन्दावनवस्य कांचनीरुमिमध्यगे। नानावनसमाकीर्णे वृ
वहिःयविवाविर्त। वत्तसिंहासनध्यायद्यविष्टं कांचयवि॥ सकलकलशामे वक्यद्यामिरुद्धलीवकाय
रुमिश्राकल कौमुकाशामिताम्बरे॥ नावरुवावलीवर्मा श्रीवत्साङ्कितवक्षसे। यावनाभिलकक्षान्तकुक्षलय
कुंडलीवाहिवर्कीकमालसे सर्वाङ्गसर्ववर्णिकिःडयामितमुनिगले वृयामिश्चद्रविसया॥ इतिध्यानं॥ ॥
अस्ययूजायागः॥ ध्यातः कृत्यादिवेमूवाक्यो० यथ्यन्तिविन्यस्यकृत्यविधिवाजायस्वाहमियो० मन्
कन्दसनमः हृदि श्रीलाक्ष्मीकनविषूवनमः॥ ॥ककः कवाङ्गन्यासो॥ क्रौं अङ्गुष्ठाभ्यांनमः क्रौं तर्जनीभ्यांस्वाहा
अनिष्टकल्पयत्। मनावाङ्गन्यासः॥ ह्रीं लाषहावाहायनमाः अङ्गुष्ठाभ्यां ह्रीं माकमवाहायनमस्तर्जनीभ्यां ह्रीं

सन्दीपनवाहायनमामक्षमयाथ॥ ह्रीं तायनवाहायनमा॥ ह्रनामिकयाथ॥ मः॥ माहनवाहायनमः॥ का
ठी सर्व्वतडामयंवपुः॥ किरीटिनेकुंडलिनेकेयूरवलयान्वितौ॥ मुक्तासद्रत्नसम्बन्धे तुलाकाटि
गी॥ उरुकल्पमसंकाशं लक्ष्मीवामाव्यसंस्थितं॥ सर्व्वालंकारसंयुक्तं शुक्लवासायुगावृतौ॥ सकामोलप
थेवकायद्भावलेद्धहो॥ अवेक्षास्वामानमेः संयूक्षाः॥ ह्रि॥ ह्रायनेवृत्वान्यासक्रमेण यो० यूंजीकृत्वाय
ह्रं कुं किरीटायनमः॥ अवेकुंडलाभ्यांनमः॥ ह्रायवक्षायगदायेयक्षायपाशायाङ्कुशाय॥ धनुषेनमः॥ बायरु
लक्ष्मीनमः॥ ह्रियूंजयत्॥ ततः कटाक्षमुद्राभिः कालेषुमध्यादिकूवाक्रीहृदयायनमः॥ ह्रूंशि
क्ष्मीनमः॥ अवेसवस्त्रेनमः॥ वक्षेनमः॥ प्रोक्षे कीर्त्ये कान्तौ तुष्टौ पुष्टौ॥ तद्धि लक्रियालान्यूंजयत्
द्वादशाङ्गुलैयः॥ ॥ तथाव॥ वक्षिलक्ष्मीजयन्मन्त्रं इंद्रयाकुर्द्धमः॥ ततः॥ मधुवत्रयमिकुलायमन
द्वाङ्गवः॥ अस्यपूजादिकंसर्व्वंपूर्व्ववत्कार्य्यं॥ लक्ष्मीमायाकामवाग्भिः॥ कनीकुंपूयकन्यथा॥ स्वाहा॥ ति
न्यासमध्यादिनामकर्यात्॥ यथा॥ शिरसिनावकमपयनमः॥ मुखेजनूपूयकुंकुसनमः॥ हृदिश्री
दिनाम्यसत्॥ ॥ ध्यानं॥ कैलाशकुसुमध्यामं वृन्दावनमतंकरि॥ जयजयोपीगवोपीतं॥ नानालङ्क

ायनमः कनिष्ठयोः॥ कथामस्त्रकमुखहृदयलिङ्गयादषूमान्न्यासकृ॥ ॥ तमाध्यानं॥ रुद्रविद्रुमसंकं
न्ध हुलाकाद्दिसमद्वलं॥ नानालङ्कारसुरंगं शीतवासायुगावृतं। गवृतायविसम्बन्धं वकायङ्कुशमध्य
ं सकामोलट्यादवीं माकुयन्कं यूनः यूनः शङ्खचक्रगदायद्म याः॥ ङ्कः धनुः सबानु। धारयन्कं गच्छा
यूजीकृत्वायनर्थीत्वा आवाहनादियङ्गुष्ठाङ्गुलिकानयर्थ्यन्कं विधयन्यासक्रमणः शीर्षयङ्गुवावान्मीयू
नुषः शायकुस्त्र मयूरयकृ। स्त्रनार्द्धग्रीवत्मायकोमुरमय गलवनमालायै निकम्बयीकवसनायवामा। क्षीरी
नमः कूर्याद्दिनामयूरयूर्वादिदिक्कुवावानमयूरयकृ। कामवषयङ्गुमैवाहयूरयकृ॥ यत्रषयूर्वादि कुल
ासानयूरयकृ। नाग्रवजादियूरा अनूकत्वाकृ॥ तता धूयादिविसर्जनार्थं कर्मसमायकृ। अस्यायूवषुवल
कृनयायसनविधानविकृ॥ अथवाविसाकुम्भे कृनकावर्त्तकर्यकृ॥ ॥ कामवीजंहृषीकायहृन्मन्त्रा
कथा। स्वाकृतिमन्त्रवाजायं रुद्रतीसूवयादजः॥ अस्यायूजाप्रयागः॥ आनः कृत्यादिवेसूवाकृषी० मन्त्रंवि
नमः हृदिश्रीकृष्णुदवतायनमः॥ ततः कवाङ्गन्यासो क्रीं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः कूर्याद्दि क्रीं हृदयायनमः कूर्या
श्रीं। नानालङ्कारसुरंगं क्रीं मुकाङ्गा । सनकादिमुनिश्रेष्ठः सेमुर्तयवयामुका। शीखवक्रलसद्धार्द्ध

वज्रहस्तद्वयविर्ग। एवं आत्मानमेव संपूज्य अङ्गन्यासादिषु वाक्यो० मन्त्रैर्यो० संपूज्य पुनरात्मा
थाग्निमिमिति वायुरीशानकोणे मध्ये दिक्षु वा हृदयाय नमः इत्यादिना संपूज्य कृत्वा ॐ नमो
भगवतो रुद्राय ॥ कथा वा ॥ आत्मानं वज्रहस्तं मनसा ध्यात्वा हृदयान्मन्त्रं कुसुमे वेद्य
प्राणः कथादिषु वाक्यो० मन्त्रैर्न्यासं कृत्वा वज्रादिषु कवचमध्यादिन्यासं कृत्वा कवचाङ्गन्यासो कृत्य
यजुर्नामिकायां हूं ॥ गायत्र्या निष्ठायां वौषट् । स्वरूपं वज्रं तत्पृष्ठायां फट् । एवं हृदयाय नम
आत्मानं द्विभुजं नवयुवं विशेषमुस्तिष्ठि किरीटमण्डलं जयं गृह्णं समुद्यान्तं । अस्य यथा वज्रवद
प्रयोगः ॥ प्राणः कथादिषु वाक्यो० मन्त्रैर्यो० न्यासं कृत्वा मध्यादिन्यासं कृत्वा ॥ कथा शिवमिनावद
कवाङ्गन्यासः ॥ ॐ अमुकाय नमः नमस्कारेणैव स्वाहा । रुद्रावतमध्यमायां वषट् । नृसिंहनावस्त्रायां
नः ॥ गायत्र्यां वषट् । विष्णुरूपं विश्वरूपं प्रियं प्रासं वज्रं ब्रह्मास्त्रं ध्यात्वा ॥ ॐ स्वाहा वामवाहुं लक्ष्यान्निष्ठान्मविन्यासमय
नानाविधायुधं विधाय एवं आत्मानमेव संपूज्य अङ्गन्यासादिषु वाक्यो० पूर्वोक्तं पूर्ववत् पुनरात्मा
यरीशानकोणे मध्ये दिक्षु वा ॐ हृदयाय नमः इत्यादिना संपूज्य अष्टदलपद्मे दिक्षु नाभ्यादयो नमः एवं प

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

न्द्रादान् वज्री दीश्वरं सङ्ग्रहयादिविर्जनान्द्रकर्मसमापयत् ॥ अस्यपूर्वपूर्वबलं लक्ष्मीक्षयः ॥ तत्रैव वृद्धिलीन
मपूर्वाङ्गं जन्मशक्तिवमान्विकः ॥ दशाक्षरवसवादौ स्यात् शक्तिवमान्विताः ॥ जननसमाधिन्यासयः
क्षेत्राङ्गगद्रियः यस्मात्सलकवराहार्थं शिष्यवज्रदवाङ्गले ॥ इति ध्यानं ॥ ॥ अनया ॥ अपूर्वपूर्वबलदश
कं कृष्णगोविन्दकौतथा ॥ श्रीपूर्वाछन्दावस्यार्थं कृष्णाक्षिवकीर्तितः ॥ अस्यनावकमभिवनुष्टुयुक्त
॥ बीजशक्तीवकस्मम ॥ ॥ अथवालगोपालमन्त्रः ॥ कृ ॥ कृष्णकामकृष्णाय ॥ कृष्णायनमः ॥ कामकृष्णाय
ष्णाय गोविन्दायकामं ॥ दधिरुक्ष्णाय ० द्वयं ॥ सप्तप्रसन्नात्मन ० द्वयं ॥ कामबीजं ॥ स्त्रीं कामबीजं ॥ श्रीं
क्षेत्रं ॥ वासवयुक्तकामबीजकृष्णाय ० द्वयं ॥ ॥ अथवगोपालमायनिवान्ध ॥ वज्रीवसुस्वान्तिकः ॥ व
ः ॥ स्यादक्षपूर्वपूर्वकः ॥ वक्रतयपूर्वपूर्वः ॥ स्यात् कृष्णायनमः ॥ स्यधिसप्तवकामपूर्वं ॥ शुक्लपक्ष
पक्षवडादक्षः ॥ कृष्णायकामबीजाद्यं वह्निजायान्तिकायवः ॥ कृष्णगोविन्दकौ ॥ कौसकार्णे मन्त्र
क्षवडादक्षः ॥ दधिरुक्ष्णायवह्निवल्लभाः ॥ इदवर्णकथसप्तप्रसन्नात्मनब्राह्मणमन्त्रयथा ॥ कः ॥ व
शिवान्तावासवयुक्तकृष्णायाद्यामनमः ॥ श्रीशक्तिमावकृष्णायमावः ॥ सप्तक्षवामनः ॥ शिवाः ॥ वासव

यः॥ तथैव वृक्षिणीनाथं जपल्लक्षमसंमनुं। जयतं हृदयाद्यैव वृत्तेर्मधुराभूतः॥ ॥श्रीगक्तिका
ननमयादिन्यासपञ्चाङ्गानि दशाक्षरवर्णः द्वाविंशाद्यर्णैकवत्यूजयक्॥ वरदारुयक्षस्यां शिष्य
थाः अवधवलदालक्षजपः॥ कथाव॥ दशलक्षजपदादीक्षावत्स्वरूपप्रकामतः ब्रह्मवनमसाय
ावक्षमधिवनुष्टुयस्कन्धः अवमाह्यहविर्द्धवका॥ आवक्षादीवङ्गकल्पनादयभूजाजयक्षामादयः
यनमः कामकृष्णाय कामी। गोपालाय० द्वयं। कृष्णाय गोविन्दाय॥ कामकृष्णाय गोविन्दाय॥ कामवृ
ः स्त्रीं कामवीजं श्यामलाङ्गायनमः॥ बालपुरुषकृष्णाय द्वं० द्वयं॥ श्रीगक्तिमावः कृष्णायमावः॥ अधिक
ीवसुखवाञ्छितः प्रकाशेमनुवीधितः कृष्णमिष्टकरः कामपूर्वस्त्रार्णः सप्रवतु सप्रवतुस्त्रार्णः
मपूर्वं गुप्तपञ्चकवमनुर्मतः कृष्णादिसमवद्वन्द्वमध्यपञ्चाक्षरायवः। गोपालायान्तिकायाय्यां प्र
ङ्कोसकार्णे मनुरुक्तमः॥ कृष्णगोविन्दकोऽन्तोकामाद्यस्त्रार्णकः। आद्यन्तकामवीजध्यन्नवा
ामस्त्रयवाकः कामवीजं क्ष्मावीजं ॥ श्यामलाङ्गयदन्तेनमाङ्कायदमाक्षरः
नुः निवाङ्कावालवपुष क्रीकृष्णायस्मृतावधेः। प्रवेषूजायन्द्रमस्कदलंयक्षस्तुगृहमध्यस्थं कामवीजं॥ ॥

तथावगोतमीय॥ यद्यमस्य फलाशानुवस्तुवस्तुसुलब्धी। वस्तुर्द्धिसमायुक्तं कामगर्भितकर्णिकं॥ न्य
कुर्यात्॥ शिरसिनाबद्धमस्यनमः। मुखगायत्रीछन्दसनमः। हृदिश्रीकृष्णायदेवतायैनमः॥ ततः
नाभिकार्यां हूं। क्रौं कनिष्ठार्यां वौषट्। क्रूं कवलयुष्टार्यां हुं। न्वीं हृदयायनमः इत्यादि॥ ततः यू
नमोरस्मूर्द्धा वासाङ्गयाकटीवस्त्रलकलितवल्लिं हिंसीकामकन्दः। दार्यां हृयं भवीनेदधदमि
॥ ववैश्वास्तामानसेः संयुक्तः। हृं हृं यनादिवेषु वाक्यी० मन्त्रन्थी० यूं विभयपूर्वाक्षाजावाहनादि
कालेवस्तुस्यपूर्वमध्यादिक्रूवक्रौं हृदयायनमः इत्यादि संयुक्तः। हृं हृं इन्द्रादीन्वज्रादीन्सुसंयुक्तः
मकमतषोलब्धेन्यान्मनीतः। सर्वितः सितात्यसाधनेः। यायसेवयुतं कृतं॥ कामयोवन्धः कृष्णयदेम
संविभयपूर्वेवं। मध्यादिन्यासकृत्वाध्यायं॥ श्रीमत्कल्पद्रुममूलाङ्गकमलसत्कर्णिकासिंहासन
हीमासनवासुदावः। यायसादाऽनवरतनवनीतामृतागावशीसः॥ ववैश्वास्तामानसेः संयुक्तः। हृं हृं यना
विभयजावबलयुक्तामावरुत्। यथाकाशवमुग्न्यादिकाशेषमध्यादिक्रूवक्रौं हृदयायनमः इत्यादिमा
कर्मसमायपत्। अस्यपवस्तुवहीवस्तुर्लब्धेयः॥ तथाव॥ श्वास्त्रेवैप्रकायलब्धवस्तुष्टेहृदयाहृतः। त्रिमध्

र्ष्टिनकर्णिकौ॥ ऋषीपूजाप्रयोगः॥ प्रातःकृत्यादिवेषूवाक्यो० मन्त्रो० न्यासो विभ्रयमस्यादिन्यासे
वक्षायेनमः॥ मनः कवचाङ्गन्यासो॥ क्रौं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः क्रौं तर्जनीभ्यां स्वाहा॥ क्रूं मध्यमाभ्यां वषट्। क्रैं अ
मन्त्रस्यादि॥ मनः पूर्ववन्मन्त्रादिवेषूदर्शनं॥ ॥ध्यानं कर्यात्॥ अथाध्यानं वक्ष्यामि नामरूपं विवर्णं भूतं
यङ्गवीनदधदतिविमलयोयसं विश्ववन्द्यं। लोलोयी लोयवीतारवनरवविलसत्कल्पकृष्णिवव
नर्थ्यात्वाजावाहनादियङ्गस्यस्याङ्गुलिदानपर्यन्तं विभ्रयजावबलपूजामारकृत्॥ तथा कर्णाविषूजन्मादि
मरवद्वादौ सूर्यपूजा धूपादिविसर्जनान्तं कर्म समाप्यथ॥ व्रतमोपवश्वबलं लक्ष्मीजयः॥ तथा वक्ष्यात्वेवा
थावन्मः कृषूयदे मन्त्रस्य सद्यः फलप्रदः॥ अस्यपूजाप्रयोगः॥ प्रातःकृत्यादिवेषूवाक्यो० मन्त्रो० न्यो
र्ष्टिकासंस्थितायस्कन्धवासम्बियद्यादवविमवदसंख्यातवत्ताकिमिकः कुमारः स्वप्रकाशिस्त्रिभुवनमवि
सूर्यपूजाङ्गस्थापनादिवेषूवाक्यो० मन्त्रो० सूर्यपूजनर्थ्यात्वाजावाहनादियङ्गस्यस्याङ्गुलिदानपर्यन्तं
यनमस्यादिमासूर्यपूजयवसूर्यस्थिरनिधीन्सूर्यपूजाङ्गन्द्रादीन्वद्वादौ सूर्यपूजा धूपादिविसर्जनान्तं
हाकर्यात्कमः त्रिमर्थकं विलाकलेश्वरावाविशासहस्रकं॥ अस्यमन्त्रस्यकामबीजलक्षावयावन्मवफाल्वेस

दामन्त्रवृत्तामलिः॥ ॥तथाचनिबन्धे॥मावयावस्यमीमांसा॥ वक्ष्यद्यवामनः॥अस्ययूत्रायूयागः॥
वीं मर्जनीयांस्वाहा। कलवीं मध्यांवषट्। कलवैं अनामिकायांहूं। कलवौं कनिष्ठायांवौषट्। कवलयू
नु॥ आवकाध्यानकल्पद्रुमतनीविलसत्स्वर्णाबाधिवृत्तं गायीयांध्रुवमालीविकसितनववैधूकसिन्दूरव
लसितगलाकल्पदीर्घमकुन्दं॥ क्षालेवैयूर्ध्वबाहोनेत्रस्यावकाश्यलेः शुक्लेः। मधुत्रयपत्रेकृत्वाऽर्घ्यंस्थू
लि॥ अथवासुदेवमन्त्रः॥ ध्रुवाद्वाद्वगतवासुदेवायकीर्तितः॥ अक्षनावेषुवमन्त्रमन्त्रायेसुवयादयः
रुगवतमक्षमायांवषट्। वासुदेवायअनामिकायांहूं। नमस्कनकनिष्ठायांफट्। ध्रुवं हृदयायनमः॥
षड्ङ्गानुद्धयपदद्वयं॥ द्वादशाक्षवाहिनमाकानिन्यासः॥ ततामूर्तियद्धुवंविन्यस्यकिरीटमन्त्रःध्याय
द्धुनिलयंकान्त्याङ्गाभाहनं। आवद्धाङ्गदहारकाबकुलमाहामौलिसूर्यकुंडलं। ग्रीवस्थाङ्कसुमुखाव
यां० यूत्रीविधायआवबलयूत्रीकुर्यात्। यथाकथावषअग्निनिर्मितिवायुःशानकालेषुदिक्षुवकुंद
दीप्तसंयूत्रयूयादिविसर्जनान्तेकर्मसमाप्तयत्। अस्यपूरणवलद्वादशलक्षजपः॥ तथाच॥ वधूलक्षंज
वमाद्यं लक्षंवासुदेवायनमः ध्रुवाद्वादिवर्यमन्त्रः॥ अस्ययूत्रादिकंसर्वं वासुदेवमन्त्रवत्कार्यं॥ कव

जस्यपृथ्वीयागः॥पूर्ववद्ध्यानादिन्यासंकृत्वाकवाङ्गन्यासोकुर्यात्॥यथाकलबीजंअङ्गुष्ठाभ्यांनमःकल
ीशोषट्।कवलयपृष्ठाभ्यांफट्।द्रवंकलबीजंहृदयायनमःइत्यादिजन्यत्वर्वपूर्ववत्कार्यं॥ ॥श्रीन
नवर्वभूकमिन्दुवरासीबालनीलालकान्तिकाटिलविलसत्कुचद्वयलक्ष्मीचारुबन्धगार्दूलकामाङ्कग
यत्रेकृत्वाहृदयंत्वपूर्ववद्भवि॥वेमूवमन्त्रवाग्वीनजपेत्॥तथाच॥नजपेद्वेमूवंवाग्वीशक्तिमन्त्रद्वय
मन्त्रायेसवयादयः॥जस्यपृथ्वीजपयागः॥ककःकवाङ्गन्यासः॥कुँअङ्गुष्ठाभ्यांनमःनमस्कर्तनीभ्यांस्वाहा
वं हृदयायनमःइत्यादि॥तथामन्त्रन्यासः॥मूर्द्धिकालहृदोवाक्यगलहृदयाम्बुजं।लिवःकुक्षौनाभौ
यक्तिवाटमन्त्रंजपाद्यायकंकृत्वाक्षयत्॥विष्णुःमदवकोटिचन्द्रसदृशं शङ्खंवथाङ्गगदाम्भोजंचक्रमि
ीवत्साङ्कसुमुखावकौमुकवंवन्दमुनीन्द्रैःस्तुतं॥द्रवंश्वस्वामानसेःसंपूज्यशङ्खस्थापनादिवेमूवाक्ः
ःसंपूज्यिन्दुवकुंहृदयासमनमःइत्यादिनायशङ्खानिपूजयत्॥ककःपूर्वादिदलेषुवासुदेवादीन्पूर्वं
तथाच॥वेमूलक्षेजपमन्त्रंशक्तिमाविशितेन्द्रियः॥तत्सफलंभवेत्कुर्यात्किलेवाद्यपविभूतेः॥ ॥मायाद्वयं
मन्त्रवत्कार्यं॥कवाङ्गन्यासोनु॥कुँह्रींह्रींअङ्गुष्ठाभ्यांनमः॥कुँश्रींश्रींतर्जनीभ्यांस्वाहा॥कुँक्लींमध्यमाभ्यां

वषट् । कुं वामदेवाय नाभिकायां कूं । कुं नमः कनिष्ठायां हूं । ॐ वं क्रौं क्रौं हृदयाय नमः ॥ इत्यादि । विश्वरूप
नी । विद्यायकुं कुंकुमपीतं मुसलं गदां शंखं वज्रं मयूरं विद्युदमितां दिग्भ्रियं वः सदा ॥ ॐ
वावहे । कामेश्वर्याद्विकामिके मधुवज्रयमं युते । वह्नि लक्ष्मी मन्त्रवर्णं सख्या कवलक्ष्मं ॥ ॥ ऋषिवाम
देवाय नमः । शिरसि । छन्दसे नमः । मुखे । विराट् छन्दसे नमः । हृदि । ऋषिवामदेवाय नमः । कण्ठे
सुवर्णकं यजनाभिकायां कूं । महाबलाय कनिष्ठायां हूं ॥ ॐ वं हृदयाय नमः । इत्यादि ॥ महामन्त्र
नारी गुह्य जानुद्वय पादद्वय मन्त्रवर्णान्न नमाः । न्यासः ॥ अंघ्रिद्वयादौ वद्वयं द्वयं वर्णान्यासः
लसद्भुजं वन्द्रमहं हृदाकाशे वसं कनिके । वः । लोहितवक्त्रे । विन्दे । हृदाद्वारे कनकलसं शुद्ध
स्थापनं कुर्यात् । कृतं चन्द्रार्घ्यं । पूजयेत् ॥ ॥ तथा चनिवन्धे ॥ चन्द्रार्घ्यं कल्पितं । ॐ आगुकनमः
कुर्यात् ॥ तथा अग्निमे निर्मितायां । ॐ नमः । कोमुमध्ये । दिक्षु वं कुं हृदयाय नमः । इत्यादिना पूजयेत् । तत
स्तु वज्रादीन् । वावताद्दिगजादीन् पूजयेत् । वाक्कन्तु ॥ कुं । वावताय दिग्गजाय । इत्यादिक्रमेण पूजयेत् ।

मन्त्रस्यादि। विष्णुचन्द्रनिरंतरयुक्तकमलजाबेङ्गलयावकतां आर्द्रसिंदूरवसनवस्त्रविलसद्भूमारुवालङ्कृ
ताश्रियंवरः सदा॥ ॥ मिश्रानं॥ अस्यपूर्ववद्बलवद्बुद्धिजयः॥ तथाव॥ वर्णुलक्ष्मीजयमन्त्रं तस्मरुप्रेस
लक्ष्मी॥ ॥ कमिवामनमन्त्रः॥ ॐ नमोविष्णुवसुवक्रयमहाबलायहृदयं॥ ॥ तथावनिवन्ध॥ तावा
पूजाप्रयोगः॥ प्रातःस्नानादि। हंसाममधुलायथातथाकलात्मनेनमस्तस्मैविन्यस्यमध्यादिन्यासंकुर्या
दवतायेनमः। ततःकवाङ्गन्यासो॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यांनमः नमस्कर्णीभ्यांस्वाहा। विष्णुवमध्यमाभ्यांवषट्।
इत्यादि॥ ततोमन्त्रन्यासः॥ शिवशिखालवक्षुषाः कर्णयोः बाहुमालुक कण्ठवाहुद्वयं हृदयंडदव
द्वयंद्वयं वर्णन्यासम्। ततोपूर्ववत्मूर्तिपञ्चादिकं विधायध्यानंकुर्यात्॥ यथामूका। गौवनवमणि
कनकलसंशुद्धतायाहियूर्णं दधेद्दीकनकवपवंधावयन्तंरुजामः॥ ध्यात्वामानसेसंपूज्यगन्ध
॥ ० आगुकनसमर्चयम्। ततःपूनर्ध्यात्वाआवाहनादिपञ्चपूजाप्रदानपर्यन्तं विधायआवरणपूजा
यादिनापूजयम्। ततादिग्दलम् वासुदेवादीन् शक्तिसहितान् ध्वजादीन्तदग्रेकेशवादीन्संपूज्य
दिक्क्रमेणपूजयम्। ततोधूपादिविसर्जनान्तंकर्मसमापयम्। अस्यपूर्वबलेलक्ष्मीजयजपः॥ ॥ तथाव॥

गुलालक्ष्मीजयन्मन्त्रं गद्गीतीघृतस्मृतौ। वायसान्नीप्रहृदया हृष्यन्नेवायथाविधिः॥ ॥अथहयग्रीवमन्त्र
धि॥सर्ववदमयाविद्या यदाक्षसर्वमुखवक्त्रं। बाधयद्विनयाक्षाय मन्त्रस्वाहादिबीजितः॥अस्यपृथ्वीआत्र
ऋषिःमयनमःमुखेजनुष्टुप्छन्दसेनमःहृदिहयग्रीवदेवतायेनमः॥ततःकरांगन्यासौ॥ॐअ
वषट्। सर्ववदमयाविद्या अनामिकाग्रीकूं। सर्वबाधयकनिष्ठाग्रीकट्। एवंकुं हृदयायनमःस्वाहा
यतयथाविधिहृगुह्यमर्धीगविन्दमद्वीजमीविति॥ ॥ततोध्यान॥गवक्त्रंगङ्गपुरुमध्यवक्त्रं मकामये
ध्यात्वामानसेःसंपूज्यगन्धपुष्पायनादिवेषुवाकयोमन्त्रेणसंपूज्यपुनर्ध्यात्वाआवाहनादिपञ्चप्र
दानमग्रहःसामाथर्वाणःविधिहृगमस्मृतिन्यायमीमांसासर्वशास्त्रानियत्रेषुसम्यादिकालेषवदि
द्धिसमर्थयत्। विधिहृगमस्मृतिन्यायमीमांसासर्वशास्त्रानियुक्तयत्। अर्थयत्युत्रमस्यतु विभाननाम
ह्यपूर्वपूर्वत्रयेस्त्रिगन्धलक्ष्मीजयथातथाव॥वर्णलक्ष्मीजयन्मन्त्रं कन्दयुक्तोर्मधुमूलः। दमीगवमूवक्त्रो
वविन्दात्मकः॥तथावकस्य॥वियहृगुह्यमर्धीषविन्दमद्वीजमीविति। एकावामनःप्राक्षुतुर्वहल
ःनाकिडकावःबालकं॥करांगन्यासौतुहृसीजमुखायनमःहृसीतर्जनीभ्यांस्वाहा।हृसीमध्यमाभ्यांवष

अथ कृष्णयजुर्वेदमन्त्रः॥ ॐ अग्निर्वृत्रहा वाजी अथर्वणः सर्वज्ञानी ध्वजस्य कृष्णवर्णः
नकः॥ अस्य ऋषिः प्रजापतिः॥ छन्दः कृत्यादिः॥ न्यासान्विनियोगः कुर्यात्॥ तद्यथा॥ शिरसि ब्र
ह्मा॥ मुखे न्यासः॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः॥ ॐ अग्निर्वृत्रहा वाजी अथर्वणः सर्वज्ञानी ध्वजस्य मध्यमाभ्यां
नमः॥ इति यानमन्त्रादिकलाः॥ मूलेन मूर्तिं संकल्प्य॥ तथा॥ बीजेन मूर्तिं संकल्प्य बीजबाजत्वे
मध्ये वर्णं मुक्तामयेन वस्त्रेण प्रोक्षेत्। तथा॥ गायत्रिकवाक्ययुग्मं ज्ञानद्वयेन्द्रकवेरुग्रामः॥ एवं
कृत्वा दिक्षु यथाशक्ति दानं यथार्थं विनियोगं कुर्यात्॥ तद्यथा॥ कृष्णवस्त्रं दिक्षु वस्तु
आदिकालेषु वस्त्रं दिक्षु वस्त्रं हृदयायनमन्त्रादिना यथाशक्ति विनियुज्य॥ तथा॥ कृष्णवस्त्रं वस्तु दानं वस्तु
अन्नं वस्तु विभूषणं नामदेवताः॥ तद्वहिः॥ ॐ ज्ञानं वज्रं दीपं धूपं धूपादि विसर्जनान्तं कर्म समाप्य यत्॥ अ
दमीं विसृज्य वह्नौ रुद्रयान्मन्त्रसिद्धये॥ ॥ अथ कृष्णयजुर्वेदकाण्डमन्त्रः॥ सर्वकवचसकाबसृष्टस्त्र
ः प्राक् स्वतुर्वेदस्त्रः॥ अस्य ब्रह्मा ऋषिः॥ अनुष्टुप् छन्दः॥ कृष्णयजुर्वेदः॥ विष्णुर्देवता॥ कवचाबीजं॥ शाकाव
हरीं मध्यमाभ्यां नमः॥ हरीं अनामिकाभ्यां नमः॥ हरीं कनिष्ठाभ्यां नमः॥ हरः कवचास्त्राभ्यां फट्॥ एवं

रुमोद्भवयायनमः इत्यादि॥ ॥तथाक्षाने॥ धवलनालिनानिष्टं क्षीरगौरैकवाष्टे ऊर्ध्ववलयसवाक्षसूक्ष्म
विष्णु॥ अन्यच्च॥ नवकुमाक्षुप्रकुमधुवर्कं मुक्तामयेवाकुवलेवृथर्का। वथाक्षमाक्षार्द्धकवक्षविद्याख्या
कुलोपनक्षत्रासावाकुनादिपक्षयस्याक्षुलिदानयर्यन्तं विभायसावबलधूजाकुर्यात्। तत्राक्षे प्रथ
कयनादविमर्द्दकयेवकुहिद्विमीयं॥ लक्ष्मीसवस्तमावमिप्राप्तिकार्हिकाक्षि बुद्धियाद्धिहिमिद्विमीयं। कुमुदा
स्यवघ्ववलीलक्षवतुष्टयजयः॥ ॥तथाव॥ वदलक्षेजयनमन्त्रं कमलीकुद्याकुतः जाक्षनदमलीक
ः यदेकेन्द्रकुद्यनकेसमुद्भवत्। स्वीजादिर्महामन्त्रं प्रणवर्गफलप्रदः॥ अस्यब्रह्मासमिवनकुयस्कुन्दाक
स्ववषयवः सर्ववकमयाविष्णुसर्वं वाधयस्वाहान्तामनुवाख्याता बीजप्रणवसंयुतः॥ विस्मोक्षीर्णुस्ववृष
कसनसंयुतोकृतः॥ अनथामन्त्रथार्मन्त्रथार्मन्त्री पूर्वानुकुयस्कुन्दाकयग्रीवमन्त्रवक्ष्यार्थ॥ ॥अथनृ
यत्॥ नृसिंहीषलीरुद्रं मृत्युमृत्युवदनवानमाम्यकुमयीप्रोक्तामन्त्रवाक्षःसवक्रमः॥ अयंमन्त्रामहा
यागः॥ ब्राह्मः क्षत्रादिवेषुवाक्यीमन्त्रनंधीतं विन्यासमयादिन्यासंकुर्यात्॥ तद्यथा॥ शिवहिब्रह्मणेसमस
र्हिद्धदयवर्लूः शिवस्मावहिवक्त्रेः शिखाकुः समुद्धिष्टाअस्त्रः कवचमीरितं॥ तावद्धिर्न्यसनंप्राक्तमस्त्रं

वलयसवाङ्गसुरक्षाकारीहृदान।दधकममलवज्राकल्पजासाहिवामंतुवगवदनजिष्णुनोमिविद्याय।
क्षवज्रविद्याख्याचमद्राचकवंनमामि॥ अथ आत्मानमेव संभूयाङ्गस्थापनादिषु वाक्यो० पूर्वा
र्थाति। तत्राङ्गे प्रथमावरणे ब्रह्मा हृदयमध्ये हृदयस्मृतिहृदयविद्याहृदयलक्ष्मीहृदयवागीशीहृदयविद्याविशा॥ ल
हृहिमिक्रीयी। कुमुदादिकिंगजिष्वतुर्थे इन्द्रादिकिं पञ्चमे॥ कमाधूपादिविसर्जनान्तकर्मसमाप्तयम्॥ अ
थ आत्मनदशीलामथ हृदयग्रीवेकाक्षवाधिवतुर्थे नहृदयशिवः गद्यानमाः कृतः॥ ॥ अथाव॥ हृदयशिव
शिवनहृदयकुन्दाहृदयग्रीवबूधाविष्णुर्देवता। अस्यात्मर्वमकाक्षवक्तार्थ॥ ॥ ङ्गिवत्रनवाङ्गीथ सर्वबागी
॥ विस्वाक्षीर्भूस्वबूयाय विनयानन्दबूयिस्वा। तुर्थनमाहृदयग्रीव विद्यावकाय विभूवाक्षाक्षामनूवाख्यार्थ
वक्तार्थ॥ ॥ अथनृसिंहमन्त्राः॥ ङ्यंवीवेवदल्यूर्व मक्षाविष्णुमनन्तवे। ह्रसन्कपदमाहाष्य सर्वमूखमीव
मः॥ अयंमन्त्रामहायुष्टिकारवति॥ ब्रह्मवदस्त्रेखायुष्टिं ब्रह्मर्वकामफलप्रदं ह्यधिकल्प॥ अस्यभूजाप्र
शिवहिद्वक्षेसमयनमः मुखजनृसिंहकुन्दसनमः हृदिनृसिंहायदेवतायनमः कतः कवाङ्गमो॥ वतु
हिर्नयनंप्राकमस्त्रयाक्षवनाक्षवेः कतामस्त्रयामः॥ शिवाललाटनेत्रं मुखवाहुद्विजिह्वसन्धिमुखाग्रे

वक्त्रे हृदये गले मूर्ध्नि हृदयपुनः अंगुष्ठ वाम्रवक्त्रादि न्यासं कुर्यात् यथाक्रमं॥ ॥तत्ध्यानं॥ माणिक्य
मणी। बाहुयोः शंखचक्रमणिगदाः पद्मं वक्त्रे स्मरेत्। कालाभ्रं कमलं यस्य कौस्तुभवक्षः श्रीवत्सवेष्टनृसिंहं विष्णुं॥ ध्यात्वा
आवाहनादि पञ्चपुष्पाञ्जलिदानपर्यन्तं विभवयावत् पूजां कुर्यात्॥ यथा कथं वस्त्रं ॐ ह्रां हृदयाय नमः ॐ ह्रीं शि
रसे स्वाहा ॐ ह्रूं नृसिंहाय शिखायै वषट् ॐ ह्रैं कवचाय हूं। रुद्रमुखं नेत्रत्रयाय वौषट्। नमामि रुद्रं अस्त्राय फट्। तत्तदलस्य
पूजयेत्। तद्बहिः इन्द्रादीन् वज्रादीन् पूजयेत्। पुष्पादि विसर्जनान्तं कर्म समापयेत्। अस्य पूर्वपूर्वदलं वा
जिह्वा नलमाला धाकिजौं ह्रां हूं फट्॥ ॥तथा वनिवन्ध॥ याः ४ धाकि ४ नवहविवङ्कः नोवर्म फट् मनुः ४ मन
० मन्त्रं विन्यस्य मन्त्रादि न्यासं कुर्यात्॥ यथा लिवासिब्रह्मणे नमः मुखे ॐ कि ब्रह्मणे नमः हृदि नृसिं
हाय वषट्। कौं जूनामि कायां हूं। कनिष्ठायां वौषट्। फट् करतलपृष्ठायां फट्। ध्यात्वा हृदयाय नमः ॐ ह्रूं
नाभि वक्त्रे रुद्रमूर्ति विभिर्मुखैः इन्द्रगाद्यैः। वक्त्रे शङ्खं पाणौ शङ्खं शूलं गदां दधानं स्वर्णं हीमेनी
ॐ ह्रिं वेमूवाकपी० मन्त्रं पी० पूजां विभवयेत् नमः खाजावाहनादि पञ्चपुष्पाञ्जलिदानपर्यन्तं विभवयावत्
मन्त्रं निपूजयेत्। ततः पत्रपूर्वादि वक्त्रे शंखं याः धामं शंखं वक्त्रे खं खट् कवचं पूजयेत्॥ तथा वा॥ अ

नाध्यानं ॥ माणिक्याद्रिसमप्रख्यं निजवासपुरस्थितं । जानुद्वयस्थितबाहुं त्रिनयनं वरालसं ।
नृसिंहं विष्णुं ॥ ध्यात्वा मानसैः संपूज्य आह्वाहनादि वेणुवाद्यांतं पूजां कृत्वा पुनर्ध्यात्वा
वसुज्ञ्यादिकां । नेषुमध्ये हृदयाय नमः महाविष्णुं निवसस्वाहा । ज्वलन्तं सर्वतोमुखं
यरक्षं । मतादलेषु पूर्वादिगरुडं नंद्वं । नमो ब्रह्मा नंद्वं पूजयत् । विदिक्दलेषु ह्रियं क्रियं धृतिं पुष्टिं वपु
सुस्थं वपुर्वर्णं द्वात्रिंशन्नंद्वजयः । वर्तुलं द्वजयन्तं । मस्तकं पुरुषं पूजयेत् । यायसाद्वेष्टं द्वजया द्विधिवत्पू
वर्मरूपं मनुः । मतं द्वानवरूपः कथितः कामदामणिः । अस्य मूलाद्यथा । ॥ ब्रह्मः कृत्यादि वेणुवाद्यं
सनमः हृदि नृसिंहाय दवनायेनमः । नमः कवाङ्गन्यासो । ॥ ॐ ॐ मुष्टाय नमः । ॐ नमः नीयस्वाहा । ॐ मध्ये
हृदयाय नमः । इत्यादि ॥ ॥ मतध्यानं ॥ कायाकालालजिह्वं विवृतानिजमुखं सामसूर्याग्निनेत्रं । ज्वालाल
भास्यद्वहं । हामीतीद्वाग्रदंष्ट्रं मणिमयविविधाकल्पमीडे नृसिंहं ॥ ध्यात्वा मानसैः संपूज्य आह्वाहनाद्य
यन्तं विधायावरणं पूजां कुर्यात् । नमः कः । वसुज्ञ्यादिकां । नेमध्ये हृदयाय नमः । इत्यादिना
यं ॥ मथवा ॥ ॐ आवृतं सर्वहिंस्त्रं । नंद्वं यामाद्वं । नीपूनः । वज्रं कौमोदकीं । वज्रं खड्गं । पाशं पूजयेत् ॥

नमः॥ इन्द्रानवद्रादौ घ्रसं सूक्ष्मं सूर्यादि विसर्जनान्तं कर्म समाप्तयत्। अस्य यूवं ध्रुवं बीजं लक्ष्मीजयः॥
युवं॥ ऋषिः वाराहः छन्दः मानुष्यः स्वरः समन्त्रिमः। ब्रह्मा ऋषिः वामनूः ध्याकः सर्वकामफलप्रदः॥ अस्य यूवं
शक्तिः महीर्यं यं कमन्तु लक्ष्मीः करांगन्यासौ कल्पना। अस्य यूवं ध्रुवं बीजं लक्ष्मीजयः॥ ॥ अथ वनिवल्ये॥ व
ग्रीयूवं नृसिंहः ऋष्यादि। अस्य वामनूः ध्याकः रुद्रः कामकामनिः॥ अस्य ब्रह्मर्षिर्मयत्रा कुन्दानृसिंहाय
स्वाहा। यूवं ध्रुवं बीजं लक्ष्मीजयः॥ अथ वनसलक्ष्मीजयन्मन्त्रमित्यादि॥ ॥ अथ रुविरुवमन्त्रः॥ मा वाम
दिवसूवाकं लोवाकं वायौ० सूर्यादि विभाय मध्यादि न्यासं कुर्यात्। अथ थालिवामिनारायणमभयनमः मूर्ध्ने
ज्ञाकयनमः॥ नमः करांगन्यासौ॥ ज्ञां अंगुष्ठाभ्यां नमः ऋष्यादि। ज्ञां हृदयायनमः ऋष्यादि॥ ॥ नमो भ्या
ज्ञां चामानसेः संयूक्ष्मं शिरस्यायनमः दिवसूवाकं लोवाकं वायौ० सूर्यादि विभाय पूनर्भ्यां आवाहनादि यद्भ्यः
दिक्ष्वज्ञां हृदयायनमः ऋष्यादिना पूजयत्। नमः यत्र यूवं दिलुं लक्ष्मीनमः ध्रुवं नारायणी ध्रुवाय रुध
दिविसर्जनान्तं कर्म समाप्तयत्। अस्य यूवं ध्रुवं बीजं लक्ष्मीजयः॥ सूर्यायासनायनमः॥ अथ वा॥ लक्ष्मं वं
रुमन्त्रः॥ मा वानमारुगतवाहवूयायरुर्दुवः स्वः यमयरुयमित्वं मदहिदायय० द्वयौ। अयं मन्त्रमुद्रया

प्रतिलक्ष्मजपः॥ ॥अथवा॥ सहुलक्ष्मजपदने घृतनहृदयारुणः। मन्त्ररूपं समृद्धं सम्मोहाभयद्वसना
लप्रदः॥ अस्य ऋष्यादिकं सर्वं मन्त्रवाक्यवत्कार्यं। अभिमुखत्रिमाभिर्गयत्रीछन्दः। कामबीजं डोकाव ४
॥अथवा निवल्ये॥ वसुलक्ष्मजपन्मन्त्रं मिथ्यादि॥ जपद्वयं श्रीनृसिंहः॥ अथवा कल्प॥ जपद्वयं समुच्चार्य
यत्रीछन्दानृसिंहादवकाशष्ठीर्यं कनवीजनकवा अन्यासकल्पना॥ क्षात्वार्वनादिकादिकनुमन्त्रवाक्यव
विरुवमन्त्रः॥ नारायणाय ग्रासादं शङ्खवनाय नमः ग्रासादमायानाव॥ अस्य ऋष्यादयो गः॥ ग्रातः कर्ण
लसमयनमः मुखवनस्य चक्रसनमः कटिरुविरुवायदवनायेनमः। गुह्यकौवीजायनमः पादयो
रुह्यादि॥ ॥अथ ध्यान॥ शूलेवज्रं पाशुजन्यमरीमिदमर्तकवेः। स्वस्वरूपाकुलीलार्द्धदहरुविरुवेरुद्र॥
आवाहनादियद्वयस्य शूलिदानयर्यन्तं विधाय आवरणपूजामारुत्। कामवसुजन्मादिकालेषुमध्ये
वायव्ये धवाये रुधवाये अग्निकाये गजाये गजाधवाये मद्धदिः॥ इन्द्रादीनवज्रादींश्च पूजयत्॥ अथ पूर्व
॥अथवा॥ लक्ष्मकवेजपन्मन्त्रं मद्धाशीघृतपूतेः। यायसेर्हवनेकुर्यात् सीरुतरुवाहन॥ ॥अथवा
द्वयी। जपेमन्त्रमुच्चयमिश्रादद्धवः॥ अथवा॥ नारवनमारुगवनवाहुजदमीवयत्। वृषायरुर्द्धवः स्वः स्यात्

यमयनदनन्दवे। हृयमिल्लीमयदान्दद्यन्दवदायय। वह्निजायावधिमन्त्रमुयम्ब्रिंशद्विबन्धवे॥ अस्य
वमिरार्गविमयनमः मूर्ध्वयोक्तिकन्दसनमः हृदिआदिवारुदवकायेनमः॥ ततः कवाङ्गन्यासो ब्रह्म
स्वरूपायनूनाभिकार्यांकूं। महादेवायकनिष्ठार्यांहृदं। ब्रवेन्द्रकदेवायहृदयायनमः इत्यादि॥ ॥ तत
वविनिर्मस्कवान्नालस्थाप्यं। ऊर्ध्वहस्तेर्द्धमानेवथवबलदवोस्वद्रस्वठोगदास्वो। शक्तिदानेरुयवह्निजि
नयर्यन्तेविधायाववलपूजां कुर्यात्। पूर्वादिवतुर्दिक्कवाणेषु ब्रह्मदेवायहृदयायनमः इत्यादिपूजय
वज्रायकुंशस्वायकुंखठकायब्रवंगदायेशकयवबायअरुयाय। मध्यदिक्षु इन्द्रादिनूवज्रादींश्चपूजय
ह्मसर्वजयन्मन्त्रं मधुवाक्षे ३ सवावृक्षे ३ अक्षयारुद्रगीतेन श्रीविष्णुपूजयत्॥ वि। ह्मन्त्रवाद्यैनम
द्विग्रायकवती निविजाकुरुभवे यस्वादयेकजवजाविवृधानमन्ति। आशीम्बवेतुजगहृतिविरुषिमाज्ञ तं
वर्षपूजयः श्वाकाशिवसा यूयमस्त्रसा॥ सान्तमोकावसंयकं विन्दुरुषिमस्कं। आसादास्यामनः श्वाव
स्वाशीकल्पन्यासमारुकाल्पानकुर्यात्। यथा श्रीकल्पपूर्वोयवीर्यानमः नमः सर्वपूजाजनन्तविवजाव
दीर्घध्यानार्थं। सरावहृतिसदीर्घमूरवीर्यां। सं अतिथागमसमूरवीर्यां। ॐ स्वल्पदीर्घक्रिक्रियां। ॐ हवदस्तु

ग्नि बद्धवे ॥ अस्य पूजाप्रयोगः ॥ प्राणः क्रियादि वेमूवाक्यो० मन्त्रन्तु विन्यस्य मध्यादि न्यासं कुर्यात् । नि
ः कवाङ्गन्यासो ॥ ॐ हृदयाय नमः ॥ ॐ शिरसे स्वाहा । ॐ शिखायै वषट् । वि
मूर्त्यादि ॥ ॥ मन्त्रध्यानं ॥ आयादेजानुदमाद्रवकनकनिरुनाभिदमादधस्ताम्भूकारुकल्पदमारुवृत्ति
ं दानैरुयवद्धिमिथलसद्धुमाद्यैवबाहुं ॥ ॥ ॥

ॐ अनन्यरूपवती वाक्कामुखीयां। ॐ अकुबसमुखीयां अ ४ महासनविद्यामुखीयां। कं काशीग्रामहाकालीयां। खं
रूपाकिरयां। वं कु [illegible] र्मात्मशक्तियां। क्षं वकनत्रहृतमालयां। ॐ चतुराननसम्पादवीयां। सं अङ्गशाङ्गाविह
यां। हं अर्द्धनारीश्वरवीश्वरवीविहीयां। हं डमाकान्तकाकादवीयां। मं आमाशियमुनायां। धं दन्तिहु
लवाहियां। कं निखिकुक्षिनीयां। वज्रागलशुकयार्द्धनीयां। रं द्विवज्रशवज्रायां। मं महाकालरूपायां
वीयां। वरवज्रीशवावृहीयां। शं वकवायकवीयां। षं ध्वमवज्रविद्याविहीयां। सं रुद्रीशमहरायां। हं न
ह्मनन्तसूक्ष्मावत्रिमूर्त्तिवमवश्वरः। ॐ ग्रीशाहावहृतिश्चमीशीशस्तनकादवः। मिटीशोरोमिकः
यवशुशयक्षान्तकनिवाहमाः। मध्यकवज्रकूर्मकनयाश्चतुराननाः। ॐ अङ्गशसर्वसामशोरथालाङ्गलिदावकं
वज्रगलशुद्विवज्रशुशोसमहाकालसमुखो। तुङ्गशाधिनाकीशः खड्गीशाश्चवकस्तनः। ध्वमहुग्रीशानक
ङ्गाशान्मनीदनन्तवं॥ लालाक्षावर्द्धकवदीर्घघानासमालिताः। सुदीर्घमुखीशमुखो दीर्घाङ्गिकाम्थोवकाक
सुग्रीमुखीवविद्यामुखीताः। ध्यः स्ववशकायः। महाकालीसवस्वयीसर्वसिद्धिसमन्विता। शोवीत्रेशाक्तविद्यास
ः खववीवाधिमुखो। वृषिहीवाविहीयश्चाम् काकादर्शायियूकसा॥ स्याद्रुद्रकालीयामिन्यो शाङ्खिनीगङ्गि

ीमहाकालीयां। खेचरीमुद्रासवस्त्रीयां। गजकुम्भकगोचरीयां। यीशिवाकुमत्रेलाक्षविद्यायां। ऊंत्रकवृद्रम
यां। अंजडमद्राविणीयां। ऊंसर्वनागवीयां। ऊंसामधारवचरीयां। ऊंलाङ्गलिमङ्गरीयां। ऊंदावूकवृषिणीयां।
नायां। थंकण्डिरुद्रकालीयां। ऊंजिह्वायोगीयां। धंमीनधंखिनीयां। नंमनमगर्जिनीयां। पंलाहिकका
मंमहाकालकयायां। यंखेगात्मवालिसमुखध्वरीयां। रंमृगात्मकुङ्कुंधारवनीयां। लंयिनाकीगमाध
यीगमहुआयां। वंनकुलिक्षीयां। लंशिवव्यायिनीयां। क्षंसम्वर्तकमायायां॥ ॥कथावनिवन्धे॥ श्रीक
ाशिटीमोहोतिकःसयाञ्जनधानयहध्वरःअकुरंथमहासमःथाउंशस्वरमूर्तयःकमःक्रोधीन
कथालाङ्गलिदावूकीअर्द्धनारीध्वरंथामाकानधाशोठिकण्डिनी॥ सुवद्रिमानमयाध्वलाहिनथाशिखीकथा
कथाध्वकरुयीशानकुलिःशिवाःसम्वर्तकस्कथा॥ व्रतवद्राःसमाख्याता मृतशूलकपालकाःशूर्पकर्णीदवीस्याद्विव
ाद्धिकाकथोवरवाक्ताश्रुतयूर्द्धकंथोवरकथाविकृतमुखयि। ताम्रामुखीकमाकुयाशंश लाक्षामुखीमुका॥
ोवीत्रेलाक्षविद्यास्यान्मन्दःशक्तिस्कमःयरे॥ आत्मशक्तिरुकमामाकथालम्बाकेवीकथा। द्राविणीनागवीकुय
ागिन्यीःशङ्खिनीगर्जिनीकथा। कयावसुमुखध्वर्यारवनीमाधवीकथावावूलीवायवीधाकायथाद्रद्धावि

यावित्ती॥ ककथ्यसकुलालक्ष्मी व्याधिनीमायया कथा॥ ब्रह्मावज्राङ्कयोस्तः सिन्दूरावलविग्रहाः बलाद्यलक्ष्या
वाधनन्त्रकैवाङ्कै॥ ककः सामान्यमन्त्रस्यकृत्वा व्यासकवायी० शकीन्यसत्॥ यथा कुं वामायेनमः। ब्रवैश्वस्वा
भस्यपूर्वाद्दिक्कः वर्षविन्यस्यमध्ये कुं मनोन्मन्येनमः॥ कदयवि कुं नमारुगवकसकलगुह्यास्मः। क्रियकला
कालिकवल्लादयः प्राकावलाद्यावि कविन्यथ॥ वलप्रमथिनीपद्मास्मर्वरुकदमन्यथा। मनोन्मनी तिसंप्र
सन्मूर्ती वङ्गुष्ठादिषु वक्रमात्॥ ककः सर्वाद्दिसः॥ कथा तिवामिवामदेवायसर्वयनमः मूर्धयाकिब्रह्मस
नीयास्वाहा। कुं मध्यस्थायवषट्। कुं जनाभिकायाहुं। कौं कनिष्ठायावौषट्। कः कवकलयुष्टायां। ब्रवैं हृदया
र्थसत्॥ कथा अङ्गुष्ठयाः कौं ह्रीं मानायनमः कर्ज्ञ्या कुं कत्यूषायनमः मध्यमयाः कुं अघोरायनमः अ
नामायनमः ॐ तिनिवावदनगुह्यायादम्। पञ्चमूर्तीन्यसत्। ककः ऊर्द्ध्वाग्रदक्षिणोरुवयक्षिमषमूर्धमूक
ग्रादक्षिणपश्चिमारुवमूर्धमूं ईशानस्यपञ्चकलाब्रह्मयदादिकाः ब्रह्मवादिनमान्यासत्॥ कथा कुं ह्रीं मा
मः ब्रह्माक्षियति ब्रह्मलोपियति ब्रह्मकुलायेकलायेनमः तिवामस्तु कुं मनोन्मनीकलायेनमः। कुं अघोरमाक्षि
यथा कुं कत्यूषायविद्महे कुं मानोन्मनीकलायेनमः महादेवायधीमहि कुं विद्यायेकलायेनमः कन्नावज्रः कुं

ह्रां ॥ बलाय्यलक्ष्यालाय्यामलद्रुमकवाम्बुजाः ॥ साक्षिण्यक्षिवचनवदुवचननसमासावेहिन्यायाम् । अवि
यैनमः । ह्रवैश्वस्थायै वाग्रो कालो कलविकरणो बलविकरणो बलप्रथमन्यो सर्वभूतदमन्यो ब्रह्मद्वय
नमुहास्मशाक्रियकायानैकायायगयी भस्मननमः । भावकार्यो वामाश्वस्थाकलाशोद्री कालिकलपदाक्षि
था । मनान्मनी तिसंप्राका लेवयी ० स्यगकयः । वामदवामनिशुन्दः जीक्षिर्द्धवः सदाशिवः । ह्रीं नान्यायान्य
मः मुखयाक्षिब्रह्मसनमः हृदिसदाशिवायदवतायैनमः । ककः कवाअन्यासो ॥ ह्रीं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । ह्रीं तर्ज
नीभ्यां । ह्रवैं हृदयायनमः इत्यादि ॥ मूर्ध्यमुकवाङ्मन कर्यादङ्गक्रियामनाः । कक ह्रीं मनाद्याः यद्वामूर्ध्नी
हृदयाबायनमः अनामिकयाः हिवामदवायनमः कनिष्ठयाः हृसंधाकाताय नमः करदुस्तीक्षिः ह्री
वयाद्विमषमूर्खषकरुद्वीडेस्कन्मूर्ध्नीर्ध्वसक । शूद्रस्त्रयस्त्रयर्थन्दैकुलाधायक । अन्यत्रानधिकारात् । ककउर्द्ध
यासक ॥ कथा कुं ह्रीं मानः सर्वविद्यानी कुं मानिनी कलायैनमः । ह्रीं ध्वः सर्वभूतानी कुं अङ्गदायै कलायैन
नमः । कुं जीमुमालिनी कलायैनमः ॥ कः सूर्वमाप्रिमदद्धि । लोरुवबद्धयुकत्वषस्यवकस्वः कलान्यसक ॥
नमः । नन्नावद्रः कुं प्रतिष्ठायै कलायैनमः । प्रवादयाः ॥ कुं निवृत्यै कलायैनमः । कताहृदयायी वामदाद्य

नाशो बुद्धौ पृथ्वबद्धमिसंध्यावस्थाष्टौ कलान्यसत्। यथा अंध्यावस्थ ॐ कुं डमायेकलायेनमः अंध्यावस्थ ॐ कुं
ॐ सर्वतः सर्वं कुं वाधयेकलायेनमः सर्वेष्या कुं मृत्यवकलायेनमः नमस्कमु कुं क्षयेकलायेनमः बुद्ध
ष्ठी यार्ह्यवामदवस्यत्रयादशकलान्यसत्। यथा कुं वामदवायनमः कुं दुर्जयेकलायेनमः अघोरायनम
यीकलायेनमः कामायनमः कुं कामायेकलायेनमः विकवक्षायनमः कुं संयमिनीकलायेनमः बल कुं
नमः कालायनमः कुं कयालिनीकलायेनमः कल कुं कामायेकलायेनमः विकवक्षायेनमः कुं संयमिनी
थमनायनमः कुं वायेकलायेनमः सर्वरुतदमनायनमः कुं ग्रामलीकलायेनमः नमः कुं माहिनी
मूर्द्धिवादूयम्भसंध्याजातस्यष्टौ कलान्यसत्। तद्यथा कुं संध्याजातयुवयामि कुं सिद्धीकलायेनमः संध्याज
नमः अनादिरुद्र कुं मधायेकलायेनमः रुद्रस्वमी कुं ब्रह्मायेकलायेनमः रुद्र कुं रुद्रानीकलायेनमः
तद्यथा कुं ज्ञानमः सर्वविद्यानामीश्वर सर्वरुतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मणिवाममुसदाशि
वस्याथ्यावस्याघोराघोरावक्त्रवस्य ॐ सर्वतः सर्वेष्यानमस्कमु बुद्रवृथस्य ॐ ॥ ३ ॥ कुं वामदवायनमाघोरायनम
यनमः सर्वरुतदमनायनमान्मनायनमः ॥ ४ ॥ संध्याजातयुवयामि संध्याजातायेनमः। रुद्र रुद्रः अनादि

मः अथ धावस्यः ॐ माहायै कलायै नमः धावॐ क्रमायै कलायै नमः धावकवस्यः ॐ निद्रायै कलायै नम
यै कलायै नमः वृद्ध वृधस्यः ॐ रूपायै कलायै नमः ॥ नता गुह्य गुल्फ द्वय जानु द्वय जंघा द्वय सिक द्वय क
यै नमः ॥ ब्रह्मायै नमः ॐ ब्रह्मायै कलायै नमः वृद्रायै नमः ॐ वस्यै कलायै नमः कालायै नमः ॐ कयालि
कलायै नमः वलॐ क्रियायै कलायै नमः विकवलायै नमः वृद्धी कलायै नमः वृद्रायै नमः वस्यै कलाये
यै नमः ॐ संयमिन्यै कलायै नमः विकवलायै नमः ॐ वृद्धी कलायै नमः वलॐ हिवायै कलायै नमः प्र
ः नमः ॐ माहिन्यै कलायै नमः उन्मनायै नमः ॐ ऊवायै कलायै नमः ॥ कल्पार्थ्यायाः स्फनयी नाभि कार्य
कलायै नमः सद्योजातायै नमः ॐ मद्यै कलायै नमः रवॐ मस्यै कलायै नमः अरुवा ॐ लक्ष्मी कलाये
वान्यै कलायै नमः उरुवायै नमः ॐ स्वधायै कलायै नमः ॥ नमः यद्वः अंगुली अंगुलीनाः ॥ यद्वः मवान्यासः
ज्ञानिवाममुसदानिव ॥ १ ॥ ॐ नस्यवृषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो वृद्रः प्रचोदयात् ॥ २ ॥ ॐ अघो
रवायनमः अघोरानमः वृद्रायै नमः ॐ कालायै नमः ॐ कलविकवलायै नमः वलविकवलायै नमः वलप्रमथना
नमः ॥ रुवरुवरुनादिरुवरुजस्वमीरुवाहुवायै नमः ॥ ७ ॥ नवेमूर्द्धासि [illegible] ॥ नमः

ॐ न्यासं कुर्यात्। यथा ॐ क्रौं ह्रूं ह्रीं सः सर्वह्रीं हृदयाय नमः अमृतजामालिनि शिरसे स्वाहा
सौं वौं हौं अवतालय शिखायै वषट्। ह्रीं यमुं कवचाय नमः अनन्तशक्तये अस्त्राय फट्। एवं विन्यस्य ध्यायेत्
शुद्धस्फटिकाभं। मूलेष्टं कुलयाशवजटनाना। गेन्द्रगन्धाक्षतानुया। नीलाभिरुचिरं ध्यानमभिमाकस्याकुला
ॐ शिवयूजावनविनमि। नमः जेवाकयी० यूर्जाविभयार्वाशान्संयूस्यनभ्यात्वाशावाहनादियङ्गयु
ः यूर्वकुं मत्स्यवूभायनमः दक्षिणेकुं अघोरायनमः उत्तरकुं वामदेवायनमः यान्विभ कुं सद्योजाताय नम
ॐ यथविभायङ्गं॥ कुं निवृत्यै नमः एवं प्रतिष्ठायै विद्यायै शान्त्यै। नमः इत्यनन्तरं यूर्वादि॥ वक्त्रीमभिमावक्त्र
ह्रीं वायस्कान्मनाहवान्॥ अनन्तायसूक्ष्माय एकत्रियत्रिमूर्त्तयश्रीकण्ठायलिखण्डिना। नद्वाश्चडलवादिक्र
अथरुद्रिविदिस्कन्दमनान्यभ्यासनस्थितान्। खड्गखेटकयूतान्ध्यायेत् मूकन्दमिकयालोन्॥ डमायेवलुंग्य
त्वमीयूस्यधूपादिविसर्जनान्तकर्मसमायेयत्॥ अस्यायवश्यवर्णयङ्गलक्षजपः॥ ॥तथाच॥ एवं ध्यात्वाजयन्मन
वायतुवनशीयूनवस्थाक्षवामनूः॥ ॥तथावमिवन्ध्ये॥ अतक्षवगकिवज्रः कथिताः स्थाक्षवः यवः॥ अस्यधू
वायसमयनमः मूस्वर्यकिवृन्दसनमः दक्षिडमायनयदवतायेनमः। नमः कवाङ्गन्यासो॥ कुं अमुष्यास्यीनम

यब्रह्मनिवसस्वाहाङ्गुलिमनिखिलिखायजूनादिवाभायानिखायेनषट् वर्हिरेर्फ्रुस्कायस्वकन्त्रायकवचवाहूँ
प्रवेविन्यस्यक्षायक्॥मूकायीमयपादमोक्तिकजवावर्त्तुर्मुखेषयङ्कुरि स्त्रुक्वेवह्निमसीमामिन्द्रमकुटं यू
मसिमाकस्याकुलाङ्गेरुज॥प्रवेक्षास्वामान्मेषसंयूक्षार्थस्थनेकुर्यात्।अत्रमङ्गनिमधःसर्वत्रेवप्रमस्का
सावाहनादियङ्गुयुक्षाङ्गुलिदानपर्यन्तंविधायजावनयूजामावरुमुमयथात्रेमाचीकुँ ह्रीमानायनम
म कुँसयाजामायनमःममह्रीमानादिकालेषर्वचिवृत्याद्यास्कजावृयाःकलाक्रमात्।मथाविद्याधवानस्थान् प
वकयीमसिमावक्कृष्णावकाङ्गुनाभिमान्।किवाटाधिमवलन्दूयमस्कान्हृषलान्विमान्॥त्रिनेत्रान्मूलवज्रा
।मद्वाश्चडलवाहिक्रमलडलवादियजत्।यथादमीवाचिकाधवंपूनःममानन्दिमहाकालौगलगावृषरोपूनः
लान्॥डमायेवलुंवायनन्दिनमहाकालाय वृषायरुद्रिविटयस्कन्दाय।मद्वाश्चपूर्ववमूरुन्द्रादान्वज्रादीं
व॥प्रवेक्षास्वाजयन्मन्त्रंयङ्गलक्ष्मीमधुसूनेः।यसूनेःकवचवाचान्यो हृदयाहृद्गीमतः॥भुवनमीयूलवनमःमि
ह्रवःयवः।अस्ययूजाप्रयागः॥ग्रामःकृष्यादिनेकयीन्यासंकृत्वामध्यादिन्यासंकुर्यात्॥मथानिवहिवामद
ो॥कुँअमुखायनमःनेतर्जनीभ्यांस्वाहा।मःमध्यमाभ्यांवषट्।निअनामिकाभ्यांहूँ।वंकनिष्ठाभ्यांवौषट्।यंक

वनलयूस्थायीहट्ट॥ ॥ध्यानं॥वन्धूकारुंत्रिनेत्रं शशिसकलधरंस्मेरवक्त्रं वि
भूषकान्यलायाहस्तेनाश्लिष्टदेहंमणिमयविलसद्भूषणायाः प्रियायाः॥ ॥ध्यात्वामानसेः सेपूजार्घ्यस्थाप
नायावरणपूजामारभेत्॥ ॥तद्यथा॥कः वरुणः अग्निः निर्ऋतिः वायुः ईशानः कालः ब्रह्मा अधः पृथिवी॥ ॥ॐ हृदयायनमः
शिरसेस्वाहा॥ ॥ॐ शिखायैवषट्॥ ॥ॐ कवचायहुं॥ ॥ॐ नेत्रत्रयायवौषट्॥ ॥ॐ अस्त्रायफट्॥ ॥ॐ भूर्भुवःस्वरोमिति
दिग्बन्धः॥ ॥ॐ ह्रीं मातृकाशक्तिसहितायनमः॥ ॥ॐ ह्रीं ब्राह्म्यादिसप्तमातृकाभ्यो नमः॥ ॥ॐ ह्रीं इन्द्रादिदशदिक्पालेभ्यो
नमः॥ ॥ॐ ह्रीं वज्रादिदशायुधेभ्यो नमः॥ ॥ॐ ह्रीं पूजाद्यनुष्ठानकर्मसमाप्यतां॥ ॥ॐ
यान्मधुवासिके वाक्यवसमिद्धे॥ ॥ॐ वाक्यवसे॥ ॥ॐ आत्मविनियोगः॥ ॥ॐ वामायाविद्यहिन्दु मनुस्त्वसमन्वि
कयी०न्यासान्कृत्वा विधायपूर्ववदङ्गन्यासान्कुर्यात्॥ ॥ध्यानं॥वन्देसिन्दूरवर्णामणिमुकु
लेवधूलकवलयमन्यथा॥ ॥प्रियायाहस्तेनाग्रेनिहितकवलेवद्धटकेकुक्कुटस्य॥ ॥ध्यात्वामानसे
कृत्वा विधायपूर्ववदङ्गानिसंपूज्यपत्रपुष्पजलनाडीनयन्त्रेषुडमाधानं तद्बहिः इन्द्रादीन्वज्रादींश्च संपूज्यपूज
कः मन्त्रमन्त्रविद्यामवधारयेत्॥ ॥ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ह्सौः॥ ॥ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ह्सौः स्वर्गसि
द्धिहुडकादेवीः स्वाहा॥ ॥ॐ अस्यपूजाप्रयोगः॥ ॥ध्यानं॥कुर्यादिति॥ ॥ॐ कयी०मन्त्रकेयी०न्यासं विधायसम्य

कालभैरवमवतु वह्नि हृदि ॐ शूलकपालवरदमरुयंवा वृहीनमामि। वामवृष्यस्कगयाः कवकलसत्वा
नमः ॐ सूर्यार्घस्थापनादि लेवाकर्यो० यूजीविधायपूजनं कृत्वा आवाहनादि पञ्चोपचारैः पुष्पाञ्जलिदानपर्यन्तं वि
धाय॥ कुंकुमयायनमः इत्यादिना सूर्यमण्डलपूर्वादिदिक्षु कुंकुमस्वायेनमः ॐ वैरागनायेवालिकायेमहा
यसनायनमः। नमः ॐ अत्र पूर्ववदमादीनुसंपूज्य नमस्कृत्य ब्राह्म्याद्यामातृपूजाः॥ ॥ कथावसा ॥
कर्मसमाप्यतां। अस्य पूर्वपूर्वहीवसुर्दलक्षजपः॥ कथावा॥ मनूलक्षजपन्मन्त्रं कृत्वा गीर्यथाविधि आकृष्ट
चन्द्र मनुस्ववसमन्वितं। पञ्चाक्षरवयमायुक्तो वसुवर्णमनुर्मतः॥ अस्य पूजाप्रयोगः॥ ध्यानः कुल्यादिगोवा
सिन्दूरवर्णमणिमुकुटलसत्वावृन्दावनं हीरानाद्यन्नत्रमाहीस्मितमुखकमलं दिव्यरूपाङ्गरागं। वामावृष्यक
कं॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्यार्घस्थापनादि यो० यूजीविधायपूजनं कृत्वा आवाहनादि पञ्चोपचारैः पुष्पाञ्जलिदानपर्यन्तं
नवग्रहादीन्संपूज्य पूर्वादिविसर्जनान्तं कर्मसमाप्यतां। अस्य पूर्वहीअयुतलक्षजपः॥ कथावा॥ अयुतलक्षजपन्म
कार्मुकं कुशुः स्वर्गसमन्वितः। शुद्धवाग्मालिगादिका मन्त्रामृत्युञ्जयात्मकः॥ आस्यार्थः स्थिरवाक्कावः वामक
यो० न्यासं विधायपूर्वादिन्यासं कुर्यात्। तद्यथा शिखिकालमहाजनमः मूर्धगायत्रीकुन्दसनमः हृदि

यायकवचायनमः॥ ततः कवाङ्गन्यासो॥ सौं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः सौं तर्जनीभ्यां स्वाहा सौं मध्यमाभ्यां वषट् सौं अ
न्यादि॥ ॥ तथा वनिवन्धे॥ गुरुगुहादीर्घयुक्तन कुर्यादङ्गानि षट्क्रमादिति॥ ॥ ततो ध्यानं॥ चन्द्रार्काग्नि
रुचिकोटिवन्दुगलत्सुधाद्रुतमनूहावादिवलाकाले कान्त्याविमाहनीयद्युतिमुखुरुयंरावय॥ एवं ध्यात्वा
दानपर्यन्तं विधायावरणपूजामारभेत्॥ तद्यथा अग्निवायुरुद्रीमानकालेषु मध्ये बिन्दुवा॥ सौं हृदयाय
कर्मसमापयत॥ अस्यपूर्वपश्चवलीलक्ष्मीत्रयजयः॥ तथाव॥ गुहालक्ष्मीजयन्मन्त्रं रुद्रमौलीविशालधीः॥ हृद
ग्रहदक्षिणामूर्तिं मध्ये मध्यामृतीवयत्॥ प्रयक्ष्ठ०दक्षायं द्वाविंशाद्यक्षवामनूः॥ अस्यपूर्वाप्रयागः॥ ग्रामः व
यनमः मूर्धगायत्रीछन्दसनमः हृदिदक्षिणामूर्तयेकवचायनमः॥ ततः कवाङ्गन्यासो॥ कुं अङ्गुष्ठा
कुं डीकुं कनिष्ठयां वौषट् कुं अः कुं कवचकलपृष्ठाभ्यां फट् एवं कुं अं कुं हृदयायनमः इत्यादि॥ ॥ त
द्वाविंशत्यक्षरं॥ वटवृक्षमहाच्छायं पद्मरागफलाकुलं॥ भावुत्तमयेः पत्रैर्विचित्रैर्बुद्धिरोहितं॥ नवरत्न
वङ्गतरासं मौक्तिकीमन्दमालाममृतकलसविद्याज्ञानमुद्राकवाबुः॥ ऋतमूर्धगाकन्दे वन्द्रवृतं त्रिनेत्र
नेवाकुर्यात् पूजाविधायपुनर्ध्यात्वा आवाहनादिपञ्चपुष्पाणिदानपर्यन्तं विधायावरणपूजां कुर्यात्॥

ध्यमायांवषट्। सैं अनामिकायांहूँ। सौं कनिष्ठायांवौषट्। सः करतलपृष्ठायांफट्। सौं हृदयायनमः।
ताध्यानं॥ चन्द्रार्काग्निविलावनीस्थितमुखंपद्मद्वयान्तस्थितं मुद्राधामृतमन्दसूत्रविलसत्पानीहिमांशुप्र
भावयं॥ एवंध्यात्वामानसैः संपूज्यार्घस्थापनादियोगपूजांविधायपुनर्ध्यात्वाआवाहनादिपञ्चमुद्याङ्गुलि
भिर्दद्यात्॥ सौं हृदयायनमःइत्यादिनापूजयेत्। तद्यथा॥ ॐ इन्द्रादीन्वज्रादींश्च संपूज्य धूपादिविसर्जनान्तं
नीविशालधीः॥ हृदयाद्यमुद्राभिः सुद्रव्यांश्चलतिकैः॥ प्रणवाद्यैर्यथाकालं गावत्यगवत्यदेवीं
ज्ञाप्रयागः॥ ग्रामः कृत्यादिलेवाकंधीः मन्त्रंविन्यस्यसप्तादिन्यासंकुर्यात्॥ तद्यथा शिवशिवतुर्मखमष
न्यासो॥ ॐ ह्रीं अमृतायनमः ॐ ह्रीं ॐ ह्रीं अनीर्यांस्वाहा॥ ॐ हुं ॐ मध्यमायांवषट्। ॐ त्रैं ॐ अनामिकायांहूँ।
नमःइत्यादि॥ ॥ तथाचनिबन्धे॥ कावबुद्धैः स्वबद्धार्घैः अतश्चानिग्रकल्पयेत्। अथवामन्त्रसंहतैः यदे
दमोहितं॥ नवरत्नमहाकल्पेलम्बमानेवलङ्कृतं। विविन्यस्तवटमूलस्थं विन्यस्यलोकनायकं॥ सुठिक
कर्दचन्द्रवृतं त्रिनेत्रं विश्वविविधरूपं दक्षिणामूर्तिमीडे॥ एवंध्यात्वामानसैः संपूज्यार्घस्थापनादि
वलपूजांकुर्यात्॥ कंगवषअग्निनिर्मितवायुश्रीगानकालेषमध्यादिन्दुवंकुं हृदयायनमःइत्यादि

नामपूजयत् ॥ अथ अपूर्वाणि ॥ ॐ सर्वस्वरूपेनमः ॥ ब्रह्मा ब्रह्मा ब्रह्मा ब्रह्मा ब्रह्मा ब्रह्मा ब्रह्मा ब्रह्मा
वज्रादीन् ध्वंसयेत् अथ पूजा विसर्जनान्तं कर्म समाप्य यत् अस्य यत्र यत्र लब्धं तथः ॥ तथा च लब्धमर्चनं
चिन्तयेत् चक्रादिषु बलिलाभं च विन्दुमत् । विन्दामणिविधिस्थानं वीरं सर्वसमृद्धिदं । अस्यार्थः अग्निर
स्वरूपकारः ॥ अस्य पूजाप्रयोगः प्रातः कृत्यादिनेवाकृत्वा मन्त्रं विन्यस्य मन्त्रादिन्यासं कुर्यात् ॥ तद्यथा ॥
वर्णायनमः ॥ तत्कः कवाङ्गन्यासौ ॥ वेमङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ लेतर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ वेमध्यमाभ्यां वषट् । नेअनामिका
तथा च निबन्धः ॥ वह्नादिवाङ्गनेः षष्ठिः कुर्यादङ्गानि षट्क्रमात् ॥ ॥ तत्ध्यानं ॥ नीलप्रवालबुधिबिलसा
द्रुमकुटप्रहामामिपूर्ण ॥ ध्यायेत्स्वामानमेः संपूज्य अर्घस्थापनादिनेवाकृत्वा पूजाविधायपूर्वं स्वाहा
अग्निर्मनिर्वायुः श्रीमानकालेषुमध्यदिक्ष्वव ॥ वेदद्वयायनमः इत्यादिना पूजयत् ॥ ततः पूर्वं वज्रमकाल
लौ वामहस्ते महालक्ष्मीं पूजयत् । तद्वहिः इन्द्रादीन् वज्रादीन् ध्वंसयेत् पूजा विसर्जनान्तं कर्म समाप्य
कृत्वा अयं मम वासिकैः कुर्यात् फिलतत्फुले ॥ ॥ यार्थे वह्निसमापूर्ण स्फारवामाद्यमीविनी । भक्तावह्नि
स्मकामक्रा विषद्भवरूपस्मृतः ॥ अस्य पूजाप्रयोगः ॥ प्रातः कृत्यादिनेवाकृत्वा न्यासान्तं विधायमन्त्रादिन्यास

कायन्यासायगणेश्वरायनमः हृदि ॥ पूर्वादिसिद्धायनमः पूर्वाययागीन्द्रायविघ्नाधिपायनमः हृदि ॥ इन्द्रादीन्
॥ तथाच ॥ लक्ष्मकंडयन्मन्त्रं ब्रह्मचारिव्रतस्थितः ॥ इक्षुयाम्यघृतैः यज्ञैः दूर्वांशैः संस्कृतनलैः ॥ ॥ अ
दौ ॥ अस्यार्थः अग्निवक्त्रः सम्वर्तकुक्कारः आदित्यामकारः वक्त्रः अग्निस्तोयकारः ॥ ॥ ॥

यदवकायेनमः॥ ॥कनिः कवाङ्गन्यासौ॥ ॥कथावनिवरन्ध्र॥ हवहववह्निजायाहृदयंयधिकार्हिनं। कयर्द्धिन
ल्लेदयान्ह्रिमरुद्धलेयुक्तः॥ हूंहूंकवमाख्यातं विद्वद्भिर्नीलकाल्हिन। स्वाहान्तमन्त्रयुक्तानि यंशुश
नीलकल्हविविन्यसेत्॥ इतिमातृकाद्यायां॥ ॥हवहवस्वाहाअङ्गुष्ठाभ्यांनमः कयर्द्धिनस्वाहातर्जनीभ्यांन
हाकनिष्ठाभ्यांवौषट्। ववहवहवस्वाहाहृदयायनमइत्यादि॥ कपालनमस्तकायनमः कल्हेत्रीनमः
कुमलेखवंकयवटीमूलीकपालीकवेः खड्गाङ्कुशधर्मत्रिनत्रविलसत्पद्मानननेसन्दवेव्याघ्रत्वक्पवि
वाकयीपूजीविक्षयपूनर्भस्त्राजावाहनादियुक्तपूजाल्लिदानयर्निविक्षयावबलपूजामावहक
दिनायूजयक्तामतंन्द्रादीनवज्रादीघसंपूजयधूपादिविसर्जनान्तकर्मसमापयत्। अस्यपवघवहीं
कसंस्तुतेहयवाहन। प्रलयाङ्कनीलकल्हायाह्यङ्कामनुः॥ कथावकल्ह॥ कावाङ्कनीलकल्हायमन्त्रयाह
सिर्मायत्रीवृन्दानीलकल्होदवता॥ ॥हृदयंवयवंसाक्षिलाङ्कनन्तान्वितामवृकायङ्गाङ्कामनुः
ह्रंविन्यस्यसप्तादिन्यासंकुर्यात्॥ तद्यथानिवसिवामदनमः मुखेंकिवृन्दसनमः हृदिश्रीमानायदवन
कनिष्ठयानिसप्तामातायनमः अनामिकयाः वामहादवायनमः अङ्गुष्ठयाः यंश्रीमानायनमः॥

यविद्यार्हिकं। कयर्द्धिनवयुगलं शिवामन्त्रं उदाहृतः॥ नीलकण्ठाय० द्वयं। शिवामन्त्रसमाविष्टः कालकू
टमन्त्रयुक्तानि यैश्चाङ्गानि मनाविदुः॥ मूर्द्धिकण्ठे हृदि भ्रूमध्ये क्रमाद्वा ऽत्रयं न्यसेत्॥ ततः समाहितो हृत्वा
र्द्धनस्वाहा तर्जनीभ्यां नमः। नीलकण्ठ स्वाहा मध्यमाभ्यां वषट्। कालकूट विषरुद्धनाय हूं। नीलकण्ठिनस्वा
हा नमः कण्ठे त्रीं नमः हृदि० नमः॥ ॥ तताध्यानं॥ बालार्कायुतसंकाशं तडिदाकृतिं चन्द्रखण्डकलं नागेन्द्र
सुन्दरं व्याघ्रत्वक्कृतविभानमकुनिलयं त्रीनीलकण्ठं रुद्रं॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य आत्मस्वरूपं नादिनी
ववहाजूजामावरुत्॥ तद्यथा कृतावसूजम्भादिकालेषु मध्ये दिक्षु वा। रुद्ररुद्रस्वाहा हृदयाय नमः रुद्रा
मृत्युञ्जयवधवहीं त्रिलक्षजपः तथा वलक्षत्रयं जपन्मन्त्रं कर्द्धमीशसमर्पिणा॥ रुद्रविषाहृदयाम्य
नीलकण्ठाय मन्त्रश्चाद्यो रुद्रवः जपः॥ अस्य जूजाप्रयोगः॥ प्रातः कृत्यादिसर्वं कृत्वा अर्घं विलोमस्तुब्रह्मा
दुः। अङ्गाद्वामनुः प्राक्तनाद्याद्यं मतद्रुवः॥ अनया जूजाप्रयोगः प्रातः कृत्यादि लोवाकयी० मन्त्र
हृदि ह्रीं नमः नायकवकायेनमः॥ ततो मूर्द्धिन्यासः तर्जन्याः नकल्पवृषायनमः मध्यमयाः मीजधावायनम
ह्रीं नमः नायनमः॥ ॥ तथा वनिवन्धे॥ मन्त्रवर्णादिकं न्यसेत्। अङ्गमूर्द्धिर्यथाक्रमं। तर्जनीमध्यमान्यानाङ्गु

कवचनमः॥ ॐ वक्त्रहृदयगुह्यमूर्द्धनिकानामकॐ ॐ वैद्यावयाभ्यादीश्वरावृत्तमक्षेवक्त्रषडानामकॐ।
कार्यीकॐ वीकनिकार्यीवौषट्। यंकवकलयृक्कार्यीहट्। ॐ वैकुंहृदयायनमःकॐ इत्यादि॥ ॥ मथवनिवन्धे
मःवक्त्रनेनमःमुखायाःलिनमःकुर्द्धवानेमःॐ वैकर्णनाकौ यार्थ्यद्वय यृक्षहृदि॥ ग॥ ॐ वैमूर्द्धिवक
ग॥ हृदिटङ्कमृगारुयवरवमुखिवक्त्रीःहृदयादावकठवष॥ ग॥ मूर्द्धिकालडुवासाहृदयमुताकॐमूर्द्धि
वयक्षायरासिताङ्गायःहासुव॥ ॥ मताक्षानं॥ क्षायक्षिरयमरुधीवजतमिविनिरुंवावृवन्द्रावमधीवत्तव
र्यायुक्तिवसानीविम्बाद्यविम्बवृद्धिनिखिलरुयवैयक्षुःवक्त्रीद्विनर्द्र॥ ॐ वैक्षात्वामानसेःसंयूक्षार्यह
र्यीकविक्षयावरहायूकामावकक्॥ मयथाकर्णिकायीयूर्द्धादीनानादियक्षुःमूलीःसंयूक्षकःवस
हृदयायनमःकॐ इत्यादिनाषडङ्गानिसंयूक्षयत्रयूर्द्धवदनकादीनूयूजयक्॥ मद्धहिःकॐ स्त्रादीनूवज्रादीनूसंयूक्ष
सीमिवेषट्त्रिःहसकॐ प्रकामः॥ मथव॥ मत्वलकॐ जयन्मकॐ दाक्षिमःनेववर्म्मना॥ मावलीस्वासकॐ घाणि हृद
द्धिनिरवशालाकॐ स्त्रादानकॐ वीमःहतकॐ वधुमकॐ यत्रिवर्ल्लहासमीमिमः॥ ॥ ॐ वैकाकॐ वै॥ कूर्म्मविकॐ य
मंमकॐ यथावलंप्रथाकॐ यदिमि॥ अनथाःयूजाप्रामःकॐ इत्यादिनेवाकॐ वीःन्यासाकॐ विक्षयसप्तादिन्यासंकॐ

श्वबद्धमतान्यसक्। ततः कवचाङ्गन्यासो। कुं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः नेत्रतर्जनीभ्यां स्वाहा। मः मध्यमाभ्यां वषट्। लिं अनामि
॥ ॥ अथ वनिवन्ध्ये॥ अस्त्रं वर्मेः षडङ्गानि कुर्यान्मन्त्रस्य दीक्षितः॥ ॥ ततः गोलकन्यासः॥ हृदि कुं न
मः॥ १॥ ध्रुवे मूर्द्धि वदने नेत्रयोर्नासि॥ २॥ ध्रुवे कर्णसन्धिसीमे॥ ३॥ शिखा वदनहस्तद्वि उद्वयोः॥
हृदयमतान्यङ्गमूर्द्धिन्यसक्। ततो गायत्रीं कुर्यात्॥ नमामुष्कागुरुतायश्चामिर्लिङ्गामृताश्मन। वसुमूर्द्धि
ववन्द्रावतंसी वस्त्रकल्पाङ्गलाङ्गैः वपुमृगवराभीतिहस्तैः प्रसन्नौ। अक्षासीनसमन्तात्स्तुतममरगणै
ानसेः संपूज्यार्घस्थापनादि। तोयाकर्षा० यूजीविक्षयमन्त्रैः स्वाहा आवाहनादि पञ्चद्रव्यैः पूजा। लिङ्गानयु
ः संपूज्य कवचं वसुनिवृत्यादि कलाः पूज्याः ततोऽग्निनिर्मितिवायुहीशानकोणे समस्थादि कृत्वा कुं
ीशान्वज्रादीन्पूर्वे पूजादिविसर्जनान्तं कर्म समाप्य यत्। अस्य जपः वनीमहिं धान्मह्यं जपः॥ आयसे वाच
स्थ्यासरुद्राभिरुद्रयाख्यायसे ॥ तत्रकत्वा शतं नमः त्रिशतत्वमथ। अन्तरङ्गत्वात्॥ ॥ अथ ॥ व
कान्तरं। कूर्माविष्कृतमादौ बीजमस्याथ तत्रैः वदत्वेतु ध्वजायति बीजान्तं हृदयान्तिं बीजं सर्वनादिस्थि
ायसस्यादिन्यासं कुर्यात्। अत्रिकामुनिः प्राक् पुन्नानस्य वृद्धा हृदा वस्तु गोदवता प्राक्ः कुर्यादङ्गविधिः यः

नमः॥ हृदयं दीप्तरुद्रार्कज्वालरुद्रशिखाविकं॥ शिखाज्वालिनिरुद्रेभ्यः रुद्ररुद्रकवचमीविकं। रुद्रनेत्र
रुद्रसनमः हृदि बाहुभ्यां वायुरुद्रवलायैनमः॥ ततः करांगन्यासो॥ दीप्तरुद्रअङ्गुष्ठाभ्यां नमः। ज्वालरुद्रतर्ज
न्यां वौषट्। सर्वज्वालिरुद्रकवलयुष्टाभ्यां हुं। एवं दीप्तरुद्रहृदयाय नमः इत्यादि॥ ॥ तथा वज्रप्र
तमाध्यानं॥ बाहुभ्यां वैवक्रतनं त्रिनेत्रं वर्कांशुकाशं हृदि भावयामि। टङ्कं त्रिशूलं स्फटिकाक्षमालं कम
विभयवमिति वाङ्मनमूर्त्तिसंकल्प्य मनसा आवाहनादि पञ्चोपचारैः पूजयेत्। अर्घ्यं विभयावव
द्रादि क्रियचतुर्थं तताधूपादि विसर्जनान्तं कर्म समापयेत्। अस्य यवशुवर्णी त्रिलक्षजपः॥ तथा वज्रगुह्य
मिति वज्रकवचं॥ ॥ यस्याद्यपङ्कजवजाङ्गमवृन्दवन्द्यं यथागतः यवनिवः यवमध्यवाहनं। यासु
संसारार्णवतारकं। अनन्तवीजमवतारकर्त्तृ त्रैलोक्यवैवमहः॥ अथवक्ष्ये सकलविद्यां त्रिपुरामनिद्याधिकां। यां ज्ञा
॥ ॥ तथा वक्ष्यामार्णवं॥ त्रिपुरा त्रिविद्या॥ भाकवीं निर्वाक्षः॥ तत्र भावदायी॥ विषयं गुह्यं गास्त्रा। रुक्तिकाविन
खण्डदान॥ यश्चकूटास्मिका विद्या वश्या त्रिवर्णवी। प्रथमं वाग्भवं कूटं द्वितीयं कामराजकं। तृतीयं शक्तिकूटं च
पृथिवी वह्निचतुर्थस्वरा बिन्दुमदिति कामराजकूटं। शिववन्द्रवरुणकं चतुर्दशस्वरा बिन्दुविसर्गं इति

वत्रमाविर्ति। हनहनत्रमाख्यामं सर्व्वज्वालिनिहत्यवै। यथाशिवमिद्रिकमयनमः मुखजनुष्यवृ
नमः ज्वालहनहनहनीस्वाहा। ज्वालिहनमक्षमाख्यावषट्। हनहनजनामिकाख्यांहूं। हनहनकनिष्ठ
ादि॥ ॥तथावेद्रयङ्गसाव॥ दाहज्वालाक्रटनहननव। सर्व्वज्वालिसंयुक्तैः हनहनैः वज्रमाववत्॥ ॥
हिकाक्षमालाक्रमगुलीविग्रहमिन्दुवृतं॥ एवंध्यात्वामानसैः संपूज्यार्घस्थापनादिनेवाक्यो० पूजी
यर्यन्तंविधयावबनपूजामावकृत्॥ यथाअङ्गैः प्रथमावबहीमारुहिर्द्वितीयेन्द्रादिहिमूर्तीयेव
जयः॥ तथावगुलालक्षंजपन्मन्त्रं हामकुर्याद्धगीः तथामधुवज्रयसंसिक्तैः शुद्धघृतिकन्दुलैः॥ ॥ॐ
मः वाहृ। यासुद्धियालनलयंतनुतत्रिमूर्त्या सागामृवीविजयतजगदक्रमाना॥ अज्ञानतिमिरध्वंसि
मतिप्रायिनी। यांज्ञात्वासिद्धिमंप्राप्ता मधिया जायतनमः॥ ॥तत्रप्रियवायात्रिवि वालाकेवीसुन्दरीकृत
ज्ञानाग्रहा। रुक्तिकाविन्दुरोखवः वियत्पुरादिकस्त्राग्नि वामाक्षिविन्दुमत्। आकाशहवह्निस्था। मनुः स्वर्गेन्दि
। हनीयंमक्षिकूटं त्रिरिद्वक्रिवृदाक्षरं॥ अस्यार्थः शिवबन्दुवह्निवामृवं ॐ क्रिवामृवकूटं॥ शिवबन्दुकाम
विन्दुविसर्गस्थितिमक्षिकूटं॥ अस्यपूजाप्रयोगः प्राकः कृत्यादिज्ञानयान्तंविधयया० न्यासंकृत्यानि। मत

ः सामान्यहृत्यक्त क्रीङ्गानात्मनेनमः॥ ॐ हृत्यकं विन्यस्य हृत्यस्य कथावषपूर्वादिकुं ॐ वायेनमः ॐ व
चित्रं यवायेसुयवायेयवायवायेरुसोः सदाशिवमहाप्रकाशसनायनमः॥ ॐ शिखिन्यासमध्यादिन
दिमहाशिखवरुवयेनमः गुह्य वाग्रुववीजायनमः पादयाकालीयकायनमः सर्वाङ्ग कामवीजा
सर्वाङ्गः यंकि मुहूर्य मुभविन्यस्य दवतां॥ हृदयशिखवगानी वाग्रुववीजमवाग्रः॥ किवीजं किं
कं रुसकलवीनमः शिवसाहृदयानं सरुसवीनमः ॐ वंआयवाकं दक्षिणाकव द्वितीयवीजं वामव
न्ये॥ नाहुवावबहीन्यसक वाग्रुवमन्त्रविलमः हृदयान्नाशिखर्यान्नं कामवीजं ग्रविन्यसक॥ शिवसाय
ग्रीषावहृदिन्यस हृयावीजत्रयंवयः॥ कतानवयानिन्यासः॥ आयवीजं कन्ठकर्ण द्वितीयंकूटवामव
कूर्यवयाः कन्ठे॥ आनुनाभिगे॥ यादयागुह्य॥ यार्वयाः हृदि॥ स्कनयाः कण्ठे॥ ॥ कथा
खयार्वदनन्यसक॥ ॥ कताबयादिन्यासः॥ मूलाक्षरत्रंवयेनमः हृदि ह्रीं ग्रीयेनमः फ्रवार्म्म
लाक्षरत्रंविश्वयोनेनमः॥ ॥ कथावानिवन्ये॥ मूलवनि हृदि ग्रीं शिखवार्म्म क्षामनाहवी वाला
माभाविलामवीं ऊर्द्ध्वविन्यस्य मूर्ध्नि न्यासं समाचरेत्॥ ॥ कतामूर्ध्निन्यासः॥ मूर्द्ध्नि सहवाग्रीं मानमनाहु

प्रवङ्कानाथे क्रियाथे कामिनी कामदायिनी वश्ये वशिप्रियाये नन्दाये मानानन्दनी। हृदय
हृदयासं कुर्यात्। कथा थानिवासिदक्षिणामूर्तये नमः। मुखे कैकिङ्कुन्दसनमः। हृ
दायकीलकायनमः। दक्षिणामूर्तिमहिमायां॥ अथ मुदक्षिणामूर्तिवर्णनिवासिनी
कि वव कामवीजं वकीलकी। कमनीयादिवव भयर्यं कुरुषे नमः। हृदयादिनाभियर्य
मकवाकमामूर्द्धिमूलाधारहृदि यथासंख्यनमो निवीजानिन्यसेत्॥ ॥कथा वनिवा
हृत्युदमा कुं कालीयविन्यसेत्नमः। आद्यद्वितीयकवयाः कालीयमूलयान्न्यसेत्मू
मकालं कुलीयकूटविकवन्नवैः। खयार्द्धदनः। नमयान्न्यसेत्॥ अंगयाकं०३ व॥
थावनिवन्ध॥ नवयान्नात्मकन्यासं कुर्याद्वाग्भिरिक्रमात्। कुलूयाम्बिकवहृयन्
र्मस्वसौः नमारुवायेनमः। क्रमस्वसौः अमृतस्वौनमः। हृदिक्रीयागस्वौनमः। मू
लावीजाभिरिन्न्यासस्थानस्वमविनामतः। अमृतमीक्रयागस्वौ विश्वयानिक्रमादि
मारुवायनमः। वक्रसर्वीमृत्युवृषमकवधकायनमः। हृदिमहवृअधावृकमाव

कन्दर्पायनमः गुह्यसर्वबामदेवमन्मथायनमः याद्याः सर्वसंख्याकामकामदेवायनमः॥ ॥क
थ्रुजमात्मविद्॥ इत्याद्यवकुमारादिकन्दर्पस्कन्दनन्दवे॥ गुह्यदेवप्रविन्यस्य कामदेवादिमन्मथोस
रवादिपञ्चमूर्त्तिस्फुरद्बीजादिपूर्वकान्यासकृ॥ ॥कथावनिबन्धे॥ इत्थं प्रागृद्धिलोदाद्यपत्रिमसू
ज्ञामासीप्रकीर्त्तितं॥ ततावस्थुमानकामकावाहबीजमन्त्रेण कवयावस्थुलिषन्यासकृ॥ ॥कथावस्त्रा
हयवमः धवि॥ अङ्गुष्ठयाजांतविल्वेनमः इत्यादि॥ ततः कवाङ्गन्यासो॥ सर्वबीजमुक्तार्यानमः सर्वबी
सर्वः कवतलयुक्तार्यार्हृ। अवसर्वाहृदयायनमः इत्यादि॥ ॥कथावनिबन्धे॥ षष्ठीर्घयुक्तना
नमः॥ ॥थान्दर्यसमाहिखो वह्निसंस्थं क्रमनाहिमुखवरुननर्ह वामनयविमाहुतं बाहद्वयमि
युक्तं वामकर्णूविरुषितं। नान्दविन्दुसमायुक्तं सर्गवान्वज्रमाः प्रियपञ्चवाहान्मरुमानि नामामिनृ
यवमन्वधिन्यासतुसर्वत्रमुक्तिलिङ्गनप्रयागः॥ ॥कथावनिबन्धे॥ ज्ञामाद्यीद्राविणीं मुर्द्धद्रीमाद्य
स्कन्दगुमीयतं॥ सम्माहिनीक्रमादवं वाहन्यासायमीविकः। तनडम्मादनसम्माहनयावकपयानि
वाहमाहिखकृ॥ ततस्त्रीमात्मकंपञ्चकामाप्रतप्रकीर्त्तिताः॥ ॥कथावकन्द्रान्कव॥ यवावीजमक्षमा

दवायनमः॥ ॥अथ वनिवन्धे॥ स्वस्ववीजादिकं पूर्वं मूर्द्ध्नि ज्ञानमनामवीन्यास इक्तत्यूषमकव
दवादिमन्मथे। सथा ज्ञानं कामदवे यादयाद्विन्यासकृतः। नवेदुर्द्वयाग्नाभ्यादीन्यपि मूर्द्ध्नि ज्ञानमर्न
ज्ञादीन्यपि मूर्द्ध्नि मूलमन्त्रान्। प्रविन्यास्य यथापूर्वं कुर्यात्मान्निसंस्थितः। सथादिपञ्चद्रस्वादी वी
कृ॥ ॥अथ वक्त्रानार्थं॥ पञ्चवाणानुक्रमनेव कवाङ्गुलिषु विन्यसेत्॥ अङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तं क्रम
ठ्यानमः सरुवीकर्णनीयोस्वाहा। सरुवूमध्यमीवषट्। सरुवैजनामिकायोहूं। सरुवीकनिष्ठीवोषट्।
थ॥ षडङ्गीर्यथूक्तानाद्यन कुर्यादङ्गक्रियामतः॥ कनावाहन्यासः॥ मूर्द्ध्नि द्रीविन्दोनमः यादयाः ह्रीं ह्रीं ह्रिं ह्रौ
ह्रिं ह्रः ह्रं ह्रः ह्रयमिदं ह्रीं मादनेहमिसंस्थितं। वहुर्थस्ववविन्दाद्यं नादवूर्यवसानन। स्थान्तं नक्रसमा
हमानि नामानि मृत्युवार्वति। ह्रीं रुद्रोद्रावनादवि कथा कर्षनमं कुरु॥ वन्धन्यादीक्रमेनेव नामानि
वर्णी मूर्द्ध्नि द्रीमायां ह्रीं ह्रीं यद। क्रौं विशी कवली वक्त्रे मुखे वाङ्मूर्द्धिकां। आकर्षिणी हृदि यनः सर्व
नयाव कवयन्निमिरयथः। यङ्कोमामुद्धिनामूर्द्धि संस्थितायो॥ शक्तिः कामध्वमध्वाग्नीङ्गे वहुर्थ
यवाबीङ्गमध्यमाहं वाहुवेयवमध्वनि। कूवीङ्गमकवेव स्त्रीवीङ्गक्रमाद्विरवत्॥ यङ्कोमाल्लभ

दवि नामानि शृणु पार्वति। कामं मन्मथ कन्दर्प मकरध्वज संज्ञकः॥ मीनकेतुर्महामानि पञ्च कामः प्रकीर्त्ति
कामात्मक मन्त्रोद्धार मदनमायाबाग्भवक्लीं बीजस्य पञ्च मामत्वा धनाः॥ ॥ मनः कामन्यासः॥ क्लीं का
यनमः सर्वत्र बाहन्यासस्थानेषु न्यासः॥ ॥ मनः गुरुमादिन्यासः॥ फाले ऐं क्लीं सौः गुरुमायेनमः क
मः कण्ठे ऐं ऊं अनङ्गायेनमः हृदि ऐं ऊं अनङ्गकुसुमायेनमः नाभौ ऐं ऊं अनङ्गमदनायेनमः लिङ्गमूल
हस्तवानाद्यभिधानयाः पञ्च रावाद्याः गुरुमादिकाः॥ वाक्कामबीजं क्लीं सः कवाः पञ्चादिमाह्वमी॥
र्धूयाः डं डं नत्रयाः मं मं नाभि ऊं गुह्यया ऐं ऐं डाक्षयाः ऐं डौं हृदयं क्ष्मा॥ डौं मुखज्ञः विवक्त्रं गलं खेक
याः टं नाभौ मं गुह्यं थं डर्वाः दं ध जानुनाः नं पं ऊरुयाः फं बं पिण्डवाः भं मं पादगुल्यः यं वं वक्षाङ्गुल्यः
मथावमन्त्र॥ न्यासमूलिवमिकालक्ष्मं कर्णाक्षि युगलनासि। गण्डयोर्बाहुयोर्हृदि पृष्ठे बीजन्यासस्त्वबानु॥
मः॥ नाभौ गुह्ये मनः पृष्ठे बीजं जानुनाङ्घ्रयोः न्यासः॥ शिरः वाय गुल्यः पद्मा ब्रह्मा ङ्गुष्ठयोर्द्वयोः॥ कादिवा
॥ कर्णयोर्गण्डयोर्भ्रूमौ ललाटं मूर्द्धमानसः। जङ्घाविमानुप्रविन्यसः दवेदनिकमन्क्रमः॥ मन्त्रक्रिवर्णा
याः बीजयवर्णविद्यामकाक्षिवर्णाः फस्कावृद्धमर्मानत्रविलसद्धकावनिन्द्रियं दवीवबुद्धिमीगुवस्त्रम

यङ्गुरकामः प्रकीर्त्तितः। यङ्गुरकामाँस्कृतादविवाहस्थानस्य विन्यासम्॥ यवाबीजं भुवनः॥ नाबदायी॥ यङ्गु
रकामन्यासः॥ ह्रीं कामायनमः क्लीं मन्मथायनमः ह्रैं कन्दर्पायनमः मकरध्वजायनमः श्रीं मीनकेतना
यनमः गुरुगायेनमः क्रमक्षेत्रैं गुरुगायेनमः वदनं ह्रैं गुरुगायेनमः कटिकायां ह्रैं गुरुगमालिनीन
मायेनमः लिङ्गमूलं ह्रैं अनङ्गमदनायेनमः॥ ॥ कथवनिवन्धः॥ कालक्रमक्षवदनं कटिकाकण्ठः
वाः यङ्गुरुकिकाहमी॥ कनाकुलन्यासः॥ कथथलिवसिजीनमः कालजीनमः क्रवाः क्रूंनमः सर्वत्र क
ः विवकं कंगलं खकण्ठं गीपार्श्वयाः घोरस्तनयाः वर्वुदामूलं ऊर्मकूर्पवयाः ऊरुयाः ॥ ठेकवयुक
ाः यंवबह्मुलयाः वकाशुशेवकटकलं। यीवायोलंहृदि गुह्यं कर्णयाः मंगलुयाः मंमौलौ॥ ॥
ीवास्यन्यासस्त्वेवान्॥ विवकवगलकण्ठं मार्गयाः स्तनयुग्मकादामूलयाः कूर्पवयाः यान्योस्तस्तुकद
ष्टयार्द्धयाः॥ कादिवान्कान्यासद्वर्णन्स्थानयोमसमाहितः। काशुशेवयकयश्चक्रं कटकहृदिगुह्यक
मन्मथः॥ कत्रिखण्डीमजीवश्चाश्चायत्॥ डयस्थानसहस्रकान्तिमवनकौमांसिवामालिकीवकाशिकय
वीवबुद्धिमांगुवस्त्रमकटीवन्दसमन्दस्मितीवेवश्चास्वामानसेः मंयूस्त्रीखस्थानादिआभवनकृतादि

ह्रीं क्लां नमः ॐ ह्रां यक्षसंयुक्तकं अमृतपूर्वदिमध्ये ॥ भावदायी ॥ ॐ क्लां क्लां नाक्रियासंग्राम कामिन
वनाय फट्स्वाहा सदाशिवमहाप्रकटयासमायनमः ॐ तिसंयुक्तप्राग्ग्नेनिमध्ये यान्यन्तवाल श्रीविद्याकी
नमः दीर्घवानयेवायग्राम यवायेफट्स्वाहा ॥ सदाशिवमहाप्रकटकन्यासनेनमः अनन
हिः ब्रह्मवेमूर्ति रसामावाद्यदेवता ॥ भावबाकः किंकमलाफलसर्वफट्स्वाहा ॥ कदमकी हुं गुरु
ः हुं यवायवगुरुस्थानमः हुं यवायवगुरुवाद्यकास्थानमः हुं यवमष्टिगुरुस्थानमः हुं यवमष्टि
यन्त्रं भावदायी ॥ यज्ञमष्टदलायतं नवव्याप्तकर्णिकं ॥ वसुद्वावसमायुक्तं रुद्रगृहं विलिखेत्तकः ॥ त्रै
ऋयुर्वेदवाक्यं । दवनिरुक्तिसंसरुपविवावसमन्वित । यावत्त्वां पूजयिष्यामि तावत्त्वं सन्निधेभव
यथाद्यावामकाले क्रीं ब्राह्मेनमः अग्निकाले सोमनारुवायेनमः नमः कर्णिकायां अग्नीशसर्ववा
अग्नीशसर्ववायव्यमध्ये दिक्षु भूजनी । डलवजीद्राविणेनमः द्रीं द्राविणेनमः दक्षिणे क्रीं वर्ण
तथावक्लानार्णव ॥ डलवस्यांद्वयंदविदक्षिणस्यांद्वयंदिलिखि । अत्रैव कंक्रमलेवयज्ञवाणीस्फुरायं
वयवमध्यवि । सूर्यवीवाणीनतत्रैवस्त्रीवीजस्वरक्रमात्प्रियं ॥ काममन्मथकन्दर्पमकरध्वजसंस्कृत

ाक्रियायश्चाक्रकामिनीकामदायिनी॥ वशीवशिप्रियानन्दानवस्थान्मनान्मनी॥ एकाः पूजयत्॥ कथंत्रवा
यन्कवालश्रीविद्याकौगुरुर्यंकिपूजयत्॥ ॥कथावनिवन्धे॥ वाग्भवेलाहिमंवाये ॥श्रीकल्लोलाहिमा
ासनेनमः॥ अनेनमनुनाश्रीदासनेश्रीगुरुक्रमे॥ ब्राह्मस्थानान्कवालपूजयत्कल्पयकृतःयज्ञः
ः॥ कदमकौहुँगुरुस्थानमः गुरुपादुकास्थानमः हुँपरमगुरुस्थानमः परमगुरुपादुकास्थानम
ानमः हुँपरमष्ठिगुरुपादुकास्थानमः श्रीआचार्यस्थानमः हुँश्रीआचार्यपादुकास्थानमः॥ अस्यपूजा
ृहविसिरवकृतः॥ ऐंक्रींश्रीं हसखफ्रेंसोः ॥ इतिमन्त्रःविन्दुवक्रदयामूर्तिसङ्कल्प्यत्रिखण्डीमण्डीव
ामिकावत्वसक्तिंरुवाःस्यावाफ्यत्॥ ततःपश्चात्कुलिकानपर्यन्तंविधायादवलपूजामावरुक्त. त
ायाअग्नीनामुरवायमध्येदिक्रुव॥ सफ्रवीकदयायनमः ॥स्याहिनापूजयत्॥ कथावक्लानाधूर्व॥
मःकदिक्लेक्रौवशीकविल्लेनमःकृकर्षिल्लेनमःअग्रेमःसम्माहिनेनमः॥ पञ्चकामुकत्रेव॥
ावपञ्चवाणीस्फुतायकत्॥ पञ्चकामाःकथादवि.वाहवल्यविपूजयत्॥ कथापवावीर्ममश्चवाणी.वाग्
ःमकवश्चकसंहूकः॥ मीनकतुर्मकानि.पञ्च प्रकाहितः॥ कामाःपूजकत्रेव॥ ततार्थयानिपूर्वा

दि ॐ क्रौं क्रूँ क्रौं सः सरुगायेनमः [illegible] ॐ सरुगायेनमः ॐ सरुगसर्वि[illegible]नमः ॐ सरुगब्रह्मायेनमः
ताइस्थयत्रेमपूर्वादि। कुं ऋसिताङ्गब्राह्मीयेनमः कुं चण्डमाहेश्वरीयेनमः कुं चण्डकौमारीयेनमः
हंसहंसवामनुयेनमः कुं संहारभैरवकालरुद्रायेनमः॥ ॥तथाचनिबन्धानुक्तं॥ मातृचक्रेचवाङ्कह
दानवज्रादीन्द्रसंस्थयुग्मादिविसर्जनान्तकर्मसमाप्यतत्॥ अस्यपूर्वपूर्वदलकलकुलजः॥ ॥तथाचनिब
न्धे॥ ॥अथसंपत्प्रदाहेचक्रे॥ तथा स्नानार्चनं॥ अथासौ त्रिपुरामाला तथा त्रिपुरभैरवी। संपत्प्रदानामतह
वयन्त्रान्वितंतत॥ पृथ्वीबीजान्तवज्रास्त्रौ कार्त्तिकेयं गृहं बलं। नाकिनीडमरुणानि निवद्धानियाकयत्॥ कुम
भैरवीविसर्गविद्धिभावसंपत्प्रदाहवति॥ न्यासपूजादिकंपूर्ववत्॥ अङ्गमन्त्रतुविशेषः। द्विभुजेमुद्रिकि
विलसद्वित्रिमौक्तिकी॥ ध्वजकुम्भिवयक्षस्य मृगुमालाविहस्तिनी। नयनत्रयशोभाढ्यी पूर्णेन्दुवदनामि
यस्तकेवारुयेवामदक्षिणेवाङ्कमालिकी। वरदानवतीमिथ्या महासंपत्प्रदीप्तवत्॥ इतिध्यानं॥ अस्यप
सपूजादिकंसर्वं कुमार्यानवसवत्॥ एकलक्षजपः पूर्वपूर्वसिद्धविद्यादिनिकवित्॥ संपत्प्रद
त्॥ अलंकारेचक्रे॥ तत्रस्नानार्चनं॥ एकस्यानवविद्यायाः आद्यन्तवर्जितानदयंपवमःमनि नामास

ह्रैं अनङ्गायै नमः ह्रैं अनङ्गकुसुमायै नमः ह्रैं अनङ्गमेखलायै नमः ह्रैं अनङ्गमदनायै नमः ॥ क
ह्रुं कौमार्यै नमः ह्रुं ब्राह्म्यै नमः ह्रुं उन्मत्तवाराह्यै नमः ह्रुं कपालीन्द्राण्यै नमः ह्रुं
मानवारुणवाङ्कुशमदविभ्रमलावना ॥ अष्टपत्रमसंयुक्तं यथावत्तु समाविशेत् ॥ तद्बहिः ॥ ॐ न्द्रा
ः ॥ ॥ तथा वनिवन्धे ॥ श्रीकौलाग्र्यजयन्मन्त्रं तत्खलकृतेन्द्रियः ॥ यथेष्टानुसरुप्राणि शुद्धयाद्ब्रह्मवृद्ध
॥ संयत्प्रदानामतस्याः शृणु निर्मलमानस ॥ निवर्गुन्द्रावद्धीसंस्कारायुवतदनन्तरं । कामबीजं तथा दत्वा नि
ज्ञानियाजयत् ॥ कुमार्यायवमन्त्रानि हित्वासर्गं हुवेन्दवं । प्रियवारुणवदवी महासंयत्प्रदाप्रिय ॥ अस्यार्थः प्रिय
ः ॥ द्विवृक्षेमुत्रिरिर्वाङ्गः कवाङ्गन्यासकल्पना ॥ ॥ अनन्तु ॥ आनामार्कसहस्राणि हृदयन्तु कठोविवेत्त
स्यौ मूर्ध्नि वदनाम्बिनी ॥ मुक्तादावलनावाङ्गुलीनान्नतघनस्तनी । वक्राम्बरयवाभना यौवनान्मदमूर्छिनी
ह्रुतिध्यानं ॥ अस्यपवगुवनं त्रिलक्षजपः ॥ ह्रामार्नूव ॥ वालवस्याः पूजादिकमिष्टकल्पात् ॥ तथा च ॥ न्या
कविक ॥ संयत्प्रदारुणवीजाग्रन्थवरुवर्द्धिकावरुदारुयविधौ सिनीरुवतिदद्धिक्षामूलैः कथाकर्मना
वमन्त्रानि नामासकलसिद्धिदा ॥ संयत्प्रदारुणवीवत् ध्यानपूजादिकन्तथा ॥ अस्यार्थः कौलारुणवी

आद्यन्तवरुवहिनावत्सकलसिद्धिदारुवनि। ध्यानपूजादिकन्तु सेयत्युदावत्॥ ॥अथ वैकनाथेवरी।
नीयबीजमुद्धरत्॥ जीवप्राणवह्निसंस्थं शक्तस्ववविरूपिनं। विसर्गश्यामरूपानि विशाद्रेलाक्षमारुक
निवह्निबीजं वहुर्द्धंशस्ववविसर्गशीव॥ अस्यपूजायन्त्रं ध्यानार्नूव॥ त्रिकालवेवसन्ध्यालवसयन्त्रवा
आधारशक्त्यादि क्षी ध्यानासनमन्त्रयन्त्रकर्मसमाप्यकशवपूर्वादिक्रमेण। ॐ वामायनमः प्रव
येहृदयेआनन्दाये मध्यरुसोःसदाशिवमहाप्रकाशासनायनमः। सेयत्युदावालाकोलशसकल
मयनमः मूरवीकिरुद्रसनमः हृदिवैकनाथेवरीदेवकायनमः॥ ककः कवाङ्गन्यासो॥ प्रथमबीज
र्यमध्यमार्यावषट्। पुनःप्रथमबीजमुद्धार्यअनामिकीयूं। रुमीयबीजमुद्धार्यकवकलपृष्ठार्यीरु
यडस्थानसरुमार्गानानालङ्कावरुपिनं। मकुटायलसद्वन्द्रखावकाम्बवाम्बिनी॥ याःशङ्खःशवीमि
नसेःसंपूजयेंखस्थयनादियो० पूजीविधायाधारशक्त्यादिवामश्रुत्यादियो० शक्तीःसो० मनुःपूज
मर्यान्तेविधायावरनपूजामारुकृ। प्रथमेषठङ्गपूजा। कथाधाग्नीशसवायुका। नेषुमध्यादिक्ष
वेजाग्नेवसन्धायनमः वाम ॐ कामदेवायनमः दक्षिणे ॐ वायायनमः॥ ककः पूर्ववह्नालासंपूर्

अथ वैकल्यारुवर्वी ॥ कत्र ह्रानार्भूव ॥ वाग्भवबीजमुच्चार्य जीवप्राणसमन्वितं सकलाभुवनगामनी द्वि
ग्रात्रेलाक्षमारुका ॥ अस्यार्थः वन्द्रनिवद्वादशस्वरविन्दुनादकलाद्यो वन्द्रकामयूथिवीमहाया वन्द्र
ह्रानेवसूयर्ग्नवबानन वस्तुवर्मवस्तुर्द्धव भवमण्डलमालिखेत् ॥ अस्यमूलाग्रयागः ॥ ध्यानः कल्या
कुंवामायेनमः अवेशस्वायेनमः वोद्धुसम्बियाये ह्रानाये क्रियाये कुंडिकाये विजिकाये विषाघुर्क
लाबोलगसकलस्वानामकावाधी० नकयः ॥ ॥ कनसम्याद्विन्यासः ॥ निवसिद्धिलामूर्त्तय स
न्यासो ॥ प्रथमवीजमुच्चार्य अङ्गुष्ठाभ्यांनमः द्वितीयवीजमुच्चार्य तर्जनीभ्यांस्वाहा तृतीयवीजमुच्चा
रवकलयूष्ठाभ्यांवट् अवेहृदयायनमः ॥ द्विवावृत्यामतङ्गानि न्यासस्वाङ्गसद्धही ॥ ॥ कनाक्षनी ॥
याभङ्गभवांनिभ्यो वामरुद्रकयालिनी ॥ वबदारुयगोरुभ्यो मीनन्नतघनस्तनी ॥ अवेश्चास्वार्म
ः० मनुश्चयूहयम् कनारुवयूकगुवूधिकिंसंयूक्षयूनर्भ्यास्वाहनादिपञ्चयस्याङ्गुलिकान
ा लेषमध्यादिक्रव प्रथमवीजमुच्चार्य हृदयायनमः अङ्गुष्ठादिनासंयूक्षपूर्ववनवस्याद्धिकंसंयूक्ष
पूर्ववद्धालासंयूक्षषट्कालेषपूर्वादि कुंडाक्रिन्यैनमः वाक्रिन्यैनमः अवेक्राक्रिन्यै साक्रिन्यै कुक्रि

यो॥ कर्णाऽस्य यत्र मूर्द्धादि मूर्द्धाकानङ्कसमाद्यं सं मूलं मूलादि विसर्गनाङ्कसमाप्तयत्। अस्य
त्॥ ॥अथ कामध्वजीरेखा॥ कत्र ह्रीं कामध्वजीवज्रार्द्धं मूर्द्धसिंहासनस्थिता। नमस्या नवविश
वज्रार्द्धं यवमध्वजी॥ ध्यानमूलादि कं दवि वेनन्यास्त्रवमूर्द्धवत्। त्रिकालेतु विनेषाऽस्ति कथयामि त
यत्सर्वसिद्धये॥ ॥अथ षट्कूटारोखा॥ कत्र ह्रीं डाकिनीवीज लाकिनी काकिनी यूगी। साकिनी हाकि
चिं दवि तार्क्ष्यं वीजमालिखत्॥ विन्दुनान्दकलाक्रान्तं त्रिकयं मूलसंरुव। नमाविद्यामहामन्त्रि या
संहिकायां॥ डवोक्ष्मामादनं जीवं शिवमत्र त्रिधालिखत्। अर्कं शशक्रकलया क्रमाद्दं मानुं कत्॥ वि
न्दुनी बालसूर्यप्रकाशं दवीजवाक्समसन्निभां॥ मृगुमालाबलीवस्त्रां बालसूर्यसमीगुकां। सुवर्णकर
वर्णं दवि मूर्द्धवद्यावि मूजयत्॥ वद्यादि त्रिकयं दवं त्रिकालेयवि मूजयत्। डाकिन्याद्यामुषद्धालेवस
माद्याः मूजयत्क्रमात्॥ चतुर्वप्रलाकपालान् सयभान्यवमध्वजी। अननेवविभानन निद्याखारेखव
यवीमानवदुद्धार विद्यायोगमाकृता। न्यासमूलादि कं सर्वं मद्याः मूर्द्धवदावत्॥ ॥अथ वज्रकेय
वंत्रिय। सीलतूत्रकायारेवद्याः कामवीजमदवहि। सकानिवस्यवीजन्तु महासिंहासनस्यव। नमाविद्याम

समालयम्। अस्यपूर्वबलीलक्षजपः॥ तथा वह्नानार्भूव॥ लक्षसंख्यजपन्मन्त्रमिष्टादिवनाः
॥ एतस्या एव विद्याबीजद्वयमुद्धृतं। तदन्तयवमध्यानि निष्क्रिन्नमडडव। एतस्या एव कार्यं
ऽस्ति कथयामि तवानघ। अत्रैकालेक्रमलेव निष्क्रिन्नीमदुद्रवी॥ षडङ्गाववलीस्थ्यास्तूद
यगी। साकिनीहाकिनीबीजं आद्यस्वरसन्धि॥ आद्यमेकावसंयुक्तमन्यदीकारमान्तगं। गक्रस्तवा
विद्यामहामानि यद्विमासनुगमारुवत्। हृतीयबीजं सविसर्गमिष्यधिनक्रान्तम॥ ॥ दक्षिणामूर्ति
कमाहुर्तकुः॥ बिन्दुनादान्वितं बाद्यं युगमन्त्रं विसर्गवत्॥ ॥ ध्यानमस्याः प्रवक्ष्यामि सर्वहृत्पनिक
ीयुकां। सुवर्णकलसाकारं यौनिन्नमयाभवी। यामः॥ कुलोयस्तकपूरं तथा वरुयमालिखत्। षडङ्गाव
द्यामुषद्धालेवसयतुमतःयवं॥ ब्राह्मादियुगलंयथा द्रविणत्रमतःयवं। वालायाः यीपनकामुवा
न निष्याखीरुवीयजत॥ ॥ अथ निष्याखीरुवी॥ स्त्रीं एतस्या एव विद्यायाः सम्बुद्धीन्क्रमशः स्थितानावि
॥ ॥ अथ वृद्धरुवी॥ स्त्रीं शिववन्द्रीमाद्यनान्तं यान्तं वह्निसमन्वितं। शक्तिरिन्नं बिन्दुनादकलाद्यं वाग्भ
वस्यव। एतावद्विद्यामहामानि वार्भुनेवलक्षम॥ आद्यार्थः शिववज्रकान्तयान्तवह्नियुक्तमकादशास्त्रे

वविशिष्टं बिन्दुनादकलाक्रान्तं वाग्भवबीजं। शिववन्द्रकामपृथिवीवह्निवसुर्थस्ववविशिष्टनादबिन्दुक
वबुरुंवबुरुंहृदलसङ्कं हृं वृरुं हृसंपुलङ्गं अस्यमूलाद्युपागः आत्मः कथ्यादिज्ञानायामान्तं विभाग्यवे
वस्यायावधावनवस्यः धीं हृं नमस्तुमुद्रबूधस्यः हृं हृं॥ ततः मध्यादिन्यासः॥ तद्यथा शिवशिरहृद्
॥ प्रथमबीजमूर्त्यार्थ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः द्वितीयबीजमूर्त्यार्थ तर्जनीभ्यां। तृतीयबीजमूर्त्यार्थ मध्यमाभ्यां
ट्। चतुर्थीयबीजमूर्त्यवनलपृष्ठाभ्यां ट्। एवं प्रथमबीजमूर्त्यार्थ हृदयाय नमः इत्यादि॥ ॥ ततो ध्यानं
वमङ्गुष्ठिवमङ्गुलि कलिंगीवकवासमर्थं। त्रिशूलंतमवूरवं तथाखवकमवव॥ शिवाकृतिभवानुदवीं जगा
नीरक्तकाजनादिवेतनाकेवधुकर्णा० भूजीविभायत्रकनमन्त्राकर्णा० मन्दुलर्णा० मंभूस्यनमर्चा आवाहनादि
दिक्ष्व॥ प्रथमबीजमूर्त्यार्थ हृदयाय नमः इत्यादिनामतः क्षामिमंभूस्त्रिकालेवस्यादिमस्यर्थ यत्रमूलः अ
नवद्वादीघमंभूजयत्॥ ततो भूयादिविसर्जनान्तं कर्मसमाप्यत्। अस्यप्रवधवलीसङ्कयथा कथ्यवल
वैवान्तकसकान्तकसकान्तमवःवा॥ हृबीजं भुवनगानां द्वितीयबीजमर्द्धं॥ शिववन्द्रीमहाग्नि
थिवीमहामायाः इति द्वितीयकूटं। शिववन्द्रवसुर्द्धमस्ववविसर्गस्थितिर्द्वियकूटं। अस्याः भूजान्तं वेतन्यकेवव

वानिष्टनादबिन्दुकलान्वितं कामबीजद्वितीयं। अनबीजं शक्तिकूटं तृतीयं॥ अस्य पूजायन्त्रं॥ त्रिकोणं त्रैं
यामान्तं विक्षयवैतन्यकेवलीवत्यो० न्यासं कुर्यात्। अत्र यो० मन्त्रमुच्चार्य त्रयो वर्णाः सर्वतः सर्वस
ह्यथा शिवशिरसि हृदि मूर्ध्नि मुखे कीकुन्दसनमः हृदि रुद्रकेवलीदेवतायै नमः॥ ततः करांगन्यासो
मूलार्थमध्यमार्थावषट्। पुनः प्रथमबीजमूलार्थं अनामिकाग्रे॥ द्वितीयबीजमूलार्थं कनिष्ठाग्रे वौ ष
ट्॥ ॥ततो ध्यानं॥ उद्यद्भानुसहस्राभां चन्द्रचूडां त्रिलोचनां। नानालङ्कारसंयुक्तां सर्वदेवनिषेविताम्॥
उगवानुदयो यस्य शङ्खाग्रं गङ्गमात्। पद्मकेवाक्षमालाश्च शिवसिंहासनस्थितां॥ एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य
र्थ्यात्वा आवाहनादिपञ्चोपचारैः पूजयेत्। तदनन्तरं विक्षयावबलपूजामावरुह्य। तद्यथा अग्नीशानवायव्यमध्ये
ह्यर्थं यत्रमूलः अनङ्गकुसुमादिकान् पूजयेत्। तत्रोत्तरे असिताङ्गब्राह्मणादीन् रुरुभीषणक्रोधोन्मत्तादिसाकयासादी
कुरुयथाक्रमं यथाबलसङ्कल्पसंख्यं जपन्मन्त्रं मिथ्यादिवनात्॥ ॥अथ भुवनेश्वरीकेवली॥ तत्र क्लीं कुमारीबीजं
वचन्द्रोमकुलानि भुवनेश्वरीकेवली॥ अस्यार्थः शिवचन्द्रवाग्भवं शिप्रथमबीजं। शिवचन्द्रकामपू
जान्तं वैतन्यकेवलीवद्वाच्यं। अस्य पूजाप्रयोगः। ज्ञानः कल्पादिप्रोक्तायामान्तं विक्षयवैतन्यकेवलीवत्पूजयेत्

०न्यासं कृत्वा मस्यादिन्यासं कुर्यात्। तद्यथा। शिरसि दक्षिणामूर्त्तये नमः। मुखे वायौ ब्रह्मणे नमः।
कुर्यादङ्गक्रियामनाथतनयस्य। कनमध्यमबीजनकवाङ्गन्यासः॥ तथा॥ हसकलह्रीं अङ्गुष्ठाभ्यां
नमः। हसकलह्रीं कनिष्ठाभ्यां वौषट्। हसकलह्रीं कवचकलयुष्ठाभ्यां हुं। हसकलह्रीं
नमः॥ अवाक्समसंकाशं जातिमात्रसमायमी। चन्द्रचूडजटाभूतां त्रिनेत्रां वरवाससां॥ नानावक्षा
क्षमनं॥ अन्यत्सर्वं वैकन्यरूपवदवत्कार्यं॥ भुवनेश्वरीरूपवद्यापूरुकानुवमथ्यात्तासकाशासवद
वत्सकलेश्वरी। क्षमनयूजादिकं पूर्ववत्कार्यं॥ ॥अथ त्रिपुरावालामन्त्रः॥ तत्र निबन्धे॥ अथ
विधिं त्रिपुरावालमिति विख्याता त्रैलोक्यवशकारिणी। अस्यार्थः बालुवेकामबीजं चन्द्रबीजं विसर्गवत्
कूटं तु। विलोमडकः न्यासादियूजादिकमकृत्वा जनवत्कुर्यात्॥ करवाङ्गन्यासमुद्रिवक्ष्यामि अस्य
लक्षणं कुर्यात् सर्वसौख्यप्रदायकम्॥ मन्त्रान्तवमाकृष्टी॥ सूर्यस्तवेसमस्त्रार्थं विन्दुनादकलान्वितं।
वश्यं यथा गकस्तवसभाषका विश्वयोगुरुवमका॥ अस्यार्थविन्दुः॥ दक्षिणामूर्तिसंहितायामथर्व
यामूलात्यक्तिवशामथाकृष्टा तथा सर्वथा सर्वकामेः॥ दव्यासकायनविश्वमाद्यायुर्वैतनप्रानहीना

यांकिरङ्गन्दसनमः ऋषिभुवनेश्वरीदेवतायैनमः॥ ततः करन्यासो॥ अष्टीर्घस्वराङ्गमन्त्रेन
सकलं ह्रां अङ्गुष्ठाभ्यां नमः। ह्रस सकलं ह्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा। ह्रसकलं ह्रूं मध्यमाभ्यां वषट्। ह्रसकल
ह्रयायनमः ह्रूं इत्यादि॥ ॥तथा च निबन्धे॥ अष्टीर्घस्वराङ्गमन्त्रेन कुर्यादङ्गक्रियामनाः॥ ॥तथा च
सां॥ नानावक्त्रावसुरुमयी नानातन्त्रनमस्कृतां। यानीकुलवरारोहे भवयन्त्रे शिवोद्भवे॥ ह्रूं ति
तासहायासेवदवशि मदासाकलम्बरी॥ ध्यानपूजादिकं सर्वं मनस्यानवयार्वति। ह्रूं यसहाया
त्रनिबन्धे॥ अथ बाविन्दुमानाद्यं ब्रह्मन्दस्कः ४ शीयुतः। द्वितीयं रुद्रसम्भिन्नं मनस्कारीयमी
न्दुवीजं विसर्गं बहुदुःखस्वरयुतं। अस्य न्यासपूजादिकं रुद्रवीजवत्सर्वं कार्यं॥ अथ वाग्यामलस्वा
हुद्विवक्त्रा अस्य यवयुवतीत्रिलक्षजपः॥ तथा च॥ वर्णसिद्धजपन्मन्त्रं दशांशं हवनं रुद्रकार्य
न्दनादकलान्वितं। स्वरानीपृथिवीसंस्थं सूर्यस्वरसमन्वितं॥ विन्दनादकलाक्रान्तं सर्गवानुरुरु
नीहिकायामथवं एषा विन्दुमासका। एषा विद्यामहाद्यसावसमस्त्रयाकोहुः॥ अथवा मनाक्॥ तद्यथा वि
यूर्वतनयानहीनारुवक्त्र॥ सतिमधुमालायां॥ कुमारीयावविद्यये स्वयासक्तिसत्रका। तथा आदि

मनतुगुकासा मध्यमनतुकीलिका। अक्रिमनतुसंहिन्नातनविद्यानसिद्धा॥ नवेवंगावदाकुविद्याधिस
मन्त्र॥ कवलीनिवबृथनगक्रिबृथनकवली। मयाप्रतिष्ठिताविद्या ॐनिरुकावसकावीवमुवकामवाज
मलाधि॥ वायुवंप्रथमंदविकामवाजद्वितीयकं। रुतीयंगक्रिवीजनुनिवयुकंसदाहवम्। ब्रमावालासा
ठम्। गक्रिमोकावसंयुकं विसर्गितदधःयठम्॥ नान्दविन्दुनिखाक्रान्तं वीजंयवमदर्शनं। एतद्वीज
मन्त्रान्तं॥ एतेवबालावीजत्रयंदविहंसाद्यीवाजंयस्मधीः। हंसान्तंवामहाराग सर्वाहिदासगुह्य
समन्वितं॥ कामवीजंप्रवक्ष्यामि स्त्रीकक्रावंगक्रिनेवकं। मदनेवन्द्रवीजंश्च वह्निवामाक्रिविन्दुमत्॥ गा
वतुर्दशाक्षरीविद्या आतमीगृह्यवाम्बिका। हंसवीजंतःयधाम आतनिकथितामया॥ एतेवबालावी
वैद्यीक्रम॥ निवःगक्रिंवाग्वीजं नान्दविन्दुकलान्वितं। वायुवंकाथितंदविकामवीजंगृह्यप्रिया। निवःग
वचन्द्रंसयान्तं सर्गविन्दुकलान्वितं। ब्रमानवाक्षरीवालासर्वदामविवर्द्धिता॥ अस्यार्थःनिवचन्द्रवाय
वविन्दुविसर्गयुकंरुतीयं॥ एवंत्रियवालावयि॥ निवगक्रिवीजमनवधामुना। निरुतंतयानयविमूर्ध
विविधयमयुक्त॥ अनुजनयतिगाध्याॐयंतुगक्रिवालाकेवली॥ ॥त्रियवालाव॥ निवाष्टमीकवल

ाबदाकुविद्याधिसक्ताख्याद्विनिवाची। तस्या स्थानार्द्धचाक्रविन्दुघटित्वात्॥ नाथाद्वावमारुमणुमाला
ाबीवगुरुकामबाजव॥ तृतीयबीजतुरुकाव॥ ॥वक्ष्यमाणमावसमन्वय॥ तथाकर्मनाम्बुद्रया
रुवम्। अमावालासमाख्याता सर्वदोषविवर्जिता। तथाश्रीक्रमवाग्भवैकूटिनीबीजं श्रीबाबाकैतत्थ
वमदर्शिहि। अतस्त्रीजत्रयंदवि सौक्रीवतदनन्तरं॥ ह्यंतुयस्त्रीरूपविद्या कथिताहुविदर्शिता॥ ॥
सक्ताद्विदाषगुह्यं। तत्रवयाभवीजमहामानि शक्तिनिवसवह्निकं। द्वादशस्वरसंयुक्तं नान्दविन्दु
माद्विविन्दुमत्॥ शक्तिबीजमहादवि क्रीकारं शक्तिगोवकं। वह्निबीजमनायुक्तं नान्दविन्दुसमर्गवत्
मया॥ तत्रवबालाबीजत्रयंदवि कूटत्रयंनवाग्भवी। वियत्कूटं यादवि रुवद्यानवकूटकं॥ ॥मन्त्रान्त
मृणुप्रिया। निवः शक्तिमादनन्द्रवह्निमायासमन्वितं॥ नादविन्दुकलाक्रान्तं कूटंयवमदर्शिहि। नि
यार्थः निवश्चन्द्रवाग्भवं निवश्चन्द्रकामरुवह्निवतुर्थस्वरविन्दुयुक्तं द्वितीयकूटं निवचन्द्रवतुर्द्धनाथ
रुकंतथानयविपूर्वबीजयाः॥ अकुलैकुलाभूर्ब्रह्मविष्णुर्यदिरुवतकुलभूर्ब्रह्मा। सेवनीयरुलदातु
॥ निवाग्भूमंकवसमाद्विजं रुगस्यपूर्वस्थमबीजमन्यत्। यवैनिवाक्ते गदितात्रिवर्णं सङ्कतविद्याग्रु

वनक्रमाया॥ ॥मन्त्रान्तरं श्रीक्रमः॥ शक्तिः शिवाद्भिन्नबीजं द्वादशस्वरबिन्दुकं। शक्तिर्मूलाधारः कामपूर्वं
न्दुबीजमकल्पकीर्तितं॥ अर्थायुजायन्तुपूर्वं वस्तुजादिकमुक्तं वर्णवत्कार्यं। यत्र पूर्वमनुलक्ष्यजयः श्रीकाम
मतः यदा। अर्थालक्ष्यं बाधिया वायुवाद्यनियाजयत्। क्रिन्नकुदिनिदवमि महामार्गमतः कुरु॥ कामत
यदाजीजयपूर्वं। सकलावमनुक्रमात्॥ ॥अथान्यपूर्वं त्वबीजं॥ मत्रह्मी तावनुभुवनमानी
यथविनकरुबी॥ तथा वक्ष्ये॥ कामबीजं विनादि विद्रिबीजं पूर्वं कायदा। डनविनाकुबीदवि धनधान
सविभयकारवपूर्वादि ॐ वामायेनमः। ॐ वेशस्थाये बोद्धे कालो कवविकलाल्यो वलविकलाल्यो व
मायेजयजिताये नियाये विलासिन्यो दाल्ये अघोराये मध्ये मङ्गलाये ब्रह्मवादिनमाकुनसर्वत्र न्यासम्
ब्रह्मणेजयनमः मुखे धर्मिकुन्दसनमः हृदि पूर्वे पर्यो दवताये नमः गुह्ये ह्रीं बीजानमः पाद
स्थायेनमः ह्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ मध्यमाभ्यां वषट्। ॐ अनामिकाभ्यां ।ॐ कनिष्ठाभ्यां वौषट्। ॐ
पूर्वे स्वविभिन्नया। अत ज्ञानिमहमानि कुन्दान्यासेदनकं॥ मतः यदन्यासः॥ मूर्ध्नि ॐ नमः वक्त्रे आ
खे अनपूर्वे नमः गुह्ये स्वाहा नमः पदे नमः गुह्ये हृदि मूर्ध्नि न्यासम्॥ ॥तथा रुद्रवीरन्तु॥ एकमकं

र्मुखः कामश्च इन्द्रो ब्रह्मा चन्द्रमा यथा ॥ शक्तिः शिवश्च बुद्धिश्च मनश्च बुद्धिसर्गः कथा नादबिन्दुकलाद्या
नुलक्ष्यजयः श्रीकामादीकथाकल्पात् । वर्षादायनी विद्या श्रीक्रम ॥ वदयुग्मं महामानि वाग्भवादिनि
र्द्धनतः कवू ॥ कामबीजं समुच्चार्य ब्रह्मबीजं तदनन्तरं । महामाहेश्वर्यश्च शक्तिकूटं तथा च वर्त ॥ ज
ावनुभुवनमानी श्रीबीजं कामबीजकं । हृदयाकुरुगवति माहेश्वरीबीजं ततः । अन्तर्भूर्लोकयुगलेवि
ष्णुबीजं विधनधान्यसमृद्धिदा ॥ अस्यपूजाद्वयागः ॥ ज्ञानः हृदयादिसामान्यपूजायद्वयकथा० न्या
ावलविकलान्यो वलप्रमथिन्यो सर्वहृतकमनी मन्त्रमनामनी तत्त्वगीय ॥ कुं जयाये विजयाये अजि
ाकुनसर्वत्र न्यासः ॥ ततो हसौः सकालिवमहाव्रतप्रासनायनमः ॥ ततः अस्त्रादिन्यासः ॥ शिवमि
ज्ञीबीजानमः पादयाः श्रीगकथनमः सर्वाङ्गे क्रीं कामबाजायनमः ॥ ततः कवाङ्गन्यासो ॥ ज्ञां ज्ञ्रुं
निस्त्रायौवौषट् । ज्ञः कवतलपृष्ठायौहट् । ज्ञ्रं ज्ञौं हृदयायनमः इत्यादि ॥ तथा च भूर्भुवनमामहर्ष
ुं नमः वक्त्रेभ्यः ज्ञौं श्रीनमः कर्णेभ्यः क्रीं नमः नभानमः नभागवतिनमः माहेश्वरिनमः म
वीमन्त्र ॥ एकमकं पुनश्चैकं पुनश्चैकं द्वयं तथा । ततः पुनर्द्वयोः पादान्यतानि विन्यसेत् ॥ ततो ब्रह्मवान्ये

मूलहृदयमूलाधारवज्रवज्रबीजानिविन्यसेत्। लोमगुह्यसर्वत्रनमोऽन्तनन्यसेत्। तताःमूलनाथाय
कमलकुंडेदुकुमारूपी। चित्रवज्रप्रवीधानी नरुवाकीत्रिलावनी। सर्वकलसाकारयोन्नातघनर
ती॥ कर्यद्विनेकरवसर्वहृषहीकुन्दसन्निरुनृत्यन्तमनिलहृष्टहृष्टानन्दमयीपरी॥ सानन्दमूरवस
मानसे४ संयुक्तशक्त्यपनेकुर्यात्। अस्यपूजायन्त्रे॥ त्रिकोणेवबहु४ यत्रे वसुयत्रेतत४ यवे। कलायत्र
द्विजकुरुपाशुरिलानयर्यन्त्रेविभायजावबहपूजीकुर्यात्। कर्णिकायोअग्नीमासवबायुमध्येषु
वेपूजयत्। वामकोणेकुंभारुगवतवबारुवूयायरुर्ध्व४ स्व४ यतयरु मियुत्वमदक्षिदायस्वाहा
त्। तुतावामदक्षिणेवा। ओंश्रीअन्नमअन्नाधियतयममान्नेप्रदायस्वाहाश्री ओंकुलनपूजयत्
४ श्रीकमलायेनम४ श्री४ क्रीसरुगायेनम४॥ तथावक्ष्मीवहायवविश्वोत्तुवनतीतदात्मनी। कमनी
दलयत्रप्रनेअमृतायेअन्नपूर्णायेनम४। एवंमीमानदायेरुतुष्टी गेयस्त्री वेद्रीयो निवस्त्री मोक्षिये
हीअमावास्यायै॥ तथावक्ष्मी॥ गमवर्णेत्रपूजाथ अन्नपूर्णकगक्षिका४। ततपत्रुवत्रेलोकपालानपूजय
क्रमसमायपत्र॥ अस्यपूजपत्रवहीलक्षजप४॥ तथावक्ष्मी एवंश्रीस्वाजयमन्त्रलक्षमकनन्यभी४। आश्रन

तामूलनद्यायकं विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्। तद्यथा। अरुणकाञ्चनवर्णां बालेन्दुकृतशेखरां॥ नववस्त्रप्रसादी
वयीं नानारत्नघनस्तनीं॥ मोक्षाक्षमधवलीं यज्ञवक्त्रां त्रिलोचनां। प्रसन्नवदनां शम्भुं नीलकण्ठविराजि
तां॥ सानन्दमुखलालाक्षीं मुखलाक्षानिकम्बिनीं। अन्नदानवतीं नित्यां रुक्मिणीं श्रीमलङ्कृतां॥ एवं ध्यात्वा
तत्पयवं। कलायजुञ्जुरुविम्बं वसुर्द्वविसमालिखेत्॥ तत्पयोपयूर्जीविभायपूनश्चिलाजावाकनाः
मसवबायमध्येमूलिङ्गवद्धाँ हृदयायनमःइत्यादिनायूजयेत्॥ त्रिकोणाग्रेकुं नमःशिवायशिवं
दक्षिदक्षायस्वाहाइतिमन्त्रेणवाहंपूजयेत्। दक्षिणेवाहो॥ कुं नमोनारायणायनारायणीपूजय
इत्यनेनपूजयेत्रुक्मिणीं॥ तत्पश्चात्तुर्दलमूलवत्पत्रेकुं यवविद्यायेनमःद्वौ भुवनमात्रेनम
तदात्मनां। कमनीयमयारुद्रकामनसरुगायजेत्॥ तताःपूर्वपत्रेब्राह्म्यादिमातृभ्यःआत
ह्यं निवृत्तिं मोक्षियेकलियेध्वसुभायेविद्यायेजयायेनंदवयेपरकायेनूपूनूमायेजीनियाये
लाकपालानपूजयेत्। तथा ब्रह्मा। वसुवग्रेलाकपालान् क्रमेणपूजयेत्। तताधूपादिविसर्जनान्तं
कनन्यधीः आत्मनात्मनयाहृद्गीतमनन्दवे॥ इतिकवीप्रकवनी॥ ॥अथश्रीविद्या॥ तत्रमवरुक्मि

ग्रन्थ शिवामायाशक्तिकूटं ॥ मदनौ सर्वबन्धुश्च बिन्दुश्च नवार्णमनवरत्नं ॥ महात्रिपुरसुन्दर्याः मन्त्र
शास्त्रं कथयामि वरानने । शक्रान्तसूर्यवर्णेयं कलमध्ये सलावनं । वाग्भवं पञ्चवर्णेयं कामराजमनु
र्वमादनं । शक्तिबीजं वराबाहु बन्द्रायं सर्वमादनं । ब्रह्मडयाय्यदवामि कामः सर्वाङ्गसुन्दरः ॥ कामः
तनकाकारं प्रकारं ह्रीकारं महामायाङ्गं शिवाग्भवकूटं । मादनैककारः । शिवाहकारः बन्द्रः सकारः
न्द्रः सकारः तनसकारं ककारं लकारं महामायाङ्गं शक्तिकूटं ॥ ॥ तथा बबन्द्रयो० ॥ स्मरहरगं
कामः क्षमामायाकामराजाख्यिमता ॥ कामराजविद्यया ॥ स्त्री गुणविद्यबन्धुमिलायामुद्राख्यिमा
द्राप्रकाशिता ॥ सख्याथः कामराजाख्यविद्यायाः वाग्भवप्रकारं ह्रीकारं वरयङ्गा आदौ हकारं सकारं
ख्यविद्यायाः वाग्भवनवरानन । विद्याद्वारं प्रवक्ष्यामि शक्तिमादनमध्यगं ॥ निर्वक्त्रं द्वाग्भवं शिवाह
कारमकारं तकारं ह्रीकारं द्वितीयं वाग्भवकूटं । द्वितीयं शिवाहकारं बन्द्रायं । बन्द्रयो० कशिवोरगसृ
हृत्यं लसवाशक्तिकूटके ॥ मानवीयं समुद्दिष्टं सर्वदेवैर्नमस्कृतं । स्त्री महाद्वी वाग्भवं द्वि । बन्द्रायं
मवीजं विद्यायाः वाग्भवं कूटं वाग्भवं । सकारं तकारं हकारं तकारं कामः तकारं शिवः तकारं प्रकारं ह्रीकार

क्षयवसन्दर्य्या मन्त्राभवसमहवाथ। श्रीसकलभुवनगानि कामगीवीजमद्भुतं॥ अनन्तसकलाविः
श्रीस्त्री कामवाजस्कथोद्यत। माहनं निवबन्द्राद्यं निवान्तमानसाधन॥ कामवीजमिदं रुद्रसत्वं स
मसन्दवः॥ कामवाजा रुवद्धविविद्यर्यब्रह्मवृद्धिनी॥ अस्यार्थः नकिवकावः सूर्य्यस्ववरुणकावः।
वः वन्द्रः सकावः अनरुकावसकावकाकावरुकोवरुकालकाव महामायाऽऽनिकामवाजकूटं। व
न्द्रयी०॥ स्मवाकगीविन्दुमकीलजवावाग्रवमतं निवाविजः स्मवः नमुलजवाकामकूटकं॥ रुगुः
मलायामद्राहिक्षजवी। कामवाजाख्यविद्यायाः नकिरुर्य्यस्मन्दवि॥ हिवमूखनिवन्द्राद्यालायाम्
ीरुकावसकावश्रीरुद्यात्। अन्यस्समानेऽऽयमद्यागस्थायामिका। अनयारुदमत्रवद्यामः कामवाजं
यद्वाग्रवतु निवाद्यीकामवाजकोवन्द्राद्यनुरुकीयस्या द्विद्यर्यमनभूजिका॥ अस्यार्थः कामीनिवस्कदन
ी० कानिवीरुगसूर्य्यवद्धमायानिवाग्रवं॥ निवकामीरुगीरुर्य्यः स्कमायायनिकामकं। जीवकामारुगी
रुवंदविवन्द्राद्यं निवमध्यगं॥ माहनं कामवाजतु नकिवीजंसहानने॥ अस्यार्थः सकावरुकावादिका
मत्रकावः श्रीकावः कालसकावः कामामहामायाऽऽनिकामवाजकूटं। अस्यवाग्रवकूटमवनकिकूटं

॥ ॥ कथा बन्द्रयी ॥ ० ॥ श्रीवः शिवः कामः कुरु गर्भिनी स्त्रीसर्वशिवाकाकामकुरु गयार्म्मश्चे शिवः कौ
कावयार्म्मश्चे शिवः कुरु यात् कामबाजकूटविद्यर्यबन्द्रायामिका। कायानवेवा गुरवे कु शिवाश्चसहमश्चगी॥
अस्यार्थः कामबाजाख्यविद्यायाव गुरवे कुरु यमस्यवा गुरवे। शिवबन्द्रीकतः कामः कतः शिवः कतबका
न्द्रयी ॥ ० ॥ शिवजीवकतः शम्भुः कुरु शुः कामशिवाकथा। कुरु शुः शम्भुः कता यास्या कुरु कुर्य्यकुमायवा॥ को
क॥ सहाश्चशक्तिबीजस्यात् विद्यागस्त्रप्रकिता। अस्यार्थः कामबीजाख्यविद्यायायकुरवा गुरवे कामबीज
कुरुयबन्द्रयी ० अस्यार्थः शक्तिकूटवकुरु शुः शम्भुयवः सवे। भुक्तिमुक्तिप्रदाविद्यासायामुद्राख्ययामिका॥
तत्रवसयाश्च कामबीजकतः सवेहित्वाबन्द्रमखकर्य्या द्वितीयनन्दिभूकिता। अस्यार्थः कामबाजाख्य
स्त्रीश्चअन्यत्समाने॥ कथाबन्द्रयी ॥ ० ॥ कुरु शुः बिन्दुमतीलमायाकुरु शुः शिवः कामकुरु मिमायाकुरु शुस्म
कुरु यकाशक्तिबीजस्त्रिकादविबन्द्रायः कवकुरु॥ कतः शक्तिकूटबन्द्रकामसहामायात्मकी॥ वि
कुरु शुहित्वा कुरु यसकाः शिवः॥ कुरु शुः शम्भुः सहिकायत्रा॥ कुरु यामन्त्रसहयामस्त्रीकः सूर्य
कूटस्त्रीमकाबाबविकाकाबकुरु यात् विद्यासूर्य्यभूकिता॥ सोप्रदायिकाम्भु॥ सायामुद्राख्यविद्यायां

र्मस्थ्य शिवशक्तौ शिवाकुशः कुरुते सूर्यनयवा चन्द्रा आसिकवाकवस्तु वै॥ अस्यैव वायुवै कक्कावन्
नीवाश्वसहमध्यगौ॥ माहनेकामबीजन्तु कालीयं शृणु सार्वभि। कुमारीकिबीजन्तु कावबनेप्रयुक्तिका॥
कः शिवः कलकाव कलकाली काव कलाल काव कलाम कामायाः कुलिकामबीजकूटे॥ ॥ तथा वव
सूर्यकुमायवा॥ कौवविसिद्धिदाविद्या विद्याधनसमृद्धिदा। कामबीजाख्यविद्यायाः स्त्रियस्य सुववस्थिः
वायुवैकामबीजकूटमस्यधिकदवः किबीजन्तु सहाद्यमिति विशेषः कामबाजाख्यविद्यामधि
नामुद्राय यामिका॥ ऽयं द्वितीयस्यालायामुद्रा॥ कावमबाजाख्यविद्यायाः वायुवैमाहनेयजा चन्द्रः
अर्थः कामबाजाख्यविद्यायाः वायुवैकामेयक्रा चन्द्रदयात् कामबाजजनः शिवान्कचन्द्रस्यक्ता व
कुमिमायाकुसुमबाहुर्वनश्वरीविश्वयमुकाकुविनन्दिविद्या। वामबाजाख्यविद्यायाः छित्वाकुमि
सहामायात्मकौ॥ विश्ववामिन्द्रा आसिका॥ ॥ लालामुद्राख्यविद्यायाः द्वितीयायामहंधवि। कामबीज
कयामस्थ्यकः सूर्यमूर्तिकः॥ अस्यार्थः द्वितीयालायामुद्रायाः कामबाजकूटसकावेयजकुकीय
मुद्राख्यविद्यायाः द्वितीयायामहंधवि। कामबाजकुसुं छित्वा सूर्यस्थिकुकवाहि। निर्विनावतु

७१

र्थन्तु कालीअसकगःशिवः॥ ब्रह्माविष्णुवाग्भवः त्रिपुरासूर्य्यमूर्त्तिका॥ द्वितीयायामिति कामराजाख्यविद्या
नाद्वयीहित्वा कलाद्वीवाग्विमन्मथोसहाद्यमन्त्रसकथा मन्मथकः सूर्य्यमूर्त्तिः॥ वाक्कामाकुवन्द्रयाः॥ स
कलामायाशक्तिमु सकलमायशक्ति॥ लायामुद्राद्वितीयान्तु विलिखेन्मन्त्रविपुनर्विलिखेत्कामवरतुर्थ्य
ना॥ अस्यार्थः द्वितीयालायामुद्रां विलिख्य पुनर्वाग्भवं विलिख्य चतुर्थः कूटयुक्तकूटस्थितोभुवन
तुरगाङ्कः कन्दर्पशिवचन्द्रशिवचन्द्रकन्दर्पइन्द्रमहामायाबाह्यवत्। लायामुद्रां पुनर्द्वि विलिखेत्कूट
न द्वितीयालायामुद्रामित्यर्थः कामराजाख्यविद्यायास्त्रिकूटेत्वानन। यास्थितोभुवनशानी दुर्वासः
र्थचन्द्रयाः॥ कामराजाहिमायाथ. । दुर्वासावन्दिताविद्या शुद्धाख्याद्वादशाविना
ग्रीमायामदनेवाग्भवमदनमायया॥ मायया मदनग्रीमु कथिताभवमन्त्रविद्
विकाभिकयाडनीमाहु॥ चन्द्रार्कवायुभानुश्च शक्रादिसहितंपृथक्। वामाक्षिबिन्दुनादाद्यं विश्वमाहु
वन्हिहिवेषुवीवसकूटाख्यान् षट्कूटाभङ्गीकृत्वा॥ अस्यार्थः चन्द्रार्कहुताशः वायुभानुः शक्रादीवह
अस्यारुदामुसकलाः षट्कूटाभवमन्त्रवि॥ वेषुवीनवकूटाख्या सप्तकूटाभुगाङ्गवी। पूर्व्वकवीजद्वय

नीकामबाजाख्यविद्याअक्षयासकलाःसकथाःयथाकालिवः॥ ॥अद्धिनामूर्त्तिमीहिमायाङ्कः॥कानूजा
माहवन्द्रयाः॥सहकलाभवासोवीसर्वसमृद्धिदा॥कथाबहुसकलमायाङ्कलिवाकामबाजस्तुसह
ख्यानामवरचतुर्थयत्रसहिता॥हित्वातुभुवनानीमकाश्वावयत॥चतुस्कूटामहाविद्याःनीकबलाप्रति
ङ्कूटहिताभुवनानीयक्लाप्रकाबावलबाबवत्।डबावलपूर्वकौत्रिकूटमस्वार्थकामेकाबहुजन्द्रनी
नद्धविविलिखबहुजनकवीनन्दिकथवविद्याङ्कः षट्कूटाविपूरीरुवत॥अस्यार्थःयूनःनाद्धस्ववर्ण
भुवनानीदर्वसिःपूजितारुवत्॥अद्धिनामूलीबा॥मायाह्मानहवीवर्णयुगलशुक्रमालिखत॥ ॥
शुद्धाख्याद्वादशेविना॥ङ्कलिद्वादशकलाः॥ ॥वीजावलीयङ्कदशीमाहनवनलथव॥मायाश्रीमदनेद्धवि
थिताभवमन्धविप्रियबावीजसंपूर्णा गदिकामृत्युनाशिनी॥नास्त्यायाःयवमाविद्याभवभन्धवि.या
नाजाद्वि विश्वमाहकसात्मकाविद्याद्वीयाद्धवि.साक्षात्ब्रह्मस्वरूपिणी॥त्रिकूटाःसकलारुद्रयङ्कूटारु
द्रानाकंनाद्वादीवहःवामाङ्कलाबःविद्याद्वीपूर्वकविद्याद्वीवकादिमनिनाद्वि निवःकिमयासदा॥
॥पूर्वकवीजद्वयवबीवकादिप्रनवमनिनाजादीरुपिता॥ ॥अथमहामाउनी॥रुद्रयनुकथितं महावि

यामृतप्रिया। आद्यबीजद्वयं कवि विषयाक्रमभेदि॥ विलिख्य यवमध्यानि तत्पानिसमुद्भवम्। अन्तर्मुखी
टीजवमध्यानि विद्यायोगात्मकाः। त्रिकूटाः सकलाः कुद्र्यातमाल्मूरुवन्हिहि। वेमूयकाः विमाल्मूरि
टीजवमाय मध्यान्मायाजन्तर्मुखिर्गं। कामबीजमूर्ध्वजाद्योयस्याः कुमार्यः। व्रतः यज्ञसंख्याकेबीजः अ
मित्यर्थः॥ ॥गान्धर्वेऽपि॥ ॥यवडवाव॥ वमाबीजं समुद्धृत्य मायाबीजं नियोजयेत्। कामबीजं समाहि
नी वमाद्वेवमकुर्वति॥ अन्तर्जनाकुर्वाद्यस्मादुद्भवत्यवमध्वनि। वृत्तमात्यमात्यवमध्यानि मूर्ध्वाकुर्वी
नावदन्तिकत्व॥ ॥कथावथागीनीतन्त्रे॥ श्रीबीजमायासम्बयानिमक्तिः कावन्तः मायाकमलाथविद्या। गव
मायामदनाबाणी जवाकावेलिवप्रिया। कविप्रियाः त्रिकूटाः साथवाबाणीमनाकुवः॥ मायासन्ध्रीमकाः
स्वस्मृषीः बालीबान्कर्मूर्ध्वीकृत्वा विलिख्य कुदन्तर्वं॥ गावमायाकलासन्ध्रा कथावकूटत्रयीलिख्य। कलयाम
वाक्षिप्तकूटी डमाख्यामितियाः यमवार्थः कविकुकलयास्कुलवासयाः कूर्वन्तिकत्रयवन्धवीमि
कुवकलेत्रीं त्रैं ॥ श्रीद्वीं क्लिवदन्ति। कनुसंजदमर्थयविष्ठानाकुजमन्यायकुसर्वकन्तु विवाभाव्या।
वनमानी श्रीबीजन्तु त्रिकूटीसंयुटीकुर्यात्। आद्यः यन्त्रः क्लिन्कुवः॥ ॥मायातन्त्रे॥ लक्ष्मीजवामदनयानि

मन्त्रवत् । अन्तर्मुखीरवबाबाटकमाबाद्रियवस्थवि । ब्रह्मिमुखसंख्याकैर्बीजैः संपुटितायजत् । षट्कू
ट्यकाक्षविंशार्णं । नेत्रीसप्तदशाक्षरी ॥ अस्यार्थः आद्यबीजद्वयं मायाप्रणवात्मकं तस्य विपरीतक्रमसंख्या
संख्याकैर्बीजैः षट्कूटं सप्तकूटं नवकूटं संपुटितं संपुटवत्कृतं नानानामविलासमंत्रः संपुटि
त । कामबीजं समालिख्य बाबीजं चन्द्रनन्दनं ॥ वसुदुःखबाणं बद्धबिन्दुयुग्मान्वितं प्रणवं भुवनमा
मं मानि पूर्वकबीजयुग्मकं ॥ आलिख्य संपुटं कृत्वा द्विधा षट्कूटकं । कविकुलनामकं संपुटि
तं कमलाथविद्या । गङ्गादिबीजैर्विलासमंत्रः सा श्रीषोडशीयन्त्रं निबद्धं ॥ ॥ तथा वज्रजामले ॥ श्री
ः ॥ मायासंज्ञा महाविद्या श्रीबीजषोडशीयवा ॥ ॥ दक्षिणामूर्तितंत्रे ॥ द्वितीयस्याद्वियुग्मनु विपरीतं लि
खेत् । कलयासंपुटीकृत्य डमाख्यं प्रणवमध्यगं ॥ कलयापूर्वकं गङ्गादि पञ्चकलयावमाख्यं प्रणवः
विंशतिकत्रयवर्णवाचिनिवालयाअन्तर्मुखयासंपुटं वदक्षिणमाख्यं श्रीप्रणवमध्यगं ज्ञानिनिवर्तनं
सर्वमन्त्रविधायकं ॥ ॥ तथा वशीक्रमसंहितायां ॥ श्रीमायामदनाद्यानिः प्रणवानि मुखकूटं वदक्षिणं
ह्रीं प्रणवामदनयानियमाबनक्षि स्वरं प्रणवाबकमलाद्यथमूलविद्या । गङ्गादिक्षिप्तविपरीतयाद्विष्ट

श्रीमन्त्रबीजमुद्रितं यवरूपकायाः॥ तनानुग्रामकयस्त्रबीजः सेयं ठामिति बमर्कहयं फ्रौं वरमामायाका
स्कयर्थः कुमारिवाक्कर्मखीजत्रकुमारिकानन्दवमावाद्रिबीजसम्बन्धस्कन्दकवाक्यत्वात्॥ श्रीयवा
वाततश्रीमायाकवमायाश्रीबालात्रिकूटजन्कर्मखीबालावमामायाकिमर्कहयं॥ ॥कुलामृत॥ श्रीबीजं
ईवमाद्भोवविद्याश्चयवमन्त्रविलासाकामबीजस्वात्रिकूटामथवाजवी॥ विन्यस्यपुनवाग्नि बीजा
दनवायुवशक्तिबीजं मावश्चहृदि कामस्यथमूलविद्या। कूटत्रयं वैविधीकतयानियुक्तं श्रीमातः
न्त्रेव॥ सोऽहं कः ठः शिवपूर्वसकमयुक्तं सूक्ष्मान्तमस्कान्वितं। कवीदक्षिणाक्षकजनयनकामः
मूर्तिसर्वार्थसिद्धिप्रदं विद्याश्रीत्रिगुणावमामथवैकल्कामनसंसविका लायास्वापनवयस्त्रकाम
नवासमस्कजगकामस्त्यक्तिहृकाशिवा। सयं श्रीब्रह्मवृत्तासकासगुणामयानिर्गुणानिस्त्रयश्चसाक्षात्कास
वाक्कायस्यतनमाकारः शिवाहकारः तस्यपूर्वसकभावहः सूक्ष्मान्तमाकारः मस्कवमनूस्वारः
ः कलाबिन्दुस्कनलात्रितं कामतनकामबीजं कान्तत्रकारः दुर्गमुखं मुखस्यार्द्धबिन्दुः जीवः सव
॥ ॥ स्थानमूर्धावक्त्रकाटिसहस्रप्रेमुजिह्वाकाटिशतवघिवक्त्रिदुःनवगाह्यश्रीविद्याशाक्तः॥

कौरवमामायामावः सबालक्ष्मीः कुमारिका॥ विद्याबुद्धाबालाश्रीसबाकथाबुद्धाविसबीकामथेतिबु
द्धाबुद्धाकु॥ श्रीसबावक्तियाः ० न कवलीबालाबुद्धाश्रीसबावक्ति। विद्यानीसातगबीजानीस्वबूसकथनीबा
कुलामृत॥ श्रीवाईमक्तिबीकुंबाहुवंकामबीकुंबालाकसंहितीबीईब्रह्मवंकलःसबे। भक्ति बा
पनवाआनिबीकानियंमुन्दबि। विसबीकुमलेव विन्यसस्वातगीसबा॥ ॥यामलबालक्ष्मीसबाम
नयुक्तं श्रीसातगाकुबामकागमसंग्रसिद्धं॥ त्रिकूटबालायाकामाविवकाबाकसमामायाकु॥ ॥निर्व
ज्ञानयनीकामःकलालाक्षिः। इन्द्रार्द्धमूर्वसंजीवदानेलेमसंखनान्वितं। बीईसंकुंकामिन्द्रभव
पनवसंकुंकमथे पूर्वविलामवसमः॥ एमाश्रीसबमायबाल्यवकमासर्वार्थसिद्धिप्रदा सावालाव
ग्रयंकुसाकोकामदुघासेवमुनिनिवदुद्धिकानन्दबूया॥ सत्वबलकायस्मतनयान्कःसकावःसत्र
मस्कुकमनुस्वावःतनवमावीईदवीमायाकुद्धिहावाकुःकुकावःगाकालकावःवामनयनंस्त्रीकाव
ंविन्दुःजीवःसकावःलेसदानमोकावःमूर्वविसर्गःतनयबावीईवदाईब्रह्मवाद्विहुक्षामाया॥
आयातगाकुबी॥ विरेबावाबुस्वावस्वादुःकाकागुलवर्ल्लिनायकानियन्दुवंबमुयबाकत्रेवकावली॥ मूकाः

हृताहि जथ्यन्ती मध्य मामध्यमारुवत्ताब्रह्मविद्यास्ववृथा हि तु किं फलप्रदा॥ एकाद्वावशदवशि वाजपे
र्द्वकाद्रियान्विकाथ तुलीनायान्ति देवशि नात्रकार्य्या विचारणा॥ एकाद्वावशमिप्रिज किंपुनर्ब्रह्मकवली
ति॥ ॥सिद्धियामल॥ कामामायावमावासाद्रिकूटास्त्रीरुगाङ्कुशौ कालीकामकलाकूर्चं सद्वादौ ज्ञानव
मस्तुका॥ सद्धकलमहाविद्या स्कन्दादौ कथिताद्रिय। सावास्मावकवादविद्या यायाविद्याः सुगोपिताः॥ वद
यदि। कथ्यसद्धदशविद्या साक्षात्कृष्णस्ववृथिनी॥ लाजामुद्रावायुवतु कृथ्यन्ति विद्याजनाः सकार्वं
द्या वाक्ष्मीवायुवतु कान्ति जनन्ति विद्याजनाः॥ आतमाभूमिमहाविद्या विद्ध्वक्रमयीगुरुः॥ लावावायुवतु
लमात्रा शिवोरुवनिनाथा अनिमाद्यष्टसिद्धीशो साक्षाद्भूमिपदवन्दवः॥ तत्रवलायामुद्रामधिकृत्य॥ अ
गुः सन्नीन्विताद्विमनुनावसमाश्रितः अस्यादशाक्षरीर्यषा श्रीविद्यासुविदुर्लभा॥ श्रीगुरुः कृपयादवि
द्या यथाद्रावानन। अन्यथा नायमाप्नोति कुलतस्य विनश्यति॥ सर्वकल्यानदाविद्या सर्वविघ्नविन
दुलाः॥ तत्रवकामराजाख्यविद्याया वायुवादौ तुवायुवौ तुवनशीकामराज श्रीवीरैलाक्षिपूर्वतः॥ अ
नयासदशीविद्यानविद्यार्णवगाववानास्तिनास्तिपवनास्ति सत्यं सत्यं वदामित॥ तत्रवप्रणवपूर्वमद्वृ

नादवलि वाजपेयस्य काटयः॥ अश्वमेधसहस्राणि प्रादक्षिण्यं भुवस्तथा॥ काश्यादितीर्थयात्रासु यः
कीर्तनब्रह्मकवली। आतमार्गूमहाविद्यानद्रकाश्याकदावन॥ गोमिकद्यालयारुद्रस्थानिविवयार्व
कूर्वं सद्वादोद्रनवद्रिय॥ श्रीमहाभारतीर्यवयाख्यातुवनत्रय। स्नानमृत्युविद्यासर्वस्मायेन
ःसुगोपिताः॥ वक्तुनाकिमिहार्कन तासीसावतिथातथी॥ ॥लाभायोःनाकिकूटान्द्रकसवीजयुता
याजनाकासकार्वकामराजाद्रो लायाहुभातमाद्रवी॥ अनयासहनाविद्यानविद्यार्वुवगोवव॥ तत्रेवि
ता॥ लावावाहुवमाक्रान्तिनिवबीजनियाजयत्। तथेवनाकिवीजवलायासद्रुमाद्रवी॥ अस्माःस्मव
मुद्रामधिकत्यो॥ अथवविन्दुनायकं वाहुवायनियाजयत्। माजनकामवीजाद्य तार्तीयाद्यमहम्बवि॥ ह
ीगुणाःकृपयादवि नियाप्रिद्धिप्रदायिनी। नवलक्षजपेतु लायामुद्रीमहम्बवी। अस्तादमाद्रवी वि
द्या सर्वविघ्नविनाशिनी। सर्वसौख्यप्रदवी सर्वमङ्गलवुधिनी॥ अनयासहनाविद्यात्रेलाद्यवाति
जनाकिपूर्वतः॥ वमाद्यस्तादनीत्राकासर्वसिद्धिप्रदायिका। कामाक्षप्रदासाक्षपुरुषार्थप्रदायिका॥ अ
वप्रणवपूर्वमुद्धृत्यतावेकलसन्दवी। कामाक्षवनाकिवर्णं पुरन्दरवरोतकः॥ भुवनीसमुद्धृत्य

विलासी वालिकाकल्पः प्रहर्षेसंविसर्ग्नेकुसुमायुधकुलसुन्दरी ॥ लाया वाग्भवमद्वयं विलासी वालिकाकल्पः
मी वलिकाकल्पः ब्रह्मार्गलः सविसर्ग्नेकः ॥ श्रीयवमाविद्या कवलामाकुलायिनी ॥ अस्या बन्धजयनेव किं
ब्रह्मार्गलः प्रहर्षः ॥ श्रीक्रमः ॥ माविद्या मृगमदवलिकामिन्दुसमन्विता । नादबिन्दुकलाकुलाकुलीयस्वरसंयुक्ता
कं ॥ लकारहासकलेम्वर्यं श्रीकारसर्वसौख्यदं । एवं वीजत्रयं कुलविद्यानां सारसंग्रहः ॥ वाग्भवं कामराज
मुद्रयाद्विगेषमाह ॥ कलाद्वीपे ॥ श्रीयवावाग्भवाद्यं श्रीकारवीजावमन्मथः ॥ आयकूटेर्क्रियमाना सुन्दरी
कामवीजं कलाद्विविभक्तकलासुन्दरी ॥ तथाच कामसायावमायाभूर्वा मायासन्ध्यः ॥ स्मरकथावमायायाकथा
नक्किकामराजनु ॥ श्रीक्रमः ॥ मायावीजं तत्सिद्धी कामगर्भं वियत्क्रमात् । आकवदामृगमङ्कनलाञ्छितकल
कार्द्धिता ॥ अत्रापि पूर्वं वीजसंयोगः मायाश्रीकारः ॥ सिद्धि प्रकारः पुनः नक्किमाह तत्र नमकामाया ब्रह्म
पूर्वं वस्कामकक्किकौ हृगं प्रकारः अत्र विगेषः ॥ ब्रह्मवीजयलाकुशाम् त्रिकूटं विदुर्लक्ष ॥ प्रथमसुन्दर
विद्या मकरन्दनदर्शिका । त्रिकूटान्तकुसंवीजं बिन्दुसर्ग्नविरूपिकं ॥ एषा श्रीप्राणसंयुक्ता जाविडदुःखभा
रुवस्नेहाद्वदाम्यहं । पूर्वं वस्कामः कक्कास्त्री वर्ल्लो निष्कलिकात्मकौ ॥ श्रीमाकामकला विद्या सप्तिमाम्नायय

वेलामी वालिकामतः अहंवसविर्न्नमुक्तावेकुलसुन्दरी। शक्तिकूटमथस्थाणुरुकावेयाजयामिव॥विला
यावन्धजयनेव किन्नमिद्धमिरुकला अस्याःस्मवहामात्रं नमिवारुवकिनान्यथा॥कुलसुन्दरीवाला ब्र
ह्मरुद्रीयस्वरसंयुतः॥महाश्रीसुन्दरीविद्यामहात्रिपुरसुन्दरी॥कुलावसर्वमत्यन्तं कामकैवल्यदाय
कः॥वाग्भवंकामराजञ्च शक्तिस्वननिराजयम्। अकाद्धवलकथिता ब्रह्मवेद्यवकवला॥कामबीजलार्य
कीर्त्तियमाना सुन्दरीमत्रिभारुवम्॥कथाजनयाबाद्यमायाश्रीकामबीजं कामसायाश्रीबीजं कथा। श्रीमाया
कथावमायायाम्कथाकामावसवन्द्राकुरीत्रिभा॥स्मरेयानिलक्ष्मीत्रिकयमिनिरुगवदावार्यप्रियाद्विरुद्ध
गमस्कन्नलाक्षिकमवमध्वरी॥अकद्वाभुवकूटञ्च पूर्व्ववत्कामराजकं। कथेवशक्तिबीजन्तु सुन्दर्यामात्र
अकहनंकामायाब्रह्माशक्रुहवाग्निना। वामनत्रनसंयुक्तो नान्दविन्दुविरुद्धितः॥अकद्वाभुवमुद्दिष्टं
लक्ष्मि॥प्रथमसुन्दरीदेवि द्विमायब्रह्मसुन्दरी। शक्तिकूटमहाभाग अनन्दसुन्दरीमता॥अमातुमातृगी
कुलाविडुःखभावनी॥शाकुलाभातु शक्तिर्म्महाः कामश्चन्द्रबीजंमतःअवे॥महामायामतःयथा
विद्याअग्निमाम्नायआजिका। शक्तिःसकारःपूर्व्ववत्कामराजविद्यावम्। अत्रापि पूर्व्ववद्बीजसंयोगः॥

शिववीजं शक्तिसामे मदनश्च सुबन्धवौ। श्यामवह्निसमायुक्तं तृतीयस्तु बविन्दुकौ। पूर्ववत्कामबीजन्तु शक्ति
र्वः पूर्ववत्कामबीजविद्यावत्। शिवः शक्तिर्भुवनेशी वाग्भवं बीजमुत्तमं॥ कामं श्यामवदवाणी महामायात
यमुनायिका। मदनं गौरहिमान्तो वरुणामाद्विबन्धुवान्॥ नान्दविन्दुसमायुक्तः कथितः सर्वमन्त्रविद्भि
र्॥ शक्तिर्मदनशक्त्यग्रे रुद्रावह्नीन्दुमायया॥ बिन्दुनासमाक्रान्तः कथितः कामदामनः॥ ब्रह्मविद्यामहा
महामाया वाग्भवं बीजमुत्तमं। पूर्ववत्कामशक्त्याद्यं मध्यवद्विसन्धवौ। लाहिमाद्यकारः बुद्ध्याग्निनामवा
ह्निविन्दाद्यौ वाग्भवं सर्वमन्त्रविः॥ कामबीजं शक्तिकूटं पूर्ववत्कथितं प्रिय॥ अस्यार्थः रुद्रीशः सकारः कान्
लः पृथिवीतत्त्वं भुवनेशीतत्त्वं षष्ठ्यद्या वाग्भवं कथितं प्रिय॥ कामबीजं शक्तिकूटं पूर्ववत्कथितं प्रिय। विष्णुबी
ज्यवी॥ शिवामदनबुद्ध्या महामायातत्त्वं सर्वं। कामः शिवस्तथा ब्रह्मा चन्द्रो भुवनेश्वरी। ब्रह्मा सुसर्व
शक्तिश्च मदनाद्यश्चन्द्रकथा महामायातत्त्वं सर्वात्। शक्तिर्मनसस्तत्त्वं कथं॥ चन्द्रः प्रजापतिः शक्तिः महामा
विद्यामन्त्रबीजवत्॥ श्रीदेव्युवाच॥ कामाद्यसृष्टिः किं सिद्धिः निर्वाणं सर्वसुन्दरी॥ कथयस्व प्रसादेन यदि त्व
न्द्रः शक्तिश्च महामायातत्त्वं सर्वं॥ मदनन्द्रो शक्तिः शिवो महामायातत्त्वं कथं। नाकः सकारः ब्रह्मा सर्वस्व

वक्त्रामवाङ्मनु शक्तिबीजसमुद्भवम् ॥ ब्रह्माविष्णुमहेशानि वर्णिनुनेवक्त्रा शक्तिः सकारः सामः सर्व
वदवाणि महामायाकृतः जवः सामवामममहामाया नवार्णे जविकाहिका ॥ वृद्धः शक्तिर्वियदवि मूर्द्धोम्ना
थितः जवमध्वविब्रह्मावगमनेशाक्रानकुलीजारनलस्कथा । मायाविन्दुसनादनकामवाङ्समद्भव
मनुः ॥ ब्रह्माविष्णुमहेशानि कथितेकाङ्गाकुरी ॥ माङ्गनेयज्ञवक्त्रश्च लाहिकावृद्धयामिनी । सुवन्दवा
वः वृद्धयामिनीमकारः ॥ मूर्द्धमुकामवाङ्मवम् ॥ कुरीशंगगनीलान्तं कालमिन्दुमहः ध्वरीवामाक्षिव
कुरीशः सकारः कान्तः कुकारः कालामकारः मूर्द्धवक्त्रामवाङ्मवद्विद्याङ्गः ॥ विमूरीशस्कलाकान्तः का
कथितीत्रिया विमूरीशाङ्गकारयुक्ताकुकारः कालाजामकारः । शक्तिः स्वयंकुः शमुद्धः शक्रभुवन
वनध्वरी । ब्रह्माहुजवमशानि सन्दविसुरुगमकम् ॥ वाग्वीजंविजमाया ब्रह्माशक्रमुद्यार्द्धमी ॥ मान्मथिनि
कायाशक्तिः शक्रामहामायाकृतः जवा । अङ्गाकुमाङ्गुरीविद्यामहाविजुवसन्दरी ॥ सन्वान्तकुसमीयुक्ता कुका
स्वप्रकाशवयदिकावावमयिः ॥ ध्वरावाव ॥ शिवामाङ्गनन्दुध्वः शक्तिवभुवमध्वरी ॥ ब्रह्माशिव
सकारः ब्रह्माजङ्गुकुशाशीकाशा साक्षाद्विवसुवन्दरी ॥ शिवध्वन्द्रस्कथकामः शक्रध्वभुवनध्वरी ॥ शि

वन्द्रकामवृजोवरवन्द्रमभवभव्यवी॥शक्तिश्चकामश्चशक्रश्चमहामायाकलाश्चवा॥ॐयंसृष्टिः॥शिवन्द्रो
क्कामकूटवशक्तिशक्रश्चभुवनश्चवी॥ह्रिंशिवषाः॥शिवन्द्रःकामशक्तिश्चकल्पवाभुवनश्चवी॥शिव
शिवाःशिवःशक्तिश्चसामश्चसूर्याब्रह्मकूटवी॥वषानिवाख्याशून्याकूटकावः॥ऊर्ध्ववाव॥स्वप्नावक
भावाव॥शिवमाकनशक्रश्चशक्तिभुवनश्चवी॥मकूटाब्रह्माकूटमश्चवन्द्रायियवभव्यवी॥शक्राब्रह्म
क्तिःशिवोमाकनन्द्रोकल्पवाभुवनश्चवि॥मकूटाःशक्तिकामश्चवन्द्रवावियकूथा॥अग्निमायाकलाय
कूटाःन्द्रश्चशक्तिश्चभुवनश्चवी॥ब्रह्मावियत्सवृक्कब्रकल्पवाभुवनश्चवी॥माकनेसामवन्द्रश्चशक्रश्च
वाविका॥सोरागश्चयाक्रिकूटेनपञ्चःश्चोपञ्चःकूटकी॥त्रियूवायामलोविद्याकूटकाकसनिर्मिता॥ ॥कामविक्ल
तंजकावसंयक्तमिथ्यर्थःशक्तिवकावःमायाःकावः॥वियच्चन्द्रतःपश्चात्कलोनकलिवद्भिवामाया
यूतंकामाकूटसःशक्रस्कतःपवी॥महामायातःपश्चात्स्वप्नावतीतिकथ्यता॥वतद्विमायंकामकूटाकूटसाद
मुद्भवता॥ॐतिरुमीयं॥ ॥ॐयंमयूमती॥शिववीजंतथाकामंवन्द्रंदवीनियाजयत्॥महामायांतःपश्चा
दधिकामवीजंमनाकूटी॥जीवप्राणोमहादविमाकनंतदनकवी॥ॐन्द्रवीजंतःपश्चाद्भुवनशीतःपवी॥

यसृष्टिः॥ शिवन्द्रो कामः शक्तीव महामायाकलः पर्वः। कामश्चन्द्रो महाशक्तिः चन्द्रः शक्तिश्च पार्वती॥ त्र
यानुवनः पर्वः॥ शिवः शक्तीमादनन्द्रो शिवब्रह्मेन्द्रमायया॥ शिवः शिवश्च कालः शक्तिः वह्निमायन्दुः
दुवाः॥ स्वप्नावस्थामथ यस्मात् कथयस्व मयि प्रभो। कृपानीं श्रोतुमिच्छामि यदि वा किं कृपा मयि॥ ॥ श्रीः पर्व
वमः पर्वः॥ शक्ता ब्रह्मा चन्द्रवीजं महामायाकलः पर्वः। वायुवं कथितं वेतत् कामबीजं कलः शृणु॥ श
॥ अग्निमायाकलायुक्तं नादविन्दुमितो हंसः कलाः शक्तीकारः॥ ब्रह्मा स्वप्नावस्था॥ ॥ ब्रह्मा म
हामवन्द्रश्च शक्तिश्च पर्वः पर्वः॥ मवृत्यकारः ब्रह्मामयमती॥ ॥ वामकः पर्वः विष्णुः त्रिकूटक्रम
र्मिका॥ ॥ कामविष्णुयुक्तं वि शक्तिर्मायेन्दुभवः वामहामायाकलः पर्वः। वायुवं बीजमुद्भवः॥ विष्णु यु
क्तं वह्निः वामायास्त्वहमस्यकं विन्दुनान्दकलान्वितं॥ प्रथमं कामबीजस्य बीजं यवमजलं हं विष्णु
र्यं कामकूटं। हंसः कारः मादनं शिवबीजं वायुबीजं कलः पर्वः चन्द्रबीजं कलः पर्वः चन्द्रः महामायाम
हामायाकलः पर्वः चन्द्रः शक्तिकूटं समुद्भवः॥ दवासकारः कलाः शक्तिः शक्तिकूटं वर्णं समं कूटत्रयं
भुवनं कलः पर्वः शिवः शक्तिकूटं जीवसकारः। आलोकारः अथवा दवदवः शिलाग्रायाः वा

हृदि कूटत्रयं कामबीजं शक्तिबीजत्रयपूर्वकम् ॥ वामनत्रादिकूटं वा हृदादिकूटमेव वा ॥ अविद्यासिद्धिदा
न ॥ ॥ तथा यामले ॥ द्विविधं यत्रमाविद्या यत्रयत्रशक्तबीजवा ॥ मध्यमतत्कबीजेव शक्तिपूर्वमुच्चरया ॥ अ
त्रयावसुद्धिवा हृदकूटरूपात् ॥ तथा कामबीजस्य रूपीयकूटमुक्तेव ॥ कामबीजमहामानि शिवबीजं
मदर्लहीं ॥ त्रयाधिपूर्वनदक्षमन्यावसुद्धिमतथा ॥ तत्वा धकामाकाशं वा शक्तिसंस्थानकं बूयिहीं
तु ॥ तदन्तवमहामाया कूटं वमदर्लहीं ॥ त्रयाक्षमन्यावसुद्धानमनमदत्रिशक्तयिहीं ॥ त्रयासीवेव
कवमहादविहंसमायां तथा ॥ त्रहियकनदवानि विद्याजयनमाववाजयध्यसक्तवावमव दीपिन्या
यनमाववाजयध्यसक्तवावमव दीपिन्या तथा दर्शनात् ॥ वा ॥ वामिनियूर्वकि कामबाजादिध्यानी ॥ ॥ य
हंसानिहंसामायां वमीं तथा ॥ कामबाजत्रयदविकवाबशक्तिसंयुतं ॥ मायाबिन्दीवयुतं सूर्यकादिसमय
विं ॥ नादबिन्दुसमायुक्तं त्रियाबीजमहादकं ॥ द्विमायं कामबाजन्तु त्रयदक्षात्तुसन्धवि ॥ गगनीनद्विस
यत्वायि सर्वकामफलप्रदं ॥ ॥ अथ दीपनी ॥ कावैलक्ष्मीश्वरावाग्बीजं मन्मथं भुवनेश्वरी ॥ तद्वाक्तमः प्र
ज्ञात्वा त्रैलोक्यक्षोभकारकावकंडाक्षावशमयिवाग्बीजं वमामन्मथमायया ॥ स्वप्नावर्तीमहादवि त्रयरूपसमा

[illegible] सिद्धिदा विद्या सर्वदोषविवर्जिता ॥ रुगनकारथ व्रतनाशक्षयकृत्सीवाग्भवशक्तिकूटकृद
[illegible] कुरुवन्दया ॥ [illegible] कामबीजविद्यायामग्रकूटं शक्तिकूटमिति कामबीजस्य शक्तिकूटमित्यर्थः
[illegible] महामनिशिवबीजं ककथ्यते । कदक्षरं सबीजं च इन्द्रबीजं विविन्दयत् ॥ महामायाककथ्यस्य कूटं यव
[illegible] कानकवृषिणीकन्दु कामबीजं महामनि शम्भुबीजं ककथ्यते । कदधश्चन्द्रबीजन्तु पृथ्वीबीजं ककालिख
[illegible] ॥ एतासां वेदविद्यानां ब्राह्मणं मूलवाग्भवम् ॥ वमामायाहंसबीजं वाग्भवाद्यनियोजयेत् । [illegible]
[illegible] वाग्भवं दीपिन्याकथाकर्मनात् ॥ एतासामिति पूर्वोक्तं कामबीजादिविद्यानां । एतिर्यक्कनदवाहि विद्याज
[illegible] बीजादिद्यानां ॥ ॥ यद्यस्मात्सुविशेषकथ्यथा वमामायाहंसबीजं वाग्भवाद्यनियोजयेत् । शक्तिकूटनम
[illegible] सूर्यकादिसमयुक्तं ॥ प्रथमं कामकूटस्य वाद्यनियोजयेदिति । वाक्वह्निसमायुक्तं वामनेत्रनरु
[illegible] ॥ गगनं वह्निसंयुक्तं वामनेत्रसमन्वितं । नादबिन्दुसमायुक्तं मायाबीजं प्रकीर्तितं ॥ मधुमर्मीज
[illegible] । कुरुक्षाककथ्यस्य वाग्भवाद्यं समन्वयत् ॥ प्रणवं भुवनगानां वमां कामं वाग्भवं । कामबीजं तथा
[illegible] । प्रथमं कुरुसमाहितं ॥ प्रणवं वाग्भवं वाग्भवं कामं वमां भुवनगानां । मधुमर्मीं तथा प्रथमा मायाबीजं

र्वबीजैर्वा ॥ ब्रह्मबाह्यं वदेद्बाहिरुसबीजपुटीकृतं । ब्रह्मबीजैः समभ्यर्च्य शक्तिकूटं समाजपेत् ॥ ॥ जपानि
वेदकारयेत् ॥ वायुवक्त्रमवाङ्मुखं शक्तिकूटं सबिन्दुकं ॥ ॥ मन्त्रक्रमः ॥ वायुवशक्तिकूटयोर्द्वयं
॥ सर्वकूटैस्त्वस्त्रवसन्धः सौख्याद्धि विद्यामभिकृत्य यामिनीहृदयं ॥ स्ववज्रस्थानकृदनसक्तिः
हावर्गसदा । श्रीकण्ठदेवाकीर्णहृदयकल्पद्विवाचकं ॥ ब्राह्मणक्षत्रियादविशूद्रकादशाक्षरः ॥
नाथं स्थितिवक्त्रमनुक्रम्य । अक्षयर्गं आतुरायर्गं त्रिवृत्तं रुद्रसदनत्रयं ॥ वसुर्द्वादसमायुक्तं ब्रह्मसृष्ट्या
नाथं वृत्तत्रयं स्वरं वहीसदनत्रयं स्वरं श्रीवक्त्रवाङ्मुखं यवदवमायां ॥ वायुवयन्त्रवाङ्सिन्दूवक
वं ॥ यस्मिन्यन्त्रमकनानि कथावालिप्रकल्पयेत् ॥ यामिनीसहितास्तस्य हिंसां कुर्वन्ति केवलं ॥ ॥
सन्दर्भं वस्त्रादिभिर्निर्माल्यं मालिमिश्रावलोकयेत् ॥ वक्त्रनवकसासूर्यं श्रीवक्त्रं तु विपूजयेत् ॥ न
मस्तुहीवकस्यापि वेतन्मात्रत्रयं गुरुं ॥ वक्त्रस्मिन्पूजयेद्धि सर्वसौख्यमवाप्नुयात् । अनिमाद्यष्टसि
लं यथा वैदूर्यस्फटिकामवकल्पयिवा ॥ धनेयुर्गं यथा दावान्यत्रौ मिलकल्पवा । मासुकान्तिं यन्त्र
मिमिकृत्यं ॥ ॥ अथ श्रीवक्त्रनाथेन्द्रायाधिरुमाह ॥ दुर्गं वस्फटिकयन्त्रं कृत्वा बीजवाधिया । उपवासं प्रकु

यम्॥ ॥जयनियमस्तु॥जयदादौजयस्यान्यस्मस्कवाबाननक्रमात्। कामबाजादिविद्यानां दाधिनां
कूटयोर्दयश्रमीबद्धाश्च॥कामकूटयुनश॥ग्रहनेतुवनशानि वमाकामश्रवास्त्रव मिलिदीसनी:
दनसक्तिंगस्त्रवृधिही।सक्तिंगग्रहदनक्तिंगस्त्रवृधिही॥तत्वामीतस्त्रकावाव विशेषा
दशाश्चयवश॥ ॥अथश्रीयन्त्रं॥यथाबिन्दुमनुक्रमस्कावतत्रयसंहाववर्त्तं॥द्विशाद्वेवतुर्द्वः
यकं त्रकस्त्रस्त्रात्मकं॥तद्वकंजामलं॥बिन्दुत्रिकोणदशारयुग्मं मनुस्त्रवनागदलसंयुक्तमाष्ट:
न्दुबाजंसिन्दूरकुंकुमादिलिखितंसर्वतूबजकमाम्रस्फटिकजश्रवलीग्रवीर्वाकुर्यात्॥ ॥रुमके
र्वन्तिकेवबथाःशिवबमान्नायकंगबालि॥ ॥स्वच्छन्दकेवव॥कुर्याच्चक्रंत्रिलयन्त्रं रुद्रमार्गस्
तुविषूजयन्त्रानशक्तिंतुविविधानि आम्नातवयथाविधिं॥दशकाशसर्वतूस्य मास्रस्याद्विगुणंतथा।
त्। अनिमाद्यष्टसिद्धीना मधिवाजायतेश्विवात्॥विद्रुमवाविजयन्त्रं यद्यवागेश्वथवाप्रियाकुन्दना
मस्तुकाक्षिदंयन्त्रं स्वर्णजंगाक्रनागमं॥बाजगंधमदंवेव स्फटिकंसर्वसिद्धिदं॥त्रकमुयन्त्रमात्र
प्रियाडयवामंप्रकुर्वीत् दिनमकमनद्विकंलक्ष्मार्गंजयद्विशीमामतर्थनपूर्विकां।सहस्रागुवुसंका

यद्ब्राह्मणानधिकारयत् । दशांशमर्घनलामादिवीलक्षमयूकमिश्रक । कदाचिल्लूकविद्वावासुदिना
आदिसविनीवत्र समुद्रवाद्धियद्धविजन्यथादुःखमाप्नुयात् ॥ ॥ इदनुयन्त्रमाद्यविषयं ॥ ॥ अथ वक्र
द्वारगयावदवीवावानमीसिन्धुषु । ववासतुसवस्वकीप्रकृतब्रह्मणुरान्तुदवनाथस्नानसकुप्रक
मकक्रमनुकत्वा यत्फलंसमवाप्नुयात् । कल्पलतरुकरुक्ष्या कृत्वाग्रीवक्रदर्शने ॥ आऽमहाकानना
नाथेषु स्नात्वायत्फलमश्नुत । कल्पलतरुकरुक्ष्या कृत्वाग्रीवक्रदर्शने ॥ ॥ अथ ग्रीविद्याविलोमपद्म
कुसरवकुँकुसकुमलवयूँकुसरवमसवयौंकुसौंकुसौं ॥ अमकानन्दनाथ ग्रीयादकीजूडयामि अमक
नायिकाधिष्ठित । ब्रह्मा ॥ कामध्वर्यायावकुस्यानिवकुस्यायागिन्यः समुद्राः ॥ ॥ आदिमूलद्वयसमर्पयाम
यायूँ ॥ ॥ किमुत्वामानसेगन्धादिकिं ॥ यूडयत् ॥ यथाग्रीं ॥ लंपृथिव्यात्मकंसमर्पयामिनमः कनिष्ठायां
मर्पयामिनमः तर्जनीयां २ वंवह्न्यात्मकंसमर्पयामिनमः मध्यमायां २ ॥ ॥ ॥ अमृतात्मकंनेवद्यंसमर्प
विहुद्धव ॥ ॥ ॥

क्रविद्धावासृ दिनादिविदूषिही। रुग्नेकवाजियामर्थी मृत्युस्तस्यद्रुतंहवक्तस्माद्वतीर्थयात्रवा ग
विषयं॥ ॥अथवक्रयात्रादाकमाहात्म्यं॥गंगादियुक्तवनर्मदावयमुनागोदावरीगोमतीगंग
तीर्थस्नानसहस्रकोटिगुणितंश्रीवक्रयात्रादाकं॥श्रीवक्रयंत्रसंकल्पही॥ ॥अथदर्शनफलं॥समग्र का
॥सप्तसप्तमहादानानि कृत्वायत्फलमनवाप्नोति कृत्वाश्रीवक्रदर्शने॥सार्द्धत्रिकोटि
श्रीविद्याविलासपद्धति॥ब्राह्ममुहूर्तेउत्थायवाग्विवासःपवित्रश्च गुरुंयथोक्तवृत्यंध्यात्वा ॐ श्री
कौंपूजयामिअमुकंअमुकसर्वसिद्धिदंश्रीवक्रवाणयाशाकुंविरुषिकानकवालत्रियवाम्बिकावक्र
लदवोसमर्पयतानमामुंश्रीवक्रयंपूर्वमूर्त्तयंश्रीमहात्रियवसन्दरीनित्याश्रीलापूर्णाकुम्भाश्री
मिनमःकनिष्ठायांश्रीं ॐ श्रीं ॐ आकाशात्मकंवंशंसमर्पयामिनमाःअनुष्ठयांश्यंवायात्मकंधूपंस
मर्पयामिनमाःअनामिकायांश्रंताम्बूलंसमर्पयामिनमाःअंगुलिनाताम्बूलं॥ ॥तथाव
ताङ्गुलियागतः॥शंखमयंमहत्यांप्रथमाङ्गुलियागतःवायात्मकंमहाधूपंतर्जनीयांनियोजय
तः॥नमस्कारंहाङ्गुलिनाताम्बूलंवायुवात्मकंस्मृतंस्वबीजानकसर्वनुनमस्कारंहायोजयत्॥प्रथमाङ्गु

लिमूर्द्धस्वस्वबीजानि मूलबीजान्तरतायान्यङ्गुलिमुद्रया प्रदर्शनमस्त्रेण मुद्रां कुर्यात् ॥ ग
षस्नानं ॥ वैदिकस्नानं कृत्वा षडङ्गानि विन्यस्य क्रौं मित्यङ्कुशमुद्रया सविरूमन्त्रतीर्थमावाह्य मूलवि
नदशाक्षरिमन्त्रेणानन्दामृतवारिमध्यस्थं देवीं विचिन्त्य मूलविद्यायाः सप्तधाक्षरिमन्त्रेणामृतस्वावबिन्दुभि
याक्षरिमन्त्रेण मूलविद्यासमुच्चरन् देवीपदावबिन्दोर्निर्गतामृतधारयाभिषिच्य नमस्कृत्य पुनर्य
यामलतु ॥ बालाबीजत्रयेण धौत्वा द्वाभ्यामाभ्यां प्रमार्ज्य कादूर्ध्वं वाहिवमृ ॥ मायया क्षालयेत्स्वं ॥
कर्णकान् ॥ नासवर्त्तुजौ पृष्ठ्या प्रथिकाबीजयार्वन ॥ आवभ्यं वैरवदूर्ध्वं बीजमकादशकम् ॥ य
नवाङ्गीकवक्षालनं ॥ श्रीमुखद्वारेन साक्षात्सोवक्षाः श्रीङ्गीकर्णयोः नासो क्रौं वक्षसि ह्रीं हृदि क्रौं
कमर्द्धचन्द्रबिन्दुं विधायजं जयमर्षणस्नानं कृत्वा तर्पणं कुर्यात् ॥ कथा वषडङ्गानि विन्यस्य तीर्थमङ्कुशमुद्र
निमुद्रया धेनुमुद्रया निमुद्रं कृत्वा प्रदर्शयेत् ॥ मूलवाग्भवबीजं मन्त्रयित्वार्थदेवतां आनन्दा
जयविद्यामरिषिच्छन्दश्चकीलनं ॥ एकविंशतिवारानि जपेद्विद्यामनन्तरं देवीपदावबिन्दोर्निर्गतामृ
ना मूलमन्त्रेण मन्त्रितं ॥ ॥ कथा वक्ष्यसामव ॥ नैमित्तिकार्चनं विरक्तवासः प्रशस्यत ॥ नित्यं तु सर्व

स्यमुक्तिं कुर्यात् ॥ अथ गुरुमहुलस्यादिना होमं सामान्यपद्धतिवत् महाकुर्यात् ॥ ॥ अथ श्रीविद्यायाविशे
षमावाह्यमूलविद्यामकिवीजमुच्चार्य यानिद्वीकर्ङ्गलानिष्ठिष्ठ्यनयामद्रुद्रदृ श्रीमूलमाद्यवीज
मुक्तमुखाबविन्दुनिर्गतामृतधारवृद्धास्रुक्कालमालानमहिषिवयुनवकविंशतिवारं मूलविद्या
नमस्कारायजुनयानिमुद्रायाद्विवारं शिवस्यहिषकविभयकक्षीनमागस्यादितआवाहयत् ॥ ॥
अयाकालयस्कर्व ॥ श्रीमायावाक्यवाकाम क्रियुद्धायानिवर्हुनेष्ठ कामकलाङ्कुशाद्यांवमुखनासाद्धि
कादशाक्षरतः ॥ यथोक्तकौसौ ४०० क्रियवत ॥ श्रीघीडाष्टोद्धिद्रमार्ङ्गयत् । दुर्गदिर्वेवद्धिस्वाहाजुन
कसिंहीदक्षीमेक्षावामीष्ठ ॥ नमस्कांवमागस्यजनूजकतवासमीयविषयुद्धयक्षीयरुस्मनाद्रिनरवास्म
स्यतीर्थमङ्गामुद्रयाक्रौमन्द्रासमाकृष्य तकतःसविरुमहुलाम् ॥ ॥ किवीजसमुच्चार्य निष्ठियत् अ
र्थदवता आनन्दामृतवारीनीमध्यस्थीयविन्दुयत् ॥ दवीमुखाबविन्दुनिर्गतामृतधारया सम्कृत्या
दावविन्दुमध्ये निमग्नाकीर्यसाधकः ॥ डविनवासमीयध्यत् यविदध्यादनन्दवे आवम्यायुष्मुखासी
ष्ठास्यत् । नित्यतुसर्वदाद्विवासः शुक्रप्रकाशितं ॥ तथाधूलोकालकलयुक्तकश्चरुवैस्मवत् सूर्यम

शुलवासिनो देवकायेककथयत्॥ अर्घ्यमङ्गुलिमादाय गायत्र्यावीत्रिवृद्धिया यथाशक्तिजपेद्वी गा
कथेवशिवसंकथा॥ देवान् गावस्तथा ब्रह्म विष्णुं वृद्धान् गुरूनपि। लाषामुद्रामुल्लीयो नुसूयाम
वकीर्थनकर्यथम्॥ मरीचिमत्रिपुलहं पुलस्त्यं क्रतुमेव च। वसिष्ठं वरुणं चैव गौतमागस्त्यनाम
रुद्रैकादेवायन कृत्या कृष्णं कुमारीयागिनीरुक्तानि सर्वसत्वानि रुद्रैकानामितर्पयत्॥ ॥
कालवृक्षवसुवर्षविरावागलेशावट्कोवक्रस्यवामकक्षिकः सेनर्यत्रिकालवृक्षवसुवक्रान्तवा
नमस्तुर्वक्षमालेः सन्कर्यजलरुगवतीमावाक्षयवामृकभवयायनः पूर्वक्रमठासेनर्यत्रिकाले
र्यथकामकजावबहवकानीनर्यनीकत्वासूर्यार्घ्यदत्वाहंसः साहमित्यपस्कायसविरुमहुल
॥ जवन्यस्वस्यकामानी सिद्ध्यर्थंयूजनेहितो। निष्कामानीममक्रहा गृहसस्तसदार्वने॥ सभीहीमुनि
कूलानूवयि॥ ब्रह्मकानिर्जनवम्यदशावाभविवर्जितासुखासनसमासीनः प्राङ्मुखावाप्यदङ्मुख
हीजन्यथानेवसिद्धिः स्यात् कल्पकाटिशतेवयि॥ वृहत्कृवबाजयि॥ स्तानमुविमिश्रसन्ध्यां कर्यहीसूर्य
स्वायस्वाहा॥ ॐ दिशातस्वायस्वाहा॥ ॐ शिवतस्वायस्वाहा॥ ॐ मित्रावरुणासामान्यार्घ्यविभायद्वावयूज

मणिकिंजपद्धवी गायत्रीं तनकर्वे ॥ तर्पणार्थं समावस्या आह्नानामस्य मंत्रथ नसूत्र वृद्धान्कथादिस्यान्
कल्पीयो नसूत्र यामृषितीर्थक ॥ नक्तव्रतानि यागाद्यं कवहानि यथाक्रमं । चतुर्थीवद्धीजायान्कं द
लोकमागस्य नामकी ॥ अग्निष्वात्तादिमंत्रथ पितृं पुत्रपितृक्रमात् । त्रिभ्यन्कान् दद्यान्कायुपि
तानि तर्पयेत् ॥ ॥ लक्षिणामूर्तो तु ॥ तर्पणाश्रुतकथं कुर्यात् दर्वाधिपितृपूर्वकं । ततस्तस्मिन्नुत्तरे त्रि
पुरुषवसुवस्त्रान्कवालक्षणानादिवायद्यान्कांवद्धमाहगुरुपार्क्षं सन्कर्यात्रिकालमध्यमाध्यमिद्वास
ठासंगर्यात्रिकालमकामध्यर्यादिदवात्रयंसमयविद्यायासन्कर्यवसुवस्त्रुकालक्षणजन्मदवकाल
कायसविरुमहुलतीर्थविसृष्टनियतवचनायागस्थानमकृत ॥ यत्रस्थानमुकालीकुलसद्भाव
वर्तनी ॥ सर्वाहीमुनिमुख्यानां लक्षिकानांद्विजन्मनां । गृहस्थियजनाशक्तं वसेवद्धिद्धसमृद्धे ॥ ॥
भूखावाद्यदम्मुखः ॥ तत्रादौसूर्यपूजा ॥ ॥ तदकंवद्धामस ॥ आदित्यपूजयादौ प्रयत्नलोकसाक्षि
सन्ध्यां कर्यात्सूर्यपूजनं कृत्वापूजालयवाग्रयक्षमीपूजयाम्यरुमिति ॥ ततो गृहद्वारं गत्वा कुंजात्मक
र्यविभायद्वारपूजां कुर्यात् । यथा बालयाद्वारमयद्धद्धिलवामयार्द्धयावजयर्यायेन्द्रो ग्रीमंग ल

यकथनमः ॐ ह्रीं क्रुद्धयालायनमः ॐ ह्रां विघ्नियेनमः ॐ दहनेनमः ॐ कामवामयादयूवः सर्वेवान
नमः ॐ वीवदूकायनमः ॐ ह्रीं क्रुद्धयालायनमः ॐ मक्षेवस्तमहुयायनमः दिक्षा ॐ कामदवाय
ॐ ह्रीं ह्रियेनमः सामरुद्रगावस्तमीह्रियेमायीदूर्नाश्रकदनकवी रुद्रकालीतथास्वस्ति स्वाहा वेव
कद्वादशः नकियूकायदीयनाथायनमः क्रियस्याङ्गुलिमस्त्रकृत ॥ विश्वसाव ॥ समुद्रमखलदा
पृथिवीस्वयाधृतालाकादविस्तविष्णुनाधकाशस्त्रक्षमयमीनिर्य आविर्भूतवासनामिनिवद्यूकका
ग्रीवालान्यस्तीग्मदक्षाः ॐ वलाकनेनदिव्यानविघ्नानस्यार्थसिद्धार्थक्रिकसमाचादायवैं ह्रीं ग्रीमि
ॐ वास्त्वमियकथनमः ॐ आभवनः क्रिकमलासनायनमः ॐ ह्यासनेसंयूक्तकायविघ्नहकगुद्धिकृय
विवयग्निसहिलानीवस्यात्मकप्रक्षायामः ॥ ॥ ॥

यादयवः सर्वेवान्तःस्थविन्यसेन्मात्रिकाक्षरेषु सर्वाद्धि कृत्वा ॐ गौं गणपतयेनमः ॐ ह्रीं दुर्गायै
सिद्धा ॐ कामदायवरायनमः ॐ वसन्तायप्रियायनमः ॐ गौं गणपतयेनमः ॐ सौं सरस्वत्यैनमः
यास्वाहा वेदमुरुकुर्वी। गौरीश्रुलाकमाणीश्रुतथावागीश्वरीमयि। एवाः यूजयक्॥ ॐ ह्रीं ब
ह्मासमुद्रमखलदविपर्वतस्कुलमहुल। विश्वयस्तिनमस्तुर्यं यादस्यर्द्धमस्वम॥ ॐ ह्रीं ब्राह्मा ह्रुं
नमिनिवद्युकताः स्मुहावामयादयाकत्रयहरीमान्विघ्नान्स्मार्यजस्त्रजक्षनजलनाकवीक्षमान्
यादायवैं ह्रीं श्रीं मिनिगृहीत्वाजयसर्वमुक्तः ॐ ह्रीं ब्रह्मा विघ्नान्स्मावयक्॥ तमानेर्मर्यो ॐ ब्रह्मणेनमः॥
विघ्नहरुतुद्विकुर्याम्। तमामारुकान्यासंप्राणायामंकृत्वामध्यादिन्यासंकुर्यात्। कल्पसूत्रयथा
ॐ यामादिमि। तथाविमारुकान्यासानन्तरंप्राणायामावाक्षः॥ ॥तथाचतन्त्रान्तरे॥ हृतनुद्विविघ्नय
ादिन्यासायथा॥ निवसिद्धिलामूर्ध्नयमयनमः मुखयंक्लिक्लुन्दसनमः हृदि त्रियवसन्दर्यंद
ङ्कीलकायनमः॥ ॥तन्त्रान्तरेमधिन्यासामूर्द्धिदानकुन्दमुमखपङ्कजादवताहृदयवेवत्रा ङ
यथाङ्गुमध्यामार्यानमः ॐ ॐ अनामिकार्यानमः ॐ ॐ कनिष्ठार्यानमः ॐ ॐ अङ्गुष्ठार्यानमः ॐ ॐ तर्जनीर्यां

नमः सौः कवलपृष्ठायीनमः॥ ॥अथ वनवल्लभ॥ अङ्गुष्ठौ ॐ त्रिवाक्यं मध्यमाद्यङ्गुलीषु
पृथक्कातनावालामुद्रार्थ्यं आत्मानं त्रिपुरसुन्दरि वज्रहृदयं शृङ्खलिं द्यामायनमः सौः अस्त्रायफट्
नवबद्धवज्रं कुर्याद्विद्धीहृदि स्मृतान्॥ अथैवास्त्रं मुद्रया कुर्याद्दिग्बन्धनं कथं कातनावालाकं स्मृतं
शिखानद्वय॥ ॥अथ वयामव॥ अमृतार्णवं शक्तायर्थासनायनमामुनथ यादयार्विन्यं तोन्यमन
सौः त्रिपुरसुन्दरीदव्यासनायनमः ॐ शिवद्वयाथ वज्रौ क्रौं सौः त्रिपुरवज्रासुन्दरीत्रिपद
सिनीवज्रासनायनमः ॐ शिखि गद्वया फसेफः फसक्रीफसौः त्रिपुरा श्रीसर्वमन्त्रासनायनमः शुभ्र
वीफसवौः त्रिपुरास्तायर्थ्यं शक्तिः क्रियोणसनायनमः वज्रसिद्धि कूटविद्यानीवीज्ञानं त्रिपुरवज्रवि
सौः वज्रत्रिपुरवासिनीशिवावज्रासनायः ॐ यमुनाशिखद्वयं विन्यसेत्॥ फसैः फसक्रीफसौः श्रीमि
पुरमालिन्यं कतः सर्वायदेवतं॥ कतः सिद्धासनं छन्दं नाशिद्धोत्रं विन्यसेत्॥ फसैं फसक्रीफ
त्रिकूटविद्यावीज्ञानं महात्रिपुरवज्रवीसदाशिवमहाप्रयदान्यासनायव॥ नमः ॐ यमुना
वसुन्दरीहृदयायनमः क्रीं नित्यसरुक्षिः शक्तिः श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीशिवसस्वाफसौः अमृतादिवाः

य मध्यमाद्यङ्गुलीषु वा शुद्धिकरस्य कर्त्तरी कलायाः पृष्ठयावधि॥ चतुर्थानामिकायाः कानामन्त्रः
ॐ सोऽहं आम्नायरहस्यं किं दिग्बन्धनं कुर्यात्॥ तथा च बालाबीजत्रयपूर्वं तथा त्रिपुरसुन्दरि आत्मा
कृतावालाङ्कुशमुद्रोर्ध्वं वासनायनमः यादेयाः बालाङ्कुशत्रिपुरभैरवि यामाम्बुजासनायनमः ॐ
दयार्विन्यासोऽयं यथा बालाङ्कुशत्रिपुरभैरवि॥ यामाम्बुजासनायाङ्कनमाज्ञानुविन्यसेत्॥ तथा ह्रीं क्रीं
यक्लासुन्दरीत्रिपदैकतथा ऊर्ध्वदयासनेवाङ्कनमडवृद्धयन्यसेत्॥ तथा ऐं ह्रीं क्रीं ह्सौः त्रिपुरभैरवीः
वासनायनमः गुरुं ह्रीं क्रीं ह्रीं त्रिपुरमालिनिमाश्रयसिद्धासनायनमः ॐ तिनाहि दशहसरैहसकल
ज्ञाङ्कुशत्रिपुरभैरवि विसर्जनिवमहाप्रलयध्यासनायनमाब्रह्मरन्ध्रे॥ ॥ तथा च यामलः ॐ ऐं ह्रीं क्रीं
ह्सौः हसक्रीं ह्सौः ध्वनिं त्रिपुरा श्रीपदैकतः॥ सर्वमन्त्रासनायाङ्कनमाकुशप्रविन्यसेत्॥ ह्रीं क्रीं ह्रीं त्रि
सेत्॥ ह्सौः हसकलरीं ह्सौः वन्द्रत्रिपुरम्बापदैकतथा यथा क्लीं क्लीं भासनायमाब्रह्मसिविन्यसेत्
पुरा॥ नमः ॐ यमनाब्रह्मरन्ध्रस्थानप्रविन्यसेत्॥ ततः षडङ्गन्यासः॥ ह्रीं सर्वक्लीं क्लीं श्रीमहात्रिपु
राहृदयाय नमः॥ अनादिबोधः श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीशिखायै वषट्॥ ह्रीं सर्वक्लीं श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी

कवचाय हूँ क्रीं अलुं शक्ति श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी त्रयाय वौषट् ॥ ॐ अनन्तशक्ति श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी
मध्यस्थचन्द्रमोवा अलुं शक्ति स्वमनन्तभावस्वताद्रूपं निवयाः निवायाः ॥ अथ बीजानलामसं
वयाव्यात्मकन्यासः ॥ अथ बालायोमिपुरमन्यानवयाव्यात्मिकन्यासः । त्रयागम्पुरुषवीपुकव
वपुवर्मविविनयः ॥ अथ षडंगकन्यासः यथामूलवाग्भवमन्त्रार्थ अग्निवक्त्रकामगिर्यालय
तीयकूटमन्त्रार्थसूर्यवक्त्रयूलूगिविर्यीठ अष्टीगनाथात्मिकाविषुवात्मशक्तिवक्त्रध्वीदवीश्रीया
त्मिकरुगमालिनीदवीब्रह्मात्मनशक्ति श्रीयादकायेनमः ललाटे । तुरीयबीजमन्त्रार्थ ब्रह्मवक्त्र
क्रध्वर्यनमाब्रह्मवन्ध्रे ॥ ॥ अथ करन्यासः ॥ यथा वाग्भवमन्त्रार्थ आत्मतत्त्वात्मिकायै श्रीमह
महात्रिपुरसुन्दर्यै नमाङ्गुष्ठाभ्यां । तृतीयकूटमन्त्रार्थ शिवतत्त्वात्मात्मिकायै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै न
नमाब्रह्मवन्ध्रे ॥ ॥ अथ हृदयन्यासः ॥ यथामूलहृदिवन्द्वाः कर्लूयान्नमार्मुखकुजयुगी
कुवर्लूं न्यसत् ॥ अथ शिरःन्यासः ॥ ब्रह्मवन्ध्रे सयुलूं विद्यां वकावर्लूं विविनयः । शिखायां कलिन
निमद्रीमूर्धनि क्लिष्ट्वा अरिवन्द्वः यनवर्लूं वन्ध्रे ललाटे नासिकायां न्यसत् ॥ अथ यादयार्द्धयाजा

महाद्विपुरसुंदरीसंप्रदायहृ॥ ॥अथ अनवरत्नस्तव॥ सर्वहृत्कानिष्यसरुक्तावजूनादिवा
थवीजानलामसंयाश्चयाक्रियुक्तेषतुहृत्कीकतावशिनीसादिन्यासः॥ संदृयप्रयागडकः॥ कतान
गम्पुरुषवीपुकवल्लोडकः॥ यनवलीसमुच्चार्य्य गलकत्वनविकयम्। यनवलीसमुच्चार्य्य
कामगिर्य्यालयमिश्रीमनाथात्मकवज्रात्मनाकिकामध्वरीदेवीश्रीयादुकायेनमः॥ आभवाद्वि
कृष्वरीदेवीश्रीयादुकायेनमः॥ कदयाकृतीयकूटमुच्चार्य्यसामवक्रजालन्धेवरी॥ ठडुडीमनाथा
मुच्चार्य्य ब्रह्मवक्रडडुडीयानवरी॥ श्रीवर्य्यनाथासिकयवेब्रह्मानकिश्रीमन्महाद्विपुरसुन्दरीव
व्यापिकायेश्रीमहाद्विपुरसुन्दर्य्यनमः॥ आभव॥ द्वितीयकूटमुच्चार्य्य विद्यामत्वात्मव्यापिकायेश्रीमहा
द्विपुरसुन्दर्य्यनमः॥ क्रमध्वाकुवीयकूटमुच्चार्य्य सर्वतत्वात्मव्यापिकायेश्रीमहाद्विपुरसुन्दर्य्यः
सार्मुखकुंडयुगीवृषजानुरामीगोग्रामयत्सुधीः॥ विषक्रिद्धीयहो॥ युगनाभिमुखयकनमानकमूलम
कालीकाग्रकबुनामुद्रा वामीगोग्रामयत्सुधीः॥ विषक्रिद्धीयहोमुद्रा वामयादकलन्यसत्॥ कतायो
यादयार्द्धद्वयाजान्वाकस्मामन्मुनिवृष्टकानाकीयार्द्धद्वयवापि स्कनयावैठायाकृथा॥ कवया

र्वब्रह्मवधेववदनकृविद्यार्वति। नमः कर्णयुगलाभ्यां कवचकृतयाः ब्रह्मा। ॐ तिसंकावन्यासः॥
नाभियर्यन्तमयवी। नकंकल्पात् ब्रह्मवधेपर्यन्तं जाठ्याबमुलिषुपत्रं॥ ॥अथसृष्टिन्यासः॥
सर्वाङ्गकहृदि। कनकृष्णवलिङ्गेवमातमार्लूनप्रविन्यसम्॥ ॥अथषाडन्यासः॥ ब्रह्मीबीजं
यकमुष्टिस्थानमावक्षुषि। ॐ ह्रीं शिवारुमस्थानिस्थानमावामनत्र। ॐ ऐं विष्णुहृदयं ब्रह्मदक्षकानिस्थ
नमडाष्ट। ॐ नि कमुनजठास्थानमाऽषव। ॐ कर्यर्द्धकृतीबास्थानमडर्द्धकन्ठ। ॐ दीर्घमुखकान्
सवलास्थानमामुखनमः सर्वत्र॥ ॐ गणनाथकामवृषिलीस्थीदक्षस्कन्धे। ॐ स्त्रैं नवगडन्धुग
कामुलिमूला। ॐ लम्बोदरविघ्नमास्थीअङ्गुल्याग्रे। ॐ वैमहानादस्वरूपिलीस्थीवामस्कन्धेवामक
आमोदविकटास्थीअंगुलिमूला। ॐ ऐं दमरवधृहास्थानमाअङ्गुलिअग्रे। ॐ सुखरूपिस्थीदक्षकाम
अङ्गुल्यमा। ॐ ह्रीं सवमानुषीस्थीअंगुल्याग्रे। ॐ क्रौं वमकवक्षास्थीवामजानुनि। ॐ थैं षन्मुखविकलूपि
लुदीर्घघावास्थीअंगुल्याग्रे। ॐ यं हिवंतकषनर्द्धवास्थीकस्थी। ॐ हंसनानीयामिनीस्थीपृष्ठवंशे। ॐ
शिवकास्थीऽदवा। ॐ यं मरुवाहनलालास्थीहृदि। ॐ ऐं जटिवयसाक्षीस्थीदक्षस्कंधे। ॐ ह्रीं मूर्तिसद्धि

न्यासः॥ ॥कवचाङ्गुलिषडङ्गब्रह्मवधमस्त्रहृदि त्र्यंबकाद्यादिक्षाक्षमकौ कण्ठे
अथ सृष्टिन्यासः॥ ब्रह्मवधे ललाटे नेत्रे वह्नौ घ्राणे घ्राणे डाकिनी कर्णे कर्णे ऊर्ध्वे जिह्वायां विबुधे पृष्ठ
न्यासः॥ ब्रह्मीं ह्रीं अं विष्णुवनीयानमः॥ शिवमि। ॐ आं विष्णुवाङ्गीयानमामुखे दृक्। ॐ इं विना
यकदन्तकान्तियानमा दन्तगण्डे। ॐ ईं द्विदन्तकामिनीयानमा वामगण्डे। ॐ उं गजदन्तमाहिनीयै
ॐ ऊं दीर्घमुखकालामुखीयानमा ऊर्ध्वदन्ते। ॐ ऋं रक्तभूनिन्दीयानमा ब्रह्मवधे। ॐ ॠं षडङ्ग
वेत्रवेगजङ्घुयायीदक्षकर्णे। ॐ ऌं सूर्यकर्णभूजयिनीयानमा मनिबन्धे। ॐ ॡं त्रिनेत्रसयीद
वामस्कन्धे वामकर्णे। ॐ एं वसुमूर्तिकामदायी। ॐ ऐं सदाशिवमदविह्वलायीमनिवेधे। ॐ ओं
रक्तनियीदक्षकक्षे। ॐ औं प्रमादहेमियीजानुनि। ॐ अं वक्रयादसमीयीगुल्फे। ॐ अः जिह्वावामायी
षन्मुखविकर्णियीजानु। ॐ कं वदरुकदायीगुल्फे। ॐ खं वामदवलङ्गायीजङ्घे। ॐ गं नवक्रतु
नीयीपृष्ठवेणे। ॐ घं ग्रामलीवाहियीपृष्ठवेणे। ॐ ङं मरुवन्दिकायीनाभौ। ॐ चं विमवामखारुढा
कीधालीमूर्तिमद्धियीकक्षे। ॐ छं खड्गिदूकगायीवामस्कन्धे। ॐ जं वदनायसुरगायी हृदादिदक्ष

कक्षा। ॐ ॐ वृषभकनननिवार्यां हृदि वामकक्षा। ॐ ॐ कुक्षिप्रियदुर्गायां हृदादि दक्षपाद। ॐ ॐ गोमाधि
ॐ ॐ गोमेध्वरकालजिह्वायां नमामुख॥ इति गोमेधन्यास॥ ॥अथ गुह्यन्यास॥ ॐ ॐ ॐ आदित्यवृ
कायां नमानत्र। ॐ ॐ रवि वृषभ्लानवृषायां नमा हृदय। ॐ ॐ रवि वृहस्पतियशस्विनीयां नमा कण्ठ।
वीरा कृष्णायां नमा वक्षसि। ॐ ॐ वैकुवायवीयां नमा गुह्य॥ अथ वह्नी॥ स्व वैवर्क हृदिनासक
नमा ललाट। ॐ ॐ ॐ रुवन्यौ नमा दक्षनत्र। ॐ ॐ कृत्तिकायै नमा वामनत्र। ॐ ॐ ॐ वहिन्यौ नमा द
यनवसवनमा वामनासायां। ॐ ॐ ॐ जयायै नमा दक्षकर्ण। ॐ ॐ ॐ जयन्तायै नमा वामकर्ण। ॐ ॐ ॐ मय
नमा वामकर्ण। ॐ ॐ ॐ कृष्णायै नमा दक्षमनिवन्धो। ॐ ॐ ॐ विजायै नमा वाममनिवन्धो। ॐ ॐ ॐ स्वन्धो
ॐ ॐ ॐ अष्टायै नमा दक्षकटिदेशे। ॐ ॐ ॐ मूलायै नमा वामकटिदेशे। ॐ ॐ ॐ पूर्वाषाढायै नमा दक्षि
मनिष्ठायै नमा वामजानुनि। ॐ ॐ ॐ उत्तराषाढायै नमा गुह्य। ॐ ॐ ॐ पूर्वाभाद्रपदायै नमा गुह्य। ॐ ॐ
दकल॥ ॥अथ यामिनीन्यास॥ ॐ ॐ ॐ उत्तराभाद्रपदवर्यूजाकिन्यौ मा वक्षस्थल मन्त्रनमः कण्ठ।
दय। ॐ ॐ ॐ रेवतीरुमकहलीलीलमवर्यूजाकिन्यौ मा वक्षस्थ मीसास्मननमा नाभौ। ॐ ॐ ॐ मयवलीय

यादा ३ ह्रं गलोमाविष्ट्रहाविष्यां गुरुष्ट्रियायां हृदायूदव । ३ लीं मध्यनाडकालीयां हृदादिडदव ।
॥ ३ ॐ १ ॐ आदित्यवृत्तियां नमाहृदयाय ४ ३ यं ४ सोमामवमायां नमाक्रमध्ये । ३ कं ३ मंगलकव
नीयां नमाकण्ठे । ३ तं ३ गुं बुद्धादिनीयां नमाडदल । ३ पं ३ तं गनेश्वरनक्रियां नमानाभौ । ३ ह्रीं
वेवकद्धिनासरूयवगहोगनीतकः कृयुग्मेयाहि ॥ ॥ अथनक्रन्यासः ॥ ३ ॐ अं अश्विनी
ऊँ वह्निनेनमादक्षकर्णे । ३ ॐ मृगनिधायेनमावामकर्णे । ३ ॐ आद्रायेनमादक्षनासायां । ३ ॐ ॐ
कस्कन्धे । ३ घोरमघायेनमःवामस्कन्धे । ३ वयूर्वफाल्गुन्येनमादक्षकूर्पर । ३ वृं ॐ उत्तरफाल्गुन्यो
नवन्धे । ३ ॐ स्वन्येनमादक्षमनि । ३ हं विशाखायेनमावामस्कन । ३ तं थं ॐ अनुराधायेनमानाभौ ।
ज्येष्ठायेनमादक्षिणनाभौ । ३ ॐ उत्तराषाढायेनमावामाभौ । ३ मं मूलायेनमादक्षजानुनि । ३ यं
येनमागुह्ये । ३ षं ॐ उत्तराषाढायेनमादक्षयादतले । ३ लं ॐ अं अभिजिनेनमावामया
दतलेनमःकण्ठे । ३ कं ३ दं ३ टं ॐ श्रवणेनमवनवर्यूवाक्षिणेमीवक्ष ३ अमृगतलेनमाद
क्षे । ३ वं ॐ मं यं वं लं यं शं शं वं कमवमवर्यूवाक्षिणेमीवक्ष ३ मदजातलेनमःस्वाधिष्ठाने । ३ वं

नीषीसीसीसूंसमववयूंसाकिनीमीवद्ध२अस्कासनमामूलाभव।ॐकलंद्रकमववयूंकाकि
नयनमादद्धयाद।ॐडुंडुंवृषवानयनमादद्धवृषला।ॐमैंमैंमिथुनवानयनमादद्ध ।ॐ
अ४नींसीसीकन्यावानयनमादद्धमस्तक।ॐकंकुलावानयनमावामस्तक।ॐवंवृश्चिकवान
यनमा आनूनि।ॐयं४मीनवानयनवाद्धमूल॥ ॥अथयोगन्यास४॥ॐनिवसिजंवावानमीयोग
त्र।ॐश्रीयोहुवर्द्धनयोभयनमावामनत्र।ॐयवहिवयोभयनमादद्धकालू।ॐकाम्यकूबुयो
भयनमाग्रन्थु।ॐनकामयोभयनमावामगन्थु।ॐत्रैत्रिग्रामयोभयनम४डास्व।नकामकाटयो
मा।ॐअरुगुनगवयोभयनम४डरुमाज्ञा।ॐकलावयोयनमामुख।ॐकमावृतम्बवयोयनमादद्ध
।ॐघमालवयोभयनमाजंगुल्यामाजंगुल्यामा।ॐकंरुद्रयोभयनमाजंगुल्याग्र।ॐवेदवीकाटवयोभ
वन्मा।ॐमंजद्धकासयोभयनमाजंगुल्यामा।ॐजिवत्रयोभयनमावामजंगुल्याग्र।ॐवाजगृहयोभ
गुल्फा।ॐनलायवयोभयनमाजंलिंगमूल।ॐहीवालेम्बवयोभयनमाजंगुल्याग्र।ॐकंजयन्तीयो
दवा।ॐमंद्धाविकायोभयनमाद्धदि।ॐनंद्धिनायवयोभयनमादद्धाल।ॐडंडुंडीगयोभयनमावाकू

हाकिन्यौ मांवद्ध २ मश्चात्मननमाक्रमध्वे॥ ॥अथ वाणिन्यास॥ ॐ अं आं इं ईं ॐ मषवा
॥ ॐ नं नं कंकटवाणयनमाद्धहृदया ॐ डां डां सिंहवाणयनमाद्धवाहुला ॐ अं
कवाणयनमावामवाहुमूला ॐ टं ठं धनुवाणयनमावाहृदया ॐ ईं मकवकमूवाणा
ीयीभयनमथमुखवृत्ता ॐ आं कामवृयषीभयनमथ ॐ ऊं नमालयीभयनमथद्धन
दुयीभयनमावामकर्णा ॐ ऐं मूर्णा लैलयीभयनमाद्धनसि ॐ टं जमाकन्धवयी
ठयीभयनमाजमव ॐ कुं वन्द्रयवयीभयनमथ ॐ ड्ढ द्धन्क ॐ डौं घीयीभयनमाद्धन्का
माद्धौला ॐ खंडाक्षावयीभयनमाद्धकूर्पर ॐ गंजालंभवयीभयनमामणिवान्ध
यीभयनमावामस्कंधा ॐ ङं नाकर्णयीभयनमकूर्पर ॐ मंमङ्गलयीभयनमामणि
कयीभयनमाद्धकक्षाम ॐ मलापथयीभयनमाद्धजानूनि ॐ कानूनिविधीभय
कीयीभयनमावामकुक्षाम ॐ थं दंजयिनीयीभयनमानाभी ॐ धं वविग्रायीभयनमथ
ावाहुमूला ॐ हं प्रयागयीभयनमावामपार्श्वा ॐ प्रं वैमषीगयीभयनमपृष्ठ ॐ फं माया

यूवयीभयनमानाही। ॐमंगलध्ववयीभयनमःडदव। ॐयंमलयवयीभयनमाहृदि ॐवंयीगेलयीभ
हूला ॐसंमहन्द्रयीभयनमाहृयादिहृहृस्क। ॐषंवामनयूवयीभयहृदयादिवामहस्क। ॐसंहि
हिवामहृ। ॐलंडडुयानयीभयहृदयादिडदव। ॐहंहृयकृयीभयनमाहृदयादिमूर्ध्व। सर्व्वमा
दायः॥ ॥अथत्रियूवाग्यासः॥मदकौकन्द्र॥त्रियवाग्यासंतनः कुर्यात् सर्व्वकामार्थसिद्धिसिद्धया।
मारहकास्थानमनसानहनन्यासक। ॐमांमालिनीत्रियूवाये। ॐहूंमदनात्रियूवाये। ॐहौंडम्मादिनीत्रिय
संकुलावलीत्रियूवाये। ॐक्रांद्रिनीत्रियूवाये। ॐक्रींशिवदूतीत्रियूवाये। ॐक्रैंसरुगायत्रियूवाये। ॐक्रौं
लिनीत्रियूवाये। ॐअःकामध्ववीत्रियूवाये। ॐअःकामध्ववीत्रियूवाये। ॐकालमालिनीत्रियूवाये। ॐ
लात्रियूवाये। ॐरुगसर्पिहीत्रियूवाये। ॐसुन्दरीत्रियूवाये। ॐसंनीलयक्षाकात्रियूवाये। ॐसिद्धक
लात्रियूवाये। ॐमङ्गलात्रियूवाये। ॐहौंरुगमालिनीत्रियूवाये। ॐबौद्रात्रियूवाये। ॐथयागेन्द्रवी
यूवाये। ॐवंवज्रध्ववीत्रियूवाये। ॐहंकाहिनीत्रियूवाये। ॐवंशाकाहुवीयूवाये। ॐहंजनङ्गत्रियूवाये।
यूवाये। ॐवंजयवाहिकात्रियूवाये। ॐहांसम्वरीत्रियूवाये। ॐयंविमसात्रियूवाये। ॐसंअथावात्रिय

दि ॐ वैश्वीलेलयीभयनमाद्धाः। ॐ लैं महामबूयीभय ।ॐ ब्रैं वैगिविषीभयनमावा
वामहस्ते। ॐ सैं हिवलायवयीभयहृदयाहृदयादिहृदयाद्ध। ॐ हैं महालक्ष्मीयवयीभयहृदया
यादिमूर्ध्वे। सर्वमारुकाष्ठानमन्यसत्॥ अथषाडान्यासामारुकान्यासानकर्वकर्वर्वृष्टिसिद्धः
मार्थसिद्धसिद्धय। अस्यामुन्यासमात्रेण जीवन्मुक्तो रुवन्नरः॥ ॐ कामिनीत्रियवायैनमः। सर्व
ॐ ह्रीं डम्मादिनीत्रियवायै। ॐ ड्राविणीत्रियवायै। ॐ ड्रैं रवववीत्रियवायै। ॐ सिद्धिकात्रियवायै। ॐ
यत्रियवायै। ॐ रुमावमहात्रियवायै। ॐ डौं विश्वरूपवीत्रियवायै। ॐ डौं महालक्ष्मीत्रियवायै। ॐ कौ
मालिनीत्रियवायै। ॐ गैं सरुमात्रियवायै। ॐ घवागीरूपवीत्रियवायै। ॐ ङैं कालित्रियवायै। ॐ वैं विश्व
यवायै। ॐ चैं सिद्धरूपवात्रियवायै। ॐ छैं महासिद्धरूपवीत्रियवायै। ॐ जैं माघात्रियवायै। ॐ जैं वह्नमा
यै। ॐ थैं यागेश्वरीत्रियवायै। ॐ दैं अम्बिकात्रियवायै। ॐ धैं अद्दहासात्रियवायै। ॐ नैं वामबूयिनी।
ॐ पैं अनङ्गत्रियवायै। ॐ फैं लाकरूपवात्रियवायै। ॐ यैं वकात्रियवायै। ॐ वैं वस्त्रत्रियवायै। ॐ लैं शुक्रात्रि
यै। ॐ सैं अघोरात्रियवायै। ॐ हैं कैववीत्रियवायै। ॐ लैं अमाघात्रियवायै। ॐ क्षैं सर्वकिर्षिणीत्रियवायै।

बाहुद्वयाद्यनसर्वत्रनमान्कनविन्यसेत्। मारुकास्थानन्यसेत्॥ ॥अथकामबीजन्यास॥ ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ऐं
कुमारिनीयैनमः॥ ॐ कामपूरककमलायैनमः॥ ॐ कामबाणविलासिनीयैनमः॥ ॐ कामकर्षूकस्यैल
वमनविमलाकायै। ॐ वमनालालिकायै। ॐ वनिनाथदिगम्बरायै। ॐ वनिप्रियवमायै। ॐ वनिना
नन्दनमाहिनीयै। ॐ नन्दीनकामदायै। ॐ मदनसूत्रावनायै। ॐ नमयिप्रियसूत्रावन्धायै। ॐ निगाव
समरवीयै। ॐ ग्रामनीमालिनीयै। ॐ ग्रमनकुटिनीयै। ॐ ग्रामनयालिनीयै। ॐ ग्रमनालिखिनीयै। ॐ
यै। ॐ नमारुदीर्घजिह्वायै। ॐ भवकमलियै। ॐ मुग्धसालाकायै। ॐ मारुनवर्द्धनरुक्मिनीयै। ॐ मारुन
यै। ॐ कामवर्द्धिनीलोलमकायै। एतानपूर्वाक्तबीजवहुस्थयपूर्वकाननमान्कानमारुकास्थानन्यास
दीप्रथमानियामहाप्रियसुन्दरी। कामध्वजीसमाख्याता तथैवरुगमालिनी। निर्याक्रिनावरुवल्ली तथै
विजयासर्वमङ्गलाकालामालिनीविचित्रान्का पञ्चरुद्रायकीर्तिता॥ एतासान्क्रा॥ ॥यथास्थानान्मू
वदन्॥ ॐ कामरुलस्यान्कप्रदसर्वयदेवदन्। तत्तःसत्वसंवृयात्कविसर्वङ्गस्यदे॥ कारुन
एषाकामध्वजीनियाप्रसङ्गात्कथिताशिवा॥ वायुवेरुगशान्कुरुगरुगिनिवालिखन्। रुणसदवि

न्यास ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं अं कामवतिन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं आं कामप्रीतिन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं इं कामकामिनीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं
ह्रीं क्रीं ईं कामकर्षिण्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं उं कामलक्ष्मीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं ऊं कामवर्द्धिन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं ऋं कामविस्मयान्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं
ह्रीं क्रीं ॠं कामरमायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं ऌं कामत्रिनाथकुक्षिकायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं ॡं कामस्मरकान्तायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं एं कामनमस्यायै नमः ॥ ॐ ह्रीं
ह्रीं क्रीं ऐं कामनिरवकल्याणीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं ओं कामगावन्यायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं औं कामनिरवमर्द्दनीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं अं कामकिरसकलप्रियायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं अः कामसर्वधनकान्तायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं कं महाधनः
मनालिनीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं खं कामसमुद्रायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं गं कामनीरमायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं घं कामवामवलावनायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं ङं कामावसरवज्रसा
रुक्मिनीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं चं कामहनकवधटायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं छं कामन्मथनाथायै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं जं कामतरुमालिनीन्यै नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं क्रीं झं कामत्रिनाथकरुक्मिनी

नमारुकान्तान्यासः ॥ ॐ ह्रीं कामवतिन्यासः ॥ अथ मातृमालिन्यासः ॥ मातृमालिन्या यथा ॥ मत्राः
क्रिनावरुवृत्तं तथैव वह्निवासिनी ॥ वज्रध्वजीवजूतीवस्त्रविकासवसन्धवी ॥ मिथ्यानीलसमाकाव
॥ ॥ यथा स्थानार्णव ॥ ॥ ॥ विमहामाय मिथ्यामंगुलमरुमीवालातावज्रहस्त्यान्तकामध्वविसर्ज
वज्रगस्यर्ज ॥ ॥ कारुनान्तवविकुयात् कूकावज्रयमालिखत् । पञ्चवालासमालिख्य रुसावलकुमाविकी
लिखत् । रुणसर्जविरुगान्तव तथामालरुमावरुः । रुगगुह्यरुगग्रान्त्यानिग्रान्तरुगन्तथानिया

मिनिवसर्व्वन्द्रतारुगवशङ्कविरुगवृषतालखौनीवकायतलावनानित्याक्लिन्नरुगयान्द्रस्व
वक्लिन्नक्लिन्नद्रवतत्थाक्रदयद्रावयामाद्यसर्व्वगत्वानुरुगम्बनिजुमाद्यरुगविक्लव कुरुकारुय
वे॥सेद्वानिवरुगमन्यन्द्रमवगेवानयमिव॥स्त्रीवीजंश्रुरुवयान्द्रवलमान्मकमन्द्रवीस्तुवनगीसमा
न्वितानित्यक्लिन्नयमीत्रिता॥प्रलवेषूर्व्वमूर्व्वार्य्यतथाङ्कुशयुगवदत्॥तन्मध्येविलिखेद्वविरुयामा
न्द्रनान्द्राङ्कितंपृथक्॥वह्निजायान्वितामित्रियारुवह्युदवतारुवत्॥४॥यवीविलिखेद्वान्द्रवासि
रुवमात्मकमन्द्रवीसविसर्न्नेष्ठगीयस्या॥नित्याक्लिन्नमदद्रवावह्निजायान्वितामित्रिया॥नित्याक्लिन्ना
तुर्द्धमान्द्रवीविद्यादवर्द्धस्वरुवत्॥५॥यवीवीजंसमर्व्वार्य्यनिवद्धूतीवद्धयुक्त॥रुद्यन्कायमन
न्द्रसमालिखेत्स्त्रीवीजंश्रुसमालिखेत्॥दूकावंद्धयनावामुं विद्यर्यस्वितारुवत्॥८॥सर्व्वसिद्धासम
लाघदवहि॥नित्यानक्रान्द्रवीरुवत्॥९॥अथयक्षावीवीजंनित्यीयमयवारुवत्॥प्रलवंभुवनाग
र्द्दस्य॥संनाभ्यवमदद्रवाकवयाङ्कनीमार्य्यानित्यानीलयाक्लिन्नी॥१०॥वान्द्रकामसमायेकंवरंशक्रस्व
शक्रविरुषितथानान्द्रविन्दुयुक्तो॥विद्यर्यविजयारुवत्॥वन्द्रवायुलसंयुक्तंवरंशक्रस्ववान्वितं॥
कला॥

क्रिन्नरुगग्रान्कस्वरूपसर्वबालिखेत्। रुगानिमध्यानयान्कवकथसमालिखेत्। वतसूवतरुग
कुव कुरुकारुयसर्वतथासत्तानरुगग्रवीबुयाद्वाकुवेवृक्षमादिकोरुवृमोयूकक्रिन्नवतकथ
कुवीकुवनशीसमालिख्य विश्वयंरुमालिनी॥२॥ एवावीजंसमुद्धार्य्य नित्याक्रिन्नमकुवे। अग्निजाया
लिखेद्धविरुवामात्मकमकुवे। ववर्गमध्यहीनन्तु विलिखेद्धहिस्थितं। वसुर्द्धनास्वरायर्मं विस
लिख्यवद्धान्कवासिन्यनमस्कृत्य। अस्त्रेणैयमरुगानि कवकावद्धिवासिनी॥३॥ प्रणवंकुवनमानि
विद्या नित्याक्रिन्नासमालिख्य मूरवकावंसमालिखेत्। कल्पखान्कुवमन्कवन्दुवीजंविसर्गवत्॥ व
यूता॥ कुवन्कार्यमनुद्धविकुतीसर्वसमृद्धिदा॥ ॐकारवीजमालिख्य यवीकववमालिखेत्। खेवस्कु
॥८॥ सर्वसिद्धासनमयी वालेवकुलसुन्दरी॥९॥ वालयायुष्टिकीकुर्य्य रुथावेनित्यरुवर्वी। यकुवा
ताप्रणवंकुवनाशान्तीं कुवमात्मकमकुवे। कुमात्मकंद्वितायन्तु कुवनध्यकुनतकथानित्यहाकुसम
यकेवरुहाकुस्वरान्वितं। विन्दुवालिकाविद्या नित्यंयविजयारुवतायद्वान्कालाग्निवायुस्तुतः
रुहाकुस्वरान्वितं॥ विन्दुनादालिकाविद्या वविजंसमालिखेत्। वसुथान्कोतताकुविताववीजंसर्म

लिखेत्॥ वज्रुध्वजकीलकादि विलिखेत्सर्वमङ्गला॥ हृदयं कायमनूर्द्ध विविधयं सर्वमेला॥॥२॥ नाभि
ज्ञानवज्रमिमं लिखेत्कलशक्रियद्वयमकीलकलिप्रकलेन्द्र कूकावज्रयमालिखेत्॥ वह्निबीजत्र
४॥ कवर्गनिकेस्वरान्कृत्वा शक्रस्वरविरूपितं॥ बिन्दुनादकलाक्रान्तं विविज्ञायवमध्यवी॥॥३॥ जल
रुकीस्वरवत्र नीवज्रायकलावन॥॥६॥ वज्रामुखोठ्ठास्वरस्थानविनासत्॥ यथाजं
सर्वज्ञ गतक्रारुणकविकूँ कूँ कूँ ज्रीं ज्रीं नित्यकलायेनमः॥॥ ज्रीं ज्रैं ज्रौं ज्रौं रुगमुगरुगमिनिरुग
विरुगवृषनित्यक्रिन्नरुगस्वरूपसर्वानिरुगानिमहानयावरुवरुवसुवरुगक्रिन्नक्रिन्नवज्रवज्र
वृरुक्रिन्नसर्वानिरुगानिमवरोमानयक्रीरुवर्ज्रीं मिनिरुगमालिनीनित्यायेकलायेनमः॥२॥
ॐ कूँ कुँ ज्रीं ज्रीं ज्रौं ज्रौं सौं स्वाहा रुवरुमुनित्याकलायेनमः॥४॥ ॐ कूँ ज्रौं वह्निवासिन्यनमः वह्नि
ध्यविनित्याकलायेनमः॥५॥ ॐ ॐ ज्रीं शिवदूत्येनमः शिवदूतीनित्याकलायेनमः॥६॥ ॐ वुँ कुँ ज्रीं कूँ खव
कलायेनमः॥७॥ ॐ ॐ ज्रैं ज्रौं सौं रुसकलवज्रुरुसकलवज्रौं ज्रीं ज्रीं ज्रौं ज्रैं नित्याकलायेनमः
त्याकलायेनमः॥॥ ज्रैं कूँ रुमवयडोवीविज्ञयानित्याकलायेनमः॥२॥ ॐ कूँ सौं सर्वमङ्गलायेनित्या

सर्वमंला॥१२॥नाथ कुरु गवस्यन्द ज्वालामालिनि देवि वह्निवल्लभार्थ वसर्वन्दि रूप संहारकारिका
खड्ग॥वह्निबीजत्रयं दहन्ह्रूं स्वाहान्तिमामनु॥ॐ ह्रीं नित्यामहादेवि ज्वालामालिनि कायवा॥
वमध्यवी॥१३॥ॐ कामाद्दियुसर्वसुखवशक्रमनायजन्। ॐ स्वरयवमध्यानि श्रीविद्यां विश्वमा
त्रिन्यसन्॥यथा ॐ ह्रैं ह्रीं ह्रैं ह्रौं सौः ॐ नमः कामध्यविष्णुकामफलप्रदा सर्वसत्त्ववशङ्करि
कुरु गर्भ निरुगमहदिरुगमारुगावकरुगमुग्धरुगायानिरुगनिपामिनि सर्वरुगवशङ्करि
गक्लिन्नक्लिन्नद्रवद्रवद्रयजमाधुरुगविक्षुद्धरुद्धारुयसर्वकल्यानरुगध्यविनैं वुं ऊं रुं वुं भौं वुं रुं
यकलायेनमः॥२॥ॐ ह्रैं ह्रीं ह्रौं नित्यक्लिन्नमदद्रवस्वाहा॥नित्यक्लिन्नायेनित्याकलायेनमः॥३॥
वासिन्यनमः वह्निवासिनी नित्याकलायेनमः॥४॥ॐ वुं ऊं ह्रीं रुमः नित्याक्लिन्नमदद्रवस्वाहा वज्र
॥ॐ वुं ऊं ह्रीं ऊं खवक्रुद्ध ह्रीं ऊं दह्रीं रुद्रखेचरी नित्याकलायेनमः॥८॥ॐ ह्रैं ह्रीं सौः कलसन्दरी नित्य
नित्याकलायेनमः॥ ॥अथवा ह्रीं ह्रैं ह्रुं ह्रीं रुं ऊं ह्रीं कौ नित्यमदद्रव ऊं ह्रीं ह्रीं नीलपताकिनी नि
सर्वमङ्गलायेनित्याकलायेनमः॥१२॥ॐ ऊं ऊं नमो रुगवह्निज्वालामालिनि देवि सर्वरुगसंहारका

विकजातवदसिद्धलक्ष्मि२ज्वल२ज्वल२हूँहूँहूँवँवँवँहूँफट्स्वाहाज्वालामालिनिनित्याक्लायनमः॥१४
न्दवीनित्याक्लायनमःयद्वाजीकामध्वरीनित्याक्लायनमः॥ॐनित्यसत्॥ॐनिर्मलातनीनित्यान्यासः
ॐह्रींश्रीयुक्तयोगिनीस्थानमः॥गुह्ययोगिनीस्थानमः॥नाकौं३गुह्यतरयोगिनीस्थानमः॥द्वादिं३संप्र
दायस्थानमः॥नाद३रहस्ययोगिनीस्थानमः॥नादान्त३मूर्तिरहस्ययोगिनीस्थानमः॥ब्रह्मरन्ध्रवृषवमाहि
फनायकामध्वरधनुषनमः॥यौंअर्वसम्भाफनायकामध्वरीधनुषनमः॥ब्रतद्वामाक्षेफ्रस्फ्रीं३ऊँ३ऊँ३मृ
वालेस्थानमः॥दक्षिणाधः॥कवद्रीं३यीं३ऊँ३वीकवलायकामध्वरयामायनमावामार्द्धयीं३द्रीं३ऊँ
ङ्गायनमः॥यीं३द्रीं३ऊँ३कीसर्वसुमुनकवायकामध्वर्यङ्गायनमः॥ब्रतद्वयीं३दक्षिणोर्द्धनमावद्ध
र्द्धविन्मुनिवयावायुमन्यासमावर्तुगथावाद्रीं३द्रीं३कीं३कुसः॥ॐस्थानकामवालाः॥ब्रकीर्त्तिमाः॥यीं३वी
मध्वरधनुर्फ्रेंनमाकेसमद्धवतु॥अननवस्ववामाक्षेफ्रस्फ्रसंधानयद्धनुः॥याद्विद्रादीनिखेफ्रेंसम
यद्धवधनुः॥याद्रादिदीनिऊँ३मुनस्यः॥कामध्वरियदानिकी॥वालेस्थानमः॥ॐस्यवे दक्षिणाधः॥कव
मध्वरायदारुकः॥वालेस्थानमः॥ॐस्यमानु दक्षिणाधः॥कवनिऊँ३दवाः॥ब्रविनासद्वानान्योयानायवर

ह्याकलायनमः॥१४॥ यद्वा ॐ कामध्वजविनिह्याकलायनमः॥१५॥ अथ मूलविद्यासमुच्चार्य महामुद्रियुक्त
ष्टाष्टानिह्यान्यासः॥ ॥अस्मिन्कालवासृष्टिस्थितिनिह्यासः॥ ॥अथ ज्ञकटयोगिनीन्यासः॥ मूलाधार
स्थानमः॥ ॐ ह्रिं सर्वदाययोगिनीस्थानमः॥ कण्ठे ॐ कुलकौलिनीयोगिनीस्थानमः॥ क्रमध्ये॥ ॐ निगर्भयोगि
नीस्थानमः॥ ॥अथ यन्त्रन्यासः॥ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रूं सः यां वां लां वां सां धं सं मा
धाकुलं ह्रीं ॐ ॐ ॐ मुनयः कामध्वजवाहेस्थानमः॥ दक्षिणांसे कवयो ॐ ह्रीं ॐ ॐ ॐ मुनयः कामध्वजः
वामार्द्धयो ॐ ह्रीं ॐ ह्रीं वशीकवलायकामध्वजायनमार्द्ध ह्रीं ॐ यो ॐ ह्रीं सर्वसुमुनकवायकामध्वजा
दिलोर्द्ध कनावक्षमाहाकामकलां ध्यात्वान्यसेत्। तथा वज्रवैकामकलां भूयो दवकामयमात्मनथाव यु
ज्ञकीर्त्तिनाथयो वां लां वां सां मिदं कामगीवाहाजपुरं कं॥ ॥ह्रां ह्रीं निषध्वानुयादानि धसम्भाकुशाक्षमाकुन्कालं
ह्रां ह्रीं निखेकुन्कं सम्भाकुनयदायवि। कामध्वजो धनुर्कुन्कं नमान्कं ॥ ॥ ॥

दंतकः पाशायनमङ्कुशं वामार्द्धविन्यासन्यासकः ॥ यादिद्रादीनि गगनी वह्निवामाद्धिविन्दुमत् । स्या
दियादीनि क्रोसर्व्वं स्कन्दनायकवायवः ॥ कामध्वविषदाल्यश्च दक्षांगायनमालिखेत् । दक्षिणोर्द्धकवर्णो
मङ्कुशायनमालिखेत् । दक्षिणोर्द्धकवर्णो विन्यासदक्षांगतः ततः मूलनदयायकं कृत्वानवमुद्राः
नीसः सर्व्वान्मादिनीक्रोमहाङ्कुशी । रुसखफ्रेंखवर्वीरुसोः वीजमुद्रा द्वे यानिमुद्रा न्यासकालमुद्रा नि
कयुथकाधूकाकालसमसर्वं वा कुर्य्यात्साधकसत्तमः ॥ ॥ ततश्चानं ॥ ततः पद्मनिरोदवा वलार्कि
बृहस्पतिरी । स्फुरन्मुकुटमालिन्य किंकिणीजालमण्डिनी । कालाहिकुलसंकाशकुटिलालकयन्त्रवी । य
थिनाकिधनुर्वाकावक्रलताधवमध्यवी । आनन्दमुदितोल्लासलीलाकालिलालावनी । स्फुरन्मयूखसं
तुमाधर्य्यवससागरी । जनोयमाणुलोयत विवुकाद्धाल्लोहिनी । कम्बुग्रीवामहादवी मृणालसलिलेन
सिकी । तामुविक्रमविम्बारुरकाशीममृताधमं । कवाम्बुजमुखश्चाति विनानिलसकुली । मुकाहा
यदिक काञ्चस्यतानितम्बिनी । निकम्बविद्धिवद वामवाजीव वाङ्कुशी । कदलीललितस्कन्धकुसमावावुमी
ह्मुनी । गुरुकुचयुगद्वन्द्वप्रयदाङ्कितकञ्चुयाम् । तनुर्द्धयाङ्गुलीस्वङ्कुनखवाजीविवाङ्कितौ ॥ ब्रह्मविष्

मार्द्धिविन्दुमत्। स्यादृष्टीकवलायनि ततः कामध्वजीमिव॥ यो॥ यनमध्यस्थवामार्द्धविन्यसत्कवाड्रा
दक्षिणार्द्धकवलेव विन्यसद्धृष्टीततः॥ यादिद्रादीनिद्रांसर्वसंक्षुभायमदंततः कामध्वजीयदादूर्ध्व
वंकृत्वानवमुद्राः प्रदर्शयेत्॥ यथा द्रांसर्वसंक्षाहिनी द्रींसर्वविद्राविणी क्रौं आकर्षिणी द्रूंसर्वविलि
यासकालमुद्यामिनी॥ द्राः कालरथवायुजा समयकामकर्मणि॥ जयकालनायिकवी विनियोगः यथ
निरोधवी वलार्कविवोद्धली जवाकुसुमसंकाशा कांतिमाकुसुमाप्रभा॥ पद्मरागद्युतीकाशा कुंकुमा
दिलालकपत्रवी॥ प्रत्यग्रवृहासंकाशा वदनाम्बुजमंडली॥ किंचिदर्द्धेन्दुकुटिलललाटमृदुपट्टिका॥ ११
नी॥ स्फुरन्मयूखसंकाशा विलसद्भ्रमकुंडली॥ सगंडुमंडलाकारा जितेन्दुमृदुमंडली॥ स्मितमाधुर्यविजि
दवी मृणालसितेक्षणा॥ वक्रात्यलदलाकारा सुकुमारकराम्बुजा॥ विश्वकर्मविनिर्मानि सूत्रविस्यूमा
रुस्फुली॥ मुक्ताफलवलयाप्रभ समन्नतपयोधरा॥ त्रिवलीवलयायुक्त मध्यदेशसुशोभिनी॥ अनर्घ्यरत्न
कुसुमाकुसुमाकारभूषणी॥ लावण्यकुसुमाकारा जानुमंडलबन्धुरा॥ लावण्यकदलीतुल्यजंघायुगलम
नोहरा॥ ब्रह्मविष्णुशिवाकारनिष्कृष्टवलाम्बुजा॥ नीलोत्पलदलसंकाशा कांतिसंतानहासिनी॥ ला

हिरण्यजिनसिन्दूरकज्जलादिमवासिनी॥ मावकवस्त्रयवीधानी॥ आम्रकृष्णाकवायकी॥ वकयस्त्रविनिष्कान्तु
ग्रमाम्बूलयविताननी॥ महामृद्मदाद्धाम कुङ्कुमावृतविग्रही॥ सर्वशृङ्गारवस्त्रा सर्वरुद्रहारुहि
नी॥ सर्वतन्त्रमयी देवी सर्वसौख्यसुन्दरी॥ सर्वलक्ष्मीमयी नित्या सर्वशक्तिमयी शिवा॥ इति वृषमात्मन
गुसंस्थानयाद्यदयात्॥ ततामनस्यार्घ्यदत्वा सकुशदलयद्मरुक्षावलिलयवमामृतजलनावमनी
रुक्षमात्सर्यक्षमायोक्षनरुक्षवागक्षुद्धर्षेन्द्रियाणि दशानि निष्ठानि दयात्॥ तत्रावृषदीपवायु
रुक्षावमूक्षनीक्षनाक्षनश्चनिमयीक्षनीनिवदयत्॥ ततः सुभावसाम्बुभिः सर्वतीर्थस्नानानरुक्षमन
रुक्षनक्षयः कार्यः॥ ततावहिः पूजामावरुत्॥ ॥ततोऽर्घ्यस्थापन॥ प्रथमं सामान्यार्घ्यं तत्क्रमः॥ आ
तत्सामवेपात्रं संस्थाप्य वालयात्तमर्घ्यं शुद्धजलनतमापूर्य तं सर्वक्षाणकिंशामहाप्रियवसन्दवी
मार्घस्थापन॥ तत्रात्रनुमन्त्रान्तव॥ तत्रात्रनुमन्त्रान्तव॥ पात्रं कांस्यनकावपूर्यजनितं मुक्ताकलासाक्षल
नाविकलाहुवीकायलमृष्टिमन्त्रसिद्धिजनकं मुक्तिप्रदं मोक्षिकं॥ ॥तदुक्तं नववस्त्रव॥ नवयात्र
पात्रं वसुमौलि कूर्यमध्ये मयाकुमामध्यमारुमगविल्वं ब्रह्मवृक्षजमवव॥ कल्पीसुमध्यमंप्राकं मु

कायस्थविनिष्टानुरक्तारुवहारुषिणी। चतुर्भुजात्रिनेत्रानु सङ्गवाहनधनुर्धरा। कार्यूवसकलान्मि
ी सर्वरुवहारुषिणी॥ जगदाह्लादजननी जगद्रक्षनवृषिणी। जगदाकर्षनकरी जगत्कारनवृषि
ी॥ नवेवृजमात्मनाक्षात्वा मानसेऽमानसेऽसंपूजयत्। यथाकल्पद्रुमस्थदेवी विरावकुलिनी या
तकजलनावमनीयमुखपङ्कजदयात्। विंशतिकल्पनगन्धपुष्पजूहिसीविष्टानेकमीदयीमनारुवेजमा
जावृयदीपंवायुवृयं धूपंदयात्। अम्बरंवामवेसूर्यं दर्पनेदयात्। चन्द्रं कुम्भंपद्मंमखलीं जूनन्दं
लामनानरुकमलुलानि शृङ्गारादिवसाङ्गवेऽनुयमीनेग्रवाद्येगुतामयस्यवमध्यदी॥ नवेसंपूज्या
र्थं तत्क्रमः आदौ जलनवतुवर्मविभायतदक्कर्पूरुमालिखत्। ॐ मलुलायनमः इति पूर्वेस्कमर्थ
हाग्रियवसन्धदीदयायनमः इत्यादिषत्पादिसंपूज्यतदविमूलमन्त्रेजपत्॥ ॥तताविजे
पूकाकलासाक्षरी विष्णामित्रमयङ्गकामसिद्धिकमतथास्तुटिकी। वार्मयाविदामिष्टिसिद्धिजनकं श्री
लक्ष्यव॥ नवयार्गमकमानि विष्कुर्यवारुमारुमी। नाविकलहिमादवि विष्कुर्यवारुमकल्यकी। वन
सूमश्चमंत्राकं मन्मयकल्यसाधनी। वश्याकर्षनकर्माणि कुमयात्रसणारुन। मान्निकयोष्टिकवार

यि वाङ्मतीकावयक्रियालोकयार्थविज्ञानीयात्मावलोकनं तथास्मृकार्यमयाषाली विद्वमलाकम्
यत ॥ कार्यमार्थविज्ञानीयात्मन्त्राराधनकर्मलिनवयानुगृह्णीयाद्भुक्तिमुक्तिप्रदायकी ॥ दृष्ट्वा
मान्यविशेषार्थद्वयस्यावश्यकर्त्ती ॥ ॥ तथा वनवस्त्रध्व ॥ व्रकयार्थ नकर्तव्यं यदि साक्षान्मलम
तीव्रकृत्यात्मनीवक्रयार्मस्य सामान्यार्थकलनिकालवृक्षमूलकालवस्तुवस्तुमनुलीकस्त्रिकाल
कालेमूलविग्रयाद्विवाकृत्यात्मतत्त्वानिपूजयत् ॥ ॐ आं नमः कायनमः ॥ ॐ अग्निमनुलायदशकला
पूजयत् यथा ॥ ॐ ह्रीं यं धूम्रायेनमः ॥ व्रवं वनीलवपुयिलकपिलायेनमः ॥ वेहलिङ्गिन्यौ ह्रीं कालिन
व्रयादिनमानुनसंपूज्यमूलविग्रयार्थसंख्यायपूर्ववत् व्रयन्त्रमालिखासंपूज्य ॥ ॐ ह्रीं सूर्य
नकलाः पूजयत् ॥ ॐ ह्रीं कं रुंताधिन्यै नमः ॥ व्रवं खं वैताधिन्यै गेहं विद्वमायेयं विद्वमायेकमं पूज्य
न्यै ॥ ॐ कमप्रकाशे ॥ ॐ तिसंपूज्यसो ॥ सामममनुलायषाडशकलात्मनेनमः ॥ ॐ तिमूलनकलाधिनावायु
पूर्ववत्संपूज्यसो ॥ सामममनुलायषाडशकलाद्यात्मनेनमः ॥ ॐ तिसंपूज्यवृक्षाकावहासाम
ॐ ह्रीं ॐ ह्रीं ॐ ह्रीं

हीं विश्वमोहनमायां सर्वकार्यषु कर्तुं वीं विश्वामित्रं वसुव्रतं कुलाकुलनकार्यषु कावयामि विनि
वदायकी ॥ दृष्ट्वा पूर्वयामि देवानि ब्रह्माद्या देवताः सदा नृत्यन्ति सर्वयोगिन्यः श्रीख्यासिद्धिं ददन्ति ॥ सं
हिमाद्वानमहम्बरं मन्त्रं गुप्तं प्रकाशयं यदपदं ॥ कुलाकुलविद्या मृतवपनु
मनुलं दक्षिणकालमन्त्रं मूलविद्यायामर्थं संपूर्णं त्रिकालं त्रयकूटं पूजयदयादिक्रमं ॥ तत्र ष
मनुलायदशकलात्मनं अर्घपात्राक्षमालायनमः ॥ ॐ ह्रीं आं क्षं यं पूजयत् ॥ तत्र कुलाकावलं वह्नि दशकलाः
नाभिनीं ह्रीं कालिनीं ॐ हमवलीं ॐ कुब्जवाहिनीं ॐ कुब्जवाहिनीं ॐ वीं उद्धं संकाशिनीं वीं ज
वनं ह्रीं श्रीं सूर्यमनुलायदशकलात्मनं अर्घपात्रायनमः ॥ ॐ ह्रीं संपूर्णं कुलाकावलं सूर्यस्य द्वादश
कूर्मायं ॐ मं वं रं यं कालिनीं ॐ दं नाशिनीं ॐ धं दवनवल्लायं ॐ मं आकर्षिनीं ॐ ह्रीं मायायं ॐ ॐ विश्वाव
नं कलाधिनावा सूर्यं पूर्वं वयन्तु मालिखा त्रिकालं तु ॐ कथा त्रिवखी ॐ क्षीं वमक्षं विन्यसत् ॥ तत्र
कुलाकावलं सामस्यं दशकलाः पूर्णः यथा ॐ ह्रीं श्रीं ॐ अमृतायं नमः ॐ वं ॐ मारुमायं ॐ हुं क्षीं ड
ॐ पूर्णिमायं ॐ निलायं ॐ अमावस्यायं नमः ॥ ॐ तिथीं ॐ त्रयायं नमः ॐ नमः संपूर्णं तीर्थमावाह्य अर्घ्या

मश्चोहंसः आत्मनेनमः॥ तथाहंसकमलवर्यूआनन्दहेवायवषट् सहस्रकमलवर्यीस्वभाजदे
स्त्रीस्वर्गवस्तुस्थानमः ध्रुवेभूपातालवस्तुस्थः म्हूंमर्त्यवस्तुस्थः मश्चोन्द्रनागवस्तुस्थः ब्रह्मदाजाब्रह्म
वयनवमुद्राप्रदर्शवृक्षमयेतकुलकिंकिरुपाग्रान्तवनिः क्षिप्यमूलनकर्जलनात्मानेयूजायकवे
तु समयाक्षेसुन्दरीविद्यायोजाजदवतायूजननुजर्यस्थायनानन्दवे॥ तथावआत्मानेयागवस्तु
ब्रह्मकुद्धिमिक्रमदनाग्निर्मायवक्रंगुरुसूर्यहिंक्षिमूर्खेजवेसमवहवे। मायालमवेतथा॥ श्चोत्ता
हंसेवृद्धासयतु स्वद्धि॥ तताम्रहावक्रजमृताम्रुनिभायनमः ध्रुवेवस्तुद्वीपायनानावृक्षमद
मन्दारवाटिकायेपारिजातवाटिकायेकदम्बनवाटिकायेपुष्पवागवस्तुप्राकारायमद्मवागवस्तु
दूर्यवस्तुप्राकायमाणिक्यमधुपायसहस्रकुम्भमधुपायअमृतवापिकायेआनन्दवापिकायेवि
हाजस्माटवीचिन्तामणिगृहवाकायपूर्वमायपूर्वद्वाय। दक्षिणमाणायदक्षिणद्वारायायपश्चिमाम्नाय
सनायब्रह्ममयेकमञ्चयादायविष्णुमयेकमञ्चयादायरुद्रमयेकमञ्चयादायईश्वरमयेकमञ्च
मलाजभानायकौशुम्भकवलायमहाचिंतानिकायेमहायमनिकायेसर्वगुप्तवादिनमाश्चन

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ह्रीं मद्रां शिखवमारुकायन्तु समानीय ॐ ह्रीं सौः त्रिपुरसुन्दरीमूर्त्तिकल्पयामि ॐ निबिन्दोकल्पितम्
कावलानन्दविग्रहः सर्वरूपकल्पितमात्रवक्षःस्थिपुरमध्यवि ॐ निबिन्दुनवकुचवविनिमावाक्षःआव
र्णयत् ॥ तत्कायस्थापयावेः संयुक्तत्रिधासन्कर्पयत् । तत्रायक्रमः ॥ सर्वरूपानामिकाङ्गुष्ठानखाग्रेन
सुन्दरीं तर्पयामीति त्रिस्तर्पयत् ॥ ॥ तदर्कमन्त्रः ॥ अङ्गुष्ठानामिकायाम् । द्वामरूपस्यपार्वति । तर्पयत
॥ अङ्गुष्ठानामिकाग्रान्तु नखैर्निर्द्विरूपमूर्त्तं । ग्रीयात्रस्यादर्कं बिन्दुं तर्पयस्कुलनायिकां ॥ अङ्गुष्ठाके
विनमम्बु ॥ अङ्गुष्ठानामिकाग्रान्तु दक्षयकर्मणि तर्पयत् । अङ्गुष्ठानामिकाग्रान्तु तर्पयस्मान्तिकर्मणि ॥ त
यन्त्रियाकमाग्रीमासवायुकालेमस्त्रिकूटवषट्कानि पूजयत् ॥ तद्यथा सर्वरूपाकिंग्रीमहात्रि
पुरासौः अनादिशाकिंग्रीमहात्रिपुरसुन्दरीनिखायेवषट् । त्रैस्वतन्त्रशाकिंग्रीकलवायहूं । क्रीं अ
हात्रिपुरसुन्दरीजम्भायहट् । ततः स्वशाबीवकामकलीमायत् ॥ तथा बिन्दुसंकल्पावर्कुतदम
महा घवामावर्कनअकावादिशुद्धकावादियशुद्धकावादियशुद्धविकावामस्त्रिविसर्गनमुवामव
पूजयत् । तद्यथा अग्निय दिअकावेन ॐ ह्रीं गुरुनन्दमुद्रार्यक्रमध्यवीनिया कलाग्रीपादकीपूजय

मिं॰ मिविन्दोकालिमूर्ध्वाकृयत्। कसेकसकलवीकसर्वाँ॰ ह्यवार्य्य महायक्षवनाकृष्ट
कृयवविमिमावाह्यमावाकनादिद्वानयुमिष्टानकसमाप्यवालकाकलुषानाकृ॰ ॥ दिमुद्राः प्रदः
नामिकाः कुष्ठानरवाग्नेनमद्धकुशीयाद्यार्यविन्दुनाजन्यकस्कान्दिकयप्याकृतान्दिये॰ श्रीमहाक्षियव
कस्कस्यार्वति। तर्यत्सुन्दरीकविसमुद्रावसवाकनं। तर्यनानिमुखकृयाद्धिवावमूलविद्यया
लनायिकी॥ अकुष्ठाकेवबादविजूनामावनिकाद्रियासव्यनकस्कयागन तर्यत्वाकलप्यवी॥
तर्यत्वानिकर्मानि॥ तर्जनाकुष्ठयागन तर्यत्वाहिवाविका। कनिष्ठाकुष्ठयागन स्कस्कनतर्य
सर्वस्कः शक्तिश्रीमहाक्षियवसुन्दरीहृदयायनमः॥ क्लीं निरुद्धिः शक्तिमहाक्षियवसुन्दरीशिरस
क्लीं श्रीकवचायहूं। क्लीं अस्त्रस्कः शक्तिश्रीमहाक्षियवसुन्दरीनिखायवौषट्। सौः अनन्तः शक्तिश्री मः
दसंकल्पावक्लीं कुलदेवयुक्तद्वयं। तदमः सयवार्द्धनु विन्दुयकृद्धमुखे॥ कमः तिथिश्रीयूकृयत्
स्वविसर्गकमुवामवर्कनलुकृयकृकामध्यस्थिविविद्रान्दकृमुकृविविद्रादिकामः पर्यन्त
कलाश्रीयादकीयूकृयामिनमः ध्रुवंमाकाद्विमीयायी॥ रुगमाहिनीं॰ कावरुमीयी॥ नित्याक्लिन्ने

ष्ठीकारचतुर्थ्यां ॐ रुद्रचण्डीकारपञ्चम्यां ॐ वज्रिणीकारषष्ठ्यां ॐ महाविद्याष्टमीकारसप्तम्यां ॐ
ब्रह्मीकारब्रह्मादश्यां ॐ नीलपताकाकारद्वादश्यां ॐ विजयाडाकारत्रयोदश्यां ॐ सर्वमङ्गलाडाकारचतु
र्दश्यां ॐ पूजामन्त्रमुक्तमान्तरं ॥ श्रीपर्वपूर्वमस्त्रार्थ्यं यादृकायमुद्भवत् । पूजयामि ततः पश्चात् पूजयद्भ
यापरमध्वरी । अस्मान्नागुरवः प्राकाः स्त्रीलिङ्गावाचकाः ॥ यथा त्रैलोक्यश्रीपरवज्रकायानन्दनाथश्री
श्रीयादृकापूजयामि नमः । त्रैलोक्यसम्पत्तिकाशुक्रादशीपरमानन्दकामन्त्रयोगिनिकाव्रतदिव्योघाः ॥ रागद्वेषा
यं व्रतमानवोघाः । ततागुरुपरमगुरुपरापरगुरुपरमेष्ठिगुरुकरुणस्वगुरुवा ॥ व्रतकामवाक्यविश
कादिव्योघसर्वानन्दप्रहृदयाब्रह्मकाव्रतदिव्योघाः । दिव्यविद्यकौलस्त्रीदिव्यवामहृदयं व्रतसिद्धोघाः ॥
पूजनीयाः । ततः पूर्वं गुरुत्रयं व्रतं वा पूजयत् ॥ ॥ अथवा सामान्यगुरुं किं पूजयत् । यथा ॐ गुरु
मः परापरगुरुयादृकाय नमः । परमेष्ठिगुरुयादृकाय नमः । परमेष्ठिगुरुयादृकाय नमः । ॐ आचार्य
दिसृष्टिस्थितिरक्षावक्त्र ॥ ॐ सर्वसङ्घौघकुलसङ्घौघपूर्वाम्नायडन्मानादवीघ्रयादृकापूजयामि नमः । हि
र्वसोग्यादिसंहारात्मकशिवकात्रैलोक्यौघकुलखफ्रेंहसौः । रुगवाशिअम्बसफखफ्रेंकुब्जिकाफ्रीफ्रेंघ्रे

वांसकावसप्तम्यांउमिवदूतीसकावअष्टम्यांउत्तविनीऽकावनवम्यां कुलसुन्दरीऽकावदशम्यांउमिर्या
मङ्गलीडोकावकुरुकुल्लाउद्वालामालिनीऽकावद्वादशम्यांउविविग्रीविसर्गेत्रियुवसुन्दरीपूजय
यद्वात् पूजयद्भद्रवक्त्रा॥ततामध्यावकुमुमध्येमगुरुवीकिंपूजयत्॥आनन्दनाथशाक्तानाविहु
कानन्दनाथश्रीयादकोपूजयामिनमःअवशिवानन्दनाथश्रीयादकोपूजयामिनमःअवशाक्तु
दवीशाःकामक्रीडसमयवन्दसकलब्रह्मसिद्धीयाःगगनविश्वविमलमदनेभुवननीलआत्मानीत्रि
॥नृतकामराजविद्यायाःकतघटितायाश्चगुरवःनायायाःकतघटितायाश्चयवमशिवकामश्वर्यास्वि
दयंब्रह्मसिद्धीयाःविद्विश्वशक्तिश्रीवकमलयवमानन्दमनाफलसुखान्दप्रतिहानुब्रतमानवीयाः
कयत्॥यथाउगुरुस्थानमःअवमगुरुस्थानमःउअवमगुरुयादकास्थानमःउअवायवगुरुस्थान
स्थानमःउआचार्यस्थानमःउआचार्ययादकास्थानमःसर्वमुद्रिकावीप्रयागःकतःत्रैलाक्यमाहना
पूजयामिनमःह्रिंविवक्त्र॥उत्रैक्रिन्नक्रौमदद्रवकुलफलोःदक्षिणाम्नायकागिनीश्रीयायू॥कतःस
कुक्रिकलम्बीहघीजधावधावमुखिवक्त्रीवक्त्रीक्लिविलिविलामकःपूर्वकानिवीज्ञानिपश्चिमाम्नाय

कुब्जिकाश्रीपादुकां सर्वत्रयचक्रं कुलसर्वस्वं महाबलेश्वरीडकवाम्नायकालिकादेवीश्रीपादुकां ब्रह्मानन्दचक्रं
॥ यदासाकिमुखामन्त्रीत्रिपुरीपादिपूजयन् देवीयन्त्रकुलाद्रावी स्वतीत्रिपुरासनः ॥ ॥ विशुद्ध
नयः ॥ दक्षिणीयाग्निमंयाकं देवादक्षतथाकुरु ॥ तद्वामं दक्षिणीसाध्यात् सर्वत्रनियमः स्मृतः ॥ श्रीमान
पादुकां महिमादिसिद्धिश्रीपादुकां महिमादिसिद्धिश्रीपादुकां लघिमादिसिद्धिश्रीपादुकां प्राप्तादिकालचतुष्टयम्
श्रीपादुकां अणिमादिसिद्धिश्रीपादुकां सर्वसिद्धिश्रीपादुकां मध्यचतुष्टयमग्निमादिद्वादशचतुष्टयम् ॐ
प्राप्तादिकालचतुष्टयम् ॐ ह्रीं वाराहीश्रीपादुकां ॐ ब्रह्मणीश्रीपादुकां ॐ ह्रीं वामुण्डाश्रीपादुकां ॐ अं महालक्ष्मी
मुद्राश्रीपादुकां ॐ द्रां सर्वविद्राविणीमुद्राश्रीपादुकां ॐ क्रीं सर्वाकर्षिणीमुद्राश्रीपादुकां ॐ सः सर्वसंक्षोभणीमुद्राश्रीपादु
कां ॐ क्लीं महाङ्कुशामुद्राश्रीपादुकां ॐ कुलसर्वस्वं खेचरीमुद्राश्रीपादुकां ॐ सर्वबीजमुद्राश्रीपादुकां अधः त्रैयो
माहनचतुष्टयमुद्रचक्रायनमः ॥ अं आं सः ॥ त्रिपुरीश्रीपादुकां ॥ ब्रह्मस्यादक्षिणे ॐ द्रां सर्वसंक्षोभणीमुद्राश्री
चतुष्टयमुद्रचक्रत्रिपुरादिचक्रनायिकाक्षित ब्रह्मा अणिमाद्यष्टयोगिन्यः समुद्राः सिद्धयः सुगं
धादिकनमूलदेवीसमर्पयन् ॥ तमुद्रामिमिसर्वसंक्षोभिणीमुद्रायुक्तं त्रैलोक्यस्वाहा कृतं

यूं ग्रमानवरक्षु ॥ कतावाश्चवतुरवघ्यांघ्रिमादिद्वावतुरुक्ष्यम्यघ्रिमादिनिर्दूया ॥ ॥ गुह्यार्णव
सूत्रः ॥ ॥ विगुह्यध्वव ॥ ॐ रुद्रवाहिमूर्खाहुल्लायदावक्रसमुद्भवम् । ॐ रुद्रवामातदादविषूर्वसिवनमः
मः स्मृतः श्रीमानकाहेदवानिमादाग्नेयंनमः शायः श्रीमानिमादिसिद्धिश्रीयायू लघिमासिद्धिश्रीः
दकाहवतुरुक्ष्यम् ॐ वसित्वादिसिद्धिश्रीयायू ॐ प्राकाम्यादिसिद्धिश्रीयायू ईशित्वसिद्धिश्रीयायू रुकिसिद्धि
दावतुरुक्ष्यम् ॐ ब्राह्मीश्रीयायू ॐ माहेश्वरीश्रीयायू ॐ कौमारीश्रीयायू ॐ वैष्णवीश्रीयायू ॐ
यायू ॐ अष्टमहालक्ष्मीश्रीयायू ॐ अग्रन्धवतुरुक्ष्यघ्रिमादिद्वावतुरुक्ष्यम् ॐ द्रोसर्वसंहारकालीम् ८०
ङ्कवामद्राश्रीयायू ॐ सर्वगङ्कवामद्राश्रीयायू वाश्चादिकाहवतुरुक्ष्यम् ॐ सर्वनिमादकवामद्राश्रीया
श्रीयायू ॐ अष्टत्रैयानिमद्राश्रीयायू ॐ ॐ ॐ

नमः षोडशदलसप्तविंशदलाब्जवामावर्त्तनेन ॐ ह्रीं कामाकर्षिणी नित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि
ॐ दलाष्टकमानित्याष्टकलाष्टपूजनं ॥ ॐ ह्रूं ह्रीं ह्रूं क्लीं आकर्षिणी नित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि
पूजनमन्त्रवक्ष्ये सर्वाशाप्रविपूरकषोडशदलवक्त्रत्रिपुरसुन्दरीवक्त्रनायिकाधिष्ठितं कामाकामाकर्षि
णीमुद्रां प्रदर्श्य नैजात्मतत्त्वाय स्वाहा इत्यादिपूर्ववत् ॥ २ ॥ अष्टदलवक्त्रषट्पूर्वादिचतुर्दलषट्वाम
नङ्गमदनादेवीश्रीपादुकां पूजयामि ॐ अनङ्गमदनातुरादेवीश्रीपादुकां पूजयामि आग्न्यादिकोणेषु ॐ अनङ्गरूपादेवी
अनङ्गमानिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि एवं सर्वसंक्षोभणाष्टदलवक्त्रायनमः ॐ ह्रीं क्लीं सौः त्रिपुरसुन्दरीवक्त्र
द्वितीयश्रीपादुकां पूजयामि त्रिनेत्रदर्शनायनमः तत्र सर्वसंक्षोभणाष्टदलवक्त्रश्रीत्रिपुरसुन्दरीवक्त्रनायिकाधि
ष्ठितं ह्रीं क्लिं सर्वाकर्षिणीमुद्रां प्रदर्श्य नैजात्मतत्त्वाय स्वाहा इत्यादिपूर्ववत् ॥ ३ ॥ चतुर्दलभावचक्रावसमावर
पादुकां सर्वाकर्षिणीश्रीपादुकां पूजयामि सर्वाह्लादिनीश्रीपादुकां पूजयामि सर्वसम्मोहनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि सर्वस्तम्भनकारिणी
नीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि सर्वजृम्भिणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि सर्वार्थसाधिनीश्रीपादुकां पूजयामि सर्वसंपत्प्रपूरणीश्रीपादुकां पूजयामि
ॐ सर्वसौभाग्यदायकचतुर्दलभावचतुर्दलभावचक्रायनमः ॐ ह्रैं ह्रौं ह्रसौः त्रिपुरवासिनीवक्त्रना

ॐ श्रीवज्राकर्षिणीनित्याकलाश्रीयाषू ॐ सर्वत्र नित्याकलाप्रयोगः॥ ॥ तथा वनवज्रेश्वर ॥ विश्रामय
स्माकर्षिणीनित्याकलाश्रीयाषू ॐ ॐ मुमाकर्षिणीनित्याकलाश्रीयाषू ॐ ॐ ॐ वाकर्षिणीनित्याकलाश्रीया
षिक ॐ मामाकामाकर्षिणीमाद्यागुरुकयागिन्याः समद्राङ्ग्यादिमूलदेवीसमर्पयामि द्रामिकिसर्वविद्राविं
दिवज्रुद्धलघुवामावर्त्तनेऽकाञ्जनङ्कुसमादेवीश्रीयाषू ॐ वँ ॐ जनङ्गमखलादेवीश्रीयाषू ॐ ॐ
ॐ ॐ जनङ्गवरवादेवीश्रीयाषू यँ ॐ जनङ्गवामिनीदेवीश्रीयाषू ॐ ॐ षँ ॐ जनङ्गाकुमादेवीश्रीयाषू लँ ॐ॥
सौः ॐ नियुवसुन्दरीवज्रनायिकाश्रीयाषू ॐ मस्यादक्षिणे ॐ ॐ सर्वकर्षिणीमुद्राश्रीयाषू वाममक्षिमाषि
वीवज्रनायिकाधिष्ठित ॐ मा ॐ जनङ्कुसमाद्यागुरुकयागिन्याः समद्राङ्ग्यादिमूलदेवीसमर्पयामि ।
ॐ वज्रवज्रावसमावस्थयामि माद्रिद्रिहान्द्रयावत्सर्वसिद्धाकिलीशक्तिशक्तिश्रीयाषू सर्वविद्रावणीश्री
सर्वस्तम्भनकाकिलीदेवीश्रीयाषू ॐ सर्वविद्वेषणीदेवीश्रीयाषू ॐ सर्वसत्त्ववशङ्करीश्रीयाषू ॐ सर्वदुः
खप्रशमनीश्रीयाषू ॐ सर्वकन्दर्पमयीयाषू ॐ सर्वदुःखक्षयकरीश्रीयाषू सर्वत्र शक्तिपदप्रयोगः वज्रा
पुरवासिनीवज्रनायिकाश्रीयाषू ॐ मस्यादक्षिणे ॐ सर्ववशकरीमुद्राश्रीयाषू ॐ वमक्ष्णि निस्वाधि

सिद्धिश्रीयापू३सांख्यामीमांसकन्यायदर्शनस्थानमः४अनुसौख्यदायकवसुर्द्धगाववक्त्रप्रियवमा
ः४समुद्राङ्ख्यादिमूलदेवीसमर्पयतु।ॐसर्वविघ्नकर्तीमुद्रांप्रदर्श्य ॐ आत्मतत्त्वायस्वाहास्वाहिपू
प्रदाश्रीयापू३सर्वसंपत्प्रदाश्रीयापू३सर्वप्रियङ्करीश्रीयापू३सर्वमङ्गलकारिणीश्रीयापू३सर्वका
मसुन्दरीश्रीयापू३सर्वसौख्यदायिनीश्रीयापू३वक्त्राग्रेसर्वार्थसाधकबाहिर्द्धगाववक्त्रायनमः३
वक्त्रनायिकाश्रीयापू३वक्त्रस्यादक्षिणे३सः४सर्वान्नादिनीमुद्राश्रीयापू।वामवसिष्ठादिसिद्धिश्रीय
नायिकाधिष्ठितव्रतासर्वप्रदादेवीः४कुलकौलिनीयोगिन्यः४समुद्राङ्ख्यादिमूलदेवीसमर्पयतस
ग्रन्थपथिमादिदक्षिणान्तंयावत्सर्वक्लाश्रीयापू३सर्वशक्तिमयीश्रीयापू३सर्वानन्दमयीश्रीयापू
यापू३सः४सर्वौषधस्वरूपिणीश्रीयापू३सर्वयोगदाश्रीयापू३सर्वानन्दमयीश्रीयापू३सर्वबन्धास्व
यान्तर्द्धगाववक्त्रायनमः४क्रींक्रींक्रींप्रियवमालिनीवक्त्रनायिकाश्रीयापू३वक्त्रस्यादक्षिणे३क्रींमहा
कवइन्तर्द्धगाववक्त्रप्रियवमालिनीवक्त्रनायिकाधिष्ठितव्रताः४सङ्क्षोभादेव्यानिगर्भयोगिन्यः४समुद्र
पूर्वक्रमः॥७॥तताइन्द्रावक्त्रागाववसमावरयपथिमदक्षिणान्तंयावत्जी१७वल्लीवसिनीवाग्देवताश्रीयापू३

ँगावबक्त्रिप्रवशमीनीवक्त्रनायिकाधिष्ठितब्रह्मःसर्वसंक्षोभिण्याद्याःशक्तयःसप्रदयायोगिन्य
त्वायस्वाहाद्यादिपूर्ववत् ॥ ३ ॥ बहिर्द्धगावबक्त्रस्वसमावस्थयाणिमादिदिक्षिशान्तंयावत्सर्वसिद्धिः
नीग्रीयायूं३सर्वकामप्रदाग्रीयायूं३सर्वदुःखविमोचनीग्रीयायूं३सर्वमृत्युप्रशमनीग्रीयायूं३सर्वा
गावबक्त्रायनमः ३ ऊं ह्रैं ह्सक्लीं ह्सौः त्रियवाग्री
सिद्धादिसिद्धिग्रीयायूं३वेद्यकर्दनायनमः अत्रसर्वार्थसाधकबहिर्द्धगावबक्त्रप्रियवाग्रीवक्त्र
लदेवीसमर्पयतसः सर्वाणिमादिनाप्रदर्शनेनात्मतत्त्वायस्वाहाद्यादिपूर्ववत् ॥ ४ ॥ अन्तर्द्धगावक्त्र
निन्दमयीग्रीयायूं३सर्वैश्वर्यप्रदायिनीग्रीयायूं३सर्वज्ञानमयीग्रीयायूं३सर्वव्याधिविनाशिनीग्री
यायूं३सर्वबन्धास्त्रवृषिणीग्रीयायूं३सर्वप्रियफलप्रदादेवीग्रीयायूं३सर्वबन्धाग्रे३सर्वबन्धाक
दिक्षिणे३ऊं कामहाङ्कुशमुद्राग्रीयायूं३वामप्राकाश्यासिद्धिग्रीयायूं३सोवर्द्धनायनमः अत्रसर्वबन्धा
र्कयोगिन्यःसमुद्राङ्कुशादिमूलादेवीसमर्पयत् ३ ऊं कामहाङ्कुशमुद्राप्रदर्शनेनात्मतत्त्वायस्वाहाद्यादि
वाग्देवताग्रीयायूं३ऊं ऊं कलह्रीं कामध्वजीवाग्देवताग्रीयायूं३ऊं ऊं सावर्णीमाहिनीवाग्देवताग्रीयायूं३ऊं ऊं

८

ह्रीं विमलावाग्देवताश्रीयायूं ३ ॐ ॐ मुद्रीजं ब्लावाग्देवताश्रीयायूं ३ ॐ ॐ फसलवयूं ॐ यिनीवाग्देवताश्रीया
ग्रसर्व्वरागवाशुकवक्त्रायनमः ॐ श्रीं सौः ४ प्रियूवासिद्धानिग्याश्रीयायूं ३ व्रतस्याद्धिल्लेफसरवकुं खवरीमुद्रा
पूवासिद्धिदावक्त्रनायिकामिश्रितनुमावसिन्याद्यायासिन्यः समुद्राकूंस्यादिमूलदेवसमर्पयम्। फसरवकुं
नयम्बिमादिदक्षिलाक्ष्यावक्त्रा ह्रीं क्रीं क्लीं ब्लूं सः ४ कामध्वजकामध्वजीजमुनवालेस्यानमः ४ ह्रीं ॐ वैसर्व्वमाफन
सर्व्वसुमुनकवायकामध्वजीजकुंनायनमः ४ त्रिकालाफुवकालेषमूलवायुवमूलवायुवमूर्त्यार्यजम्बिवक्त्र
वक्त्रजालन्धरवर्षी ० अस्थीनानाथाम्बिकाविष्णुस्त्रशक्तिकामध्वजीदवीनिग्याश्रीयायूं शक्तिकूटमूर्त्यार्यसामवक्त्र
ग्रवक्त्रायनमः फसवेफसकालवीफसकलवीः ४ प्रियूवासिग्याश्रीयायूं व्रतस्याद्धिल्लेः ३ फसीवीजमुद्रा
पवनाशकूंथविरूमिकान्कालप्रियूवाम्बावक्त्रायिकामिश्रितनुमाः ४ कामध्वर्य्याद्याजमिवफस्यायासिन्यः
दिपूर्व्ववक्त्रा ॥ ८ ॥ मनावेन्दवक्त्रमूलमर्य्यत्रीमहाप्रियूवसन्दवानिग्याश्रीयायूं ० ॥ तिप्रिः संयूक्तवक्त्र
मुद्राश्रीयायूं वामद्राक्षिसिद्धिश्रीयायूं ३ माकूश्रीयायूं लेवकर्णनायनमः ४ अत्रसर्व्वानन्दमयवक्त्रवे
म्बिरिवूयावक्त्रनायिकामिश्रितत्रैलाक्यमाफनसर्व्वाशापत्रियूवकसर्व्वसंकाफकावसर्व्वसौरागप्रदा

नाबाग्देवताश्रीयायूउ्यंःसमवयूसर्वेष्ववीवाग्देवताश्रीयायूउ्श्रीक्रमवीकौलिनीवाग्देवताश्रीयायूउ्वक्रा
सरवकुँखवबीमुद्राश्रीयायूउ्वामकुक्षिसिद्धिश्रीयायूउ्वेमूवदर्शनायनमःमत्रसर्वरागहवःस्थावबक्रत्रि
मर्थयम्। हसरवकुँखवबीमुद्राप्रदर्शनेत्रैमात्मतत्वायस्वाहयादिपूर्ववत्॥८॥त्रिकोणवाह्यःखवनाबामावर्ल
ःह्रीःऊवेसर्वमाहनायकामःष्ववीमनूमनमःह्रीःऊ्ह्रीवशीकवलायकमःष्ववकामवीयाशायनमःह्रीःऊ्क्रे
मःमूलार्यमस्तिवक्रकामगियालियमिश्रीगनाथाम्निकवुद्रात्मशक्तिकामःष्ववीदवीयायूकामवाःमूलार्यसूर्य
हमूलार्यसामवक्रयाएडडुश्रीगनाथाम्निकवुद्रात्मशक्तिरुगमानादवीश्रीयायूवक्राग्रउ्सर्वसिद्धिप्रदा
ाउ्हसौंवीःमुद्राश्रीयायूउ्वामकुक्षासिद्धिश्रीयायूउ्शाकदर्शनायनमःमत्रसर्वसिद्धिप्रदायवक्रवालर्व
वहस्यायानिःसमुद्रोक्ष्यादिमूलदवोसमर्थयम्। हसौःवीःमुद्राप्रदर्शनेत्रैमानमत्वायस्वाहया
हतिःत्रिःसंयूक्षवक्राग्रसर्वनिन्दमयवेन्दववक्रायनमःमूलमूलार्यश्रीयायूप्रमस्यादक्षिणेत्रैयानि
निन्दमयवक्रवेन्दवयवंवुक्षस्वबूषिणीवयाजवशक्तिश्रीमेहाप्रियवसन्दवीसमक्षवक्रनायिकास
वसर्वसौरागप्रदायकसर्ववक्षाकवसर्ववागहवसर्वसिद्धिश्रीवक्रसमन्मालितसमक्षप्रकाशगुप्तक

वसंप्रदायकुलकौलिनिगर्भरहस्यातिरहस्यजनायवरहस्यसमस्तयोगिनीयविवृतश्रीत्रिपुरा
वाग्भवत्रकूटनायिकावन्दितवदनकमलश्रीमहात्रिपुरसुन्दरीनित्यादेवीसर्वचक्रेश्वरीसर्वमन्त्र
त्रैलोक्यमोहनीजगदुत्पत्तिमारुकासर्वचक्रमयीतत्त्वनायिकासाहिताःसमुद्राःसायुधाःसर्वसिद्धयः
पुष्पिताःकुर्यिताःसमुद्रांतिविलासार्थादिकुलकुसुमैःपुष्पनदयावामकरकमलयत्। ततानवमुद्राः
कनकर्पयत्॥ततागन्धपुष्पाक्षतमाल्यादीनुत्सार्यवंध्यहीवाद्यमूलमुद्रार्थवनस्पतिवासाद्यन्नाग
मुद्रार्थस्वयंकालामहादीपःसर्वतुतिमिवोयकःसवाक्यायनकवेशाति.दीपार्थंप्रतिगृह्णकी॥ॐति
तिनवर्षदयात्। ततानित्यकामकुर्यात्यथायविषिवारुमोमूलंब्राह्मायस्वाहामूलंमुयानायस्वाहामूल
प्यादुतिदयात्॥ततःस्वमंत्रिकाहंसवरुंवरुवमंकृत्वानद्धीग्रीवाजकमंगुलायनमःअर्द्धनिपूर्ण
कुम्भःसर्वरुतल्यादुस्वाहतिसामान्यार्थादिकनकुत्वातत्वमुद्राप्रदर्शयत्॥ततावटुकादिद्यावलिदद्य
यनमःयोगिनीस्थानमःक्षांक्षुद्रयालायनमःगंगणपतयनमःॐतिसंपूज्यतेषुद्रव्यरुविकयाव
लामुखसर्वविघ्नान्नाशायसर्वपिवावसहितंबलिंगृह्णश्स्वाहयननवटुकायबलिंदयात्। वामाशुष्क

विवृतश्रीत्रिपुरायै त्रिपुरश्रीत्रिपुरासुन्दरी त्रिपुरवासिनी त्रिपुराश्री त्रिपुरमालिनी त्रिपुरासिद्धा त्रिपु
रक्रुध्वरी सर्वमन्त्रुध्वरी सर्वविद्यध्वरी सर्वयोगध्वरी सर्वकामध्वरी कामसर्वफलध्वरी सर्ववीरध्वरी
भूताः सर्वसिद्धयः सर्वाकर्षणाः सर्वजनवशाः सर्वविद्वेषाः महात्रिपुरसुन्दरीयवाजवयासर्वर्यया
त्मा। ततानवमुद्राः ध्रुवदर्शनं आत्मतत्त्वाय स्वाहा। क्लीं विद्यातत्त्वाय स्वाहा। सौः शिवतत्त्वाय स्वाहा। इति त्रिवर्गादि
यानि वासाय न्नागन्धाद्यागन्धसंयमः। आश्रयः सर्वदेवानां भूयोयं ब्रह्मि गृह्णामि। भूयोदद्यात्। मूल
ब्रह्मि गृह्णामि॥ इति दीर्घदद्यात्॥ ततो मूलमुच्चार्य महात्रिपुरसुन्दर्यै नमः वशवर्ती कल्पयामि नमः॥ ८२
ध्यानाय स्वाहा। मूलं उदानाय स्वाहा। मूलं समानाय स्वाहा। मूलं व्यानाय स्वाहा। समानाय स्वाहा। षडङ्गना
मः अर्घान्नयूर्ध्वसलिलेस्त्रजयरुद्रराजनं। त्रिक्षाय० नकलावर्धमनं दद्याद्वलिं ततः। ॐ क्लीं सर्वविघ्न
कादिभ्यो बलिं दद्यात्॥ ततो ऽग्नीशानवायुनिर्ऋतिवह्निकोणेषु त्रिकोणवृत्तमहुलानि कल्पानमूर्वीवटुको
षडुद्वारुविकयाद्यानि निक्षिप्य बलिं दद्यात्। नृक्षहिदवीजरुवटुकनाथकालजटाकाखवज्रिलावनको
लिं दद्यात्। वामाङ्गुष्ठानामायागनमुद्रीप्रदर्शयन्॥ उर्ध्वब्रह्मा हुमा वाहिविगगहलकलकलनिष्कलवा

बालालवालवपवनसलिलयार्यत्रकुत्रहिताकृत्रयीणेपयीभादिषुवक्त्रमपदाधूपदीपादिभीसे
सर्वयोगिनीङ्कुरुस्वाहयाननवलिदद्यात्। वामहस्ताङ्गुष्ठतर्जनीमध्यमाहियोन्याकारमुद्राप्रद
र्शयननक्षत्रयालवलिदवत्। वामपृष्ठतर्जनीसवलीपृष्ठामुद्राप्रदर्शयत्। गांगीगूंगौंगःगः
हवत्॥ वामपृष्ठमध्यमाङ्गुलीदक्षुवत्कवामुद्राप्रदर्शयत्रेवीविद्यायोगिनीतद्वलिवत्पृष्ठ
ःमूङ्गमिवनिकी। पूजाविधिरुक्तमस्यदेवीःपःपूजायत॥ मनादवोआचमनीयादिकंदत्वासुवासि
स्वमत्रकर्पूरवस्त्रीघृतपूर्णिमामध्यदलक्षुद्रदीपान्विधायमध्येपिष्टकादिविविधमस्तापविमहा
नैसमुद्रयनवबावंवाजयत्। तथावस्त्रो॥ आवाहिकमतःकुर्यात्सर्वकार्थसिद्धया। सोवर्णेवाजतक
स्वाकनमध्यमस्तकाहिवाद्यामकंविनिःक्षिप्यवसयत्रपूजीपकान्॥ यवगोममृत्तादिविमानार्कवि
ध्यर्यामतःपवे। श्रीबीजस्थपवावासलिखेवबवानूनि॥ गसोपमनाःपःपूःदिन्दुस्ताक्रमतःप्रिया। वा
र्वदीङ्विलामनवस्तीर्यनवाक्षवी। मतामूलमुद्रार्थसमस्तवंक्रवक्राहि। गुरुदविनवाह्निक॥ आवाहिक
सर्जनादिकर्म॥ इतिश्रीविद्याप्रकवनी॥ ॥अथप्रवक्ष्यामुवाक्षुकांवक्ष्यसर्वकामफलप्रदी। यस्याःप्रसादम

[illegible]धूपदीपादिभिः ॐ श्रीमादेव्यै नमः सदाशिवः गुरुबलिविधिना पादुकाबद्धवन्द्यः ॥ यथाशिनीयः ॐ स्वाहा
[illegible]निधाकारहस्तमुद्राप्रदर्शयेत् । क्रीं क्रूं क्रौं क्रः ॐ स्थानक्रमपालधूपदीपादिसहितं बलिं गृह्णः स्वाहा
[illegible] गौं गौं गूं गैं गौं गः ॐ गणपतयेवषट् वषट् सर्वजनं मे वशमानय बलिं गृह्णः स्वाहा इत्यनेन गणपतये बलिं
[illegible]विनम्रबलिं वटुकस्य कर्मकर्तुः सर्वान्तिकवासर्वरूपबलिः ॐ बलिमधिकृत्य मन्त्रमुद्रां बद्धा वटुकादीनां
[illegible]यादिकं दत्वा सुवासितताम्बूलं दद्यात् ॥ ततः सायाह्निकं दद्यात् यथा कौं ॐ आदिपात्रं कुंकुमादिना विलिप्य
[illegible]विनमस्कारं विमर्शादीपं संस्थापयेत् ॥ धीङ्कारं लूलूलूलूं धीं ॐ निमन्त्रणवाक्यं सर्वयन्त्रार्चनमस्कारा
[illegible]द्यः सोवर्णं बाजनकाष्ठं स्थालकपत्रमध्ये कुंकुमेन लिखेत् ॥ वसुदलं मनोहरं बिन्दुपूर्णं वर्तुल
[illegible]मादि विमानं धर्मवायुमानं घनकाहिलोकाहि ॐ लोकहिमानघृतपूर्णविमानं अहिमंत्रमहामानिवस्त्र
[illegible]द्रस्थं क्रमतः प्रियं वामकर्णे समायुक्तं नादबिन्दुविरूपिणं ॐ बाजमञ्जुकमनुपञ्चवस्त्रानिसन्दधि ॥ पू
[illegible]वनवाह्निकं ॥ सायाह्निकमिदं विगृह्यानमसिद्धये ॥ सायाह्निकमहामानिवक्रमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततो वि
[illegible]पूजां । यस्याः प्रसादमात्रेण सदाशिवोऽपि वस्तुवशं जपजालकृतयत्नं मधनाधनमाप्नुयात् । कविर्लीवसूया

ह्रीं लक्ष्मीनारसिंहाय ॥ ॥ अथ ध्रुवशुक्रविष्णुकामक्रमः ॥ नमो विष्णवे श्यामल ॥ लक्ष्मी लक्ष्मीकमा मायां
स्मारुदाग्नीः सर्वकामस्त्री लक्ष्मीबीजनवार्यन्तवर्णा मायान्तिया विष्णुः मायाबीजनवार्यन्तमहायामव
यव ॥ अत्र लक्ष्मीपदवि कामबीजं विनन्यस्य ॥ ॥ ॥ नमो वचनात् । अन्यथा महाकालमकामिन्यादिवचनात्
वाजयस्मृतीः लक्ष्मीः श्रीवाजयद्विश्रीवसुर्द्धमहलयुदी ॥ पूर्वे मायायपदवि कामबीजं विनन्यस्य ॥ ॥ ॥
र्वयव ॥ नमो वाक्देवद्विसमायुक्तं बिन्दुविरहितं लक्ष्मीबीजमिति प्रोक्तं सर्वकामार्थसिद्धिदं ॥ ॥
॥ ॥ नमस्कृत्य यथाविबीजं सबिन्दुकं नादविरहितं वासवामकर्णयविनः प्रकल्प्य मायां वदन्ती
र्वाक्विशुद्धया ॥ ॥ मिमन्त्रवसुर्बीजं व्याख्यानात्सर्वत्र मायापदं कुर्वयव । अयमनुष्ठः समीचीनः ॥ अस्य
कुर्वबीजस्त्रिरिः यास्तासमाधकः वाग्भवनाद्रः संसूक्ष्ममायार्यां वद्विवन्मुखं कुर्वतः कालयमयाली नृहि
र्यावद्वक्त्रनासाद्विग्रयाः ॥ नाभिहृन्मस्तकं वासो यृष्टः ॥ मुखमस्तकात् । अवन्यो वक्त्रिन्मस्तकं वस्त
ः कामविद्यां श्रीवाला त्रिपुरा यानिः प्रासादः ब्रह्मवस्तथा । कालीवश्यास्तु नेः कामकला कुरामुकः क्रमात् ॥
विन्यसेत् । एषा ब्रह्मस्त्रबूयाहि बीजमादाय कीर्तिता । अस्या न्यासनात्सर्वं वज्रदहारुवन्हिहि ॥ सर्वेश्वर

लक्ष्मीलक्ष्मीतमामायां मात्राद्वादशिकामथ। वज्रवैरावनीय॥ मायाहृदयाय्युक्तं लक्ष्मीबीजं तदाद्यं
नवाद्यन्महायातकनाशनं। मात्राद्वादशिकांबीजं मार्द्यस्यान्मुक्तिदायकं। अत्र लक्ष्मीयदकामबीजं
मकामिस्यादिवचनात्सङ्गतः॥ महाकालमतेप्रोक्तं मन्त्रद्वाबं गुरावहं। कामाद्यांवाग्भवाद्यांवा मायाद्यं
मबाजं विनान्यत्र कूलिया० पूर्वमायायदनलक्ष्मीबीजमद्यात॥ अन्यांबमूनानाञ्च सर्वत्र मायायबं कू
र्वकामार्थसिद्धिदं॥ वामाक्षिवह्निसंयुक्तं विन्दुनादविरूषितं। शिवबीजं महामनि लक्ष्मीबीजमुदाहृतं।
कल्पमायांवदन्कामनीभिलक्ष्मी॥ द्वादशास्वरवर्णस्या नादविन्दुविरूषितं। वाग्भवबीजमित्युक्तं स
ः समीचीनः॥ अस्यपूजाप्रयोगः॥ प्रातःकृत्यादिकं कृत्वा स्नात्वामन्त्रावमनं कुर्यात्। तद्यथा लक्ष्मीमाया
नन्दालयमुयाहीन्द्रिमन्त्रो ध्रुविन्यासम्। श्रीमायाकूर्वबीजकामत्रिपुटोरुगवनूकैः। कामकलाङ्कुशा
द्यैर्वह्निनमस्कीवस्त्रवाहीयुयः॥ ततः प्राणायामादिकर्म विधायमातृन्यासं कुर्यात्। त्रिलाक्षव
लाकुवाम्बुकैः क्रमात्॥ ततः श्रीमनुवर्णैः पृथगङ्गादिन्यासं कुर्वीत। अत्रहिबीजैर्मात्रिकाभूनि स्वस्थानम्
हारुवन्निहि॥ सर्वैश्वर्यप्रदायिकाविन्मूकाद्यानदतः॥ ततमस्यादिन्यासः॥ तद्यथा ब्रह्मा ऋषिरेव वः

८३

अमयनमः मुखसम्राट्कन्दसनमः हृदि प्रवनुवानुकायेदनमायेनमः गुह्ये हूँ वीडायनमः पादयोः स्व
कावस्थिन्नमस्काप्रकीर्तिता॥ मायाबीजं स्वाहा॥ किं कथितं यद्भयानिना॥ ततः कवाङ्गन्यासो॥ ॐ खड्गाय
ङायनिखायेस्वाहा मध्यमयाः ङैयाः॥ यकवचायस्वाहा कनिष्ठाः ङौं अङ्कुशाय नमः तर्जनीभ्यां स्वाहा मध्यमयाः
निहृदि हृदयादि॥ ॥ तदुक्तं रुद्रयामले॥ तत्र वस्तुर्नमाकारं बिन्दुलाञ्छितमस्तकं खड्गायहृदयायनि
निवसतदनन्तरं॥ स्वाहायुक्तं तलाग्रांश्च अविद्याङ्गुलिसंयुतं ङकारं वज्रतलाग्रं बिन्दुलाञ्छितमस्तकं
ग्राह्यदलिकादविद्यसंज्ञायिकमथवा॥ आनायनिसमस्तार्थं प्रवदत्कवचायव॥ स्वाहान्तं विन्यसेन्मन्त्रं त
यार्द्धयाः॥ अकारं वज्रविसर्गान्तं सवज्रान्तरसंयुतं॥ अस्त्रायनिततः पश्चात्॥ एतद्रुद्रस
द्विद्वि विद्विद्वयथाक्रमं॥ ततामूलेनमस्तकादिपादपर्यन्तं पादादिमस्तकपर्यन्तं वा वज्रपंजरं॥ ॥ त
वनुवाचिमः॥ डाकाक्षसमसंकाशं वज्रबिन्दुसमन्वितं॥ वज्रः सत्तमाकरवा यानिमधुलमानुतं॥ मध्ये तु
नमस्तुरवीरामां लाञ्छिताग्रजिह्विकां॥ चिबन्धीं बोधिचित्तां च निजकण्ठविनिर्गतां॥ विकीर्णकेशयाः॥ श्रुत
स्यानीरपद्मिनीं॥ अष्टिमीं लाभवीं देवीं नागयक्षाधवीनिनीं॥ वज्रिकामाय विद्याङ्गसदा ध्यायन्ति मन्त्रिह

ीकायनमः यादयाः स्वाहाः ॥ कयनमः ॥ तथा वज्रासामभिषेकवाहनाम्नाहु क्रामसमिः सम्राट्कुन्दादव
ाङ्गन्यासो ॥ ॐ खड्गाय हृदयाय स्वाहा मिकलीयसी ॥ ॐ सूर्यखड्गाय शिरसे स्वाहा मिः यविग्राङ्गुलयाः ङ्ग्रीवी
यायस्वाहा मङ्गुष्ठयाः ॐ सूर्यखड्गाय ॐ मुखाय हृदु स्वाहा कवलयृष्ठयाः ॐ वै ॐ खड्गाय हृदयाय स्वाहा
ॐ खड्गाय हृदयाय मि स्वाहा यूकीकलीयसी ॥ ॐ ॐ खड्गाय हृदयाय वन्द्रवाटिसमग्रहं । सूर्यखड्गाय तमावा वी ॥
विन्दुलाञ्छितमस्कीग्रीवखड्गाय तमायूकं लिखायेवतमः यवं । स्वाहान्तं मध्यमायाङ्गुलि विन्यसहृदनन्तवं ॥ मा
स्वाहान्तं विन्यसन्मन्त्रं तर्जनीतर्जनन्तवं ॥ ॐ कावङ्गुलताद्वि ॐ ङ्गुलीतर्जनन्तवं ॥ नमः यायस्वाहान्तं ॐ मुखकव
ममतः यवं ॥ हृदुहृदयसमायकं विन्यसत्कवयार्द्धयाः ॥ हृदि मूर्द्धि शिखायान्तु कववनमण्डल ॥ यावकन्दुङ्गुः
वावत्रयनासन् ॥ ॥ तथा ध्यानं ॥ सुनाकोनीवर्ङ्गायतु स्वर्द्धं विकसितं हितं । ततः यद्यकामसंध्यतु मण्डलं
मण्डलमाहुतं । मध्यतुर्मामहाकली सूर्यकोटिसमप्रभां । चिन्तमस्कीकववाम ध्यावयन्तीस्वमस्कं ॥ ग्रासाधि
वीर्णकयाः ॥ ॐ नानाजूयसम । दक्षिणेवकवकर्णं मुण्डमालाविरूपितं ॥ दिगम्बरीमहाकीमी ॐ
ह्रसदा ध्यायन्ति मन्त्रिणः ॥ सकाशात्तथावर्षीयी यानान्तयामयां ॥ विपरीतवतस्तोत्र ध्यायद्भिमनारुवो ॥

वर्णिनीडाकिनीयक्षं वामदक्षिणयोगतः॥ नागयक्षायवीणाद्यौ कलकुंडामयीमिव। ध्यात्वा तीरुयदीदेवीं म
हूर्यानलायमां॥ विश्वकुंडात्रिनयनीं दक्षयक्षिवलाकिनीं। दंष्ट्राकराल वदनां पीनोन्नतपयोधरां॥ म
लकरुकारुस्कं वामदक्षिणयोगतः। यदवीगलकुंडक्षयायानेष्टकर्वर्मां॥ कवाह्निकयालनकीषले
लमः॥ कथास्वमस्कंसरवर्यवेरकुंभवारिपूर्विं। ललक्षिंकमहाहीमं पंकवामकुंडकथा॥ ॐ किरे व
त्रिकाणविन्यसदादौ कन्यक्षमहुलत्रयी। कन्यक्षविलिखयानि द्वादशत्रयसमन्विमं॥ वह्निवक्त्रलेयद्वी हृ
तकथीपूजा॥ ॐ आधारशक्त्यनमः। ॐ नवेंद्रकायपृथिवीक्षीरसमुद्रायवस्त्रद्वीपायकल्पवृक्षायकल्प
जीवात्मनेपरमात्मनेज्ञानात्मनेपद्ममध्येवलिकामाणीवलिकामायाविवद्धवेवावनीयदक्षिणे वह्नि
कनपूजयत्॥ कतःपनभ्रीताम्बूलमंत्रकल्पितमूर्तीमावायपत्॥ यथासर्वसिद्धिवर्णिनीयसर्वसिद्धि
ध्यस्वरूपनमावाह्य क्रीं हंसः स्वरूपनमनाभ्रतिष्ठीकृत्वा मारकायस्वाहा हृदयायनमः इत्यादिमंत्रानि
वलिममसिद्धिंदक्षिणममनकुंडनमाणयः कवालिकुंडकुंडस्वाहा मंत्रेणवलिंदद्यात्। कतादद्यादक्षिणे हुं
पश्चाद्वलिंदत्वा आवरणपूजयत्। कथथाग्नीनामसवायमध्ये मदिक्षुवाणीस्वाहायस्वाहा हृदयाय

प्रयालीरयदीदवीं मुक्तकेशीं दिगम्बरीं ॥ सदाद्वादशवर्षीयां सप्तिमाविरूपिणीं । डाकिनीं वामयार्ध्वेन्दु कला
नान्नकपयाधरीं ॥ महादेवीं महाशावीं मुक्तकेशीं दिगम्बरीं । ललिताननमहाजिह्वां मुण्डमालाविरूपिणीं ॥ कर्ण
स्थितकपालनरीषलेनाभिरीषणीं । आर्यानिसद्यमानाङ्गीं श्यामदेवीं विवर्द्धनीं ॥ शिवङ्गामिनिनमस्वनमिः
मन्त्रकमथ ॥ ॐ किरुवरीमन्त्र ॥ ॥ ततो भक्तात्मानमेव सर्वयूथमाविलीवर्द्धस्थापनं कुर्यात् ॥ अस्यपूजायन्त्र
वाहिवर्द्धलेयद्मं रूविम्बत्रिकयंपूनथा कुर्वीडीलिखन्मध्ये त्रिकोणाकृतसमन्वितं ॥ ततो ध्यानाकृयन्त्रं वा ॥
यकल्पवृक्षायनमः स्वभूमिकासनायआनन्दकन्दायसम्भिन्नायसर्वमन्त्रात्मकपद्मायसंस्थायवैवस्वतः
वैवावनीयदहिश्वहिश्गृह्णश्मम आकृनमावयकवालिकर्द्धूं स्वाहातिथी० मन्त्र ॥ सर्वत्रयुलवाहिनमा
वर्निनीयसर्वसिद्धिडाकिनीयवज्रवैवावनीयहूंहावहश्मनस्कन्मन्त्रमूवार्थ्यहूंहतिष्ठश्हूंहसन्निव ॥
नमहूंह्यादिषट्अङ्गानिविन्यस्ययथा हाकिपूजाकलावलिदयात् ॥ तद्यथावज्रवैवावनिदहिश्वहिश्गृह्णश्हूंम
ा ततादेव्यादक्षिणे हुंवर्निनीमायाये वाक्षी विदिक्षुब्रह्मणे विष्णुवज्रायमध्ये हुंसदाशिवायनमः ततः
ङ्गायस्वाहाहृदयायनमहूंह्यादिनाषट्अङ्गानिसंपूज्यजपयज्ञपूर्वादि हुंकालीस्वाहा एवंवर्निनीमहा

यक्षेन्द्राग्नेयि झ्रम्क्षे संहारिणी यक्षमस्त्रे हूँ हूँ फट् नमः स्वाहा नमः दयादक्षिणे समाहूय कुन्दसन नमः
पूर्वादिक्षु ब्राह्मी नमः ब्रवीमाहेश्वर्यै कौमारी वैष्णवी वाराही नारसिंही इन्द्राणी चामुण्डायै महालक्ष्मी
यनमः हूँ अग्निकलायनमः हूँ महाकवालायनमः मन्त्रपूजादिविसर्जनान्तकर्मसमाप्तयत् अस्य यज्ञ
वासुवनमी कूर्ववीरं वाग्रुवंतदन्तर्व ॥ वडवेश्वरनीयव हूँ फट् स्वाहा समन्विमः ॥ अस्य पूजाप्रयोगः
कान्तिनमस्का महाविद्यापूर्वकीर्तिता ॥ अस्य यिसद्धी नद्या ज्ञगस्त्वयिनविद्यता अस्य मूर्ध्यमनुः साक्षा
स्याश्चानमर्द्धं वक्त्रं शूलस्वकमलानन ॥ प्रत्यालीढपदासक्तं वृद्धमर्मी चिन्नमिवः कर्तृकी दिग्वस्त्रं स्वकव
स्याशक्तमनाकवाप्यविदृष्टी श्वायकुवासन्निरी ॥ ऊर्द्ध्वगतिमिनाविमकविकवाकर्तृ मथाखर्पर हस्ता
वन्तीमदानामवद्रुनिवाणिर्म्मनूविद्याश्चयान्थासास्त्रः ॥ वामिकमूकनूकथेवडमर्मीकर्तृ मथाखर्प
कमामामसी हाकिः सायिपवाणवाकगवर्मीनामायवाताकिनीं निश्चनं ॥ ॥ नावसङ्गाद्वयीकवेवाव
नाद्यकंतकः प्रिय ॥ नकाकवीमहाविद्यात्रैलाक्यमाहनीकाविनी ॥ मन्त्रान्तर ॥ नावाश्यमारुवश्यमा वसु
मजायहाविनी ॥ त्रैलाक्यकर्षिनीविद्या वसुर्वगहस्तप्रदा ॥ ध्यानपूजादिकं सर्वं यातनाकवावकार्यं ॥

सम्राट्बुन्दसनमः दयाडकवलुं सर्वबर्ल्लेश्यानमः यूनर्द्धिलेलुं वीजशक्तिर्यानमः॥ ततः पत्राग्रेषु
मन्त्रुयेमहालक्ष्मी ब्रह्मवादिनमाः कनयूजयत्॥ ततश्चतुर्द्दिक्षु पूर्व्वादिदुक्षावायनमः कौंविकवालाः
नमायपत्रा अस्यपत्रवलेलक्ष्मजयः सिद्धिविद्यास्वात्॥ ॥मन्त्रान्तर॥ भुवनशीकावीजीकूर्वबीजश्रुवाग्
अस्यपूजाप्रयागः प्रातः कथ्यादिसर्व्वपूर्व्ववत्कार्य्यं॥ दलाखामाडनकूर्व्वाग्रुवकूर्व्वाग्रुवकूर्व्ववाअस्त्रो
र्ल्लेयमनुः शान्तात्मा क्षदानाग्रसंधयः॥ अस्याव्यासपूजादिकसर्व्वंषाडशाक्षरीवत्कार्य्यं॥ ॥ध्यानन्तु॥ अ
र्द्धकीदिग्वस्त्रीकवन्धलोलिनसमाभावीजिवकीमदानागवद्धिवामहीवेननीद्धयूत्यलासङ्कतीव
ईनथाखर्व्वेरुक्ताग्रीदधनीवजागुलरुवानाम्नायिसावर्ल्लुनी॥ दयाद्विन्नकवन्धकदसूरमावीजिवबीयि
दधनीरकुंनथाखर्व्वेप्रयालीदयदीकवन्धविगलद्रक्तंजिवकीमदासेषायाप्रलयसमस्तुवनेशकु
वलक्षाद्धयीक्षवेवावनीयकुंरुदुस्वाहा॥ अस्यासपूजादिकंसर्व्वंषाडशाक्षरीवत्कार्य्यं॥ वियत्सूतयुगंविन्दु
वाग्यक्षारुवस्यषारवतुर्व्वगफलप्रदा॥ वज्रवेवावनीयवकूर्व्वयगमसहस्रं००४॥ नावाद्येषामलाविद्यासर्व्वे
नाक्षरीवत्कार्य्यं॥ ॥इदानीषाडशाक्षरी ॥ तथासर्व्वसुरुस्तन सर्व्वायास्यवषाडशीलक्ष्मीवीर्य

दिकार्सैश्वर्यप्रदायिनी॥ ऋषाकुशाऽऽशाविद्या विद्यासप्तदशाक्षरी॥ श्रीबीजपूर्टिकासावलक्ष्मीवृद्धि
विनी॥ वाग्बीजपूर्टिकाबैवाक्कविताद्विप्रदायिनी॥ चतुर्विधमिविद्येयं प्रियसप्तदशाक्षरी॥ मायाश
स्तुतनमानी कूर्चबीजसरस्वती॥ वज्रवैरोचनीयचपूर्वबीजानिबान्धवम्॥ फट्स्वाहान्तामहाविद्या
दविमुक्तिमुक्तिप्रदगुरुलक्ष्मीपूर्टिकापूर्वा बन्धुबन्धाक्षरीरुवत्॥ चतुर्द्धविमहाविद्याचतुर्द्ध
नावभावयाहृल्लेखाकूर्चबाग्बीजवज्रवैरोचनीयकूं॥ अस्त्रस्वाहामहाविद्याचतुर्दशाक्षरीयथा॥ सर्व
ज्ञवैरोचनीयचफट्स्वाहाचतुर्थयथा॥ चतुर्दशाक्षरीविद्याचतुर्वर्गफलप्रदा॥ ऋषाविद्यामहाविद्याजन्म
हासमन्वितश्चिर्यसाऽऽशाऽऽशाद्याक्षा सर्वकामफलप्रदा॥ कथिताः सकलाविद्याः सावासावनवाः शुभाः
ताः॥ अष्टादशाक्षरस्वरूपेणब्रह्मवाद्यनसुन्दरि॥ खड्गाक्षरं०भक्तानि सतश्चानिप्रकल्पयत्॥ नाविदा
मूरवर्णेभ्यस्तुक्तिमुक्तिप्रदायिका॥ ब्रह्मवाद्यप्रयाविद्याः शूद्रादीनसमाविताः॥ अस्याक्षरविलोपाय यथा
यथास्यात्सिद्धयामिनी॥ ऊनितकथितंतत्वं वक्ष्यमाणिलीप्रिय॥ अतिस्फुटतरंज्ञान रुद्रादासीसमा
मार्क॥ ॥ केवलीतन्त्र॥ अथवक्ष्यमहाविद्याः कालिकायाः सुदर्शिताः यासांविज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्ता

मासावलक्ष्मीवृद्धिसदा॥लक्ष्यायुष्टिमाविद्यात्रैलोक्यकर्षिणीयथा॥कुर्वनयुष्टिमासर्वं यामिनीयायर्ह
कदाकदा॥मायाश्यामातुहीवाचारुवस्यकदाकदा॥उमाविद्यामहाविद्यातुक्तिमुक्तिकरीसदा॥कम
कुस्वाहाकामहाविद्यावसुवन्दाकदीयथा॥मायाद्यैकाक्षविद्यापूर्वब्रह्मविद्यास्वरूपिणी॥उमाविद्यारुम
वमहाविद्यावसुर्वगरुलप्रदा॥प्रणवाद्यायदावेषारागमाकदकरीसदा॥विद्याकवेप्रवक्ष्यामिसावर्ध
दुःखाकदीयथा॥सर्वैश्वर्यप्रदावेषासर्वमारुनकारिणी॥भुवनश्रीक्रियप्रक्ष्यबाग्वीजंप्रणवंतथा॥व
विद्यामहाविद्याजन्ममृत्युविनाशिनी॥वमाकामस्कथालक्ष्मीवाग्भवंवज्रवेयदा॥वाबनीयलक्ष्मीद्वन्द्वमस्त्रा
वासावकवाःशुक्राःआसीमिर्कवाहेनाम्नातुक्राःसुयमिः॥सम्राट्कुन्दादवनावस्त्रिन्नमस्त्रप्रकाक्ति
कल्पयन्॥नाविदाभीदिकंवासोमाःसुसिद्धासवासुवेः॥सकलसर्ववर्णेवसकलसाधमभवाशक्तिम
ाक्ष्वविलेषायेयामियेयामिनुवस्यमयासत॥डाकिनीसारुवस्यवडाकिनीकिःप्रजायत॥यक्षिणीनाम
न्रुक्ष्मीदासीस्मिप्रिय॥उमासीक्षनपूजादिकंसर्वंआतःकदीवस्कार्यं॥इतिस्त्रिन्नमस्त्रप्रकवलस
नमात्रहीवन्मुक्तारुवन्नवः॥नात्रविकाविशुद्धिःस्यान्नाविमात्रादिदूषणीनवाप्रयासवाकूल्यसमया

समयादिकं ॥ नविदुल्यवाकूल्यं कायक्लेशकरं नवा यन्त्रमीविक्रयन्मन्त्री सर्वकामसमृद्धिदो ॥ तस्य फलस्फ
र्थनिमात्रं वादिनामिष्यफलाशक्ता ॥ बाह्यानादासमीयाक्षि रुद्रतक्रियवर्जना ॥ दिवारात्रिव्यायपूर्वं
॥ कालातन्त्र ॥ कामत्रयं वह्निसंस्कृतं बिन्दुसमन्वितं कुर्वयुग्मं तथा लक्ष्मं युगलं कमनक्रं ॥ दक्षिणे
ज्यायः पूजाप्रयोगः ॥ ग्रामः कथादिहृतशुद्धान्तकर्मविधायमायाबीजनयाभायामं कुर्यात् ॥ तत्रा
ग्रे वैकनक्षत्रयस्कं ॥ मखनासक्रमं लाभं नाथ्यवर्कं तु जीवस्य रोगं आवमो वैरवस्कालो वसमाफीप्रय
ॐ तिद्विन्मूलं ॥ ॐ कुल्लायै नमः ॥ ॐ तिमखा ॥ ॐ विवाधिन्यै नमः ॥ ॐ ति ॥ ॐ विप्रविक्रायै नमः
नग्रा ॥ ॐ कालकायै नमः ॥ ॐ नालायै नमः ॥ आग्रया ॥ ॐ पद्मनायै नमः ॥ ॐ तिनाकी ॥ ॐ वसाकायै नमः ॥ ॐ वि
नी ॥ तत्तासमयादिन्यासः ॥ यथासमानि बूवकं यथासंख्यं बीजद्वयं ब्रह्मं तिमूकाटिं वसमानं नृयुमीवि
॥ मन्त्रश्चानं प्रवक्ष्यामि कथा सर्वप्रदायकं ॥ मन्त्रश्चानान्मफलानि शुद्धतवक्रफायकः ॥ मूलवक्रसुद्ध
तस्य काशं कुर्वबीजं महाप्रहं ॥ मन्त्रबीजं दिक्षायम् कालाग्निसदृशप्रहं ॥ मूलादिब्रह्मवन्त्रं तु सर्वा
पसमर्थं तत्रानिष्टफलं कुर्यात् ॥ तदर्कं सामतुजावल्यां ॥ नजयः सिद्धतमन्त्रा नाफकथ्वनफलप्रय

समृद्धिदा ॥ तस्य कस्य सदैवास्ति सर्वसिद्धिर्न संशयः ॥ गद्यपद्यमयी वाणी सहायी तस्य जायते । तस्य दः
खानि विद्यायद्वशीकुर्यान्मारुवत् ॥ अन्धकलकलद्यागलत्वदूर्तिनमः ॥ ॥ अथ ग्रामाविद्या
दिकनकर्वे ॥ दक्षिणेकालिकवति पूर्वेवाजानिवाद्भवत् । अन्धवद्भिव नृदद्या दिद्यावाहीप्रकीर्तिता
यामेकुर्यात् ॥ तत्रावमन्त्र ॥ कालिकालिहिम्मिरिंहयीस्वा कालाद्दिहिवस्यस्यृ । दात् । द्वारयामोक्षोद्विवस्मृ
वकाली वसमाहीप्रयःधमि ॥ तद्यथा क्रौंक्रौंक्रौं ॥ ॐ ॐ ॐ

र्न्नसंशयः विहृतिं वाग्निकार्य्यं सर्व्वसिद्धिं वविन्दति॥ ॥नीलमन्त्रः॥ विद्याहामंप्रवक्ष्यामि सर्व्वार्थ
साधकं कुमारी वलिवेष्यादिकाञ्चैव ब्राह्मणः समयाववत्॥ विधिवदग्निमानीय कुस्वादिस्थानमस्कृत्वा॥
कुस्वाहान्तनमोभ्यर्च्च्य वटुकं कुवनेतकः॥ तताद्वीसमावाह्य मूलनवाटः॥ ।कृत्वामुलासम
ज्ञयः॥ तथा वक्ष्यं कृत्वा कविद्याभीजयन्त्रकमनन्यधी॥ ॥यथा वाधि॥ ध्वरुस्यमासामाजायस्कमकोजय
लिहिर्म्मालानिर्म्मितासर्व्वसिद्धिदा॥ महाशीखाकावमालाहृदिकीकरुद्या॥ महाशीखस्यधाकृत्वा हृदिकी
क॥ कुल्लूकाञ्चनजानाति महाविद्याजयन्नवः॥ यञ्चस्त्रीजायनमस्य सुभवाबाकुलाकवम्॥ ॥मायामन्त्र॥
वं॥ ववमस्त्रानकृत्वा तु मद्धभीधानुलामतथ मद्धभीधीमर्यहाञ्च दैहभीहब्राह्मणाकाजने॥ ॥गुरुदक्षिणा
कैहृदयान्मन्त्री विल्वेर्व्वाहृदयाकृतः॥ आस्त्राकृहृदयान्मन्त्री मद्धभीलनमर्यहामिति। कालागुरुद्रवायत
वम् याहादेवूदकात्मकैः॥ संमर्य्यविधिवद्वीं अविवाबान्मकृत्मम्॥ ॥अहिषकयथा॥ दवीव्वाह
अथमन्त्रकदा॥ ध्वकवीवाकस्य॥ लिखस्वकूर्वसंयुक्तं त्रोद्रेगुल्यमेववा। विधिमूमहाभानी स्वशक्त्या क्रम
विधिधाक्रिवमावीडमहाधाकिर्भुवनच्छवीवीडं। आनार्वनप्रयागधुरा विन्ध्यः पूर्व्वहृदम्॥ प्रहन

मंप्रवक्ष्यामि सर्वार्थसाधनविन्दुभिः सयथा सम्यगाद्यं बलिपूर्वं वदामि ॥ तत्राऽर्घपात्रं अर्घ्यं कृत्वा
कृत्वादिस्थानमस्कृत्य ॥ मूलमन्त्रं समुच्चार्य कृत्वा वास्तुं निलंघिवा ॥ ॐ वासमूर्ध्ववद्धि श्राद्धं त्रिकयन
। कृत्वा मुक्तासमस्यर्थं विसृजद्विन्दुमण्डल ॥ तत्र विसर्जनं कर्म समाप्य यत् । अस्याः पूर्वं ध्वजं लक्ष
मामाद्यं लक्ष्मकं कृत्वा ॥ वक्ष्यामि यथा ॥ ऊर्ध्वमालया यथा ॥ ऊर्ध्वमाद्विधिं सिद्धिं मूर्ध्नि हीं खाख्यमालया ॥ यद्वा हान्मा
स्यं हाकृष्ट्वा सहिकीमालयाऽयत् ॥ ॥ तावन्मन्त्रम् ॥ कायाह्वानमस्यावद्धकर्त्तव्यं ॥ ॥ तथा वमस्य सू
कवत् ॥ ॥ मायामन्त्र ॥ कुल्लूकीभवयेद्वार्षं लिखित्वा हृदयप्रकाशाऽद्वावसहायाऽर्घं विऽयीरुवमि क्रे
ऽजने ॥ ॥ गुरुदक्षिणामावदम् ॥ तदर्कसिद्धसारस्वत ॥ ऽवैऽर्घं यथा कृत्वा दक्षीं भूमिकाल्ले ॥ आ आ
मि कालागुरुद्रवायते विमलिगन्धवाविहि ॥ तर्पयन्त्रयवोदकं मन्त्रकारमिहाद्यत । जलधारावाह्यविधि
कयथा ॥ दवाद्वाह्यमात्मानं संयुक्तसामकारुमथ कारिणीं निऽर्घ्यामीति मुद्रिकायं विनिष्ठ्यिकं ॥ ॥
मकामी स्वधाक्षा क्रमयामतथ ॥ ऽमाविद्यामहाविद्या सर्वसिद्धिप्रदामका । वीऽप्रासादेत्रगुह्यं प्रणवं व
ष्ठ पूर्ववद्वदम् ॥ प्रणवं हुवनहीं कूर्वनीऽमनस्कारार्थं सकलदुष्टवमावयप्रणवयुग्मवद्धिगा

८७

या॥ ॥तथा वनीलतन्त्र॥ प्रणवं पूर्वमुद्धृत्य कल्पस्वाबीजसंभवम्। गगनीलयसंयुक्तं बिन्दुनादविस्त
नः। तावद्यूक्तं वह्निजायामन्त्रायसर्वयाजयः। ध्यानयुक्तादिकं सर्वं पूर्ववत्समयावयम्। अस्यपू
हि॥ ॥मायातन्त्र॥ श्रीरुद्रगानुवाच॥ तावावायामहायाव वज्रानीलासरस्वती। कामध्वजारुद्र
समाक्रान्तं कल्पवह्निसमन्वितः॥ कपिलावामकर्णं मुनाद्यं बिन्दुलक्षणं। आत्मन्मुखं तथा चन्द्रं धा
र्वाग्निमुखं तथा। मायादिकवर्णान्तं यद्भूमयविकीर्तितं। मायामध्यगतं षष्ठं द्वितीयान्तं सप्तमी
वाहकावः। निगमस्वरूपकावः कल्पवह्निवधूर्वीजं कपिलाहकावः। वान्तहृतन्तं तथा वयद्भ्यां
ध्यविकीर्तितमिति तनवूर्ववधूमायाहृदूर्वतिमायतितनवधूमायाहृदूर्वद्वितीयतितनमाय
तथा। तमुद्यन्नीमहं। निवहुर्वगमयाजयम्। कालसंकर्षजयन्मेतं प्रवमूकनवर्त्मना॥ ध्यानयुक्त
पूर्वप्रतिष्ठितं॥ प्रणवं तावहृहृत्वा तत्तावद्विवल्लरा॥ तदूर्ध्वगन्त्रवर्ग॥ प्रणवं पूर्वमुद्धृत्य तावहृतावं
र्णं त्रिनयनी द्विभुजीयवयक्षजं। दक्षनीवदूवर्णं हि र्वदूवृजाहिवावृती॥ धक्किहिः सवरवदनी सम
पूर्ववत्। यवध्यवनादधासंकर्षजयः तदूर्ध्वतत्रव॥ वर्णसंकर्षजयद्धामान् नियमनयथाविधिः दशी

संयुक्तं बिन्दुनादविहीनं। कुर्वन्नीशश्चरुदयं तावार्थेसमद्भवत्। सकलदुष्कर्मनाशयन्तिमथाय
मुयावरवत्। अस्ययूवश्चवर्णलक्षजपः॥ ॥मदुक्तमंत्रेव॥ चतुर्लक्षजपनास्याः सिद्ध्याश्चोरुवन्हि
नी। कामध्वजारुद्रकाली यक्षीनाविनीस्मृताः॥ ङ्ग्रवर्णगतावाजा निगमस्ववसंयुतः। नादबिन्दु
ध्वनिश्चैव तथाचन्द्रशवान्वयविकीर्तितं॥ मध्यादिमायाकवनं द्वितीयमन्त्रमूर्द्धनि। विपरीतं त्रिधाकृत्यं कु
द्वितीयान्तश्चसत्कर्मी॥ अस्यमंत्रवरमध्यस्यादर्वरुदाक्षरंकरवत्॥ ॥अस्यार्थः॥ ङ्ग्रवर्णेवहः श्री
तन्त्रं तथावयश्चशब्दवः। रुद्रन्तवदकाविद्यान्तनयश्चशब्दवः प्रकृतिः मध्यादितिनवधूमायाकुर्वह
कुर्वद्वितीयतितनमायाकुर्ववधूरुद्रुजस्मति॥ वधूकुर्वमायारुद्रुमिः स्यादक्षरंकथुन्तानुस्मयदव
कनवर्त्मना॥ ध्यानपूजादिकंपूर्ववत्॥ शब्दवस्यवरुदायरुद्रीयत्रनमत्रवे। जपरुद्रशब्दवंकृत्यं न्यासः
पूर्वमुक्तवत्। तावत्कृतावतथा। तत्कालाद्यतिमन्त्रार्थ जपाशब्दवडादृतः॥ ॥अस्यध्यानस्वमन्त्र॥ ध्यायेव
किंकिंतस्मववदनीस्मवमोक्तिकरुपत्नी। वस्त्रयादुकथार्यक्षयाताम्बुजयुगस्मवत्॥ अस्ययूजादिकंसर्वं
नयथाविधिः। दशांशंजपयान्मन्त्री घृताक्तैवकयुग्यवैः॥ अस्यशब्दवामनुः प्राक्तादवमाहुवनूरुमः। य

ज्ञागमस्यपञ्चबीजैः प्रकल्प्यम्। अमुं लोमाङ्कवर्ण्यस्य कृतकृत्यो भवन्नरः॥ ध्यानपूजादिकं सर्वं पूर्ववत्
सदैव कुर्यात् पश्चात्रियदेवतः॥ मायस्वाहेति मन्त्रार्थः प्राकृतः सङ्कटः॥ ऋषिः पूजापूर्ववद्बाहिरुक्तो
बीजं कुर्वीत सः पञ्चाङ्गबीजसाध्यकामफलदया॥ ॥मदनकंस्कन्दसंग्रहे॥ शिवबीजं महाशान्तिः शक्तिबीजं
कृतं। एषामष्टाङ्गबीजविद्या कथिता तु विदुर्मुनिः॥ पञ्चाङ्गबीजया विद्या हंसाख्यकामफलदया। कवलीस्तस्य
वक्ष्यामि पूर्ववत्॥ अथवान्यप्रकारेण पूर्वमन्त्रेण मुच्यते। मूलबीजं निबीजं वा नवमुद्रासमाहितं॥ पञ्च
प्रकारद्विसप्तत्रिसप्तयदिमानतः। एकाकी जपन्मन्त्रं सकलकल्याणदः॥ अथवान्यप्रकारेण पूर्व
कवंहातं सकलसर्वसिद्धीनां नाम्नकार्यार्थिवारेण॥ अथवान्यप्रकारेण पूर्वमन्त्रेण मिष्यते। अष्टम्यां च
निशामध्ये सर्वसिद्धीश्वरो भवेत्॥ अथवान्यप्रकारेण पूर्वमन्त्रेण मुच्यते। शारदीयचतुर्थ्यादि नवम्यन्तं
मिति वालयः॥ अष्टम्यादि नवम्यादि नवम्यन्तं मुनयो वासयो भवेत्॥ ॥मुण्डमालातन्त्रे॥ कृष्णाष्टम्यां समारभ्य
यावन्नवम्यन्तं महोत्सवः। अष्टमीनवमीरात्रौ पूजां कुर्याद्विलोमतः॥ दशम्यां बलिं कुर्यात् मत्स्यमांसादि
बहुर्दुनी॥ मावकूपनदवशी पूर्वमन्त्रेण मिष्यते। कवलीजपमात्रेण मन्त्रः सिद्धो भवेन्नृपः॥ सूर्यादिय

पूजादिकं सर्वं पूर्ववत्समाचरेत्॥ ॥मत्स्यसूक्तं॥ प्रणवं पूर्वमुच्चार्य पञ्चयुग्मं तथैव च। महायक्ष
पूजा पूर्ववद्विधिः। अर्घपात्रं तु पुष्पाणि॥ ॐ अमृतस्यांशवे नमः समाङ्कितकविन्दवे। ॐ सप्रणवं माया वधू
ॐ महागानि शक्तिबीजं ततः परं। बिन्दुसर्गसमायुक्तं वदाद्यं कदयः क्रमात्॥ मायाश्रीसर्वबीजानि ॐ सबीजमूदा
महादया। कवलं स्वस्त्ययन्तेन गवस्तेनास्त्रकालितं॥ अनयार्घ्यपूजादीनां पञ्चाङ्गबीयमाचरेत्॥ ॥अथ
वमृतसमाहितं॥ पञ्चगव्यं च मिलितं चन्दनाद्यैर्विशेषतः। निःक्षिप्य हृदि मोहस्तार्घ्यं मानतः कानननवन॥ त
थवानाय्य कावलं पूर्वपूर्वं मिश्रयेत्। भवमानीयतद्वाविरनेन वर्षविरवन्यवकद्विनारुद्विनेयावत्कावदक्ष
नमिश्रयेत्। अष्टम्यां चतुर्दश्यां पक्षयोरुभयोरपि॥ सूर्योदयं समारभ्य यावत्सूर्योदयान्तरं। तावद्भुक्ता
वचतुर्थाद्दिनवमान्तं विशेषतः॥ रुक्मिणः पूजयित्वा तु रात्रौ तावत्स्वकं कथं कालीविजनकवले
न्तु॥ कृष्णाष्टम्यां समारभ्य यावत्कृष्णाष्टमीरुवत्। सहस्रसंख्याकयं तु पूर्वपूर्वं मिश्रयेत्॥ कृष्णाचतुर्दशी
नीकृष्णात्मत्स्यमीसाद्विसंयुतः॥ अष्टसहस्रं जपेद्विद्वान् रुक्मिणावपवायनः॥ चतुर्दशीं समारभ्य यावदन्याः
रुनन्दिहि॥ सूर्योदयं समारभ्य यावत्सूर्यास्तमारुवत्। तावत्कावदयनेन पूर्वपूर्वं मिश्रयेत्॥ ॥

८१

अथवीरसाधनं ॥ मदकवीरतन्त्र ॥ अष्टमीवरतुर्दशी यद्वयावृद्धयावपि । कृष्णपक्षविशेषेण साध
म्यापि नात्रागस्त्यथासुखं ॥ साधयत्वहितमन्त्री मन्त्रज्ञानयवाहुविधः कर्मनेववक्ष्यं कर्त्तव्यं सर्वमत्र
मिषान्नं गुडं शुद्धं । नानाफलश्चनैवेद्यं स्वस्वकल्पोक्तसाधिकं ॥ विनास्थानेसमानीय
तथावथागिनीकृत्य ॥ वल्लीसामिषान्नश्च गुडं शुद्धं तथा मधु । पिष्टकं यवपावमान्नश्च पयामूलफलं
नामना ॥ गुरुम्वाशातवम्वापि ब्राह्मणानपिसुव्रतान् । अन्यान्यपिवरान्नं कियद्वनिवेदयेत् ॥ विना
॥ ॥ अत्राधिविलक्षणं ॥ महाबलामहाबुद्धिं सर्वाहासाहसिकः ॥ विठ । महाबलोदायावौम्ब सर्वस्व
त्वा द्विजमुक्तमेत्र ॥ श्रीअमुकदेवशर्मास्मिन्नमनसाधनमहकविद्य ॥ ॥ निसिकल्पवन्द्रालक्षवरूप
कावान्दन गुरुपादवशाक्षात्वा गल्लेगंविदूकंतथा । थागिनीमारकांविव वामपादयुवः सवे ॥ गल्लेग
कावथत् । ततः पूर्वाक्षलिप्रयोक्तियत् ॥ ॥ मदकवीरतन्त्र ॥ यवाप्रसिद्धितादवा वाक्सामर्थ्यरुयानका
म्यखववक्रियः सिद्धिदास्कारुवन्त्र तथावममवक्रकाः । प्रलम्यमन्त्रनानन पूर्वाक्षलिप्रयोक्तियत
कवतुष्टथ । शद्वीजंततः पश्चात् स्वगानाधियतस्यवे ॥ ॥ मन्दसामिषान्नं वल्लिवजततः पवे । गुडाग्र

[illegible] ॥ तस्मार्द्धप्रहरप्रथमयामगतवसुवसुन्धरिधारेवाधिविर्त
[illegible] रुयनेववक्रकुर्यात्सर्वगत्रविवर्जयेत् ॥ चतुर्द्विशनिनीकृत मन्त्रभवसमयसत् ॥ अथ पूजाद्रव्यी ॥ सा
[illegible]साधिकं ॥ विनाकानसमानीय सुकृद्धिः शक्तुपाणिभिः ॥ समानकुलसम्पन्नैः साधकावीतरीक्षयं ॥ ॥
[illegible]पावमानञ्च पयामूलं कुलं तथा ॥ सर्वपात्रं वलिं दत्वा चतुष्पात्रं चतुर्द्दिशि ॥ पात्रजयं सदा सर्वं हृपयन्मन
[illegible]न्नं कियद्भवनिवर्णयत् ॥ विमालकुलं यथा ॥ अर्मस्कृता विनायस्या नतुसंस्कारसंस्कृता ॥ वाण्डलादिषु संप्राप्तं
[illegible]महाराज्यदायाबोध्य सर्वसुतहितवतः ॥ ततः सामान्यार्घं विधाय सिद्धिं वावनेकृत्वा सेल्यं कुर्यात् ॥ अथ
[illegible]लिसिकल्पवद्मालक्षवस्त्रयाद्यः पूर्वसमुखः अमृतान्मूलमन्त्रेण प्रकुलंयागसूमिषु ॥ मूलमन्त्रेणकुल
[illegible]व वामपादयुवः सर्वे ॥ गलेभदिसंपूर्यर्थः ॥ अमृतमन्त्रेणमानसवस्त्र यथा अमृतमन्त्रक्षावकामाक्षनि
[illegible]स्थितादेवा वाक्सामरुयानकाः ॥ विद्याधराः सिद्धयायक्षा गन्धर्वाप्सरसो गणाः ॥ यागिन्यामातरास्तुताः सर्वाः
[illegible]मन्त्रनामन पूर्वाक्षलिप्रयं क्षिपत् ॥ भ्रमभ्रमना प्रियर्तिपश्चात् रेवर्वकालरेवर्वे ॥ महाकालयजयनात् पूर्वादिः
[illegible]नं वलिं वजतः पर्वे ॥ गङ्गागङ्गेयदद्वन्द्व विघ्नादिवावर्तनतः ॥ कुरुसिद्धिं मसयुतं प्रयक्तुस्वाहयाचिती ॥

प्रणवाद्यनमन्ना प्रथमावलिवीजितः॥ मायान्तं रेवबाणस्य हृदयानन्ततः पदं। पूर्ववलिमुद्धृत्य दक्षि
वं पूर्ववद्बालं भवेत्॥ याद्यादि क्षिप्यमन्त्रं ह्रीं वलिपश्चान्निवेदयेत्॥ ॐ भगनाथिपतिपश्चात्पदान्ते सपू
पयन्तं ज्ञापयविघ्ननिवारणं कुरु मम सिद्धिं प्रयच्छ स्वाहा। तत्पादुकं रेवं पूर्ववत्पूजयेत् दक्षिणस्यां दिशि
ह्रीं ॐ ह्रीं कालरेवं ॐ भगनाथिपतये वलिमित्यादि। उक्तवद्भावं महाकालीं पूजयेत् ॐ ह्रीं भवकालरेवं
यमनरूपं। कालरात्रि महाकालि कालिकाया वनिस्वन॥ गृहाणेमं वलिं मातर्दक्षिणसिद्धिमुत्तमां
नाथिपमाह्वयामि। प्रणवाद्यनमन्ना प्रापयद्वलिमुत्तमं॥ दूं शङ्खान्तं सर्वगणनाथान्तं याधिपायव
नमस्कृत्य। अस्मिन्सेवाकृतीकृत्वा मातर्वर्मन्यासरूपतः॥ हृदयं वाक्यं प्रवातत्रयी० मन्त्रन्यासं। यी०
कल्पयेत्॥ ॥ अस्यार्थः॥ हृदयं प्रावीतरूपं कल्पयेत् कयी० मन्त्रं लिखित्वा तत्र ग्राह्य वर्मादि यी० मा
रूपं॥ दूं दूं ह्रीं ह्रीं कालिकायाः वर्मं प्रवक्ष्ये वक्ष्ये नाशिकं ज्ञानवान् प्रापयेत् नरनरनमः शवधारीवम
क्षिप्यं। तन्मन्त्रो रेवं वाक्यं नाविघ्नेः प्रविरुध्यता कूर्वद्वायं तथा दक्षि मायायुग्मं ततः पदं॥ का
तयं ततः। शवधारीवमहाविघ्नं कुरु यद्धि कयं ततः॥ द्विभन्नावर्मनमन्त्रा वीवार्द्धनमनूर्मतः

ततः पर्वं पूर्ववलिमुद्धृत्य दक्षिणे बलिमारुहत् ॥ ॐ मन्त्रकालाग्नान्द्रौ रेवतितत्तः पर्वं ॥ ॐ भगनाथियक्षे
भगनाथिपतिं पक्षे पर्वाणे सपूजा अनन्तमन्त्रं बलिं दद्यात् ॥ तद्यथा ॥ ॐ ह्रूं ह्रूं मेसा मिषान्नं बलिं हुं हुं हुं हुं
पर्वं पूर्ववलिं पूजा दक्षिणायां दिशि ॥ ॐ ह्रौं रेवतायै रुद्रानकह्रूं मं बलिं मित्यादि ॥ तत्पश्चिमे पूर्ववत्कालरेवतीं पू
लिं सपूजा ॥ ॐ ह्रूं मं वक्त्रकालरेवतः भगनाथियक्षं मं बलिं मित्यादि ॥ ॥ तथा च ॥ विनामध्यतनादया बलिं त्र
बलिं मातृदक्षिणसिद्धिमूलमी । कालिकायै बलिं दत्वा रुद्रनाथ्यदायत् ॥ शब्दान्तरुद्रनाथान्तं भगना
सर्वगणनाथान्तं यायिया यत्र । भगानमस्कृतं दत्वा पूर्ववर्त्ममुद्भव ॥ तावायनं बलिं दत्वा यज्ञुगया
त्रवातत्रयी० मनुमासत् । यी० मार्यतस्मिन्वे वद्धवीवासनस्तः ॥ वीद्धवीवानन्दवलि वद्धादिद्धत्र
गतत्रयात्रवर्मादियी० माक्षिर्यतत्रवीवासनत्रमन्त्रोपविघ्नवीवार्द्धनमन्त्रनवद्धाक्षर्यात्रवीवार्द्धनम
वयहनहननधवधावीवमहाविघ्नं हृदयं हृदयस्वाहा हूं फट् ॥ अनन्तमन्त्रितं लाद्दं दधादिद्धविनि
वि मायायुग्मं ततः पर्वं ॥ कालिकायावदं कुरु प्रवन्तु वन्तु नादिका । दानवानूदावयस्वा रुनसिद्धि
मन्त्रान्तावीवार्द्धनमनुर्मतः ॥ यदिप्रमादाद्बलिं साधकाय विकलः ॥ ततः स्कं स्कं सुद्धवर्गं वद्धि

नानामिरुपयत्। मिमार्कमिनवाग्नाल रूजे हर्षिकी निर्मिक॥ कदुपविदीपेस्कंध्यजस्कंनत्रप्रपूजय
दीपकान्॥ ततस्कुलल्याकरुतशुद्धादिन्यासजालं विविधाय॥ स्वदेवतीसंपूज्यसंकल्पजपत्
मंत्रजमकेयामकेसंख्याजपमहैकविंशा॥ मिसंकल्पदेवतीश्चायनुमंत्रजप॥ तथाव तत्कुलल्याविं
नयवारुत्वा जपन्मंत्रमनन्यधीः॥ जपनियममंत्र॥ ब्रह्मादेवयदिरुवद्धिकसहस्रंतताजपत्॥ द्वा
कोनिनामायासमावस्यादुदयात्कसमावत्॥ गंगाहवनुजस्कुलवे मध्यसम्रुर्यकर्णे नत्रवम्
तनेवर्षयानुद्धियत्। जपदुर्गमंत्रमंत्र कुंदुर्गदुगवद्धनिस्वाहा॥ कुंकिलासिसामदवस्या गोसवह
नाक्रिकावक॥ मिपठिलाश्रीधामादिवतुद्धिद्धियत्। ततःसफयदेदत्वा पुनस्कंदेवसंवि
वादहिदहीतिहाषित। तदाविवलिंदयान्माहिषंवापिकुंगलीवलिंपुरयवपिष्टमयनेयदावलि
द्धिकदादयात्पिष्टनमवकुरुवान्॥ पिष्टनतियवाहवश्चान्यादुवनर्थार्थ॥ ॥तथावतन्त्रान्तव॥ यवक
यागिनीहृदय॥ जपान्तवलिंदद्यादवकायेयथाविधिः माहिषंकुंगलीवापि गृहीत्वावमवव॥ गृ
वधिगुवगुवपुत्राय रत्यत्वनिवदयत्॥ ॥अथशवसाधने॥ स्नानंनियममाह॥ रावबुतामं

[illegible] ॥ [illegible] विघ्नेश्वर विहरयत् । मदधर्मार्थकामनुष्ठानिविनलकुल
[illegible] संकल्पयत् ॥ संकल्पस्तु ॥ ॐ अद्य [illegible] अमुकगोत्रः श्रीअमुकदेवशर्मा अमुकमन्त्रसिद्धिकी
[illegible] तथा च तत्तत्कार्यविभननहुकमुद्रादिकं वक्ष्यामि तावत्तावकं वाधि विनिमस्यूजयत्कृत्वा मन्त्रश्च
[illegible] पूजयत् ॥ शुद्धवस्त्रसहमन्त्रं तु शुद्धवस्त्रायुतार्द्धकं ॥ अकथयन्तु मन्त्रं गाजाकुवसह घ्र
[illegible] कर्यकर्णे नत्रवमुनावस्यत् । मन्त्रार्द्धवाक्यियर्थं यदि किञ्चिन्नलक्षयत् । मदाजयजूर्नीद्धमनूना.
[illegible] मदवस्था गासवह, किंकावकथा विहलीस्वर्गदामात्वं मर्यानोममवद्धकथा हूमभ्रतथि भावानी विघ्नष
[illegible] सुनस्कुकेवर्सविलोत । सुनर्द्धवमासं पूजयत् ॥ मन्त्रा यदि वर्वबयवनिवद्धत् । जयान्कजयमश्चं
[illegible] मयने यदावलिंश्रोथ यतनव कुरुवमववा । दिनान्कववदास्यामि स्वीकृत्यस्वगृहे व्रजत् । जय व
[illegible] ॥ यवद्धाजयमंवाधि शालिद्धाजयमं मथा । वन्दुहासनविधिरुरुन्मन्त्रं हाथात्यत् ॥ ॥
[illegible] हीलावमवव ॥ गृहे गत्वा स्वस्वद्धया सार्द्धं संदृष्टमानसः । मथा च समाप्यसाधनं दविदद्धिर्ज्ञविरुवा
[illegible] समाह ॥ रावबुत्तामलो ॥ शून्यागारवनदीतीर पर्वतनिकुनाथिवा । विल्वमूलश्मशानवा तुलसीवन स्थ

ली॥ अस्मांश्च वसुर्द्धश्च यक्ष्यावरुयावपि। रोमवावतमिप्रायो साधयस्वि द्विमूलमो॥ मासरुक्ष
अथपूर्व्वकान्यतमस्थानगत्वासामान्यार्घ्यविधाय पूर्व्वमस्यामूलान्कुरुकोवदत्वायागरुप्रिंसंप्रा
मोविलिख्यथवातिपूर्व्वकमन्त्रहस्तोपयाश्रुलिनुयंदत्वाप्रणम्यथानामियातिस्थ४पूर्व्वक
तिरुद्धिरुसंदत्वाआत्मवक्त्रीकुर्य्यात्॥ अथवसुदर्शनमन्त्रोतु॥ ह्रीं स्फुर२ प्रस्फुर२ धाव२ मवत
तत४ स्वस्वकल्पाकरुकशुद्धादिन्यासजालंविधायदुर्गामन्त्रहाद्विरुगर्भयानानि४ स्थिथातिलासीति
धूलविद्वं खड्गविद्वंजयामृतं। वज्रविद्वंसर्व्वदेवं वाणुलीवाहिरुकं। तवूलंसुन्दरं पूर्व्वबलेनष्ट
रुतिविद्वंवाराहिरुकंजलमृतं। धावमानीयकरुवंनारुवत्स्वकुयामृतं॥ स्त्रीवश्यंजितास्यृश्यंनयवर्ज्ज
भवत्वा। स्त्रीजनश्चरुहंवूर्य्यसर्व्वथायविवर्ज्जयत्॥ ॥कालीतन्त्रे॥ ब्राह्मणोगामयंस्थाप्य साधयद्वीव
४सर्व्वसिद्धय। एवमस्कगवंगहीत्वामूलमन्त्रयूजाहानमानयत्। तस्मायंत्वादूरुतिष्ठावमस्यूक्तुं
ली॥ प्रणवाद्यस्त्रमन्त्रहानवस्यब्राह्मणंवत्। प्रणवंकूर्व्वबीजंमृतकायनम४रुद्रवीवणपवमान
उत्कृष्टवन्निकायनं॥ अनन्तमन्त्रहाप्रणम्यकालयत्। कुंकूंमृतकायनम४ रुतिकालयत्॥ सुगन्धिक

द्विमूलमो॥ मासरुकुङ्कुमवल्यर्थं धूपदीपादिकं तथा॥ तिलाः कृष्णाः सर्षपाः शुक्लाः यवाः यवत्तकाः॥
दलायागरुमिसंप्राप्तगुरुगन्धोवदूकं यागिनीश्चपूर्वादिकः संपूज्य पूर्वकं वीरार्द्धनमन्त्रः
साधियतिष्यः पूर्वकं वलिदत्वा जपावमन्त्रं लिखावन्धेनविधायसंदर्भमेन्द्रान्तरात्मानं बद्ध बद्ध
वसूर २ धाव २ रवमनवूपः वट २ ग्रव २ कर २ वम २ वन्धे २ घातय २ हूं फट्॥ ॐ सरुप्रावर्द्धं फट्॥
नानिः क्रियाविलासाविमन्त्रं लिखानुविकीर्य विहितं वसमीपगच्छत॥ ॥अथ वायक्ष॥ यक्षिविद्वं
सुन्दरी नूरी वलेनष्टसमुद्धली यलायनविशून्यश्च समरवहावर्हिनी॥ ॥रुवकन्द्रयि॥ यक्षिप्र ८९
वक्तिमास्यं ध्यनयवर्ं हिरुवरी जयकलिङ्गकुसम्वा वृद्धरिन्नं शवंरुवरु॥ नदरिद्धमृतवायि नयवृषिम
मयंरुयङ्गा साधयद्वीवसाधनं सद्यः शवाः ग्रहाः स्युः साधनवीवशीधन॥ कुद्राः ग्रयावरुहो ग्रहाः
रुजिनिशवमस्य कुं कुं मृतकायनमः तियुस्याश्च लिङ्गयं दलाग्रनामस्यर्धपूर्वकं॥ मदकं रावबूजाम
रुहु वीवनपवमानन्द निवानन्दकलश्वरी जामन्दरुवकादवी पर्यङ्कशङ्खवावावारुहो ग्रयस्यामि
द्धालयरु॥ सुगन्धिजलनस्नायित्वा वाससाजलमूलाल्य धूपे धूपयित्वा वन्दनादिनाग्रहिष्य वल

स्यकदिक्षेत्रे मृत्वायुज्ञास्थानसमानयत् ॥ तदर्कं कालीतन्त्रे ॥ तावद्भावं मृतकायनमान्तं मन्त्रमुच्चरन् ।
पश्चाद्वक्त्रकायदिक्वाभिरुक्त्वयत्कुलसाधकः । ततः कुशासनं कृत्वा पूर्वाभिमुखः कृत्वा भावं स्थापयत्
खदिरवृक्षाद्रकं ताम्बूलं तन्मुखे दत्वा भावं कुर्यादिक्षामुखे । तत्पश्चाद्वन्दनमाधिविलिप्य प्रयत्नतः सुधीः
ॐ मन्त्रं लिखेन्मध्ये । तरुकस्य विधानतः ततः कुं क्रौं हुं फिं मन्त्रेण तरुकस्याकर्षी ॐ मन्त्रं लिखेत् ॥ तद्
ततः प्रयत्नं प्रावयेत्तस्य दद्यान्निर्वीवनं भाव ॥ पुनः प्रक्षालनं कृत्वा स्थानसमानयत् । ततो द्वादशाङ्गु
लामिषान्नं नवलिं दद्यात् ॥ तदर्कं तन्त्रान्तरे ॥ द्वादशाङ्गुलमानानि यक्षकाष्ठानि दिक्षु । संस्थाप्य पूर्व
वाहनाय वज्रकस्कायसर्वविघ्नाय सर्ववाहनाय नमः । ॐ क्रियाद्यादिकिः संपूज्य बलिं दद्यात् ॥ अनन्तमः
ममसिद्धिं प्रयच्छ स्वाहा । एषरुक्तिबलिः । ॐ इन्द्राय स्वाहा । कुं वीतजाधिपतये सर्ववाहनाय । कि कस्कायं
वाहनाय । ॐ मामिष्यादिना बलिं दद्यात् । कुं यीयमायप्रजाधिपतये यदनुकस्कायमहिषवाहनाय
सर्वविघ्नाय सायुधाय । ॐ मामिष्यादिना बलिं दद्यात् ॥ कुं क्रौं निर्मलयवक्त्राधिपतये भूमिकस्कायं
स्कायाश्ववाहनाय सर्वविघ्नाय । ॐ मामिष्यादिना बलिं दद्यात् । कुं वीवबूलाय । ॐ मामिष्यादिना बलिं दद्यात्

कं मन्त्रमुच्चरेत् । अथ स्नानमन्त्रायं ॐ इत्यादि ॥ तदुक्तं रावणतामले ॥ धूपनधूपितं कृत्वा गन्धादिनाप्रलि
प्य कृत्वा अथ संस्थापयेत् ॥ तदुक्तं तत्रैव ॥ कूर्मशय्यायां विस्तृत्य तत्र संस्थापयेत् अथ वा प्रलालवस्त्रं कर्पूरशाली
यं प्रयत्नेन सुधीः नीलमूलादिकद्रव्यं चतुरस्रं विधाय च ॥ मध्ये यद्वा चतुर्द्वादलाष्टकसमन्वितं ॥ यो
मन्त्रं लिखेत् ॥ तदुपरि कम्बलाद्यासनं न्यसेत् ॥ ॥ तन्त्रान्तरे ॥ गत्वा अथ वस्त्रसान्निध्यं भावयेत् कटिद
यं । कनाद्वादशाङ्गुलयं कक्षानिदधादि कूर्मपूर्ववत् संस्थाप्य तत्र क्रमेण ॐ इन्द्रादिदशदिक्पालाः संपूज्य
दक्षे संस्थापयेत् पूजयेत् ॐ इन्द्रादिदशदिक्पालाः ॥ अत्र यं क्रमः ॥ ॐ लां इन्द्राय सुराधिपतये त्रिशूल
लिं दद्यात् ॥ अनेन मन्त्रेण ॥ ॐ लां इन्द्राय सुराधिपतये इमं बलिं गृह्ण २ गृह्णापय २ विघ्ननिवारणं कुरु
रु नाथ अधिकृत्य स्वाहा अनेन मन्त्रेण संपूज्य ॐ रां अग्नये अग्निमयसपरिवाराय स
महिषवाहनाय स्वाहा इत्यादिना संपूज्य ॐ यां यमाय प्रेताधिपतये दण्डहस्ताय महिषवाहनाय
पतये अग्निहस्ताय ध्वजवाहनाय सपरिवाराय स्वाहा इत्यादिना संपूज्य ॐ क्षां निर्ऋतये रक्षाधिपतये खड्गहस्ति
याहिनाय बलिं दद्यात् ॥ ॐ यां वायवे प्राणाधिपतये कृष्णवाहनाय कुन्तहस्ताय सपरिवाराय स्वाहा इ

नासंपूज्य ॐ यांप्राणाभियतयकविधावाहनायन्यस्यादिन्यमामियादिनावलिदद्यात् ॥ ॐ कूर्मवायय
यन्धाभियतयसायुधेयादिन्यमामियादिनावलिदद्यात् ॥ न्यूंद्रानयार्म्मस्थे ॐ जीवब्रह्मणप्रज्ञा
लाकाभियतयसायुधेयादिनावलिदद्यात् । निसमितिवृहयार्म्मस्थे ॐ जूनकायनागाभियतयव
तयसायुधेयादिन्यमामियादिनावलिदद्यात् । वलिसर्वत्रसामिमान्नन ततप्राभियारुदवताया
पूजासामग्रीसमीपदूर्वाक्षतसाधकंसंस्थाप्यमूलान्कुंडीरुद्धवासनायनमःन्यासनेसंपूज्य
नदत्वाधावकंमानुप्रसार्यमृतिकावस्थगुरुंगणपतिदेवीजूनेमस्कृत्यप्राणायामत्रुंन्यासीकृत
यादिजमुकगोत्रःश्रीजमुकदवधर्मजिमुकदवतायाःसंदर्शनकामाःमुकमन्त्रस्यामुकसंख्यज
वामतःधावसमीपःस्थादिकंसंस्थाप्यधावकृतिकायांपीठपूजांकृत्वाप्रणोपवाचेःयश्चप्रणवाचेद्
नुंयःनायधावःप्रणमरुवदवःनमवीवसिद्धिदक्षिःमहारागकृतांग्रयवयनाततःयद्सूत्र
वीवसिद्धिकृतास्यद । ॐ हीमहीवृक्याराधरावसावनरावृक्ता । गाहिमांदवदवाधावानामधि
ष्ठरुद्धर्यायाःप्रसार्यतदपविकृत्वानृदत्वानगुस्थयाप्रोनिधायपूनःप्राणायामत्रमत्रयं

यात् ॥ ॐ कुं कुबायय ह्रां [illegible] यगदाहस्तायनववाहनायसविवायस्यादिनासंयूश्च ॐ कुं कुबायय
ॐ श्रीवृक्षलेप्रज्ञाभियाय [illegible] सवाहनायपद्महस्तायसयविवायस्यादिनासंयूश्च ॐ श्रीवृक्षले
यनागाभियाय चक्रहस्तायमकववाहनायसलविवायस्यादिनासंयूश्च ॐ जनकायनागाभिय
भिश्चारुदवताय वलिश्चस्मावयहस्तश्चवसुधमहिषवाहिनीयाताक्षिनीयाभिसंदिशात् ॥ अथ
षडंगन्यासनेसंयूश्च क्रीं ह्रीं कमूलमंत्रवत् जूंह्वावाहनक्रमहाशायर्यूपविन्यस्यपादतलकुंभा
नाममंत्रं न्यासीकृत्वापूर्वदिक्वीवार्द्धनमंत्रहादशाक्षिकूलाक्षुनिशक्तियासंकल्पकुर्यात् ॥ यथा ॐ कुं
नंद्रयामकसंख्यरूपमहंकविश्वाक्षुनिसंकल्पं ॐ श्रीं श्रीवशाक्तिकमलासनायनमः षडंगन्यासनेयूश्च स्व
वेःयश्चशलवावेर्द्धवीसयूश्चशावमुखदवीगन्धाद्विनासकर्यात् । ततःशावादुत्कायसंमुखगलाम
यहा । ततःयहसूत्रवद्धाशावववरलावद्धयात् । मूलनमद्धलासिद्धिंप्रयच्छस्वाहानामद्धलोरुवदवशी
दवशाशावानामधियाधियाक्ष्यननशावस्यायादतलत्रिकोणयंत्रमुत्रिखत् । ततःशावाप्यूपवि
श्चाह्वायामंत्रमंत्रयंकृत्वानिवसिगुरुविरावद्धदिदवीभ्यात्वाडाष्टोसंयूहोकृत्वाविहितमालयामो

नाहस्यादिरीर्ज्यकं। अत्र मनानसाधनक्रमनाज्ञयः कार्यः। यद्यर्द्धवाद्यत्रयत्रयर्थं विक्रिन्नकृतत
तमिति ब्रवेयरं०कं। कथावलाकुवाहुर्यनाम्नि रुयज्ञातवदकृतः। यस्त्वार्थयासिवलिखन्नामत्वी कृ
ध्वयनर्ज्यकं। कृतध्वनामभूर्वक्रि दकृत्वमभूतकृतः। ततः सत्यीकारयित्वा तवनुप्रार्थयकृतः य
। यदि ज्ञयकालज्ञाकाशगत्यावृत्तवादिकं प्रार्थयतकदादिनान्तवदाम्यामिममस्तानस्वनामक
कृत्वकृतसत्यवर्वप्रार्थयत्यदिकदायिसत्यं नवातिवर्वानप्रयक्तिं तदापुनर्ज्यकं। सत्यकृतव
वंप्रकाश्यसंस्थाप्यभावयत्यादवन्धनं॥ यादवन्धनभावयित्वा पूजादुर्वज्ञलाद्धियं। धवज्ञलतु
मन्त्रमुं अग्निमवाग्रोयज्ञमानोहं गृह्णत्विमवलिं। अथ ऋयाविमानस्थानवक्तृत्वभूकवान्। दत्वा
ततः यज्ञविंशतिसंख्यकानुब्राह्मणानुराज्ञयं। तथायवद्धिनित्यमावर्ज्ययज्ञगवीयिवकृतः ब्राह्म
वधि॥ ततः स्नात्वावमुक्तव निवसदकृमस्कुलं। यदिनस्यादिप्रकाशंतदानिर्धनतां व्रजं। तनवन्निर्ध
दिगक्तुकृतदाग्यामिविद्धिगेतु॥ गीतं शुक्लाधिवधिवानिप्रकृन्निर्यदर्शनात्। यदिवक्रिदिनवाक्ष्यं तदा
ग्रीवहियातियदातदावर्मुयविरयज्ञ गृह्णीयाद्वसनान्तवं। गवाब्राह्मणविनिन्दाश्च नकुर्यात्त्वकदाच

र्थं कृत्वा विधिना कृत्वा पूर्ववत् ध्यानं कर्षयति लविकवलं सक्रयदगमनं कृत्वा जपं कुर्यात्। रुपजा
वालिखन जानयं कुरु वादिकं॥ दिनानि कवषदास्यामि स्वनामं कथयस्व मां। श्रुत्वा संस्कृतनिर्रुय
वनुप्रार्थयरूपतः यदि सत्यं न कथयति वर्वानयं कुरु। मदायुनर्जयद्वामान् एकायमानसं यथा
ममस्थानस्वनामं कथय श्रुत्वा पुनर्जयत्। यदि स्वनामं मधुरं कथयति कालजमुकं तिसर्यं
नर्जयत्। सत्यं कृतवर्वलस्वा सर्वांगं जयादिकं॥ फलं जातमिति ज्ञात्वा मृत्तिकां कामादयं कुरु। ॥
नाद्धियत्। भवेज्जलतुगर्भवा निष्क्रियस्थानमाचरत्। तत्मुखं गृहं गत्वा वलिं दद्याद्दिनानि॥ ॥
श्रुवमूकवान् दत्वा विषमयानयः कर्तुं वा समर्थो भवेत्॥ यदि वा निष्क्रियां कृत्वा पञ्चगव्यं च
गव्यं च विलं कृत्वा ब्राह्मणान् राजयं कुरु। पञ्चविंशति संख्यकान् सक्रयं पञ्चविंशतिनानुवाक्रमं लेवदं
तां ब्रह्मणानं वन्दिर्धनं लेख्या कुरु वादं वायं कुर्यात्॥ त्रिवारं वा थवा पुनः नवं वा तु गायं यत्। स्त्रीणां स्थां य
वकिं दिनं वा कुरु दास्यमूकं कारुवं॥ यश्च कुर्यादिवसं यावद् कुरु वस्यं संस्थितिः। नस्वीकुर्यात् कुर्य य
श्च नकुर्यात् स्वकं यावन॥ दुर्जनं यति कं कृत्वा नस्यं पञ्चकं दादनादवं ब्राह्मणादीयं जयं कुरु संस्थ

।।शुद्धिः।। आत्मनिर्ग्रहक्रियाकरं बिल्वपत्रादकीर्णिवम्। ततः स्नात्वा तु गङ्गायां आचम्य शतधा सव ।।स्व
।।स्नानमर्चनमृत्यस्य नस्याद्धवस्य मर्चनं। ॐ स्यनन विनन सिद्धिर्यात्प्राप्ति साधकः ॐ कुरु कुरु कायवान्
नं।। ।।अथ विद्यारुद्राः।। मन्त्रकूर्चिकामन्त्र ।। ब्रह्मवज्रतनामायां कूर्चबीजसमद्भवम्। शिवायरुद्रिणित्रो
ब्रह्मसमिगायत्री वज्रामायाबीजं वज्रशुद्धिग्रन्थिकः। षष्ठीर्घरुद्राबीजन प्रणवाद्यनमतङ्गकं।
मनुजाधामङ्कः। सुवायानवसाविष्टं साधकारीस्वायकं।। स्वासंयूक्तदवं पञ्चसरुप्रमनुजय
रुवम्। वक्रयद्यस्यरुद्रामन मरुतीत्रियमाप्नुयात्।। वायसस्यवरुद्रामन शक्रनाशयतविवात। कूसु
वं।। शुक्रयक्रस्यरुद्रामन रुद्रमदखिलगम्। षड्कानाष्टदलंयन्त्रं मध्ये मूलंप्रपूजयम्। केवलंशुद्धरुद्र
वजयमात्रेण सर्वसिद्धिमुपालरुम्।। वामकण्ठवनन्त्र ।। अथ वज्रमहाकवीमानङ्गसर्वसिद्धिदी। य
मानङ्गीव्यमावामं वद्धिजयावधिर्मनुः।। सधिः स्याद्धद्धिनामूर्ति द्विवाद्धन्दं प्रकीर्तितं। मानङ्गी
षीर्घरुद्राबीजन प्रणवाद्यनकल्पयम्।। षट्कोणाष्टदलंयन्त्रं लिखेद्यन्त्रं मनोरुवं। तत्र पूजाप्रकर्तव्या
रुवा क्रियाशुद्धावशक्तयः।। अनङ्गकुसुमानङ्गं मदनामदनालसा। ॐ स्यष्टशक्तीः सपूज्य उपरुवसम

वायकमाऽऽभावासव ॥ स्वाहान्तं मन्त्रमुच्चार्य्य कर्यात्मान्तनमःपदं । एवं मन्त्रत्रयादूर्द्ध्वं देवानुसंकर्यय कुलैः
ऽऽ॥ ॥ ॥

यनीवत्तसिंहासनस्थां विधे र्वक्षदलेवपि खटकपाशाङ्कुशधरां ॥ ध्यात्वामहादेवीं गन्धपुष्प
प्रदीपान्मन्त्रं तस्तरुप्रं ह्रनदाक्षेः शर्करामधुः शिः सरुः ब्रह्मरुद्राङ्गवेः काष्ठः साधकः शक्तिः स
मान्त्रिकः मत्स्यमांसेयायसञ्च दद्याद्रूपञ्च गुग्गुलं ॥ वाजियागेनकर्तव्यं सदापूर्णं च साधकः
मन्त्रिकयतिः शत्रुं ताक्षीणं निकृतं यथा ॥ शम्भुवादकविस्तव रुद्रस्य तिसमारुवेत । जूनेवविध
मांसे वर्वयस्वदवती ॥ ॥ जूथ्थ ङ्क्षिष्ठवाञ्छालीमन्त्रः ॥ ङ्क्षिष्ठवाञ्छालिनीमतः सुमुखीमहा
नु तथ्थवाञ्छालिनी शिवा समुखी तिमतादवीं कीर्तयर्कदनन्दवं ॥ महाविद्यविनीपथ्थ लक्षावीज
यकं ॥ ॥ मन्त्रान्मनयथ्थ ॥ ङ्क्षिष्ठवाञ्छालिमाताङ्गि सर्वविघ्नविनाशः स्वाहा ॥ ॥ नदुर्गमन्त्रान्मन्त्र ॥
रा । एकाणविंशतावर्णे सद्वारीष्टकवारवदिति ॥ वायुबीजायाकामः सौः ब्रह्मस्थमातङ्गिनीमामिङ्क्षि
ङ्गितीङ्ग्यं विद्यामहाविद्या सर्वयाधविनाशिनी ॥ स्वर्णेजामाङ्कजाचैव वाञ्छसौरागदायिकायां
शाङ्कनानन्कर्वदविविनेवाव मनकुत्तावलिंदत्वाद्यथमतः मूलमन्त्रेणसाधकः ॥ तत्तामन्त्रेजयन्त्रा
मन्त्रवचनाविद्याधानवाविघ्नं नालोवनियमानव ॥ मस्यतिष्ठतिमन्त्रार्थं नवविघ्नः सवाक्षत ॥ ॥

महादेवी गन्धपुष्पमनावमेथनैवद्यैवमहादेवी पायसं शर्करान्वितं ॥ पूर्वभ्यवटकालतु षट्सहः
स्रसाधकः शक्तिकिंसहः ॥ अवेयूनक्रियांकृत्वा प्रयागविधिमाचरेत् ॥ वसुस्थ्यष्टमगमनवाकलामध्यव
दापूर्वस्थसाधकः ॥ अवेप्रयागमाप्नुत कविताजायतेध्रुवं ॥ अग्निकुण्डालसंकृत्वा वाक्कुंकारयेद्ध्रुवं
मारुतेन ॥ अनेनविधिनेन मातङ्गीसिद्धिदायिनी ॥ नूनंतद्रूपमागत्य कुरुवादीयतेवसो विनामसिद्धिना
मतःसमुखीमहापिशाचिनी ॥ लङ्गावीजंतथा ॥ ॐ ॥ ॥ तद्रूपं कल्पविस्थी ॥ ङ्कारयुक्तिष्ठगत्र
विनीपश्चा लङ्गावीजमतःपरं ॥ नादबिन्दुसमायुक्तं ॥ कात्रितयंपुनः ॥ सविसर्गमहादेवि सर्वसिद्धिप्रद
॥ तद्रूपं मन्त्रान्तरं ॥ अथवाक्लिष्टवाणालि मातङ्गिपदमीरयेत् ॥ ततःसर्ववशङ्कर्तृ कविहृद्भिवल
स्थमातङ्गिनमामिङ्क्लिष्टवाणालिप्रेलाक्रवशङ्कविस्वाहातिमनुः ॥ ॥ मांविद्यामिहगानिवाजवीकूसमा
सोरागप्रदायिकार्यार्थीप्रार्थयतसिद्धिं ॥ फलकान्कामवाप्नुयात् ॥ विधानञ्चप्रवक्ष्यामि शृणुवरानन ॥
कः ॥ कलामन्त्रंजपन्नात्वा देवीकामिसुसिद्धयावलिमयाक्लिष्टन ॥ तथा नातिर्थिर्नवनकर्णनवाङ्मया
विष्टःसवाक्षत ॥ ॥ ध्यानमन्त्र ॥ शक्तपविसमासीनं रक्तांबरपविकुदी ॥ नानालङ्कारसंयुक्तां गुञ्जस

हावविरुष्टिता ॥ आऽआद्वीवयुवर्मी मीनान्नतयाधवी। कपालकर्तृकाकस्ताभवेयुः शिवस्वरूपिणी ॥ व
नमः ॥ ऽर्चिष्यनवलिदद्या ऽयरुऽमतमानसः ॥ ऽर्चिष्यनयकर्तृश्चा ऽयाऽस्याः सिद्धिमिच्छता। ऽर्चि
मश्रुतर्यनाऽरेद सर्वकामार्थसिद्धये ॥ स्कन्धुलमण्डुलीकृत्वा वटुवऽमसमन्कृतः। पूजयन्मण्डुलीद
दवतीक्षात्वाकामयत्तम् ॥ ॥ तथाच ॥ ततादवीं समाधीय वह्निवूर्यांयवह्निकी। दवीं क्षात्वा वद्वा
मीसनदद्याकामीसमावेवत् ॥ सद्याप्राप्तिपदीविद्यां सर्वनामुवशीकृती। कुर्यात्स्वागस्यामीसनक
मर्कवायुमयायसेः ॥ नूनतस्यरुवस्त्रावसद्याविद्याप्रदुर्दमाविल्वयत्रेः समश्वकेः मर्माहिमवीसम
समचित्तदर्शमयाहऽभद्रविसोरुपंगुरुऽयायकं ॥ वऽस्त्रवायावस्त्रहामधुनायायसनवाकामेवृ
नुस्यार्द्धवहादव सर्वमायग्रहानी। ऽर्चिष्यदमनीयस्त्वा सयविग्राऽयऽद्भवी ॥ ऽजुतयश्चाविपूर
कं ॥ यमाऽऽपवकामव संख्यानाकामनीविधिः। तमामद्भसफ्रमानि संख्यायाऽयकामया। ऽऽस्यक्षिभा
निष्ठापदनिकतनविलिख्यनिखनदस्त्रानविद्धिषी ॥ तस्यादद्वयधूलिकीर्णकविषादस्याद्विऽस्यावलि
लीमन्त्रः ॥ प्रासादवीऽमुद्धृत्य कालीनियऽमद्भवत्। महाकालियदंयाद्धा कालियुग्ममतः भव ॥ ऽ

ःसिद्धिमिच्छता॥ डाकिनीडाकयमानस्य डायन्मन्त्रसर्वसिद्धयः॥ अथ वक्ष्ये प्रवक्ष्यामि शृणु देवि फलप्रदां॥
ः॥ यूडयन्मन्त्रं तु देवि मूलमन्त्रं साधकः॥ मन्त्रमूलमूर्ध्वार्थमन्त्रायनमः॥ मन्त्रं वक्ष्ये
॥ देवीं आवाहयेत्तत्र मदधिसिद्धार्थमन्त्रे॥ सहस्रमात्रं जपेत्तत्र वाङ्मुखं गोरुवम्। माङ्गविद्यं तु
र्यं स्वागस्यमीसनं कामेमधुसमन्वितं॥ सहस्रे कविधानन रुवन्ति कुलसिद्धयः॥ विद्याकामस्य वद्धावे
ः॥ ॥ ॥

जयमालाविधानव्याख्यानमष्टाक्षरवनव। श्रीनवार्यमहाकाली रुद्रकाली रुयायहा॥ आवाश्रीसिंहमंडु
क्षीमासिमलिनमूर्त्तीमुक्तकेशीबुदन्तीनारुरुक्षावदन्तीजगदखिलमिदंग्रासमर्कंकवामि। रुक्षाख
उमारुद्रकाली॥ कूर्मिश्रानं॥ प्रयागमप्रकर्षेण वेविनिग्रहकावर्कोर्य्यदवीमहादवी। शक्रनिग्रह
वर। वसुमसुजक्षाक्षरवसरुप्रजयः॥ ॥ अथाक्षिसगोत्रोगमन्त्रः॥ कुं कुक्षिधिःविनिलिखकं द्व
क्रमीशकवानिर्मं॥ वह्निजायावधिनान्तु स्वाहाद्यः सर्वकामदः। प्रणवस्तानगमिनिमिःवाकविर
लप्रदः॥ अस्यपूजाप्रयागः॥ प्राणः कृष्यादि प्राणायामविधायअष्टादिन्यासं कुर्यात्॥ तद्यथानिवधि
तमः प्रणवहवकवाङ्गन्यासीकृत्वा॥ ॥ श्रीयन्त्रं॥ चक्रमूर्त्तिगोत्रोगानं सर्वाकवनरुषिर्वं चक्रवस्त्रि
क्षिलेक्षदन्तुमदयःकव॥ आः॥ कूर्मोवक्षस्थाङ्गठामधुलवष्टिर्मालाटचन्द्रवखाङ्गसव
रुत्। अष्टदलयक्षीलिखित्वा पूजयत्। प्रथमंमूलनार्यायाः संस्थापयदः श्रीप्रज्ञाद्यनमादकनाम
दि यंपूर्वअष्टदलपूर्वादि कुं वक्रतुण्डायस्वाहा। नवं एकदन्तायस्वाहा। लम्बोदरायविकटाय
शनेवद्यमानीयदत्वा। कुं डक्षिसगोत्रोगायमहाकालायप्रणवलिर्न्नमःकूर्मिवलिंदत्वा आवमन

ा सा वाक्षिति हृदयं द्विधा ह्रीं यामो कृत्वा पश्चात् यवा वाहि हि ॥ शिवलिङ्गे संपूज्य अर्थ ॥ कृष्णा माकाटजा
मकं कवामि । हस्ताक्षी अवयन्ती कलदनलाशिवासन्निरुपा गामयं दन्तुर्ज्ञम्बूफलाक्षे ॥ अविरुवतुरुपर्य
हादवी । गङ्गनियुक्तकाविनी ॥ यथेष्टविकाया धर्मकामार्थमुक्तिदा । जत्रयवशवनादिकं दक्षिणकाली
ा विनिलिखकं दयं ॥ तथा वमन्त्रा ॥ हृक्षि यदं समस्त्रार्य विभावीतियदं तम ॥ दवबाजं मनुष्य का
ानिति ॥ वाक्विर् । तथा वनमिथिर्नवनद्धुं नामवासीविधीयता । यथेष्टवस्तुयामन्त्रः सर्वकाम फ
ाति ॥ तद्यथा शिवसिद्धीवमवयनम ॥ मुखानिवृक्षायशीकुन्दानम ॥ हृदिडक्षिष्ठगणपतयनम ॥
हृषितं । वक्रवक्त्रं त्रिनेत्रं वक्रयक्षासनाश्रितं ॥ चतुर्भुजं महाकायं द्विदन्तं सस्मितानन ॥ हृष्टं
ाचन्द्रवस्त्रार्थं सर्वाभरणभूषितं ॥ एवं ध्यात्वा वक्रतुण्डस्य मूलनाशिवसिं संपूज्य वहिः पूजामा
ाय्यतनाद्वनात्मानं पूजायक्वर्णं वाय्यूर्ध्वपनत्वा ॥ हृदलयक्षमध्ये स्थापयत् । तत्र पश्चात् यवाः
ाद्वायविकटाय गङ्गाय विनायकाय गणपतयमध्ये हृक्षिमुखाय पूजयत् ॥ तमादं त्रिः संपू
वलिदत्वा आचमनीयादिकं दद्यात् । विशेषफलाकांक्षिणः ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं हूँ फट् स्वाहा ॥ इयनन वलिदया

ग्॥ मन्त्रः पूर्वमर्कं कल्पिनिबन्धमः॥ ॥ ॥ ॥ अथ धूमावतीमन्त्रः॥ मन्त्र
कवचः॥ अस्य पूजाप्रयोगः॥ ध्यानः कुर्यादिहृदि हृदि मनुद्विधा न्यासो कृत्वा षडङ्गादिन्यासं कुर्यात्। ॐ
कायै नमः॥ मन्त्रः कवाङ्गन्यासो॥ ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः॥ ॐ तर्जनीभ्यां स्वाहा॥ धूं मध्यमाभ्यां वषट्॥ ॐ अनामिका
॥ ॥ तथा ध्यानं॥ विवर्णं वह्नलादृष्टा दीर्घविमलिनाम्बरा॥ विमुक्तकुन्तलाद्रूक्षा विधवा विरलद्विजा॥
प्रवृद्धघोणा तुदती कुटिला कुटिलेक्षणा॥ क्षुत्पिपासार्दिता नित्यं भयदा कलहास्पदा॥ विरलद्विजा
गवदिवानिशं॥ ॥ मन्त्रविधिनवाधिकं यन्त्रकमुवाच मन्त्रः॥ साधूनां पार्दवासाध्वसूबन्धवहाकर्मि
मानुष्यजयन्मनं॥ सहस्रस्यार्द्धतः मन्त्रं कर्वेणपविगृह्यतः॥ जङ्गमस्थानः॥ क्रियाः कुर्वन्ति यथा यथा॥
ल॥ इत्याहाजायतं नाम मनसाः यन्त्रजायतः॥ कस्मात्कार्यं मे मानाग्नो मन्त्रमादायमन्त्रिणं॥ विशामिन
॥ ॥ मानरुमसाल्कृत्वा शिवमस्याप्रविन्यसेत्। विशामिनामसंवृद्धं कृष्णपक्षसमर्द्धयत्॥ महिषीकीवधू
मन्त्रमुस्मविषमन्त्रिणं॥ मन्त्रमुद्वाटयन्नूनं नात्र कार्या विचारणा॥ ॥ मानरुमनासिं कृत्वा यथादिनि
तं जपेत्। दध्याद्धूयमा ध्यानं नाम्नासद्याविद्धषयदवीन्। अस्यार्थः निम्बकाकवृक्षावली कृष्णमदूषविजयः

मावतीमन्त्रः॥ अनुष्टुप्छन्दः विष्णुर्देवता कालवर्षी शक्तिः बिन्दुस्तीव्रो बीजं धूमावती हृदयं॥ धूमावतीमनुप्राणा वैविनियो
गादिन्यासं कुर्यात्। तद्यथा अग्निवासायस्यालक्ष्मस्वयनमः मुखे निवृत्तिकुन्दसनमः हृदि धूमावत्यै नव
षट्॥ भ्रूमध्ये जनामिकायां हूं। भ्रूमध्ये कनिष्ठायां वौषट्। मः कवचाय नमः कूर्चायां हुं। नेत्रे भ्रूमध्ये नमः कूर्चायां
वषट्। विवलद्विजा॥ काकध्वजरथा भूता विलम्बितपयोधरा। सूर्यहस्तातिरूक्षाक्षा धूमहस्ता वरान्विता।
यदा॥ विवलद्विजा विवलदन्तस्यर्थः। जपस्तु सूर्यस्तु दुर्गा सूर्यस्वरूपसिद्धयः। जपवासरवामन्त्री सूर्य
सूर्यस्वरूपा कर्मणि॥ आख्यायविमन्त्रमालिख्य तस्मिन्नीक्ष्यातिवेगं जपेज्जपम्। जुहुयात्तिलैर्माकु ना
रयपयसा घिया॥ मृत्युर्वैवस्वतश्चाथ वायुः सेमूश्च जयम्। तथा कृत्वा मन्त्रविधा वाख्या मवाग्वामिनी द
यमन्त्रितं। विधामिनामस्तासस्यडयानं विधाः मन्त्रितं जप्तं कवचमतमिति जुहुयात्। सूर्यादियदियर्थः
यम्। महिषीक्षीरधूपश्च यज्ञतं कुविषस्करं॥ महिषीवृषमाद्यं स्वप्नभक्तं विनाशयम्। मन्त्रज्ञानं निख
ं कृत्वा पश्चादिनविधम्। रुगवन्निति समाख्यं मनसा कर्म विक्रयन्। निम्बकाकस्तुदावर्ती कृष्णवास्तु
कृष्णकदुपविजक्षारुवसेहर्षं भर्तृजन्मातनद्रुनामकं द्वयमूलमूर्ध्वं धूपं दद्यात्॥ तथा विनिकाष्ठान

लक्ष्मीवशमाकृष्टिः सर्वदारुवम्। वशीभूतप्रदानन गृह्णनूपनकालिका॥ मानवश्यविमागस्य शान्तिर्निर्माल्य धूपन
गन्धनजायते। क्षीरलवाधिजातस्य मधुवाज्यतथनवा। कालक्षीरतथार्विदूर्वविलिखन्मन्त्रनामाक्षरैः। इहा
समानस्य यावत्कृत्वा चतुर्दशी। सहस्रं हि जपन्नित्यं यामिन्नयमपूर्वकं। स्नापयन्मधुनानित्यं नेवद्यं गुडया
नवा। अष्टुत्तरमार्तं प्रतिष्ठाप्य द्विजाग्नि गुरुसन्निधौ। इष्ट्वाषाढ मासाद्रसे सिद्धमन्त्रारुवक्ष्वे। यामिदिति यामि
ष्टुति दर्शनाम्॥ अथ प्रयोगः॥ वाजद्वारमथावन्य सहायो गमनं सिद्धि। विवादव्यवहारेषु संग्राम शत्रुसंक
मनाद्रवदवस्य सर्वं वेविद्धुतं रुवम्। तत्सर्वं नश्यति क्षिप्रं सूर्य्यो लवनमायथा। तथा सद्भाक्षिप्ता गलेभाना
द्वनश्वरतो गत अयामोगसिमिद्धाम सौराग्यं लरुतक्ष्वे। अष्टारुवलते मन्त्री अरिमन्त्रारिमान्त्रितं। कथ
थवीथ्वीखलद्यस्य क्रयविक्रयतो रुवम्। मानुषाहि समुद्भूतं कालमन्त्रारिमान्त्रितं॥ लिखनन्मान्त्रिवयस्य रु
लमन्त्रारिमन्त्रितं॥ लिखनन्मान्त्रिवयस्य मनलीतस्यनिश्चितं। इद्धृतमरुवक्ष्वान्ति मिति सर्वस्य सम्मतं॥ यस
सदशहामन वाजासद्भावशो रुवम्॥ लक्ष्मीधनवाजेव द्विलक्ष्मवाजयेक्रयथा दशलक्ष्मतद्वाक्षु वर्ष
रुवं वजायत। मन्त्रलिखित्वानिवसि कल्पेवाधावयद्यदि। सौराग्यं सर्वबन्धावरुवरुस्यसनिश्चितं॥ ॥

गस्य गान्धिर्विमाल्य धूपन शवाहकर्नू धूपन रुद्याकुकवबूधिनी। अथ वह्नयत्र धूपन गान्धिः सर्वाहि वाजस्य यज्ञ
मन्त्रनामाक्षरं। अहादिगिद्धि वाक्षमस्वाहि विसर्जयत्। अस्य यत्र गुरुं वहुं सेक्षजय धर्मं आवकृष्णं वहुर्थी
मानिर्य नेवद्यगुडयायसं। तुक्ताक्षिक्षाजपन्निर्य गलेगोरुसदाप्रियः। ध्यानार्कनाकृतिकृत्वा वकवन्दनक
ङ्कुवं। यामिदिति यामिदुपमनियमयत्नः सवमिर्यर्थः नतुयागनियमः। अथ सङ्गादनोविद्या रुनाचान्
कावव संयमनकुसंकटं। नोकायोविषिनवापि धूतवद्यसनतथा। यमदाहवोवविद्वसिरुद्याद्रिसंकटं॥
यासदाक्षिक्षागलेधानायक्षवाजनधीमता। आजाधितः शायहाजेः समाशिकुलभुदः। नवकृत्वावस्थितु त
रुमन्त्रारुमान्धिर्मं। कथावानवाहिसमरुतं कीलमन्त्रारुमान्धिर्मं॥ लिखनन्मान्धिवयस्य रुवदुद्वाटनेयवं। अ
लिखनन्मान्धिवयस्य रुवदुद्वाटनेयवं। अथवीथाखलद्यस्य क्रयविक्रयमीरुवत्॥ मानमाहिसमरुतं कीं
तिसर्वस्यसम्मतं॥ यस्यनामाजपन्मन्त्रं सरुसंवधागोरुवत्। यक्षसरुसहामनडवरुवबोधियं। सरु
धालक्षनद्वाक्षरं धीनस्यवसर्वदा। अनिमादिमहासिद्धिः काटिजायान्नसंधायः खवर्वरुवनिर्यसर्व
रुस्यसुनिश्चितं॥ रुद्राक्षिक्षगलेधाः॥ ॥ अथ मनदामन्त्रः मरुर्यविन्दुनायुक्तं लक्षावीजसविन्दुकं। ल

क्ष्मीदाऽतमादवि सम्वाक्षाववतिष्ठिया॥ स्वाहान्तामनुवाख्याता मन्त्रवाऽऽरुमारुमः॥ ॥मन्त्रान्तर॥ मन्त्रूर्यविं
ः प्रान्तो मन्त्रवाऽऽरुमारुमः। लक्ष्मी प्रणवैश्रीबीऽऽ कुबेरानुमतायमन्त्रः॥ अस्य ऋषिऽऽप्रयागः॥ ध्यानः कुबे
ः मुखयोक्तिकुन्दसनमः। ऋद्धिधनदायेऽऽवतायेनमः। मनः कवाङ्गन्यासौ। ह्रौं अङ्गुष्ठाभ्यांनमः। ह्रूं इत्यादि
ऽऽ वाङ्गऽऽरुमिती॥ मुलाकाठियविमु। न्द्रयाऽऽयक्षऽऽयान्वि। मानिक्यहारमुकुट कुण्डलादिविरुमिती। न
ऽऽमप्रकारमध्यस्थं वस्त्रसिंहासनायवि। श्रीयक्षस्यमनामूर्ति ऽऽवीतोधनदायिकी। ध्यायेत्स्वामानसे ः सं
। दिग्दलेपद्ममालिख्य तत्रपूर्वतमाबहिः। कोणेषु लिख्यमध्ये बीजंसमुल्लिखेत्॥ ततोऽर्घ्यस्थापनेफलि
मावाक्षधनमुद्राप्रदर्शनदूर्वाविकः। धामूलमन्त्रजपेत्। तद्दलेप्राङ्गानिक्षिप्यतनाऽऽकनामानपूजा
यनमः। ह्रीं सुपूजयुनर्भ्यस्वायी। ओ आवाहयाऽऽवाहिनापूजयेत्। ततायानिमुद्राप्रदर्शनमुद्राभि
लयायेप्रियेऽऽविप्रियायेऽऽवायेकमलायेजूम्भायेलालायेवज्रलायेयुनर्मध्येऽऽदर्वांसपूजयथा। किंजप्त
दक्षपूरणवस्त्रादिकुमकानवा। लक्षजप्तमन्त्रसिद्धिः। यवस्त्रयासमावेत्॥ विनियोगानुयथाकुर्यात्स
वर्यादिकाविधिः। किमिहावल्लरुंदविसाधयद्यादिमानवः॥ तु ब्रह्मायथवातुष्ट्या सायसाधुप्रदायवा। द

॥मन्त्रान्तरं ॥ तद्यथा विन्दुसयुक्तं लक्ष्मीप्रणवं प्रणवं मायाबीजं समुच्चार्य सर्वाभरणप्रतिष्ठा। वह्निजायान्तमि
पूजाप्रयोगः॥ ध्यानं कृत्यादिकृतशुद्धिं ज्ञात्वा यामौ कृत्वा शय्यादिन्यासं कुर्यात्। तद्यथा अस्मिन्नुपरि कुवलयशयनम
पूजायां नमः ॐ इत्यादिना॥ ॥ तथा ध्यानं॥ कुङ्कुमारुणगर्भाभां किञ्चित् श्रीवनशालिनीं। मृणालकोमलभुजां कु
कुण्डलादिविभूषितां। नीलाञ्जनदलाकीर्णां किञ्चित् दग्धकुचद्वयां। कराग्रे ग्रामकमलां चक्रवन्द्रप्रवाहिनीं॥
। एवं ध्यात्वा मानसैः संपूज्य वह्निः पूजामारभेत्। अस्य पूजायन्त्रं॥ तद्यथा आत्मचक्रं विलिखेत कर्णिकायां वि
। तत्रार्घ्यस्थापनं कृत्वा तीर्थं वेदब्रह्मात्मनमूर्तिमन्त्रं सूर्यतत्त्वप्रणवं गन्धपुष्पैः संस्थाप्य तीर्थमन्त्रं तीर्थ
नाकं नाम्नानं पूजायकवर्णं बाह्यं कृतं तत्र आधारशक्त्यादिद्वादशात्मनं नमः ॐ इत्यनेन पूजयेत्। कुंडस्याः
मुद्रां प्रदर्श्य अग्न्यादिकोणे सुमध्ये दिक्चक्रं द्वादशयायनमः ॐ इत्यादिना संपूज्य कलशं कुंलक्ष्मीं नमः प्रणवं
संपूज्य यथा शक्तिं जप्त्वा गुरुं ज्ञात्वा नाडयं समर्प्य क्रमस्वाभिषेकं विसर्जयेत्। अस्य यन्त्रं वह्नेलक्षणं॥ तथा वयुक्त
नानुयथा कुर्यात् साधकः सुमनाः कवान्। वाग्रीवं ग्रीवं वाक्यं सहस्रं सकवासवान्॥ एतेनैव समिद्धः स्यात् यु
सायसान्नेत्रप्रायवा। दशकृत्वा अथवा लोपं मकुत्वा वाक्यवलनी॥ यः स्मरद्धविविधीतो जाविद्वर्त्तिः कृयम। काम

दर्वीयज्ञस्यार्थं कृत्वा अथ कुमारवान् ॥ मनकथामहाप्रीति वृद्धिर्तार्थदर्शनात्तिव। पूजानुकरसमायातिवात्र
स्यमनोरथान् ॥ पूरयित्वामहाभागानि रन्धनानुलमनं। कारयेत्सर्वदानस्मै निर्यातविद्युभान्कथ ॥ नैव
स्यद्राविद्यासन्यासं दासीवक्त्रवनाग्रहे ॥ सकुर्वसक्रियाकृत्यवश्यवहामयाम। तथाघृतनखेनुन
ग्रा रन्धनानुलयित। तामुपाणुतथाकार्यं मधुलीसमनाहरे ॥ सपूजादिकसर्वं पूर्ववत्कार्यं ॥ ॥
स्थितां मुखवदक्षिणेयाशी वामस्थिताकुरवजुकी। पीतांबरधरांदेवीं हरवीनयथाधरां ॥ कमकुंडलहस
वली ॥ ॥ अथप्रयागः ॥ कुरुतवाग्नितिकर्मं दक्षानीवृद्धिनाशनी। जपहोमप्रयागेच मंत्रवाग्यर्मजपत
थवाधीतपूर्वेषु प्रेमचकेषुहोमयत्। स्कमूनषुवसर्वेषु प्रयागप्रयायावह ॥ कुंडावयाःसम्मुखयावृद्धौ
स्फुरूपितं। वहुर्द्धमात्रवापतं सैलिखेत्पृथिवीगतं ॥ ० कावलसमावस्तु वतुष्कोणपूर्वेहि। तस्कोणवस्व
वकोणेषु तद्वहिर्वगालीलिखेत् ॥ पृथिव्यन्तरितंवाशु मारुकायविमधुलो। जावस्तुवाशुभायस्थात् तद्वाशु
गलामुखी। यदयाषाणयद्वा कुविद्वान्मरुतालके। दिव्यस्कमुमुखस्कंधं लिखित्वामहमाक्रमात् ॥ विवा
समूपाकाय वृषरुं कावयस्तु तदयविन्यस्य कालकनविलिप्यवा। तन्नासायांविनिक्षिप्य यांतवह्नि

न्कवसमायाति रात्रौ दनी धनध्वजी। सर्वलिङ्गालमूत्रं दत्वा याति निजालयं। धनञ्च विपुलं दत्वा साधक
स्य विद्यामान्यथ॥ नैव्यञ्च ब्रह्मचर्य्यं निर्ग्रहा विद्यामान्यथा। स्वयमाकृतियहिनी यामीस्मवतिमानवः। त
दथाघृतनखेनुन मधुनावदनं भवः। कामाधिवविधानस्य ऽकृत्वा विद्यामान्यथा। पूजाकार्य्यमिहाद
पूर्ववत्कार्य्यं॥ ॥अथ नन्दु॥ गम्भीरा श्रमदानाम्नी स्वर्णकान्तिसमप्रभा। चतुर्भुजा त्रिनयना कमलासनसं
स्थिता। रक्तकुण्डलहस्ताश्च पीतचन्द्रार्द्धभूषणा। पीतरक्तमनस्थाने स्वर्णसिंहासनस्थिता॥ कृतिवगलाग्रक
न्दुवाद्यमर्दजयन्ता। रविजाकविताला पीलवनेश्वरयानिनि। रक्तमूर्यस्यवसोन्यानि नात्रकार्य्याविचारणा। अ
थाः सम्मुखयाचूर्ण्णं शिवसार्लिखेत्। मन्त्रेणनामसाध्यस्य तद्वाक्यं वाक्यवद्वयं। बीजं द्वितीयवर्गस्य तृतीयवि
वर्जितः। तस्योपरि वरवसंसक्तः मूलेर्द्वजाक्षरं लिखेत्। त्रिमूलमध्यवरवाया मृत्यावीजानिजार्म्यथाः। अ
स्तुस्त्रिः
स्तुभयात् तद्वाक्यं विचमायया। निबद्ध्या कुशवाङ्गन नादसम्मीलिताङ्गिना। लिखेत्पूर्ववदावस्तु यथाश्रव
णाष्टमाक्रमात्॥ विवादयन्त्रमालिख्य रुद्रेतरवस्तुनः। कुमुकावस्यवक्रस्य भ्रमताविपरीतः। मृत्तिकां
विनिक्षिप्य पीतवस्त्रं निजगृहे। अर्द्धयत्नेवतुः काले निर्ग्रहीतायवावतः॥ दस्तस्यस्तमूर्यस्यव मूरवेवावस्य

[illegible]

॥ ॐ नमो भगवत्यै बगलामुखी ॥ ॥ अथ बगलामुखी मन्त्रः ॥ ॥ ॐ ह्रीं बगलामुखी सर्वदुष्टानां वाचं मुखं पदं स्तम्भय जिह्वां कीलय बुद्धिं विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा

वी। छिन्नमस्ता च विद्या धूमावती तथा। बगलामुखी सिद्धविद्या मातङ्गी कमलात्मिका। एता दशमहा
वनकगता जननन्यिका बावदाता मातङ्गी। पद्मयुक्तकुचनभी वह्निजायान्विता। तारा श्यामनुवमस्तक
॥ कृष्णा बकविलावनी त्रिनयनी खर्वी श्रीलम्बोदरी। वन्ध्या काचुलिङ्गिका वववरी खातिका वामन्मुखी॥ धू
वकी तान्नमथाकृति श्रुनं॥ अथ पूजा निशायामर्द्धरात्रे वह्निदिनस्य विशाखिका। दशमी नवलिङ्गा वाशो
यननदशमी नवलिङ्गा। बकवन्धनवन्ध्या कवायुष्टा। अथ बगलामुखिमर्द्दनी स्वाहा सर्वद्
वीषट् वृद्धिनाथ यक्षी कवलयुष्टा स्वाहा। एवं ॐ क्रीं हृदयाय नमः। ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा। ॐ
मन्त्रवाहिनी बगलामुखी श्रीयादृकाय हृदयामि। मूलाधार मूलविद्या मन्त्रवाहिनी बगलामुखी श्रीयादृकं
॥ मन्त्रसर्वाद्विमानिमनुयवहिसिंहासनाय विगतीयविशालवर्णी। पीताम्बरा रुवलमाल्यविरूविशाखी
पन्नी गदाहिघातनवदक्षिणेन पीताम्बरा श्रीद्विभुजानमामि॥ एवं आवाहनमानसे संपूज्य आसनमधूमावार्या
नामानपूजा अकवर्णवाय्यु त्रिः संप्राक्ष्यत्। अस्य पूजायन्त्रं मध्ये षट्संवृद्धं वाह्यदलं रुद्रवान्विता। तता
नश्चाविवाहो ऽ आवाह्य षट्कानि विन्यसेत्। ततो मुद्राः प्रदर्श्य यथा षट्कर्म्मणुसं यजेत्। ततो मूलमन्त्र

श्रीदुर्गायामिकगङ्गसंपनामत्रामत्रिनामत्रिनामत्रिनामसमानमासहस्रनामसतुल्यंनामन
विव्यसंस्कारे कातियोद्धरुल्लल मायारुगुलनीक्रिया

समनामगतुल्यंनामनामवचनानन ॥ अर्थ तुसदा सबूद्दसनयानं मूरया लिंगवूकनेरं मूनाथ

आशा संग्रह
1.701
ASHA ARCHIVES